

วิทยาลัยนเรศวร

สำนักพิมพ์

รายงานวิจัย

เรื่อง

สาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน

กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านบางโพธิ์

โดย

ชำนาญ ปาณาวงษ์ และคณะ

สำนักพิมพ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
วันที่พิมพ์	๑๕ ๕ ๒๕๕๙
เลขทะเบียน	๖ ๗๐๕๖๘๕๐
เลขเรียกหนังสือ	ว ๒๖

๑๕
๕๕๖๖
๒๕๕๙

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา วิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์เชิงคุณภาพทางการศึกษา
หลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2558
คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้
คุณประโยชน์และคุณความดีอันพึงมีจากการทำรายงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบแต่
บูรพาจารย์ ผู้มีพระคุณและญาติมิตรทุกท่าน ของคณะผู้วิจัย

คณะผู้วิจัย

เรื่อง : สาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน กรณีศึกษา :
โรงเรียนบ้านบางโพธิ์

คณะผู้วิจัย : ดร.ชำนาญ ปาณาวงษ์, นางกองแก้ว เมทา, นางสาวชวนพิศ เหล็กไหล,
นางสาวพจิพร ศรีแก้ว และนางวัชรีย์ บัวเพ็ง

ปีที่ศึกษา : 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุและหาแนวทางป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพและใช้แบบแผนการศึกษาแบบพหุกรณี (Multicase Studies) มีสนามการวิจัยคือ โรงเรียนบ้านบางโพธิ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 บ้านนักเรียน บ้านผู้นำชุมชน ในพื้นที่อำเภอโพทะเล จ.พิจิตร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น การตรวจสอบข้อมูลใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้าด้านข้อมูล และด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์สร้างข้อสรุปอุปนัย และการวิเคราะห์ส่วนประกอบ จากการศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนทั้ง 3 กรณี โดยการสัมภาษณ์ ตัวนักเรียน ครูที่ปรึกษาของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียน พบว่า นักเรียนออกกลางคันจากสาเหตุดังนี้คือ ปัญหาจากผลการเรียนที่ติด 0 ร มส เป็นจำนวนหลายวิชา ติดเกมส์ที่ร้านเกมส์ ปัญหาในเรื่องชู้สาว ปัญหาจากครอบครัว ได้แก่ฐานะของครอบครัว ในการศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน ได้แนวทางของโรงเรียนสำหรับป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนคือโรงเรียนควรจัดนิเทศครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและวัดประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ตามความสมัครใจและความสนใจของนักเรียนตลอดจนมีการติดตามและประสานงานกับผู้ปกครองโดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียน และคอยติดตามนักเรียนในการแก้ไขผลการเรียนของนักเรียน ช่วยเหลือนักเรียนจากปัญหาฐานะทางครอบครัว อีกทั้งร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ไขพฤติกรรมทางด้านการติดเกมส์ การคบเพื่อนต่างเพศ หรือแก้ไขพฤติกรรมทางชู้สาว โรงเรียนควรโอกาสนักเรียนที่ตั้งครรภ์เรียนจนจบชั้นแล้วจึงให้ย้ายหรือรับย้ายมาเรียนได้ตามความเหมาะสมโดยไม่เกิดความเสียหายกับตัวนักเรียนและโรงเรียน อีกทั้งครูประจำวิชาแจ้งครูที่ปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหาในด้านการเรียนหรือพฤติกรรม โรงเรียนจัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาด้านพฤติกรรมในด้านลบของนักเรียน และจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังให้เกิดความรักและความ

สามัคคีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องเพื่อให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่นเมื่อมาโรงเรียน รวมถึงควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับเพศวิถีเพื่อให้ความรู้กับนักเรียนและการสร้างทัศนคติในการให้ความสำคัญกับเรื่องเรียนมากกว่าการมุงในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ ทั้งนี้โรงเรียนควรขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้นำชุมชน เพื่อเข้าสอดส่อง ดูแลนักเรียนที่เล่นเกมสืในเวลาเรียน ในการป้องกันนักเรียนออกกลางคันของผู้ปกครองนักเรียนมีดังนี้คือ ผู้ปกครองควรเอาใจใส่หรือกวาดขันให้นักเรียนได้สนใจเรื่องเรียน ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อ ครอบครัว และต่อตนเอง สอดส่อง ดูแลพฤติกรรมของลูกหลานในเรื่องการคบเพื่อน การไปทำกิจกรรมต่างๆ โดยมีข้อตกลงในเรื่องเวลาในการกลับบ้านให้แน่นอนเมื่อลูกหลานออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน มีการลงโทษเมื่อลูกหลานทำผิดด้วยความมีเหตุผลเพื่อปลูกฝังนิสัยหรือเรื่องที่ถูกต้อง ให้ความสำคัญกับการเรียนของลูกหลานและทำให้ลูกหลานเห็นว่าการศึกษามีความสำคัญ ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการติดตามแก้ไขผลการเรียนของนักเรียนรวมถึงติดตามผลการเรียนของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนเมื่อเกิดปัญหา ผู้ปกครองสามารถทำให้บุตรหลานรักและเชื่อฟัง รวมถึงผู้ปกครองนักเรียนร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อช่วยกันแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ของนักเรียน และพูดคุยกับครูที่ปรึกษาเพื่อหาสาเหตุของปัญหาของนักเรียน สำหรับแนวทางการป้องกันนักเรียนออกกลางคันของชุมชน ได้แก่ผู้นำชุมชนสามารถบอกข้อมูลของนักเรียนได้เมื่อโรงเรียนประสานงานและขอความร่วมมือในการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดกันหลายวันหรือขาดเรียนนาน ในขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้นำชุมชนให้ความร่วมมือในการช่วยสอดส่องนักเรียนเล่นเกมสืในเวลาเรียน รวมถึงร้านเกมส์ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนไม่ให้นักเรียนไปเล่นเกมสืในเวลาเรียน

คำสำคัญ : การออกกลางคัน, นักเรียนออกกลางคัน, สาเหตุการออกกลางคัน, การป้องกันการออกกลางคัน

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
ข้อตกลงเบื้องต้นของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา	6
แนวคิดเกี่ยวกับการออกกลางคืน	15
ปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการออกกลางคืน	21
สาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคืน	27
แนวทางป้องกันการออกกลางคืน	53
แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาการวิจัยแบบพหุกรณีศึกษา	57
ปัญหาการออกกลางคืนของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์	58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	66
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	
ขั้นตอนที่ 1 การเลือกสนาม	72
ขั้นตอนที่ 2 การเตรียมตัวเข้าสนาม	72
ขั้นตอนที่ 3 การเข้าภาคสนาม	72
ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	72
ขั้นตอนที่ 5 การกำหนดแหล่งข้อมูล	72
ขั้นตอนที่ 6 เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	73
ขั้นตอนที่ 7 การวิเคราะห์ข้อมูล	73
ขั้นตอนที่ 8 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์	76
ผลการศึกษาแนวทางป้องกันนักเรียนออกกลางคันของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์	82
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	
สรุปผลการวิจัย	87
ข้อเสนอแนะ	88
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล	95
ภาคผนวก ข แบบบันทึกการสัมภาษณ์	112
ภาคผนวก ค ตารางวิเคราะห์ส่วนประกอบแนวทางป้องกันนักเรียนออกกลางคัน	178

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนข้าราชการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ปีการศึกษา 2558 (จำแนกตามตำแหน่ง)	61
2	แสดงจำนวนข้าราชการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ปีการศึกษา 2558 (จำแนกตามอันดับและวุฒิการศึกษา)	61
3	แสดงจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2556 (ยอดวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.2556)	62
4	แสดงจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2556 (ยอดวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ.2556)	62
5	แสดงจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2557 (ยอดวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.2557)	63
6	แสดงจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2557 (ยอดวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ.2557)	63
7	แสดงจำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2558 (ยอดวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.2558)	64
8	แสดงจำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2558 (ยอดวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ.2558)	64
9	จำนวนนักเรียนออกกลางคันจำแนกตามระดับ ปีการศึกษา 2556-2558 โรงเรียนบ้านบางโพธิ์	65
10	แสดงการวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล	74

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคล	50
2	แสดงที่ตั้งโรงเรียนบ้านบางโพธิ์	58
3	แสดงที่ตั้งโรงเรียนและชุมชน	59
4	แสดงสถานที่ต่าง ๆ ในบริเวณโรงเรียน	60
5	กราฟแสดงจำนวนนักเรียนออกกลางคันของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ ปีการศึกษา 2556-2558	65

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 ระบุว่า การศึกษาเป็นการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข การพัฒนาประเทศเป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงจากสภาพหนึ่งไปสู่สภาพหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้สมาชิกในสังคมมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างมีความสุข มีความสะดวกสบาย มีชีวิตยาวนานตลอดจน ประสบผลสำเร็จในการทำงาน มีเกียรติยศชื่อเสียงในสังคม และเครื่องมือที่สำคัญที่นำมาใช้เป็นแนวทางให้ สมาชิกในสังคมบรรลุเป้าหมายดังกล่าวก็คือ การศึกษานั้นเอง โดยช่วงของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเร่งรัดพัฒนาประเทศ รัฐจำเป็นต้องจัดระบบการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับแผนงานและเป้าหมายของประเทศ เพื่อให้การพัฒนาบรรลุผลตามที่ปรารถนา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 1-2)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึง การศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้คือ มาตรา 16 การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่า สิบสองปี ก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา การแบ่งระดับหรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 17 และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนได้รับการศึกษานอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว และมาตรา 17 ให้มีการศึกษาภาคบังคับ จำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 3-9)

ปัญหาการออกกลางคัน ถือได้ว่าเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคตในระยะยาว เพราะเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อตัวนักเรียนเองและส่งผลกระทบต่อประเทศชาติ เพราะจะก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกหลายประการ ดังเช่น นักเรียนขาดความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ทำให้ไม่มีงานทำ หรือทำงานที่มีผลตอบแทนต่ำ เมื่อมองในภาพรวมจะทำให้รายได้ต่อหัวของประชากรลดลง และส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศโดยตรง อีกทั้งนักเรียนที่ออกกลางคันยังขาดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกกลางคันในช่วงที่เป็นวัยรุ่น มักมีสาเหตุจากการมีความประพฤติไม่ค่อยดี เช่น การเสพยาเสพติด การเสพยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์จนตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร การเล่นเกมพนัน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพอนามัยในระยะยาว ดังนั้น หากมีอัตราการออกกลางคันสูง จำนวนประชากรที่มีปัญหาเรื่องสุขภาพก็จะมีมากขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้นักเรียนเหล่านี้ยังมีโอกาสที่จะเป็นบุคคลที่เป็นปัญหาของสังคม เพราะผู้ที่ออกกลางคันอาจจะถูกชักนำไปร่วมก่อเหตุอันเป็นปัญหาสังคม เช่น การลักเล็กขโมยน้อย การวิ่งราว การปล้นฆ่า ช่มชู้ ดังนั้น การออกกลางคันของนักเรียนก่อนวัยอันควรอาจส่งผลต่อ

ความสงบสุขของสังคมด้วยการแก้ปัญหาทางอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2540, หน้า 1)

เมื่อศึกษาข้อมูลจำนวนและร้อยละของนักเรียนออกกลางคัน จำแนกรายชั้น ปีการศึกษา 2553 – 2557 พบว่า ระดับชั้นประถมศึกษามีนักเรียนออกกลางคัน ปีการศึกษา 2553 ร้อยละ 0.19 ปีการศึกษา 2554 ร้อยละ 0.11 ปีการศึกษา 2555 ร้อยละ 0.14 ปีการศึกษา 2556 0.08 และปีการศึกษา 2557 ร้อยละ 0.05 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีนักเรียนออกกลางคัน ปีการศึกษา 2553 ร้อยละ 0.94 ปีการศึกษา 2554 ร้อยละ 0.75 ปีการศึกษา 2555 ร้อยละ 0.95 ปีการศึกษา 2556 ร้อยละ 0.32 และปีการศึกษา 2557 ร้อยละ 0.24 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีนักเรียนออกกลางคัน ปีการศึกษา 2553 ร้อยละ 1.03 ปีการศึกษา 2554 ร้อยละ 0.81 ปีการศึกษา 2555 ร้อยละ 0.91 ปีการศึกษา 2556 ร้อยละ 0.32 และปีการศึกษา 2557 ร้อยละ 0.24 นักเรียนออกกลางคันรวมทั้งสิ้นทุกระดับ ปีการศึกษา 2553 ร้อยละ 0.56 ปีการศึกษา 2554 ร้อยละ 0.42 ปีการศึกษา 2555 ร้อยละ 0.51 ปีการศึกษา 2556 ร้อยละ 0.19 และปีการศึกษา 2557 ร้อยละ 0.14 (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557, หน้า 6)

ปัญหาการออกกลางคันที่ปรากฏเป็นปัญหาสำคัญที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้เป็นจุดเน้นสำคัญในกลยุทธ์ด้านการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชากรวัยเรียนอย่างกว้างขวางและทั่วถึง โดยในปีงบประมาณ 2551 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งจะต้องเพิ่มอัตราการเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ และอัตราการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ลดอัตราการตกหล่นและการออกกลางคัน โดยจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสถานะปัจจุบันและเป้าหมายการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนานวัตกรรม การจัดการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาและส่งเสริมการศึกษาทางเลือกให้ความช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงให้ได้เรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเป้าหมายให้ทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องเร่งนำเด็กที่ตกหล่นและออกกลางคันกลับเข้าสู่ระบบโรงเรียนให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันทั้งหมด ในปีปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า ก) จึงนับว่า เป็นภาระอันหนักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งที่จะดำเนินการให้สำเร็จได้ ถ้าไม่ทราบสาเหตุที่แท้จริงของการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 35-42)

จากผลการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ในการศึกษาภาคบังคับหรือมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2556-2558 พบว่า มีจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นออกกลางคันก่อนจบหลักสูตร ปีการศึกษา 2556 จำนวน 10 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 561 คน คิดเป็นร้อยละ 1.78 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 9 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 575 คน คิดเป็นร้อยละ 1.56 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 17 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 631 คน คิดเป็นร้อยละ 2.69 (โรงเรียนบ้านบางโพธิ์, 2557, หน้า 17) จากข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นว่า การออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นว่า ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนมีอัตราสูงและมีแนวโน้มว่าจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นปัญหาที่เกิดทั้งจากตัวนักเรียน ครอบครัว โรงเรียน และครู รวมไปถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาการออกกลางคันของนักเรียนตามระดับช่วงชั้นจะพบว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีอัตราการออกกลางคันเพิ่มขึ้น ดังนั้น

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ และหาแนวทางในการป้องกันปัญหานักเรียนออกกลางคัน เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้ ไปการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียนออกกลางคันในอนาคตต่อไป

จุดมุ่งหมายการศึกษาครั้งนี้ว่า

1. เพื่อศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการป้องกันนักเรียนออกกลางคันของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41
2. ทำให้ทราบแนวทางในการป้องกันนักเรียนออกกลางคันของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41
3. ผู้บริหารโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 สามารถนำ ผล การศึกษาค้นคว้าไปวางแผน ปรับปรุง แก้ไข และป้องกันนักเรียนออกกลางคันต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ด้านเนื้อหา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

2. แหล่งข้อมูล

โรงเรียนขนาดกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ที่มีสถิติ การออก กลางคันอย่างต่อเนื่อง ในระหว่างปีการศึกษา 2556-2558 โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ โรงเรียน บ้านบางโพธิ์มีแหล่งข้อมูลที่สำคัญคือ

- 2.1 ข้อมูลการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์
- 2.2 ข้อมูลการรับ การย้าย การจบการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์
- 2.3 แนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนขนาดกลาง
- 2.4 ผู้มีข้อมูลในการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ ได้แก่

2.4.1 ครูที่ปรึกษา	จำนวน 3 คน
2.4.2 ผู้ปกครองนักเรียน	จำนวน 3 คน
2.4.3 นักเรียน	จำนวน 3 คน

2.5 ผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนบ้านบางโพธิ์ ได้แก่

2.5.1 คณะกรรมการสถานศึกษา	จำนวน 1 คน
2.5.2 ผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน 5 คน
2.5.3 ผู้นำชุมชน	จำนวน 2 คน
2.5.4 ผู้ปกครองนักเรียน	จำนวน 1 คน

3. ประเด็นที่ศึกษา

3.1 สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ ใน 4 ด้าน คือ

- 3.1.1 ด้านสภาพชุมชน
- 3.1.2 ด้านสภาพโรงเรียน
- 3.1.3 ด้านสภาพครอบครัว
- 3.1.4 ด้านตัวนักเรียน

3.2 แนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์

ข้อตกลงเบื้องต้นของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ชื่อบุคคลและสถานที่เป็นเพียงนามสมมุติเท่านั้น หากไปสอดคล้องกับบุคคลหรือสถานที่ใด ผู้ศึกษาค้นคว้าขอภัยไว้ ณ ที่นี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียนออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนออกจากสถานศึกษา โดยขาดการติดต่อกับแผนกทะเบียนและถูกจำหน่ายชื่อออกจากสถานศึกษาก่อนที่จะเรียนจบหลักสูตรตามที่ได้กำหนดไว้โดยไม่ใช้สาเหตุเนื่องมาจากการย้ายสถานศึกษา

2. สาเหตุ หมายถึง สิ่งที่มีผลหรืออิทธิพลต่อการตัดสินใจจะศึกษาต่อหรือเลิกศึกษาต่อของนักเรียน

2.1 ด้านสภาพโรงเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมโรงเรียน สภาพการเรียนการสอน สภาพการบริหารจัดการของโรงเรียน

2.2 ด้านสภาพชุมชน หมายถึง สภาพเศรษฐกิจชุมชน สภาพสังคมชุมชน และสภาพแวดล้อมชุมชน

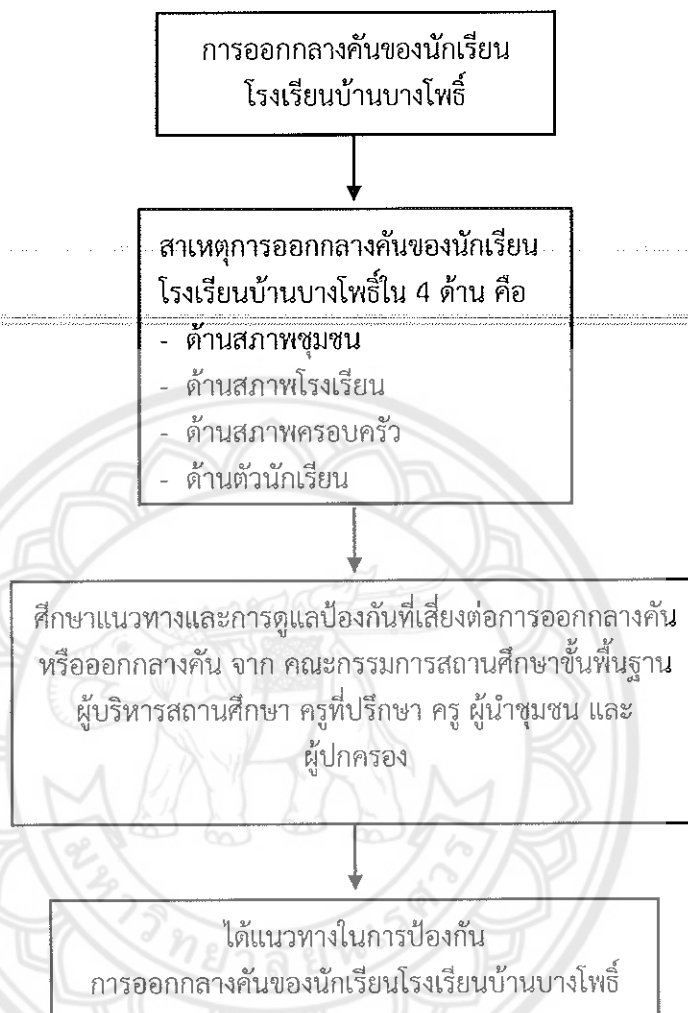
2.3 ด้านสภาพครอบครัว หมายถึง สภาพครอบครัวที่ส่งผลต่อผู้เรียน ซึ่งมีหลายองค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางครอบครัว สภาพเศรษฐกิจ สภาพความคิดความเชื่อ

2.4 ด้านตัวนักเรียน หมายถึง สุขภาพของนักเรียน สติปัญญาของนักเรียน เจตคติของนักเรียน

3. แนวทางการป้องกัน หมายถึง ข้อคิดเห็น วิธีการ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับจากผู้ให้ข้อมูล จากการสัมภาษณ์

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาสาเหตุและแนวทางป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านบางโพธิ์
ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา
  - 1.1 ความหมายของการศึกษา
  - 1.2 จุดมุ่งหมายของการศึกษา
  - 1.3 กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการออกกลางคัน
  - 2.1 ความหมายของการออกกลางคัน
  - 2.2 การออกกลางคันในประเทศไทย
  - 2.3 การออกกลางคันในต่างประเทศ
  - 2.4 ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการออกกลางคัน
  - 2.5 สาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน
  - 2.6 แนวทางการป้องกันการออกกลางคัน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาการวิจัยแบบพหุกรณีศึกษา
  - 3.1 ลักษณะของการวิจัยแบบพหุกรณีศึกษา
4. ปัญหาการออกกลางคันของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์
  - 4.1 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์
  - 4.2 การออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา

ความหมายของการศึกษา

การศึกษา ตรงกับความหมายของคำในภาษาอังกฤษ คือ Education ได้มีสำนักการศึกษา และนักวิชาการกล่าวถึง ความหมายของการศึกษา ดังนี้

กู๊ด (Good, 1973, หน้า 202) ได้ให้ความหมายไว้ในพจนานุกรมศัพท์การศึกษา 4 ประการ โดยสรุป คือ

1. การศึกษา หมายถึง การดำเนินการด้วยกระบวนการทุกอย่าง ที่ทำให้บุคคลพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ รวมทั้งทัศนคติและพฤติกรรมอื่น ๆ ตามค่านิยมและคุณธรรมในสังคม
2. การศึกษา หมายถึง กระบวนการทางสังคม ที่ทำให้บุคคลได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมที่คัดเลือกและกำหนดไว้อย่างเหมาะสมโดยเฉพาะโรงเรียน เพื่อพัฒนาบุคคลและสังคม
3. การศึกษา หมายถึง วิชาซีพอย่างหนึ่งสำหรับครู หรือการเตรียมบุคคลให้เป็นครู ซึ่งจัดสอนในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย วิชาจิตวิทยาการศึกษา ปรัชญา ประวัติการศึกษา หลักสูตร

หลักการสอน การวัดผล การบริหาร การนิเทศการศึกษา และวิชาอื่น ๆ ที่ครุควรรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้เกิดความเจริญงอกงามสำหรับครู

4. การศึกษา หมายถึง ศิลปะในการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ในอดีตซึ่งรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบสำหรับคนรุ่นใหม่

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการศึกษา ตามพระราชบัญญัติแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ตามมาตรา 4 หมายถึง การเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมาตรา 6 เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

รุ่ง แก้วแดง (2546, หน้า 15) ให้ความหมายการศึกษาเป็นกระบวนการในการให้ความรู้ให้ประสบการณ์โดยผ่านพิธีการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่เหมาะสมที่จะเกิดประโยชน์ต่อตัวเขา เพื่อที่จะพัฒนาบุคคลนั้น ๆ ก็คือ การศึกษาจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในทางที่เหมาะสมแก่บุคคล

สุทธิ ภิบาลแทน (2548, หน้า 624) ให้ความหมาย การศึกษา คือ การเล่าเรียน อบรมและฝึกฝน

หวน พันธุ์พันธ์ (2548, หน้า 2-3) ให้ความหมาย การศึกษา คือ ความเจริญงอกงามทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การศึกษาคือ การจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมแก่ผู้เรียน เพื่อผู้เรียนจะได้งอกงามขึ้นตามวัตถุประสงค์การศึกษาคือการสร้างเสริมประสบการณ์ให้ชีวิต และการศึกษาคือ เครื่องมือที่ทำให้เกิดความเจริญงอกงามทุกทางในตัวบุคคล

จากการศึกษาความหมายของการศึกษา สรุปได้ว่า การศึกษา หมายถึง กระบวนการในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงามทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมถึงทัศนคติและพฤติกรรมอื่น ๆ ตามค่านิยมและคุณธรรมของสังคม โดยใช้วิธีการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้บุคคลสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นสังคมได้อย่างมีความสุข

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

พระราชบัญญัติแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษา ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 3-8)

1. มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2. มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

2.1 เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน

2.2 ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.3 การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

3. มาตรา 22 ต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

4. มาตรา 23 เน้นความสำคัญ ทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม

5. มาตรา 24 ประกอบด้วย

5.1 ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

5.2 ต้องฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

5.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ

5.4 ให้ทำได้ดีคิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

5.5 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550, หน้า 2-3) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายทางการศึกษาแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านพุทธิพิสัย หรือด้านความรู้ความคิด (Cognitive Domain) เป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ที่แสดงลำดับขั้นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในสมอง ซึ่งเป็นการเรียนรู้ด้านสติปัญญาเกี่ยวกับ ความรู้ ความคิด และการแก้ปัญหาโดยมีการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมขึ้น

2. ด้านจิตพิสัย หรือด้านอารมณ์ความรู้สึก (Affective Domain) เป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ที่แสดงลำดับขั้นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในจิตใจซึ่งเป็นการเรียนรู้ทางด้านอารมณ์และ ความรู้สึก เช่น เจตคติ ค่านิยม ความสนใจ ความซาบซึ้ง

3. ด้านทักษะพิสัย หรือด้านปฏิบัติการ (Psychomotor Domain) เป็นลำดับขั้นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับระบบประสาทสัมผัสกล้ามเนื้อและอวัยวะต่าง ๆ เป็นการเรียนรู้ทางด้านทักษะ การเคลื่อนไหว และใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วสัมพันธ์กัน

จากการศึกษาจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา สรุปได้ว่า การจัดการศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา โดยมีความรู้ และคุณธรรม ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ในการพัฒนาตนตามธรรมชาติ ตามศักยภาพ จากการจัดกิจกรรม การฝึกทักษะ และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษากฎหมาย พระราชบัญญัติการศึกษา กฎและระเบียบต่าง ๆ เป็นกรอบและเข็มทิศในการดำเนินงานที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติ ผู้วิจัยได้ศึกษากฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดการศึกษา ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2545 และแนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2545 จึงขอเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550, หน้า 15-24) ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษา ไว้ดังนี้

มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้ อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะ ยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับ บุคคลอื่น

มาตรา 50 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมือง หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา 51 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับบริการทางสาธารณสุขที่เหมาะสมและได้ มาตรฐาน และผู้ยากไร้มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐโดยไม่เสีย ค่าใช้จ่ายบุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการบริการสาธารณสุขจากรัฐซึ่งต้องเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตรายจากรัฐอย่างเหมาะสมโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และทันต่อเหตุการณ์

มาตรา 52 เด็กและเยาวชน มีสิทธิในการอยู่รอดและได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ และ สติปัญญา ตามศักยภาพในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนเป็น สำคัญ เด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากรัฐ ให้ปราศจากการใช้ ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม ทั้งมีสิทธิได้รับการบำบัดฟื้นฟูในกรณีที่มีเหตุดังกล่าว การ แทรกแซงและการจำกัดสิทธิของเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัย อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อสงวนและรักษาไว้ซึ่งสถานะของครอบครัวหรือประโยชน์ สูงสุดของบุคคลนั้น

เด็กและเยาวชนซึ่งไม่มีผู้ดูแลมีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมที่เหมาะสมจากรัฐ

มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และ วัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

1. คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรม เลี้ยงดู และให้การศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัว และชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์ และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้

2. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบสุขภาพที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพอันนำไปสู่สภาวะ ที่ยั่งยืนของประชาชน รวมทั้งจัดและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพและการจัดบริการ สาธารณสุข โดยผู้มีหน้าที่ให้บริการดังกล่าวซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรม ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

3. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษา ของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของ สังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4. ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพ การศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

5. ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ และเผยแพร่ข้อมูลผล การศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าวิจัยจากรัฐ

จากการศึกษากฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 สรุปได้ว่า รัฐจะต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้ประชาชนอย่างทั่วถึง เท่าเทียมกัน สนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาตาม ศักยภาพของผู้เรียน ให้เด็กทุกคนได้มีโอกาสในการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บ ค่าใช้จ่ายผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ

2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีรายละเอียดดังนี้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 3-9)

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

1. เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
2. ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการ การศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการ เรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคล ซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อย โอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับ คนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วย รูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

มาตรา 11 บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับ การศึกษาภาคบังคับตามมาตรา 17 และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนให้ได้รับการศึกษา นอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว

มาตรา 12 นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 15 การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย

1. การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

2. การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

3. การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกัน หรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็ผลการศึกษาจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน

มาตรา 16 การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปี ก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับ และประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา การแบ่งระดับหรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 17 และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนให้ได้รับการศึกษานอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว

มาตรา 17 ให้มีการศึกษาภาคบังคับ จำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้ สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือ กับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการ ของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการ เรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่ หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนา ชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 สรุปได้ว่า การจัดการศึกษามุ่งส่งเสริมให้ประชาชนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต โดยการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สนับสนุน ให้องค์กรทุกภาคส่วนสามารถจัดการศึกษาได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ น้อยกว่าสิบสองปี และให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ การศึกษาภาคบังคับคือ การศึกษาชั้นปีที่หนึ่งถึงชั้นปีที่เก้าของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นบทบัญญัติของ กฎหมายที่ต้องการให้ทุกคนได้เรียนจบอย่างน้อยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มีรายละเอียดดังนี้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2553, 13-14)

มาตรา 37 การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาโดยคำนึงถึง ระดับของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรมและความเหมาะสมด้าน อื่นด้วย เว้นแต่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยอาชีวศึกษา

ให้รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของสภาการศึกษา มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนด เขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

ในกรณีที่สถานศึกษาใดจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา การกำหนดให้สถานศึกษาแห่งนั้นอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาใดให้ยึดระดับการศึกษาของสถานศึกษานั้นเป็น สำคัญ ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในกรณีที่เขตพื้นที่การศึกษาไม่อาจบริหารและจัดการได้ตามวรรคหนึ่ง กระทรวงอาจจัดให้มี การศึกษาขั้นพื้นฐานดังต่อไปนี้ เพื่อเสริมการบริหารและจัดการของเขตพื้นที่ศึกษาก็ได้

1. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ
2. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดอยู่ในรูปแบบการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัย

3. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ

4. การจัดการศึกษาทางไกล และการจัดการศึกษาที่ให้บริการในหลายเขตพื้นที่การศึกษา

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 37 สรุปสาระสำคัญได้ว่า การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกรแบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ทั้งนี้เพื่อความสะดวกการบริหารจัดการ เนื่องด้วยการบริหารและจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีบริบทที่แตกต่างกัน

4. พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2545 มีรายละเอียดดังนี้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 1-3)

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545”

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“การศึกษาภาคบังคับ” หมายความว่า การศึกษาขั้นปีที่หนึ่งถึงชั้นปีที่เก้าของการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาภาคบังคับ

“ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหมายความรวมถึงบุคคลที่เด็กอยู่ด้วยเป็นประจำหรือที่เด็กอยู่รับใช้การทำงาน

“เด็ก” หมายความว่า เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่เด็กที่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับแล้ว

“คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานศึกษาอยู่ในสังกัด

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา และการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อระหว่างสถานศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับโดยให้ปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษา สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา รวมทั้งต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็กทราบก่อนเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

มาตรา 6 ให้ผู้ปกครองส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา เมื่อผู้ปกครองร้องขอให้สถานศึกษา มีอำนาจผ่อนผันให้เด็กเข้าเรียนก่อนหรือหลังอายุตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

มาตรา 7 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น และพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบการเข้าเรียนของเด็ก หากพบว่าเด็ก ไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษาตามมาตรา 5 ให้ดำเนินการให้เด็กนั้น ได้เข้าเรียนในสถานศึกษานั้น แล้วรายงานให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณีทราบ

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการให้เด็กได้เข้าเรียนตามวรรคหนึ่งได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ รายงานให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นท้องถิ่นที่ที่พบเด็ก แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการให้เด็กได้เข้าเรียนในสถานศึกษา

มาตรา 8 ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลซึ่ง เกี่ยวข้องบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา 9 ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ตามสมควร

มาตรา 10 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 11 ผู้ใดซึ่งมิใช่ผู้ปกครอง มีเด็กซึ่งไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษาอาศัยอยู่ด้วย ต้องแจ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ เด็กมาอาศัยอยู่ เว้นแต่ผู้ปกครองได้อาศัยอยู่ด้วยกับผู้นั้น

การแจ้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา 12 ให้กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นและสถานศึกษา จัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือเด็กซึ่งไม่สามารถ พึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส หรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความ ช่วยเหลืออื่นใดตามความจำเป็น เพื่อประกันโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาภาคบังคับ

มาตรา 13 ผู้ปกครองที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 6 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 14 ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 9 ต้องระวางโทษปรับ ไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 15 ผู้ใดโดยปราศจากเหตุอันสมควร กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นเหตุให้เด็กมิได้ เรียนในสถานศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 16 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 หรือแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่ เกินหนึ่งหมื่นบาท

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2545 สรุปได้ว่า รัฐบาล ต้องการพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาของประชาชน โดยกำหนดให้ทุกคนต้องเรียนจบอย่างน้อยระดับชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี มีการกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตาม มีหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในการกำกับติดตาม ตรวจสอบเด็กที่ไม่ได้เรียนหรือเด็กที่ออกกลางคัน ทั้งนี้เพื่อให้ทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

แนวคิดเกี่ยวกับการออกกลางคัน

ความหมายของการออกกลางคัน

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของการออกกลางคัน ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของการออกกลางคันไว้ว่า การออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนต้องออกจากระบบโรงเรียนก่อนเรียนจบหลักสูตรตามที่กำหนดไว้

ภุมริน บุญทวี (2548, หน้า 7) ให้ความหมายการออกกลางคันว่า หมายถึง การที่นักศึกษาหยุดเรียนในกระบวนการเรียนการสอนก่อนที่จะจบหลักสูตรในทุก ๆ สถาบัน เช่น เข้าเรียนแล้วหยุดเป็นช่วง ๆ จนกระทั่งมีเวลาเรียนไม่พอ หรือเข้าเรียนระยะหนึ่งแล้วหยุดไปเลย หรือเข้าเรียนแล้วไม่เข้ารับการประเมินผล เป็นต้น

ณัฐนันท์ กลั่นบุศย์ (2552, หน้า 5) กล่าวว่า การออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนต้องออกจากระบบโรงเรียนก่อนที่จะเรียนจบหลักสูตรตามที่กำหนดไว้

อภิชาติ เลนะนันท์ (2553, หน้า 13) ให้ความหมายการออกกลางคันว่า การออกกลางคัน (Dropout) หมายถึง แนวโน้มที่ปัจจัยโอกาสเสี่ยงที่นักเรียนจะออกจากโรงเรียนก่อนสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษา 3 ช่วงชั้น (โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา) และ 4 ช่วงชั้น (โรงเรียนมัธยมศึกษา) ตามหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับอย่างสมบูรณ์ โดยมีลักษณะบ่งชี้จากการขาดเรียนตามระยะเวลาเป็น 3 ระดับ คือ 1. เริ่มหยุดเรียนโดยไม่มีเหตุผล 2. หยุดเรียนต่อเนื่องมากกว่า 10 วันในแต่ละเดือน จนถึงไม่เกิน 3 เดือน และ 3. หยุดเรียนต่อเนื่องมากกว่า 3 เดือนขึ้นไป

โอเชีย (O'Shea, 2006, หน้า 6) กล่าวว่า การออกกลางคัน หมายถึง การเลือกที่จะออกจากโรงเรียนโดยเจตนาที่จะไม่กลับมาเรียนก่อนที่จะได้รับใบประกาศนียบัตร

ไฟแวย์ (Fauver, 2008, หน้า 14) กล่าวว่า การออกกลางคัน หมายถึง ร้อยละของนักเรียนที่จิตใจถอนตัวออกจากโรงเรียนก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา

จากการศึกษาความหมายของการออกกลางคัน สรุปได้ว่า การออกกลางคันคือ การที่นักเรียนออกจากระบบโรงเรียนก่อนเรียนจบหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ด้วยสาเหตุการลาออกหรือถูกให้พ้นสภาพการเป็นนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 155) ได้ให้ความหมาย การออกกลางคัน คือ การที่นักเรียนถูกจำหน่ายชื่อออกจากสถานศึกษาในขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ การออกโดยไม่ใช้สาเหตุอันเนื่องมาจากการย้ายสถานศึกษา

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2545, หน้า 6) ให้ความหมายของการออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไม่สำเร็จการศึกษาตัวประโยค (หลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 3)

และต้องออกไป และรวมถึงผู้ที่เคยออกกลางคันระหว่างเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แล้วกลับมาเรียนใหม่ ทั้งในระบบสถานศึกษาและนอกระบบสถานศึกษาจนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาด้วย

อารี ผสานสินธุวงศ์ (2549, หน้า 8) ให้ความหมายการออกกลางคันว่า การที่นักเรียนหรือนักศึกษา ที่ได้ลงทะเบียนเรียนแล้วต่อมาต้องออกจากสถานศึกษาก่อนที่จะจบเรียนตามหลักสูตรไว้ไม่ว่าสาเหตุใด ๆ ก็ตาม กล่าวโดยสรุปการออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนต้องออกจากสถานศึกษาก่อนเรียนจบหลักสูตรหรือการศึกษาภาคบังคับตามที่กำหนดไว้ ไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม และไม่ได้เข้ารับการศึกษาคือใด ๆ ทั้งสิ้น

รุ่งโรจน์ อาริยะ (2552, หน้า 5) ได้กล่าวไว้ว่า การออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียน นักศึกษา เข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแล้วต้องออกจากสถานศึกษาจนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรด้วยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง เช่น ลาออกเนื่องจากผลการเรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด จำหน่ายชื่อออก เพราะไม่ลงทะเบียนเรียนตามกำหนดเวลา ขาดเรียนเกินกำหนด จึงพ้นสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษา ก่อนสำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามระเบียบของสถานศึกษา

เบญจมาภา สุทธะพินทุ (2550, หน้า 45; อ้างอิงใน กิตติศักดิ์ สารประดิษฐ์, 2549, หน้า 9) ได้กล่าวไว้ว่า การออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนพ้นสภาพการเป็นนักเรียนก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา

วัชรินทร์ แสงมา และคณะ (2551, หน้า 4) ได้กล่าวไว้ว่า การออกกลางคัน หมายถึง การที่ผู้เรียนเข้ามาเรียนในสถานศึกษาแล้วต้องออกก่อนสำเร็จการศึกษาด้วยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง ได้แก่ การลาออก ไม่ลงทะเบียนเรียน หรือผลการเรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดไว้

จรรยา วิรุฬรัตน์ (2550, หน้า 67; อ้างอิงจาก รสรินทร์ เจริญฉาย, 2549, หน้า 10) การออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนออกจากโรงเรียนก่อนสำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

จากการศึกษาความหมายการออกกลางคัน สรุปได้ว่า การออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียน นักศึกษาออกจากสถานศึกษาโดยขาดการติดต่อกับแผนกทะเบียน และถูกจำหน่ายชื่อออกจากสถานศึกษาก่อนที่จะเรียนจบตามหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ โดยไม่ใช่สาเหตุเนื่องมาจากการย้ายสถานศึกษา

การออกกลางคันในประเทศไทย

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่คนไทยพึงได้รับด้วยโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องให้บริการอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ด้วยการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเป็นงบประมาณเพื่อการศึกษา ในฐานะที่การศึกษามีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย เพื่อให้เด็กทุกคนจะต้องรับการศึกษาภาคบังคับครบถ้วน ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545 ได้กำหนดให้เด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดต้องเข้ารับการศึกษาระดับชั้นปีที่หนึ่ง จนถึงปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 หรือจนกว่าอายุย่างเข้าปีที่สิบหก โดยได้รับการศึกษาดังรูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และการช่วยเหลืออื่นใดตามความจำเป็น เพื่อประกันโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาภาคบังคับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 2-6)

ก่อนหน้านี้การศึกษาภาคบังคับของประเทศไทยกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2523 ให้เด็กไทยทุกคนต้องจบการศึกษาขั้นต้นในชั้นประถมศึกษาปีที่หกในช่วงนั้นปัญหาการออกกลางคันของเด็กไทยยังไม่ค่อยปรากฏมากนัก แต่ในทางกลับกันการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยก็ต่ำกว่า

ประเทศที่เจริญแล้วในย่านทวีปเอเชีย จึงเกิดปฏิญญาจอมเทียนขึ้น ที่ประชุมโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน (World Conference on Education for All : WCEFA) ซึ่งจัดขึ้นที่โรงแรมหาดจอมเทียน ระหว่างวันที่ 5-9 มีนาคม พ.ศ.2533 และได้คำนิยามของการศึกษาขั้นพื้นฐานว่า หมายถึง การศึกษาที่มุ่งตอบสนองความต้องการของการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงการเรียนการสอนในระดับต้นอันเป็นพื้นฐานให้แก่การเรียนรู้ขั้นต่อไป เช่น การศึกษาสำหรับเด็กวัยเริ่มต้น การศึกษาระดับประถมศึกษา การสอนให้รู้หนังสือ ทักษะความรู้ทั่วไป ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตสำหรับเยาวชนและผู้ใหญ่ในบางประเทศการศึกษาขั้นพื้นฐานยังขยายขอบเขตไปถึงระดับมัธยมศึกษาด้วย (ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์, 2547, หน้า 12)

จากปฏิญญาจอมเทียน ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำของประเทศไทย ในปี 2540 จึงทำให้เกิดแนวคิดที่จะพัฒนาการศึกษาไทยทั้งระบบ เริ่มจากพระราชบัญญัติไว้ในมาตรา 81 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช แห่งชาติ 2540 ให้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติขึ้น และเมื่อพระราชบัญญัติ พ.ศ.2542 มีผลใช้บังคับก็ก่อให้เกิดพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545 ที่กำหนดให้เด็กไทยต้องได้รับการศึกษาภาคบังคับไม่น้อยกว่าเก้าปีคือ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่อย่างไรก็ตาม ในสภาพปัจจุบันยังพบว่า ยังมีเยาวชนไทยจำนวนมากที่ยังไม่ได้รับการศึกษาภาคบังคับจนครบเก้าปีตามที่กฎหมายกำหนด ดังจะพบว่า การออกกลางคันของนักเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับยังมีอย่างต่อเนื่องเรื่อยมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เมื่อสิ้นปีการศึกษา 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีนักเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานออกกลางคัน รวมทั้งสิ้น 74,749 คน คิดเป็นร้อยละ 1.91 ของนักเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับทั้งหมด จำแนกเป็นระดับประถมศึกษา 31,580 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 43,214 คน (ทีมข่าว การศึกษามติชน, 2551, หน้า 22)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้เป็นจุดเน้นสำคัญในกลยุทธ์ด้านการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชากรวัยเรียนอย่างกว้างขวางและทั่วถึง โดยในปีงบประมาณ 2551 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งจะต้องเพิ่มอัตราการเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ และอัตราการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ลดอัตราการตกหล่นและการออกกลางคัน โดยจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาวะปัจจุบันและเป้าหมายการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาและส่งเสริมการศึกษาทางเลือก ให้ความช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงให้ได้เรียนจบการศึกษาภาคบังคับ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเป้าหมายให้ทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องเร่งนำเด็กที่ตกหล่นและออกกลางคันทั้งหมดในปีปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า ก) จึงนับว่าเป็นภาระอันหนักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งที่จะดำเนินการให้สำเร็จได้ ถ้าไม่ทราบปัจจัยที่แท้จริงอันเป็นสาเหตุของการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 35-42)

จากการศึกษาการออกกลางคันในประเทศไทย สรุปได้ว่า คนไทยทุกคนมีสิทธิในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเสมอภาคกันทุกคน เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบสองปีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และทุกคนจะต้องเข้ารับการศึกษาระดับภาคบังคับเก้า โดยกำหนดให้เด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดต้องเข้ารับการศึกษาระดับชั้นปีที่หนึ่ง จนถึงปีที่เก้าของการศึกษาระดับภาคบังคับตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 หรือจนกว่าอายุย่างเข้าปีที่สิบหก แต่ยังคงพบว่าเยาวชนไทยยังไม่ได้รับการศึกษาตามข้อบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดเป้าหมายให้ทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเร่งดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่เสี่ยงต่อการออกกลางคันและแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนให้หมดไป

การออกกลางคันในต่างประเทศ

การออกกลางคันเป็นปรากฏการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นในหลายประเทศทั่วโลก และเป็นปัญหาทางสังคมที่มีความซับซ้อนที่ไม่สามารถแก้ไขอย่างง่าย ๆ ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยพบว่ามีนักเรียนที่ออกกลางคันในหลายประเทศ ตั้งแต่ประถมศึกษาจนถึงระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งผลของการออกกลางคันก่อให้เกิดผลเสียทั้งต่อตัวนักเรียนเอง สังคม และประเทศชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่ออกกลางคันในระดับการศึกษาภาคบังคับนั้นย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อตัวนักเรียนเป็นอันมากในอนาคต

จากการสำรวจขององค์การสหประชาชาติ (United Nation cited in Asia Development Bank, 2004) พบว่ามีเด็กเข้าเรียนในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียใต้มากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีนักเรียนอีกเป็นจำนวนมากกว่า 46 ล้านคนในภูมิภาคนี้ที่ออกกลางคันก่อนจบชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับการสำรวจของธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (Asia Development Bank, 2004) ที่สำรวจพบว่า อัตราการออกกลางคันในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สูงกว่าค่าเฉลี่ยถึงร้อยละ 50 ซึ่งมีนักเรียนร้อยละ 50 ที่จบระดับ 5 ภายใน 5 ปี นักเรียนที่ออกกลางคันส่วนใหญ่จะต้องออกจากโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือครอบครัว คุณค่าของการศึกษาระดับประถมศึกษาสำหรับการพัฒนาชาติเป็นที่รับทราบกันดีทั่วโลก และอัตราการคุ้มทุนของการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษานั้นมีจำนวนมาก และสูงกว่าร้อยละ 25 ในประเทศกำลังพัฒนาการศึกษาในระบบเป็นแนวทางที่มีต้นทุน และประสิทธิภาพสูงสำหรับการยกระดับทักษะพื้นฐาน และสมรรถนะซึ่งนำไปสู่การมีสวัสดิการ และผลผลิตทางเศรษฐกิจส่วนบุคคลที่คุณภาพดี

ในประเทศสิงคโปร์ อัตราการออกการออกกลางคันของนักเรียนอยู่ที่ร้อยละ 1.6 ซึ่งลดลงมาจากร้อยละ 5.3 ในปี พ.ศ.2540 และร้อยละ 3.6 ในปี พ.ศ.2545 ด้วยสาเหตุหลายประการ ดังเช่น อิทธิพลจากเพื่อนและครอบครัว การขาดแรงจูงใจ ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ของตน โอกาสในการทำงาน และปัญหาส่วนตัว หรือปัญหาจากครอบครัว อัตราการออกกลางคันที่ลดลงนี้แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการปรับปรุงการจัดการศึกษาในทุกกระดับและในทุกกลุ่มเชื้อชาติ โดยการกำหนดความต้องการจำเป็นสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีแนวโน้มจะออกกลางคันตั้งแต่เริ่มต้นโดยการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นมากขึ้นให้แก่โรงเรียนที่มีอัตราการออกกลางคันสูง ซึ่งมีอยู่ประมาณ 70 โรงเรียน และมีการสร้างเครื่องมือตรวจสอบนักเรียนที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและทางอารมณ์ ตลอดจนการพัฒนาระบบเพื่อช่วยครูให้อยู่ในระดับต่ำคือร้อยละ 1.5 ในปี พ.ศ.2554 และปรับปรุงให้ดีขึ้นตลอดเวลา ด้วยการให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนมีการศึกษาอย่างน้อยสิบปีซึ่งจะทำให้ได้เรียนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพและเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จในชีวิต (Ministry of Education Singapore, 2008, หน้า 107A)

ในประเทศจีน จากการสำรวจของคณะกรรมการกลางของสมาคมส่งเสริมประชาธิปไตย ของจีน พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นออกจากโรงเรียนสูงขึ้นเกือบถึงร้อยละ 40 ในจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันนี้ ประมาณร้อยละ 16.7 เลือกที่จะออกจากบ้านไปทำงานที่อื่นส่วนอีกร้อยละ 48.3 เลือกที่จะอยู่บ้านทำงานเกษตรกรรม ซึ่งอัตราการออกกลางคันที่สูงขึ้นส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในชนบทให้ย่ำแย่ลง และยังส่งผลต่อคุณภาพของเกษตรกร และขีดขวางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชนบท ซึ่งสาเหตุสำคัญนอกจากจะเกิดจากรู้นาทางการเงินของผู้ปกครองแล้ว ยังมีความเบื่อหน่ายต่อโรงเรียนของนักเรียนด้วย (ChinaDaily, 2005, หน้า 114)

นักวิจัยส่วนใหญ่ระบุสาเหตุของการออกกลางคันไว้ดังนี้ คือ (Alliance for Excellent Education, 2009, หน้า 1-2)

1. นักเรียนมีพฤติกรรมเสียอยู่แล้ว ดังเช่น นักเรียนมีอัตราการขาดเรียนสูงหรือประสบหรือล้มเหลวจากการเรียน ซึ่งทำให้เกิดการออกกลางคันในอนาคต
2. นักเรียนสอบตกหรือมีการซ้ำชั้น การซ้ำชั้นทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนต่อในชั้นที่สูงขึ้น และมีอายุมากกว่าเพื่อนในชั้นต่อไป
3. ไม่ได้รับการสนับสนุนที่จำเป็นต่อการเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทำให้นักเรียนบางส่วนสูญหายไประหว่างการส่งต่อ

4. มีผลการเรียนต่ำ ในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวนกว่าหกล้านคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าร้อยละ 25 มีโอกาสออกกลางคันมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนดีถึง 20 เท่า

5. ขาดความผูกพันทางวิชาการและความผูกพันทางสังคม ซึ่งความผูกพันเหล่านี้เป็นตัวทำนายที่ดีต่อการออกกลางคันของนักเรียน หลังจากที่ได้ควบคุมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและภูมิหลังทางสังคมแล้ว

จากข้อมูลที่ปรากฏนี้แสดงให้เห็นว่าในประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ล้วนประสบปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนทั้งสิ้น อาจแตกต่างกันไปตามภูมิภาค และสภาพท้องถิ่น แต่อย่างไรก็ตามก็สามารถสรุปปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการออกกลางคันของนักเรียนว่ามี ดังนี้ คือ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวต่ำ นักเรียนที่มีการขาดเรียนสูง ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนต่ำ ขาดความผูกพันทางวิชาการ ขาดความผูกพันทางสังคมและโรงเรียน

จากการศึกษาของศูนย์บริการเยาวชน สำนักงานการศึกษาออสแอนเจิลิส (Cited in Woods, 2006 : 2) กล่าวว่า การขาดเรียนของนักเรียนของนักเรียนเป็นปัญหาสำคัญที่ขยายออกไปจากโรงเรียนและส่งผลกระทบต่อตัวนักเรียนเอง ครอบครัวและชุมชน เพราะการขาดเรียนเป็นตัวทำนายความไม่รับผิดชอบที่มีอำนาจสูง ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่ไม่อยู่ในโรงเรียนในเวลาปกตินี้มีโอกาสที่จะก่ออาชญากรรมในชุมชนได้ เช่น การทำลายทรัพย์สินสาธารณะ ขโมยของตามร้านค้า และการวาดภาพที่ไม่เหมาะสมบนกำแพงหรือที่สาธารณะ ในแต่ละครั้งที่มีการจับกุมวัยรุ่นที่ตระเวนบนท้องถนน การขโมยของตามร้านค้าจะลดลงไปถึงร้อยละ 60 ซึ่งจากการศึกษาพบว่า มีสารสนเทศที่บ่งชี้แนวโน้มของการขาดเรียนอันจะไปสู่การออกกลางคัน ดังเช่น

1. นักเรียนในเมืองใหญ่มีโอกาสออกจากโรงเรียนก่อนสำเร็จการศึกษามากกว่าเยาวชนในชนบทสองเท่า
2. นักเรียนที่เปลี่ยนแผนการเรียนหรือย้ายโรงเรียน โดยไม่มีเหตุผลที่แท้จริงมีโอกาสออกกลางคันมากกว่าสองเท่าขึ้นไป
3. ไม่มาเรียนโดยไม่มีเหตุผลอย่างน้อยครึ่งละ 10 วัน
4. ถูกควบคุมตัวในสถานพินิจ
5. ออกจากบ้านไปอยู่ที่อื่น

เมื่อพิจารณาลักษณะร่วมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักเรียนที่มาพร้อมกับการขาดเรียน ดังที่ สมพร สุทัศน์ีย์ (2541, หน้า 84-85) พบว่า การขาดเรียนของนักเรียน ในระดับการศึกษาภาคบังคับนั้น นักเรียนที่ออกกลางคันมีเหตุผลสำคัญหลายด้าน ในบางกรณี ก็อาจได้รับความเห็นชอบของ

บิดามารดา ได้แก่ การหยุดเพื่อรักษาจากการเจ็บป่วยหรือประสบอุบัติเหตุ ต้องช่วยผู้ปกครองดูแลน้องหรือทำงานหารายได้มาช่วยเหลือครอบครัวหรือต้องประกอบอาชีพ เนื่องจากขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู

การขาดเรียนเป็นปัญหาซึ่งที่ขยายตัวออกนอกพื้นที่จากโรงเรียนเพราะว่าส่งผลต่อนักเรียนครอบครัว และชุมชน โดย เดอคอลบ์ (DeKalb, 1999, หน้า 72) กล่าวว่า การขาดเรียนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำลง รวมถึงความเชื่อมั่นในตนเอง เพราะนักเรียนที่ขาดเรียนจะเรียนไม่ทันเพื่อนในชั้นเรียน นำไปสู่โอกาสที่จะเสี่ยงต่อการไม่จบการศึกษา และการออกกลางคันในที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของโรบินส์ และแรตคลิฟฟ์ (Robins & Ratcliff, 1978, หน้า 68) พบว่า นักเรียนที่ขาดเรียนบ่อย ๆ ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจะมีโอกาสที่จะไม่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 75 ซึ่งการไม่จบการศึกษานี้ทำให้ศักยภาพของการเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพลดลงและได้รับผลอื่น ๆ เช่น รายได้ในอนาคตลดลงตามไปด้วย

นอกจากนั้นยังมีลักษณะหรือพฤติกรรมสำคัญที่ควรนำมาศึกษาด้วย ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 20) ได้ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนพบว่า มีพฤติกรรมร่วมของการออกกลางคัน ดังเช่น ฐานะยากจน อพยพตามผู้ปกครอง มีปัญหาครอบครัว มีปัญหาในการปรับตัว หาเลี้ยงครอบครัว สมรสแล้วหรือตั้งครรรค์ เจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุ ถูกจับเพราะต้องคดีความหรือถูกคุมตัวในสถานพินิจ ถูกคุมประพฤติ หรือพักรักษาตัวจากการติดยาเสพติด และอื่น ๆ และสติลล์เวล (Stillwell, 2009, หน้า 1) ได้กำหนดนิยามว่า การออกกลางคัน คือ นักเรียนที่ไม่ได้ลงทะเบียนในช่วงเริ่มต้นของปีการศึกษาปัจจุบัน และไม่จบการศึกษา ทั้งนี้ไม่รวมถึงนักเรียนที่ย้ายไปโรงเรียนอื่น เสียชีวิต ย้ายไปต่างประเทศ หรือเจ็บป่วย

เมื่อประกอบกับการนิยามของ วูดส์ (Wood, 2006, หน้า 1) ที่กล่าวว่า การออกกลางคันหมายถึงการที่นักเรียนออกจากโรงเรียนก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดไว้กับการนิยามของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 9-10) และ กษมา วรวรรณ ณ อุทยาน (2550, หน้า 32) ที่ได้นิยามการออกกลางคันไว้ว่า การออกกลางคัน คือ การที่นักเรียนต้องออกจากระบบโรงเรียนก่อนเรียนจบหลักสูตรตามที่กำหนด ไว้ซึ่งสามารถจำแนกออกได้ 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มนักเรียนโดยสมบูรณ์ คือ นักเรียนที่โรงเรียนจำหน่ายออกจากทะเบียนนักเรียนโดยไม่จบการศึกษาภาคบังคับ ทั้งนี้ไม่รวมถึงการจำหน่ายออกจากทะเบียนนักเรียน เพราะเหตุย้ายไปเรียนที่โรงเรียนอื่น ซึ่งในกลุ่มนี้เป็นนิยามตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ และ 2) นักเรียนกลุ่มที่ออกกลางคันยังไม่สมบูรณ์ เป็นนักเรียนกลุ่มที่มีโอกาสเสี่ยงหรือที่มีแนวโน้มจะออกกลางคัน คือนักเรียนที่โรงเรียนยังไม่ได้จำหน่ายออกจากทะเบียนแต่มีโอกาเสี่ยงที่จะออกกลางคันด้วยการขาดเรียนบ่อย ๆ และมีลักษณะสำคัญอื่น ๆ ประกอบด้วย ดังเช่น ถูกจับเพราะต้องคดีความหรือถูกคุมตัวในสถานพินิจ ถูกคุมประพฤติ เจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุ สมรสแล้วหรือตั้งครรรค์ และรักษาตัวจากการติดยาเสพติด เด็กในกลุ่มเสี่ยงนี้จะขาดเรียนและออกกลางคันไปในที่สุด นักเรียนกลุ่มนี้คือกลุ่มที่ต้องป้องกันไม่ให้ออกกลางคัน ซึ่งสามารถจำแนกออกได้ 3 ลักษณะคือ

1. กลุ่มนักเรียนที่ขาดเรียนเพราะมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนบางประการ เช่น ขาดเรียน เพราะขาดปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการเรียน มีปัญหาด้านจิตใจ ซึ่งคาดได้ว่ามีโอกาสที่จะขาดเรียนมากขึ้นในอนาคต
2. กลุ่มที่เริ่มหยุดเรียนเป็นนักเรียนกลุ่มที่ขาดเรียนโดยไม่มีเหตุผลจาก 1-2 วันในแต่ละสัปดาห์ ติดต่อกันไปเป็นเดือน

3. กลุ่มที่หยุดเรียนต่อเนื่องเป็นกลุ่มนักเรียนที่ขาดเรียนเป็นประจำ โดยขาดเรียนต่อเนื่องกันมากกว่า 10 วันในแต่ละเดือนจนถึง 3 เดือนขึ้นไป

จากการศึกษาการออกกลางคันในต่างประเทศ สรุปได้ว่า ในต่างประเทศมีนักเรียนออกกลางคันในทุกระดับตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา โดยมีลักษณะหรือพฤติกรรมที่ทำให้นักเรียนขาดเรียน ซึ่งนำไปสู่การออกกลางคัน คือ ฐานะยากจน อพยพตามผู้ปกครอง มีปัญหาครอบครัว มีปัญหาในการปรับตัว หาเลี้ยงครอบครัว สมรสแล้วหรือตั้งครรรค์ เจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุ ถูกจับเพราะต้องคดีความหรือถูกคุมตัวในสถานพินิจ ถูกคุมประพฤติ หรือพักรักษาตัวจากการติดยาเสพติด และอื่นๆ

ปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการออกกลางคัน

การออกกลางคันของนักเรียนเป็นปัญหาที่ได้ส่งผลกระทบต่อสังคมหลายด้าน โดยมีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ ไว้ดังนี้

ชินภัทร ภูมิรัตน์ (2553, หน้า 54) ได้กล่าวถึงปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนว่า สืบเนื่องจากมีนักวิชาการตั้งข้อสังเกตถึงปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนที่มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยดูจากสถิติเด็กวัยเรียนที่ไปอยู่นอกสถานศึกษาและมีปัญหาติดเกม ตั้งครรรค์ก่อนวัยอันควรจำนวนเป็นแสนคน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงได้จัดเสวนาเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ หาแนวทางการป้องกันและแก้ไขพบว่า จากข้อมูลจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อัตราการคงอยู่คิดเป็นร้อยละ 90 แต่จากการที่ สพฐ. วิเคราะห์ข้อมูลในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาพบว่า อัตราการคงอยู่ของนักเรียนสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 95 แสดงว่าการออกกลางคันลดลง ส่วนสาเหตุการออกกลางคัน พบว่ามี 7-8 ปัจจัย แต่ที่มากที่สุด คือ ปัญหาความยากจน ปัญหาครอบครัว และปัญหาการปรับตัวของนักเรียน ปัญหาใหญ่ที่ทำให้เด็กออกกลางคันมี 3 ทาง คือ จากตัวนักเรียนเอง ครอบครัว และโรงเรียน ซึ่งในส่วน of ตัวนักเรียนและครอบครัวนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการช่วยกันแก้ไข แต่สำหรับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสามารถแก้ไขได้ทันที ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาเกี่ยวกับการเรียนที่เด็กติด (รผลการเรียน) มส (หมดสิทธิ์สอบ) หลายวิชา เกิดความท้อถอยไม่ยอมเรียนต่อ เรียนไม่ได้ หรือเรียนไปก็ไม่ได้นำไปใช้จึงไม่ยอมเรียน ที่ประชุมเห็นว่าโรงเรียนจะต้องปรับระบบให้เด็กเรียนจนจบ ดังนั้นที่ประชุมจึงมีข้อสรุปว่า ต้องมีการปรับระบบข้อมูล ที่ติดตามและแก้ปัญหาการออกกลางคันได้อย่างแท้จริง เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาต้องมีข้อมูลเชิงคุณภาพที่สามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะช่วยเหลือนักเรียน และต้องมีการทบทวนวิธีการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่มีรูปแบบหลากหลาย และมีหลักสูตรทางเลือกให้นักเรียน เพื่อลดปัญหาการออกกลางคัน และช่วยให้เด็กได้เรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2552, หน้า 27) กล่าวถึง ปัญหาผู้เรียนหนีเรียนเพราะไม่มีความสุขกับการเรียน ส่วนผู้เรียนที่จำเป็นต้องออกกลางคัน โรงเรียนจะรับผิดชอบดูแลจนกว่าเข้าเรียนใหม่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 12) ได้นำเสนอถึงปัญหาการออกกลางคันทำให้เกิดผลเสีย ดังนี้

1. ผลเสียต่อนักเรียน ได้แก่ ขาดความรู้ ทักษะจำเป็นในการดำรงชีวิต ทักษะคิดที่ไม่ดีต่อการเรียนรู้ ขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดโอกาสในการศึกษาและพัฒนาตนเอง
2. การสูญเสียงบประมาณและโอกาส ได้แก่

2.1 การสูญเสียงบประมาณ งบประมาณทางการศึกษาของรัฐ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในระหว่างเรียน งบที่รัฐควรจะได้รับในอนาคตจากการที่มีประชากรที่มีคุณภาพ งบที่รัฐจะต้องเสียไปในการแก้ปัญหาสังคม หากเด็กออกกลางคันส่วนหนึ่งก่อปัญหาขึ้น งบที่รัฐต้องเสียไปในการดูแลบุคคลส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้

2.2 การสูญเสียโอกาสส่วนบุคคลที่จะศึกษาและพัฒนาตนเอง สูญเสียโอกาสของสังคมที่จะได้บุคคลที่มีคุณภาพมาพัฒนาประเทศ

3. ผลเสียต่อสังคม ได้แก่ ขาดคนที่มีคุณภาพที่จะสร้างสรรค์ความเจริญ สังคมต้องแบกรับภาระ หากนักเรียนที่ออกกลางคันโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ สังคมเกิดความวุ่นวาย หากนักเรียนที่ออกกลางคันโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่และก่อปัญหาขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 2) นำเสนอถึงปัญหาการออกกลางคันของเด็กนักเรียน 7 ประการ ได้แก่

1. ปัญหาความยากจน
2. ปัญหาครอบครัว/ปัญหาการหย่าร้าง
3. ปัญหาเนื่องจากมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยเรียน
4. ปัญหาความเจ็บป่วย/อุบัติเหตุ
5. ปัญหาอพยพตามผู้ปกครอง
6. ปัญหาการเรียนการสอน
7. ปัญหาเลี้ยงครอบครัว

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 6) ได้กล่าวว่า ผลเสียของการออกกลางคันของนักเรียนในด้านต่างๆ มีดังนี้

1. ผลเสียต่อนักเรียน ได้แก่ ทำให้นักเรียนขาดความรู้ ทักษะจำเป็นในการดำรงชีวิตมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนรู้ ขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดโอกาสในการศึกษาและพัฒนาตนเอง

2. การสูญเสียงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณทางการศึกษาของรัฐ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในระหว่างเรียน งบที่รัฐควรจะได้รับในอนาคตจากการที่มีประชากรที่มีคุณภาพ งบที่รัฐจะต้องเสียไปในการแก้ปัญหาสังคมหากเด็กออกกลางคัน ส่วนหนึ่งก่อปัญหาขึ้น และงบที่รัฐต้องเสียไปในการดูแลบุคคลส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้

3. การสูญเสียโอกาส ได้แก่ สูญเสียโอกาสส่วนบุคคลที่จะศึกษาและพัฒนาตนเอง สูญเสียโอกาสของสังคมที่จะได้บุคคลที่มีคุณภาพมาพัฒนาประเทศ

4. ผลเสียต่อสังคม ได้แก่ ขาดคนที่มีคุณภาพที่จะสร้างสรรค์ความเจริญ สังคมต้องแบกรับภาระ หากนักเรียนที่ออกกลางคันโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ สังคมเกิดความวุ่นวาย หากนักเรียนที่ออกกลางคันโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่และก่อปัญหาขึ้น

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549, หน้า 2) ได้กล่าวว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำมาตรการรองรับหลังจากที่ผู้เรียนออกจากระบบโรงเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนที่ออกกลางคันจำนวนมากใช้ชีวิตอย่างไม่ดีเป่าหมาย และมีแนวโน้มกระทำความผิด ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก นางทิวา ณ นคร ได้ให้ข้อมูลที่น่าสนใจว่าปี พ.ศ.2548 มีเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ ประมาณ 36,000 คน ส่วนใหญ่เป็นเด็กระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากที่ผ่านมาระบบโรงเรียนส่วนใหญ่จะแก้ปัญหาผู้เรียนที่ทำผิดโดยการผลักออกจากโรงเรียน และ

ไม่รับผิดชอบของผู้เรียนหลังจากที่ออกจากโรงเรียนซึ่ง คุณหญิงเกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา กล่าวในการประชุมสัมมนา “แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน” เมื่อเดือนมีนาคม 2550 ไว้ว่า เมื่อโรงเรียนพบกลุ่มเด็กที่เสี่ยงต่อการออกกลางคันแล้ว ไม่ได้มีแนวทางการดำเนินการหรือส่งต่อเด็กกลุ่มนี้ให้ในทิศทางใด ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ว่าเด็กที่ออกกลางคันมีแนวโน้มที่ถูกชักนำเข้าสู่วงจรปัญหาสังคม เช่น ยาเสพติด ก่ออาชญากรรม ฯลฯ ในต่างประเทศอย่างสหรัฐอเมริกา เด็กที่อยู่นอกระบบโรงเรียนโดยส่วนใหญ่จะรวมตัวเป็นแก๊งและร่วมกันก่อปัญหาอาชญากรรม

จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันไม่ใช่ประเด็นที่แท้จริง แต่จุดที่สำคัญคือ โลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและระบบการจ้างงานในปัจจุบัน ดังนั้นจึงจำเป็นที่ผู้รับผิดชอบต้องไม่ปล่อยให้มีการออกกลางคัน ซึ่งในช่วง 20 ปีที่ผ่านมาไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นเลย (Carson, Huelskamp, & Woodall, 1991, หน้า 32) ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่ต้องออกกลางคันนั้นมีหลายประการ (Woods, 2006, หน้า 2; อ้างอิงใน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2540, หน้า 1) ดังนี้

1. การออกกลางคันของนักเรียนทำให้นักเรียนไม่มีงานทำ หรือได้ทำงานที่มีรายได้ต่ำกว่าความสามารถของตน หรือมีผลตอบแทนต่ำ (Rumberger, 1987, หน้า 105) หรือมีรายได้ที่แตกต่างกันระหว่างผู้ออกกลางคันกับประชากรทั่วไป ถ้าจำนวนของผู้ออกกลางคันสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โอกาสทางการจ้างงานมีจำกัด เพราะสิ่งจำเป็นสำหรับการจ้างงานในปัจจุบันประกอบด้วย การอ่านหนังสือได้ มีการศึกษาสูง ทักษะทางเทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้น และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. อัตราเพิ่มของพฤติกรรมเสี่ยง เช่น กิจกรรมทางเพศก่อนวัยอันควร การตั้งครภ์เมื่ออายุน้อย อาชญากรรม ความไม่รับผิดชอบ ความรุนแรง การติดยาและเหล้า และการฆ่าตัวตาย พบว่ามีความสัมพันธ์กับผู้ที่ออกกลางคันในระดับสูง

3. ในการเปลี่ยนแปลงทางภาคการผลิต ทำให้เกิดการต้องการแรงงานกึ่งฝีมือ และมีระดับการศึกษาสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้ที่มีการศึกษาต่ำ และเป็นแรงงานมือได้รับความกดดันจากการจ้างงานมากขึ้น โอกาสทางความก้าวหน้าของแรงงานที่ไม่มีทักษะในงานและมีรายได้ต่ำย่อมมีแนวโน้มลดลง

4. ผู้ออกกลางคันมีโอกาสที่จะเป็นภาระของสังคมตลอดชีวิตมากกว่าประชากรอื่น ๆ เพราะทำให้ประเทศต้องรับภาระค่าใช้จ่ายทางสังคมมากขึ้น ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาเคยสำรวจ พบว่า รัฐต้องจัดสรรงบประมาณจากรายได้ประจำปีถึงปีละ 3.2 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพื่อช่วยเหลือ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2540, หน้า 1) ในขณะที่สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการศึกษาวิจัยเรื่องการสูญเสียทางเศรษฐกิจ : ผลกระทบจากการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษามีจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันรวมกัน 34,774 คน คิดเป็นร้อยละ 1.55 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งหมด ก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากการลงทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในด้านต่างๆ มากมายถึง 2,628,303,110.32 บาท (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 7)

ถ้าคำนวณสัดส่วนระหว่างความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากการลงทุนดังกล่าวกับจำนวน นักเรียนที่ออกกลางคัน จะพบว่า จะเกิดความสูญเสียประมาณ 75,582 บาท ต่อนักเรียนหนึ่งคน ถ้าเปรียบเทียบกับข้อมูลในปัจจุบันจะพบว่า จะเกิดความสูญเสียไปถึง 9,041,622,701 บาท ซึ่งนับว่า เป็นมูลค่ามหาศาลที่ประเทศชาติต้องเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ และยังก่อผลเสียหายไปในอนาคตข้างหน้าอีกด้วย

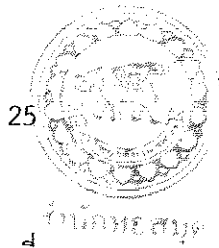
จากผลทั้ง 4 ประการ ที่กล่าวมาแล้วนั้น ทำให้รัฐต้องรับภาระค่าใช้จ่ายทางสังคมต่อปัญหาการออกกลางคันเพิ่มขึ้น รวมไปถึงแรงงานทักษะต่ำ ผลผลิตที่ได้ต่ำกว่าภาษีที่เสียไป และการช่วยเหลือของรัฐตลอดจนการเพิ่มขึ้นของอาชญากรรม ซึ่งจากการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2543, หน้า 121) พบว่า อัตราผลตอบแทนจากการทำงานของกลุ่มที่ไม่ออกกลางคันสูงกว่ากลุ่มผู้สูงออกกลางคันถึงสองเท่า และก่อให้เกิดความเสียหายจากการออกกลางคัน โดยรวมถึง 2,628,303,110.32 บาท แสดงให้เห็นว่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากการออกกลางคันสูงกว่าที่คาดไว้มาก และผลสืบเนื่องนี้มากยิ่งขึ้นกว่าการสูญเสียทางเศรษฐกิจตามธรรมดา และไม่ว่าผลของมันจะรุนแรงเพียงใดก็ยิ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจมากขึ้น

ความสูญเสียทางการศึกษาสามารถมองได้ 2 กรณี คือ ความสูญเสียภายในและความสูญเสียภายนอก (ศิริชัย ชินะตังกูร, 2526, หน้า 19 อ้างอิงใน ลำเพย สนธิ, 2540, หน้า 22) ความสูญเสียภายใน หมายถึง ความสูญเสียที่เกิดจากประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาเอง ซึ่งสามารถดูได้จากตัวชี้วัด ดังเช่น อัตราการเข้าชั้น การออกกลางคัน การใช้เวลาเรียนมากกว่าปกติ ส่วนความสูญเสียภายนอก หมายถึง ความสูญเสียอันเนื่องมาจากการศึกษาแล้วไม่มีการทำงานหรือว่างงาน ซึ่งวัดได้จากดัชนีอัตราการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาหรือการทำงานต่ำกว่าความรู้ความสามารถที่สำเร็จการศึกษา หรือวัดได้จากอัตราการไม่รู้หนังสือ ทั้งนี้ความสูญเสียทางการศึกษามีความเกี่ยวข้องในทางผกผันกับประสิทธิภาพภายในระบบการศึกษาหลายประการ

ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดความสูญเสียจากปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้เกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าว ด้วยการป้องกันมิให้นักเรียนออกกลางคันจากโรงเรียน ส่วนในกรณีที่ออกจากโรงเรียนไปแล้วก็ต้องติดตามให้นักเรียนกลับมาเข้าเรียน ซึ่งอาจใช้วิธีการอื่น ๆ เช่น การศึกษานอกระบบ การเปลี่ยนสถานศึกษา หรือโรงเรียนทางเลือก ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 19) ได้กำหนดแนวคิดสำคัญในการแก้ปัญหาไว้ 4 ประการ ได้แก่

1. รูปแบบในการแก้ไขปัญหามีหลากหลาย เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และนักเรียนแต่ละคน ตลอดจนต้องเข้าถึงนักเรียนโดยตรงได้ง่าย
2. เน้นการทำงานอย่างครบวงจร ทั้งการป้องกัน การแก้ไขปัญหามูลฐานข้อมูลของนักเรียนแต่ละคน
3. ผู้ที่เกี่ยวข้องในสังคม ได้แก่ โรงเรียน ครู และผู้ปกครอง ต้องร่วมมือร่วมใจ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ต้องใช้ความรัก ความเอื้ออาทร การเอาใจใส่และให้การดูแลช่วยเหลือด้วยความอบอุ่น ไว้วางใจ มั่นใจในตนเอง และการพัฒนาอย่างมั่นคง
4. ใช้กระบวนการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการป้องกันแก้ไขปัญหาย่างยั่งยืน พัฒนาเต็มศักยภาพและพัฒนาทักษะชีวิต

โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดมาตรการรองรับหลังจากที่ผู้เรียนออกจากระบบโรงเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนที่ออกกลางคันจำนวนมากใช้ชีวิตอย่างไม่มีเป้าหมาย และมีแนวโน้มกระทำผิด ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษก ได้ให้ข้อมูลที่น่าสนใจว่า ปี 2548 มีเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ ประมาณ 36,000 คน ส่วนใหญ่เป็นเด็กระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากที่ผ่านมาระบบโรงเรียนส่วนใหญ่จะแก้ปัญหาผู้เรียนที่กระทำผิดโดยการผลักออกจากโรงเรียน และไม่รับผิดชอบชีวิตของผู้เรียนหลังจากที่ออกจากโรงเรียนในการประชุมสัมมนา “แนวทางการ

๒ ๙0568๕0

เสริมสร้างความเข้มแข็งระบบดูแลและนักเรียน” เมื่อเดือนมกราคม 2550 ไว้ว่า เมื่อโรงเรียนพบกลุ่มเด็กที่เสี่ยงต่อการออกกลางคันแล้ว ไม่ได้มีแนวทางการดำเนินการหรือส่งต่อเด็กกลุ่มนี้ไปในทิศทางใด ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ว่าเด็กที่ออกกลางคันมีแนวโน้มที่ถูกชักนำเข้าสู่วงจรปัญหาสังคม เช่น ยาเสพติด ก่ออาชญากรรม ในต่างประเทศอย่างสหรัฐอเมริกา เด็กที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ส่วนใหญ่จะรวมตัวกันเป็นแก๊งและร่วมก่อปัญหาอาชญากรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550, หน้า 3)

สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2541, หน้า 1) ได้กล่าวไว้ในรายงานผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นว่า การออกกลางคันก่อให้เกิดผลเสียทั้งในแง่ส่วนตัวและของรัฐ ทั้งในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายทางตรงและค่าใช้จ่ายทางอ้อม ดังนี้

1. การออกกลางคันของนักเรียน มักจะส่งผลให้นักเรียนไม่มีงานทำ หรือได้ทำงานที่ต่ำกว่าความสามารถของตนเอง หรือได้งานที่มีผลตอบแทนต่ำ เมื่อมองในภาพรวม หากมีการออกกลางคันจำนวนมาก ก็จะทำให้สัดส่วนของประชากรที่เป็นแรงงานไร้ฝีมือ ที่มีค่าจ้างและผลตอบแทนต่ำอยู่ในสัดส่วนที่มาก และจะส่งผลให้รายได้ต่อหัวของประชากรลดลง ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจใน ส่วนรวมของประเทศโดยตรง

2. การออกกลางคันของนักเรียน มักจะส่งผลให้เกิดปัญหา ในเรื่องสุขภาพอนามัยต่อตัวนักเรียนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกกลางคันของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งอยู่ระยะวัยรุ่น และเป็นวัยที่ต้องคบหาเพื่อนฝูง การคบหาเพื่อนฝูงที่อยู่นอกโรงเรียนมักจะเป็นเพื่อนที่ไม่ค่อยดีนัก เช่น เป็นแก๊งค์ นักเลง นักการพนัน หรือช่องโจร ในกลุ่มเพื่อนดังกล่าวก็มักจะมีหนีไม่พ้น เรื่อง การติดยาเสพติดให้โทษต่อร่างกาย ดังนั้น จึงมักพบว่า ผู้ที่ออกกลางคันเหล่านี้ มักจะมีปัญหาในเรื่องสุขภาพอนามัย ซึ่งหากอัตราการออกกลางคันสูงขึ้น จำนวนประชากรที่มีปัญหาในเรื่องสุขภาพอนามัย ซึ่งหากอัตราการออกกลางคันสูงขึ้น จำนวนประชากรที่มีปัญหาในเรื่องสุขภาพอนามัยก็จะเพิ่มขึ้น จนก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในส่วนรวมด้วย

3. ผลจากการคบเพื่อนฝูงที่นอกโรงเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีปัญหาในสังคมดังกล่าว ก็มักจะเป็นการชักนำให้ผู้ที่ยังออกกลางคันกลายเป็นบุคคลที่เป็นปัญหาและเป็นภัยต่อสังคมไปด้วย ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าผลกระทบจากการออกกลางคันของนักเรียน มีผลต่อความสุขสงบในสังคมโดยก่อให้เกิดปัญหาในทางอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้น

4. เนื่องจากผู้ที่ยังออกกลางคันมักจะเป็นผู้ที่ไม่มียานพาหนะ และไม่มียานพาหนะได้ จึงทำให้เขาเหล่านั้นเป็นภาระต่อสังคม ทั้งภาระในครอบครัวของนักเรียนที่ต้องให้การเลี้ยงดู และภาระของสังคมไทยส่วนรวมที่จะต้องจัดบริการสาธารณะมากขึ้น ในขณะที่ผู้ที่ยังออกกลางคันไม่มีรายได้ที่ต้องจ่ายภาษีเพื่อบำรุงบริการสาธารณะ

5. ผู้ที่ยังออกกลางคัน ทำให้ค่าใช้จ่ายทางสังคม (Social Cost) เพิ่มสูงขึ้น

กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 12-13) ระบุว่า การออกกลางคันก่อให้เกิดผลเสียต่างๆ อย่างมากมาย ดังนี้

1. ผลเสียต่อนักเรียน ได้แก่ ขาดความรู้ ทักษะจำเป็นในการดำรงชีวิต ทักษะคิดที่ไม่ดีต่อการเรียนรู้ ขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดโอกาสในการศึกษา และพัฒนาตนเอง

2. การสูญเสียงบประมาณและโอกาส ได้แก่ การสูญเสียงบประมาณ งบประมาณทางการศึกษาของรัฐ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในระหว่างเรียน งบที่รัฐควรจะได้รับในอนาคตจาก

การที่มีประชากรที่มีคุณภาพ งบประมาณที่รัฐจะต้องเสียไปในการแก้ปัญหาสังคม หากเด็กออกกลางคันส่วนหนึ่ง ก่อปัญหาขึ้น งบประมาณที่รัฐต้องเสียไปในการดูแลบุคคลส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ การสูญเสียโอกาส ส่วนบุคคลที่จะศึกษาและพัฒนาตนเอง สูญเสียโอกาสของสังคมที่จะได้บุคคลที่มีคุณภาพมาพัฒนา ประเทศ

3. ผลเสียต่อสังคม ได้แก่ ขาดคนที่มีคุณภาพที่จะสร้างสรรค์ความเจริญ สังคมต้องแบกรับภาระ หากนักเรียนที่ออกกลางคันโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ สังคมเกิดความวุ่นวาย หากนักเรียนที่ออกกลางคันโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่และก่อปัญหาขึ้น

นอกจากนี้ ชำนาญ ปาณาวงษ์ (2558, หน้า 4) ได้กล่าวถึงผลกระทบจากการออกกลางคันไว้ว่า จากความสำคัญของการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่า การศึกษานั้นล้วนส่งผลต่อทุกๆ กิจกรรมในการดำเนินชีวิต หากประเทศหรือชุมชนใดมีการจัดการศึกษาที่ดี สามารถทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ตามที่ตั้งไว้ ก็จะส่งผลให้ประเทศหรือชุมชนนั้นเจริญรุ่งเรืองสืบไป ในทางตรงกันข้าม หากประเทศหรือชุมชนใดมีการจัดการศึกษาที่ไม่ดีพอ ไม่สามารถบรรลุตามจุดหมายที่วางไว้ได้ เช่น การใช้งบประมาณไม่ เป็นไปตามเป้าหมาย การจัดการบุคลากรไม่เป็นไปตามที่กำหนด การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ไม่ครบครัน การกระจายอำนาจ การสั่งการ หรือการปล่อยให้เกิดการออกกลางคันทันนั้นจะส่งผลกระทบต่อสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระลอกคลื่น ซึ่งมีนักศึกษาได้กล่าวถึงกรณีนี้ไว้ว่า (ประสิทธิ์ อังกินันท์, 2556; Dulniak (อ้างถึง ใน พระครูสังฆรักษ์ศักดิ์นรินทร์ โดษยานนท์, 2553))

1. รัฐบาลเกิดการสูญเสียเงินทางการศึกษา สูญเสียงบประมาณ งบประมาณทางการศึกษาของรัฐ เมื่อรัฐมีการลงทุนสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้กับผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดซื้อเครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกหัดต่างๆ ผลที่ควรจะได้รับในอนาคตจากการที่มีประชากรที่มีคุณภาพจะต้องเสียไปในการแก้ปัญหาสังคม หากผู้ที่ออกกลางคันเหล่านั้นออกไปก่อปัญหาขึ้น

2. การสูญเสียโอกาสในการพัฒนาประเทศ หากบุคคลที่ต้องออกกลางคันทันนั้นเป็นบุคคลที่ดี มีคุณภาพ สังคมจะสูญเสียบุคลากรที่มีคุณภาพในการพัฒนาประเทศต่อไป

3. สังคมจะขาดบุคคลที่มีคุณภาพที่จะสร้างสรรค์ความเจริญ สังคมต้องแบกรับภาระ หากผู้ที่ออกกลางคันโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ สังคมเกิดความวุ่นวาย หากผู้ที่ออกกลางคันทันเหล่านั้นโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ก่อปัญหาสังคม

4. ผู้เรียนที่ออกกลางคันจะได้รับผลกระทบกระเทือนด้านจิตใจ สถานภาพของเขาไม่มั่นคง อาจก่อให้เกิดการลุกลามกลายเป็นปัญหาของสังคมต่อไป

5. ก่อให้เกิดอัตราการว่างงานสูง เนื่องจากผู้ที่ออกกลางคันขาดคุณสมบัติที่ใช้ในการสมัครงาน

6. ผู้ที่ออกกลางคันไปแล้วอาจมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ผิดไปจากพฤติกรรมของคนทั่วไป ซึ่งสังคมเราไม่ยอมรับ ได้แก่ การเสพสุรา การใช้สารเสพติดให้โทษ การก่ออาชญากรรม รวมถึงการต่อต้านสังคม

7. ครอบครัวของผู้ที่ออกกลางคันขาดความเชื่อมั่นในตัวผู้เรียน สูญเสียทั้งเวลาและเงินที่ใช้จ่ายให้กับผู้เรียน

จากการศึกษาปัญหาและผลกระทบจากการออกกลางคันของนักเรียน สรุปได้ว่า การออกกลางคันก่อให้เกิดความสูญเสียต่อตัวนักเรียนเอง สังคม และประเทศชาติหลายประการ ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ โดยเฉพาะโรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติจะต้องหาทางป้องกันและแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน เพื่อมิให้เกิดความสูญเสียโดยเปล่าประโยชน์

สาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน

การออกกลางคันของนักเรียนเป็นสาเหตุสำคัญยิ่งของความสูญเปล่าทางการศึกษา ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนต้องศึกษาและแสวงหาวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เรียนในระบบโรงเรียนได้ตลอดหลักสูตร ไม่ออกกลางคันไปก่อน การศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้นักเรียนต้องออกกลางคัน นับว่าเป็นแนวทางหนึ่งในการเตรียมความพร้อมเพื่อหาวิธีการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีปัจจัยสำคัญ ๆ ได้แก่ ด้านสภาพชุมชน ด้านสภาพโรงเรียน ด้านสภาพครอบครัว และด้านตัวนักเรียน ดังนี้

ด้านสภาพชุมชน

ด้านสภาพชุมชนมีผลต่อการเรียนของนักเรียน เช่น สภาพแวดล้อมทางบ้าน การย้ายถิ่นฐาน

การสาธารณสุขโลก และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนชุมชน สนิท กาญจนประดิษฐ์ (2543) กล่าวว่าการย้ายถิ่นฐานของประชากรมีสาเหตุมาจากปัญหาเศรษฐกิจนั้น มีความสัมพันธ์กับคุณภาพทางการศึกษา กล่าวคือ ประชาชนที่อาศัยในเขต พื้นที่ทางไกลหรือถิ่นทุรกันดารมาก ๆ มักจะอพยพย้ายเข้ามาอยู่ในเขตที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจสูงกว่าและจะนำบุตรหลานมาด้วย ทำให้อัตราการออกกลางคันของนักเรียนในเขตพื้นที่ห่างไกล หรือทุรกันดารมีมากกว่าและยังพบอีกว่า การมีสาธารณสุขโลกที่ดีจะช่วยส่งเสริมความสามารถทางการเรียน เช่น การมีไฟฟ้าใช้ มีวิทยุ มีโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การคมนาคม สะดวก มีน้ำประปา นอกจากนี้ยังได้ให้ความเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวคือ การที่โรงเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนก็จะนำมาซึ่งความร่วมมือการรวมกิจกรรมต่าง ๆ และการพัฒนาโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น การที่โรงเรียนได้รับความร่วมมือ รวมกิจกรรมจากชุมชน เช่น การได้รับเงินหรือแรงงานบริจาค การที่ชาวบ้านรวมกันจัดกิจกรรม เช่น การจัดงานวันเด็ก มีการละเล่นต่าง ๆ และเลี้ยงขนมเด็ก เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะมีผลทำให้การศึกษาของนักเรียนดีขึ้นได้ ชองวางระหวางวัย วัยรุ่นกับผุสูงวัย วัยรุ่นกับผุสูงวัยมีความแตกต่างกัน เปนของวางระหวางวัย ตามที่ ศรีเรือน แกวกังวาน (2545, หนา 345) กล่าววา ชวงวัยรุนเปนชวงซึ่งเด็กมักมีความรูสึกวาเขามีโลกของตนเอง ซึ่งผูที่เปนผุใหญกวาเขาและผูที่เด็กกวาเขาไมเขาใจ ดังนั้นวัยรุน จึงชอบรวมกลุ่มกับเพื่อนวัยเดียวกันและรักผูกพันกับเพื่อนรวมวัยลึกซึ้งยิ่งกวามีความสัมพันธ์กับบุคคลวัยอื่น ๆ ในขณะเดียวกันก็เหินห่างทางความคิดเห็น เจตคติ รสนิยม และพฤติกรรมอื่น ๆ ไกลออกไปจากบุคคลวัยอื่น ๆ ซึ่งมีถอยคำ สำนวนที่เขาใจกันทั่วไปเรียกสภาวะนี้ว่า “ชองวางระหวางวัย” ซึ่งเกิดขึ้น ในชวงวัยรุนคอนขางมากกว่าวัยอื่น ๆ สภาวะนี้เป็นพฤติกรรม ดานลบระหวางคนวัยรุนกับคนวัยผุใหญ่ที่จะตองเกี่ยวของกันในฐานะที่เป็นพ่อแม่ ผุปกครอง พี่ปา น้าอา ญาติผุใหญ่ ครูบาอาจารย์ ผาคนวัยรุนเองก็ยังอยู่ในฐานะตองพึ่งพิงในดานที่อยู่อาศัยการกินอยู่ คาไซสอยประจำวัน คาไซจายการเลาเรียน ทั้งเมื่อคนวัยรุนมีทุกขรอน และกลุ่มเพื่อนของเขาช่วยไม่ได้ ก็จะต้องการใหญ่ใหญ่ ปลอบใจให้มีขงขวัญมีกำลังใจ ให้คำชี้แนะตักเตือน และอื่น ๆ เมื่อทั้งสองฝายมีความจำเป็นตองเกี่ยวของกัน แต่ก็มีชองวางระหวางวัยชวงกันอยู่เช่นนี้ จึงทำให้เกิดความขุ่นข้องหมองใจกันและ กันทั้งสองฝาย ฉะนั้นการลดชองวางระหวางวัยรุนกับวัยผุใหญ่ ไมวาผุใหญ่มีสัมพันธภาพในฐานะใด กับวัยรุนจะชวยลดความเครียดทางอารมณและจิตใจลงด้วยกัน อีกทั้งจะชวยไห้คนวัยรุนมีความมั่นคง ทางจิตใจในอันที่ประกอบพฤติกรรมใด ๆ ตอไป วิธีการลดชองวางระหวางวัย ได้แก่ การเขาใจ สาเหตุของชองวางนั้น ๆ แล้วจะไดจัดการแก้ไขใ้บรรเทาเบาบางลง สาเหตุต่าง ๆ ดังกลาวแลว นั้นจะขอนำมาเสนอตามลำดับดังตอไปนี้

1. ผู้สูงวัยกว่าปรับตัวไม่ทันกับความเจริญเติบโตของเด็กวัยรุ่น เคยมีวิธีการสัมพันธ์กับเด็กเช่นไร เมื่อเขายังเป็นเด็กเล็ก ก็ยังคงใช้วิธีการเช่นนั้นเมื่อเขาเป็นเด็กวัยรุ่น เช่น การคอยแนะนำ ออกคำสั่งให้เขา “ต้อง” ปฏิบัติตามเหมือนเด็กเล็ก ๆ คอยติดตามช่วยเหลือดูแลเด็กจนเด็กไม่มีโอกาส เป็นอิสระทางความคิดในการตัดสินใจและในการใช้ชีวิต

2. ภาพรวมของพ่อแม่ผู้ปกครอง ครู ผู้สูงวัยกว่า สมัยเขาเป็นเด็กก่อน วัยรุ่นย่อมแตกต่างกับภาพรวมที่เขาได้เห็นมองเห็นในช่วงวัยรุ่น ในช่วงวัยรุ่นเขาเปลี่ยนความสัมพันธ์กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ผู้สูงวัยกว่า จากแบบรับรู้สถานะเดียวมาเป็นแบบมองด้วยการวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์มากยิ่งขึ้น หากภาพรวมใหม่ที่เขามองเห็นเป็นไปในแง่บวกก็จะเพิ่มความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นกับ ผู้สูงวัยกว่าเหล่านั้น แต่ถ้าหากเป็นไปในแง่ลบก็จะเกิดช่องว่างระหว่างวัย เด็กวัยรุ่นจะต่อต้านไม่ยอมรับนับถือปฏิบัติตามคำแนะนำชักจูง มีความคิดเห็นในเชิงค้านกับผู้สูงวัยกว่าเหล่านั้น

3. ค่านิยม สภาพเศรษฐกิจสังคม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี แบบแผนวัฒนธรรม ครอบครัวยุคที่ผู้ใหญ่ยังเป็นวัยรุ่นกับพวกเขาเหล่าวัยรุ่นปัจจุบันมีความแตกต่างกัน บางเรื่องแตกต่างกันชนิดชวากับดำ ถ้าผู้ใหญ่ไม่ยอมรับชีวิตวัยรุ่นของเด็กในโลกใหม่ สังคมใหม่ ก็ย่อมทำให้เกิดจุดต่างในด้านความสัมพันธ์กับวัยรุ่นรุ่นใหม่

4. ผู้ใหญ่เอามาตรฐานของความคิด ความสามารถ ประสบการณ์ ความรู้ของตน เป็นมาตรฐานคาดหวังผลการกระทำของวัยรุ่น คนสองวัยย่อมแตกต่างกันแน่ในความสนใจ ค่านิยม ความสามารถและยังมีความแตกต่างในแต่ละบุคคลที่เป็นเอกลักษณ์อีก ด้วย หากคนแต่ละวัยไม่เข้าใจและไม่ยอมรับซึ่งกันและกันก็ย่อมเกิดข้อขัดแย้งระหว่างวัยอย่างไม่ต้องสงสัย การสูญเสีย ความมั่นใจและความสับสนใจของวัยรุ่นนั้น สาเหตุใด ๆ ก็ไม่ร้ายแรงเท่ากับการที่ผู้ใหญ่ตั้งมาตรฐานให้แก่เด็กบนมาตรฐานของผู้ใหญ่โดยที่เด็กไม่สามารถปฏิบัติตามได้สมบูรณ์

5. บรรยากาศในครอบครัวที่สมาชิกในบ้านมีความสัมพันธ์ต่อกันไม่ราบรื่น ไม่ว่าจะ พ่อกับแม่ พ่อแม่กับลูก พี่ ๆ กับน้อง ๆ บรรยากาศเช่นนี้ย่อมทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างวัยโดยง่าย บรรยากาศที่ไร้เมตริจิตใจครอบครัวเป็นไปได้ทั้งในลักษณะครอบครัวที่มีความขาดแคลนทางสิ่งแวดล้อม เช่น ถิ่นกันดาร สลัม ยากจน และในครอบครัวที่อุดมไปด้วยเกียรติ ความมั่งคั่ง มีการศึกษาสูง แต่ขาดบรรยากาศแห่งความเข้าใจกันระหว่างสมาชิกในบ้าน

6. “สภาพความเป็นวัยรุ่น” เช่น ความถือดี ความรักอิสระ การทำทนายอำนาจ การชอบลองประสบการณ์ใหม่ ๆ ความรักเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ ความสับสนทางอารมณ์และความคิด การแสวงหาขวัญใจวัยรุ่น อุดมการณ์ทางการเมือง ฯลฯ ลักษณะเหล่านี้บางทีก็เป็นไปอย่างรุนแรงไร้เหตุผล ไม่คงเส้นคงวา ผู้ใหญ่เองเกิดความเบื่อระอา เหลืออดเหลือทนกับลักษณะของวัยรุ่นได้ ง่าย ๆ เช่นกัน จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นกับผู้สูงวัยกว่ามิใช่ปัญหา เล็กน้อย หากแต่มีผลกระทบต่อความมั่นคงส่วนบุคคล ส่วนครอบครัว ส่วนสังคม และส่วน ประเทศชาติ ซึ่งต้องมองให้ลึกซึ้งจึงจะเข้าใจ การที่เด็ก ๆ ไม่ยอมเชื่อฟังพ่อแม่ ครูอาจารย์ การเดินขบวนต่อต้านอะไรต่อมิอะไร ข้อคิดเห็นเชิงลบต่อการทำงานของผู้ใหญ่ในบ้านเมือง และสถาบันการศึกษาที่เขียนและอภิปรายโดยกลุ่มหนุ่มสาววัยรุ่นล้วนแล้วแต่เป็นรูปหนึ่งของปฏิกริยาสะท้อน คือความขัดแย้งในด้านความสัมพันธ์กับผู้สูงวัย ถ้าหากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งสอง ฝ่ายให้ความสนใจกัน พยายามเข้าใจเหตุผลของกันและกันแล้ว ก็สามารบปรเทาความรุนแรงของ ความขัดแย้งลงได้เป็นอย่างดี ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง : ความขัดแย้ง ความขัดแย้งและความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการเรียนและการออกกลางคันของนักเรียน ตามที่ ศรีเรือน แก้วกังวาน (2545, หน้า 343) กล่าวว่า ในสังคมปัจจุบันมักมีกรณีความสัมพันธ์ระหว่างเด็กวัยรุ่นกับผู้ปกครองเกิดขัดแย้งกัน และมีความคิดคำนึงทั่วไปว่าควรยับยั้งกรณีเหล่านั้นเพื่อความสงบสุขในส่วนสังคมและในส่วนเอกชน ฉะนั้นขอ กล่าวถึงเรื่องนี้

ในที่นี่สักเล็กน้อย ลักษณะความขัดแย้งคือเด็กวัยรุ่นสำคัญตัวว่าพ้นจากความเป็นเด็ก เกิดความต้องการประพัตติตนตามกระสวนพฤติกรรมที่นึกนิยม แต่ผู้ปกครองที่ถือตนว่าเป็นผู้ควบคุมดูแลความประพฤติของเด็ก ประสงค์ให้เขาประพัตติตนตามกระสวนพฤติกรรมอย่างอื่น เมื่อใดเด็กวัยรุ่นไม่พอใจปฏิบัติตามก็เกิดความขัดแย้งขึ้น จึงขอสรุปความขัดแย้งที่ปรากฏอยู่โดยมากมาเป็นตัวอย่างดังต่อไปนี้ คือ 1. ความขัดแย้งจาก “เด็กวัยรุ่นมีความต้องการชื่นชอบตัวเองอย่างเช่นผู้ใหญ่” เนื่องจาก เป็นวัยเติบโตอย่างรวดเร็วและแปลกเปลี่ยนจากวัยก่อน ๆ อย่างมาก ลักษณะเหล่านี้เด็กวัยรุ่นเคยเห็นว่ามีอยู่ในผู้ใหญ่ ครั้นมาเกิดขึ้นกับตนก็พึงพอใจ เกิดความชื่นชอบตัวเองและแสดง พฤติกรรมสนองความต้องการเช่นนั้น ผู้ปกครองบางคนอาจไม่พอใจ ถือว่าคนเหล่านั้นควรคง ความประพฤติอย่างเด็ก ๆ ต่อไป-2. ความขัดแย้งจาก “เด็กวัยรุ่นต้องการให้คนอื่นชอบตัวเขา” ข้อนี้เนื่องจากพัฒนาการทางสังคมของเด็กวัยรุ่น ทำให้เขาต้องการความเด่นในหมู่เพื่อน ทำให้เด็กวัยรุ่นมีพฤติกรรมแสดงลักษณะต่างๆ เช่น พิถีพิถันแต่งกายอย่างมาก หรือแสดงความเก่งแบบต่าง ๆ ผู้ปกครองที่ไม่เข้าใจธรรมชาติเช่นนี้มักพยายามขัดขวางมิให้แสดงออกดังกล่าว ทำให้เด็กวัยรุ่นซุนเคืองใจ เกิดความขัดแย้งกับผู้ปกครอง 3. ความขัดแย้งจาก “เด็กวัยรุ่นต้องการชอบบุคคลอื่น” พัฒนาการทางสังคมประเภท “การนับถือวีรบุรุษ” ทำให้เด็กวัยรุ่นมีพฤติกรรมแสดงออกในทางสนิสนมกับเพื่อนอย่างแนบแน่น ชอบไปไหนมาไหนด้วยกันชอบไปนอนค้างบ้านเพื่อน ฯลฯ ผู้ปกครองอาจไม่พอใจ เข้าใจว่าเป็นการเสื่อมเสียถึงการทำงานและการเล่าเรียน พยายามกีดกันมิให้เด็กวัยรุ่นประพัตติเช่นนั้น นี่ก็เป็นเหตุความขัดแย้งประการหนึ่ง 4. ความขัดแย้งจาก “เด็กวัยรุ่นต้องการเลียนแบบบุคคลอื่น” เป็น พฤติกรรมต่อเนื่องจากเหตุที่กล่าวใน 3 ข้อข้างต้นนี้ เด็กวัยรุ่นเห็นเป็นความจำเป็นจะต้องกระทำการต่าง ๆ ให้เหมือนเพื่อน ต้องมีสิ่งของต่าง ๆ ให้เหมือนเพื่อน เช่น แต่งกาย ไว้ผม มีของเล่นของใช้ ฯลฯ ทำนองเดียวกัน ความต้องการเหล่านี้ผู้ปกครองอาจเห็นว่าไม่ใช่ของจำเป็น มักขัดขวางมิให้เด็กวัยรุ่น กระทำหรือซื้อหามาใช้เป็น เหตุให้เกิดความขัดแย้งอีกประการหนึ่งที่ปรากฏโดยมาก 5. ความขัดแย้งจาก “เด็กวัยรุ่นต้องการคบเพื่อนต่างเพศ” เมื่อเด็กวัยรุ่นเจริญวัยถึงขั้นที่เกิดความต้องการคบเพื่อน ต่างเพศ ย่อมแสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ ดังนั้นผู้ปกครองส่วนมาก โดยเฉพาะผู้ปกครองสาวรุ่น มีความอ่อนไหวต่อพฤติกรรมชนิดนี้ มักจะพยายามขัดขวางอย่างแข็งขัน โดยเชื่อว่าเป็นทางเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติยศ หรือเสียเวลา หรือ เสียทรัพย์ ฯลฯ ในกรณีที่ไม่สามารถประนีประนอมทัศนะทางฝ่ายผู้ปกครองและฝ่ายเด็กวัยรุ่นให้ไกล่เกลี่ยกันได้ก็เป็นเหตุเกิดความขัดแย้งอันมีความรุนแรงมาก 6. ความขัดแย้งจาก “เด็กวัยรุ่นต้องการความอิสระ” ทำให้เด็กวัยรุ่นแสดงพฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย เช่น ต้องการออกความคิดเห็น ต้องการทำตามตนตามเสรีนอกเหนือกฎเกณฑ์ ข้อบังคับที่นึกไม่ชอบไม่ต้องการให้ผู้ปกครองควบคุมหรือบงการทั้งเรื่องใหญ่และเรื่องเล็ก แม้แต่กิจเล็กน้อยส่วนตัว เช่น การแต่งกาย การแสดงกิริยามารยาท ฯลฯ ผู้ปกครองที่ยังติดแน่นอยู่กับการใช้อำนาจควบคุมเด็กวัยรุ่นผู้นั้นตั้งแต่สมัยเขายังเป็นเด็กเล็ก มักจะคงรักษาการใช้อำนาจควบคุม เช่นนั้นติดต่อมา ซึ่งเป็นการขัดใจเด็กวัยรุ่นยิ่งนัก นี่เป็นเหตุเกิดความขัดแย้งที่ปรากฏทั่ว ๆ ไป จากการศึกษาสรุปว่าความขัดแย้งดังกล่าวข้างต้นและที่ไม่กล่าวถึงอีกมากมายนั้น ถ้าเด็ก วัยรุ่นหาทางออกไม่ได้และต้องเก็บกดไว้มากจะปะทุออกมาในรูปปัญหาวัยรุ่น ซึ่งอาจเป็นไปตาม แบบเฉพาะตัวเด็กวัยรุ่นเป็นรายคนหรือกลายเป็นปัญหาของสังคมก็ได้ เช่น เด็กวัยรุ่นมีอาการ โรคจิต โรคประสาท สร้างปัญหาารักร่วมเพศ ปัญหาอาชญากรวัยรุ่น ปัญหาความประพัตติผิดร้ายแรงทางเพศ ปัญหายาเสพติดให้โทษ ปัญหาความแตกแยกระหว่างคนต่างวัย ปัญหาความต้อร้นและต่อต้านผู้ใหญ่ผู้มีอำนาจปกครอง ตั้งแต่ระดับในครัวเรือนถึงระดับประเทศแบบของปัญหาที่เกิดขึ้นมีความ

แตกต่างกันเป็นราย ๆ ไป แต่ลงตัวกันในหลักใหญ่ว่าปัญหาวัยรุ่นนั้นมีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกับสภาพครอบครัว เศรษฐกิจ สังคมการเมือง การพิจารณาปัญหาวัยรุ่นจำเป็นต้องมองจากหลายแง่หลายมุมอย่างเกี่ยวเนื่องกัน

จากการศึกษาสภาพชุมชน สรุปได้ว่า สภาพชุมชนมีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน เช่น สภาพแวดล้อมทางบ้าน การย้ายถิ่นฐานจากสภาพเศรษฐกิจ การสาธารณสุข ทัศนคติ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนชุมชน ซึ่งให้เห็นว่า สภาพชุมชนนั้นมีความสัมพันธ์กับคุณภาพทางการศึกษา เพราะเป็นส่วนที่จะช่วยส่งเสริมความสามารถทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

ด้านสภาพโรงเรียน

1. สภาพแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2540, หน้า 9-23) กล่าวว่า ปัจจัยด้านโรงเรียน เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่อิทธิพลต่อการออกกลางคันของนักเรียนทั้งในส่วนของผลการเรียนที่ต่ำและการตกซ้ำชั้น ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบก็จะสะท้อนมาในรูปของพฤติกรรมและต่อโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนนำไปสู่ความสำเร็จและความล้มเหลวในการเรียนได้ ความรู้สึกไม่ปลอดภัยในโรงเรียน เป็นความกลัวของนักเรียนที่ถูกทำร้ายร่างกายทั้งจากเพื่อนนักเรียนโรงเรียนด้วยกันเอง หรือจากมาตรการทำโทษอย่างรุนแรงของโรงเรียน รวมทั้งความรุนแรงต่าง ๆ จากคู่อริต่างโรงเรียนต่างสถาบันที่เป็นศัตรูต่อกัน การรับรู้ความรุนแรงดังกล่าวสามารถนำไปสู่ความหวาดกลัวต่อความปลอดภัยในการมาเรียนและส่งผลต่อการมาเรียนหรือการออกกลางคันของนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 9-10; อ้างถึงใน นุชสุดา ละมัยกุล, 2554, หน้า 26) กล่าวถึงสาเหตุการออกกลางคันดังนี้ การคมนาคมระหว่างบ้านกับโรงเรียนไม่สะดวก ไม่ปลอดภัย และใช้เวลาเดินทางนาน สภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่เข้าใจให้นักเรียนอยากมาเรียน ได้แก่ สภาพอาคารเรียนไม่เหมาะสม ห้องเรียนไม่มีฝักกันห้อง ฤดูหนาวอากาศหนาวมากทำให้เด็กไม่อยากเรียน การจัดการกิจกรรม การเรียนการสอนของครูไม่เข้าใจให้นักเรียนอยากมาเรียน จำนวนนักเรียนมาก อัตราครูมีน้อยไม่สมดุลกัน นักเรียนขาดอุปกรณ์การเรียน นักเรียนถูกเพื่อนรังแกบ่อย ๆ นักเรียนกลัวถูกลงโทษที่มาโรงเรียนสาย และครูดูทำให้ไม่อยากมาโรงเรียน

เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์ (2549, หน้า 171) กล่าวถึงอิทธิพลของโรงเรียนส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนว่า โรงเรียนมีอิทธิพลต่อทัศนคติของเด็กที่มีต่อโรงเรียน โรงเรียนใหญ่ทำให้เด็กมีโอกาสร่วมกิจกรรมน้อยกว่าโรงเรียนเล็ก แม้แต่ในชั้นเรียนที่ใหญ่ เด็กก็ขาดโอกาสที่จะถามที่จะช่วยครู หรือรับความสนใจอย่างทั่วถึง ส่วนในโรงเรียนเล็ก เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีโอกาสในด้านการแสดงและกีฬา ดังนั้นพบว่า ขนาดของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อเด็กไม่เหมือนกัน นักเรียนที่ชอบแสดงออกและมีความสามารถน้อยกว่าจะขาดโอกาสนี้ ส่วนในโรงเรียนเล็กนั้น นักเรียนมีความสามารถน้อยยังได้รับการสนับสนุนมากกว่านักเรียนในระดับเดียวกันที่อยู่ในโรงเรียนใหญ่

เคียร์นีย์ (Kearney, 2008, หน้า 459) กล่าวถึงความรุนแรงในโรงเรียนว่า จากการรายงานทางสถิติ ในปี 2004-2005 พบว่า การเกิดอาชญากรรมอย่างรุนแรง จำนวน 583,000 ราย ได้กระทำกับเด็กนักเรียนอายุ 12-18 ปี โดยในจำนวนนี้ 107,000 ราย โดยข่มขืนกระทำชำเรา โดนทารุณทางเพศ โดนปล้น และโดนทำร้ายซ้ำ นักเรียนชายหญิงจำนวนมากที่เรียนในอยู่ในเกรด 9-12 กล่าวว่า เคยโดนขู่ทำร้าย หรือโดนทำร้ายด้วยอาวุธ ซึ่งเป็นทรัพย์สินบัติของทางโรงเรียน ท่ามกลางนักเรียนระดับชั้น

มัธยมศึกษา ความเกรงกลัวหรือความตั้งใจในชั้นเรียนนั้นเกิดจากความรุนแรงโดยมีสาเหตุจากครูหรือเพื่อน การขาดเรียนจึงเกิดจากความรู้สึกไม่ปลอดภัย ซึ่งเป็นอีกปัจจัยเสี่ยงที่ควรพิจารณา นอก

จากนี้ บรรยากาศภายในโรงเรียนเป็นปัจจัยหลักของการออกกลางคัน บรรยากาศของโรงเรียน หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่เชื่อมต่อกับโรงเรียนและสัมพันธ์กับระดับการส่งเสริมให้นักเรียนยอมรับในด้านวิชาการ สังคม และด้านอื่น ๆ ที่จำเป็น บรรยากาศของโรงเรียน และการเชื่อมสัมพันธ์กับโรงเรียนได้อาจส่งผลให้การจัดการชั้นเรียนเป็นไปในเชิงบวก การมีส่วนร่วมในกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ และการยอมรับวิธีการลงโทษทางวินัย อาณาเขตซึ่งนักเรียนอยู่แล้วรู้สึกปลอดภัย ได้รับการยอมรับ รู้สึกมีคุณค่า และเคารพโรงเรียน จึงถือเป็นปัจจัยหลักในการเชื่อมสัมพันธ์กับโรงเรียนให้เป็นไปได้ด้วยดี

รัมเบอร์เกอร์และอาห์ ลิม (Rumberger & Ah Lim, 2008, หน้า 2-3) ได้ศึกษารายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันของแคลิฟอร์เนียด้านโรงเรียน พบว่า ลักษณะของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน ได้แก่ 1) องค์ประกอบของนักเรียน 2) ทรัพยากร 3) ลักษณะโครงสร้าง 4) นโยบายและแนวปฏิบัติ ซึ่งนโยบายและแนวปฏิบัติในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ นักเรียนมีแนวโน้มออกกลางคัมน้อย หากได้อยู่ในโรงเรียน ซึ่งมีความเข้มแข็งทางวิชาการ ในทางตรงกันข้าม นักเรียนมีแนวโน้มออกกลางคัมนมาก หากอยู่ในโรงเรียนที่อ่อนด้อยด้านระเบียบวินัย

จากการศึกษาสภาพแวดล้อม สรุปได้ว่า ลักษณะของโรงเรียนและสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการออกกลางคัมนั้นมีมากมาย เช่น ความปลอดภัยภายในโรงเรียนและในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ความรู้สึกปลอดภัยและได้รับการยอมรับ วิธีการลงโทษในโรงเรียนและชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ความรู้สึกปลอดภัยและได้รับการยอมรับ วิธีการลงโทษในโรงเรียน การคมนาคม สภาพอาคารเรียน การสนับสนุนจากโรงเรียน บรรยากาศภายในโรงเรียน เป็นต้น

2. หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรเป็นเอกสารรวบรวมมวลประสบการณ์ต่าง ๆ แผนงานโครงการ เนื้อหาสาระและกิจกรรม ตลอดจนวิธีการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ที่จะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนด มีบุคคลและนักวิชาการที่ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ ดังนี้

อัมรา เล็กเริงสินธุ์ (2547, หน้า 8-9) อธิบายว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่บรรจุแผนงานหรือโครงการและเนื้อหากิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมต่าง ๆ อันพึงปรารถนาของสังคมนั้น ๆ อันจะทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยที่แผนงานหรือโครงการนั้น ๆ จะต้องมียุทธศาสตร์ที่สมบูรณ์ คือ มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน มีการกำหนดเนื้อหาสาระประสบการณ์ที่มีคุณค่าแก่ผู้เรียน มีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบระเบียบ มีการทำแผนงานและโครงการนั้นปฏิบัติในสถาบันการศึกษา จนทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจนสามารถวัดผลประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนได้

เมธี ปิลันธนานนท์ (2543, หน้า 60) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ผลรวมของสถานศึกษาที่ได้วางแผนและจัดขึ้นไว้อย่างมีระบบเพื่อช่วยให้เกิดมีปฏิสัมพันธ์ขึ้นในระหว่างผู้เรียนกับระบบการสอนที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ เพราะแกนกลางของหลักสูตรนั้นอยู่ที่การเรียนรู้ และการเรียนรู้นั้น จำเป็นจะต้องประกอบด้วยเนื้อหาวิชาและกระบวนการต่าง ๆ ร่วมกัน

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539, หน้า 11-12) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง เครื่องชี้ทางในการจัดความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียน ซึ่งครูจะต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มุ่งสู่

จุดหมายเดียวกัน หลักสูตรจึงเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาและเป็นเครื่องมือชี้ถึงความเจริญของชาติ ถ้าประเทศใด มีหลักสูตรที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพคนในประเทศนั้นก็ย่อมมีความรู้และศักยภาพ ในการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มที่

โบรफी (Brophy, 1992, หน้า 45; อ้างอิงใน อุทัย ลือสกุล, 2553, หน้า 14) นักจิตวิทยา การศึกษาที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ ได้ให้ความหมายของการเป็นครูที่ดีและมี ประสิทธิภาพว่าเป็นครูที่สามารถให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ที่เรียน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

คาร์โรลล์ (John Carroll, 1963, หน้า 33; อ้างอิงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2552, หน้า 13) กล่าวว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพไม่ได้ขึ้นกับการสอนของครูเท่านั้น แต่ขึ้นกับผู้เรียนด้วย คุณลักษณะ ของผู้เรียนมีส่วนให้เรียนรู้ในอัตราความเร็วแตกต่างกันด้วยคือ

1. ความถนัด (Aptitude) ความสามารถของผู้เรียนที่จะเรียนรู้
2. ความสามารถที่จะเข้าใจสิ่งที่ครูสอน (Ability to understand instruction)
3. ความพยายาม (Perseverance) สำหรับการเรียนรู้ซึ่งมาจากแรงจูงใจที่จะเรียนรู้
4. การมีโอกาส ครูให้เวลาในการเรียนรู้สิ่งที่ครูสอนโดยคำนึงถึงความสามารถและความ

ถนัดของผู้เรียน

ดังนั้น ครูที่สามารถสอนอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การสอนของครูสามารถให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของทุกคน

จะเห็นได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอน เพราะหลักสูตรได้ รวบรวมจุดมุ่งหมายของการศึกษาในแต่ละระดับ เนื้อหาสาระและประสบการณ์ทั้งหลายของผู้เรียนเข้าใจ ด้วยกัน หลักสูตรจึงเป็นรากฐานของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะมีผลให้นักเรียน นักศึกษาได้รับความ สำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนเป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตาม หลักสูตรทุกหลักสูตรจะไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ได้ ถ้าไม่มีการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องมีวิธีการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องมีวิธีการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการ จัดการเรียนการสอน และจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน สำหรับการจัดการเรียนการสอนนั้น เป็น กระบวนการที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยใช้กิจกรรมเช่น การบรรยาย การ อภิปราย การฝึกปฏิบัติ การทดลอง โดยมีองค์ประกอบที่จะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ ได้แก่ บุคลิกภาพของผู้สอน เป็นคนกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน สนใจในวิชาที่สอน ให้ความจริงใจและเป็น กันเองกับผู้เรียน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงวัตถุประสงค์รายวิชา รวมทั้ง แนะนำหนังสืออ้างอิงต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สมความตั้งใจจากวิชาที่เลือกเรียน เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน ไม่ใช่เป็นเพียงผู้ฟังอย่างเดียว เข้าใจเนื้อหา รับฟังความ คิดเห็นของผู้เรียนอย่างมีเหตุผล หลักสูตรจึงเป็นแผนงานที่จัดขึ้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้เพื่อบรรลุ เป้าหมายกว้างๆ ของการศึกษาและสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนั้นหลักสูตรที่ดีจึงควรเป็นหลักสูตร ที่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ให้มากที่สุดตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็น จุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

อัมรา เล็กเริงสินธุ์ (2547, หน้า 8-9) อธิบายว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่บรรจุแผนงานหรือโครงการและเนื้อหากิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมต่าง ๆ อันพึงปรารถนาของสังคมนั้นๆ อันจะทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยที่แผนงานหรือโครงการนั้น ๆ จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สมบูรณ์ คือ มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน มีการกำหนดเนื้อหาสาระประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อผู้เรียน มีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบระเบียบ มีการทำแผนงาน และโครงการนั้นปฏิบัติในสถาบันการศึกษา จนทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจนสามารถวัดผลประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนได้

เพ็ญพิไล ฤทธาณานนท์ (2549, หน้า 171) กล่าวว่า นโยบายและหลักสูตรของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อเด็กด้วย การสอนที่ดี น่าสนใจ น่าตื่นเต้น มีความหมายก็จะทำให้เด็กมีความอยากรู้อยากเรียนมากกว่าโรงเรียนที่สอนไม่ดี น่าเบื่อหน่าย

สุรพันธ์ ดันศรีวงษ์ (2638, หน้า 11-12) กล่าวว่า การเตรียมการสอนที่ดี ทำให้การสอนราบรื่น ถูกต้อง และไม่สับสน แม้ว่าการสอนนั้นจะเป็นงานที่ค่อนข้างจะสับสน และมีตัวแปรต่าง ๆ มากก็ตาม แต่ถ้าหากมีการจัดเตรียมการสอนให้เป็นระบบแล้วก็จะทำให้ลดความสับสนและนำทางให้การเรียนการสอนเป็นไปด้วยดี การเตรียมการสอนที่ดี ทำให้ครูได้สอนตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ทำให้สอนได้ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้ และจะช่วยให้มีการวางแผนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม ช่วยให้นักศึกษาได้มีความสนใจชื่นชมยินดี มีความเชื่อมั่น และศรัทธาในตัวครู ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

เอกบุตร อยู่สุข (2549, หน้า 26) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอน คือ การบรรยาย การอภิปราย การฝึกภาคปฏิบัติ การแก้ปัญหา การทดลอง โดยมีองค์ประกอบที่จะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพได้แก่ บุคลิกภาพของผู้สอน เช่น ผู้สอนเป็นคนกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน สนใจในวิชาที่ตนสอน ให้ความจริงใจและเป็นกันเองกับผู้เรียน ในด้านการเตรียมการสอนมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ในวิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ ผู้เรียนได้รับประโยชน์สมความตั้งใจจากวิชาที่ผู้เรียนเลือกเรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน ไม่ใช่เป็นเพียงผู้ฟังอย่างเดียว ด้านการนำเสนอเนื้อหาพูดอธิบายชัดเจน ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด สามารถให้วิธีการสอนต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนอย่างมีเหตุผล

สิงห์ จินพงษ์ (2522, หน้า 22) กล่าวถึงนโยบายของโรงเรียนว่า โรงเรียนที่มีเป้าหมายชัดเจนในการพัฒนาและกระตุ้นการเรียนรู้ของเด็กจะทำให้เด็กเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูง เพราะโรงเรียนจะมีความคาดหวังสูง มีกลยุทธ์ที่จะกระตุ้นเด็กให้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น มีการจัดนิทรรศการ จัดหาหนังสือดี ๆ ไว้ในห้องสมุด นอกจากนี้ วิธีการที่ครูสอนเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ครูจะต้องมีทักษะในการสอนที่ดี สามารถสอนสิ่งที่สลับซับซ้อนให้เข้าใจง่าย เปลี่ยนเนื้อหาที่น่าเบื่อให้เป็นเนื้อหาที่สนุกและน่าสนใจ รู้จักหาเทคนิคที่จะช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาให้เรียนดีขึ้น

เมธินี สุภัสสร์ (2554, หน้า 14-15) ได้ศึกษาความหมายและความสำคัญของหลักสูตรสรุปว่า หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอน เพราะหลักสูตรได้รวมจุดมุ่งหมายของการศึกษาในแต่ละระดับเนื้อหาสาระ และประสบการณ์ทั้งหลายของผู้เรียนเข้าไว้ด้วยกัน หลักสูตรจึงเป็นรากฐานของการเรียนการสอน ซึ่งจะมีผลให้นักเรียนศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนเป็นอย่างดีแต่อย่างไรก็ตาม หลักสูตรทุกหลักสูตรจะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ถ้าไม่มีการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาทุกแห่งต้องมีวิธีการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน และจัดประสบการณ์ทั้งหลายให้กับผู้เรียน สำหรับการจัดการเรียนการสอนนั้น เป็นกระบวนการที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนคือ การบรรยาย การอภิปราย การฝึกภาคปฏิบัติ การแก้ปัญหา การทดลอง โดยมีองค์ประกอบที่จะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ ได้แก่ บุคลิกภาพของผู้สอน เช่น ผู้สอนเป็นคนกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน สนใจในวิชาที่ตนสอน ให้ความจริงใจและเป็นกันเองกับผู้เรียน ในด้านการเตรียมการสอน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ในวิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ ผู้เรียนได้รับประโยชน์สมความตั้งใจจากวิชาที่ผู้เรียนเลือกเรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน ไม่ใช่เป็นผู้ฟังอย่างเดียว ด้านการนำเสนอเนื้อหา พูดอธิบายชัดเจน ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด สามารถใช้วิธีการสอนต่าง ๆ ที่ให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนอย่างมีเหตุผล หลักสูตรเป็นแผนงานที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายกว้าง ๆ ของการศึกษาและสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนั้นหลักสูตรที่ดีจึงควรเป็นหลักสูตรที่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และทัศนคติที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมให้มากที่สุด

นิมมวล บุญอินทร์ (2554, หน้า 21) กล่าวว่า โรงเรียนมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนและถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษาให้ได้ผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องจัดการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาในทุก ๆ ด้าน ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ต้องจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียนให้เป็นที่น่าสนใจ และต้องจัดหาหลักสูตร แผนการสอน วิธีสอน กิจกรรมต่าง ๆ ให้มีคุณค่าต่อการพัฒนาเด็ก ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ต้นนั้น บุคคลที่มีความสำคัญที่สุด ได้แก่ ครูผู้สอน ทั้งนี้เพราะครูเป็นผู้กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน

สุภาพร อัครวิโรจน์ (2549, หน้า 20) กล่าวถึงการสอบว่า การสอบเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความกังวล หวาดกลัว กลัวสอบตก เป็นปัญหาต่อสุขภาพจิตได้ บางคนสอบตกก็รู้สึกเสียใจ

ไมซ์ับ และมุฮัมมัด ไรส์ (Maizub & Muhamad Rais, 2010, หน้า 2-3) พบข้อสรุปเกี่ยวกับการออกกลางคันซึ่งสาเหตุเกิดจากการเรียนการสอนว่า ควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความท้าทายต่อนักเรียน การลดขนาดชั้นเรียนลง ซึ่งจากเดิมชั้นเรียนละ 40 คน ให้เหลือเพียงชั้นเรียนละ 25 คน เพื่อให้

นักเรียนสนใจกิจกรรมในชั้นเรียนมากขึ้น การจัดการเรียนที่มีความยืดหยุ่นเพื่อเอื้อต่อนักเรียนที่ต้องทำงานช่วยเหลือครอบครัว

จากการศึกษาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน สรุปได้ว่า ลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการออกกลางคืนนั้นมีมากมาย เช่น นโยบายและหลักสูตร การเตรียมการสอน วิธีการสอน บุคลิกของครู การสอบ กิจกรรมการเรียนการสอนและบรรยากาศในชั้นเรียน เป็นต้น

3. ครูผู้สอน

ครูผู้สอนนั้นมีอิทธิพลต่อการเรียนของนักเรียนมาก ในปัจจุบัน ครู-อาจารย์มักไม่เข้าใจหน้าที่ของตนเอง ไม่เอาใจใส่งาน ทำให้สอนเด็กไม่ดีเท่าที่ควร พบว่า ลักษณะของครูที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของเด็ก 11 ประการ คือ (ดิเรก สุวรรณฤทธ, 2535, หน้า10, อ้างอิงใน สุภาภรณ์ ปิ่นแก้ว, 2552, หน้า 68) เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน เช่น การแต่งกาย การพูดจา และกิริยามารยาท ดังนี้

1. ตรงเวลา ไม่มาสายหรือกลับก่อนเวลา ไม่โอ้อ้อเวลาเข้าห้องสอน
2. เมื่อได้รับมอบหมายงานก็ทำงานนั้น ได้สำเร็จลุล่วงไปโดยเร็ว
3. ประจบหัวหน้าสถานศึกษาด้วยการทำงานในหน้าที่ไม่ใช่สอพลอ
4. ทำงานให้เป็นพหุสูต เพื่อให้ทันความเปลี่ยนแปลงของโลก
5. ไม่ถือเอาถือเรา มีความสามัคคี กลมเกลียวในคณะครู
6. มีจรรยา มารยาท และวินัยตามระเบียบประเพณีครูสภา
7. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และไม่ก้าวก่างานคนอื่น
8. ช่วยงานพิเศษของสถานศึกษานั้นๆ บ้าง
9. เตรียมการสอนสม่ำเสมอ
10. มาทำงานเป็นเนืองนิตย์

ขอบเขตหน้าที่และลักษณะที่พึงประสงค์ของครู

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และลักษณะที่พึงประสงค์ของครูระดับมัธยม (สุวรรณา เนตยากร; อ้างอิงจาก สันติ นิลหมื่นไวย, 2544, หน้า 65) พบว่า

1. ครูควรมีความยุติธรรม
2. ครูควรมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส
3. แต่งกายสุภาพ
4. วาจาไพเราะและสุภาพ
5. มีลักษณะเป็นผู้นำ
6. ตรงต่อเวลา
7. มีมนุษยสัมพันธ์
8. รู้จักควบคุมอารมณ์
9. มีเหตุผลและศรัทธาในอาชีพครู
10. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

องค์ประกอบที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ควรประกอบด้วย โรมีเน่ (Romine, 1974, หน้า 139-143)

1. บุคลิกภาพของผู้สอน ผู้สอนควรมีความกระตือรือร้น มีอารมณ์ขัน มีความสนใจที่จะสอน และเป็นกันเองกับผู้เรียน

2. การเตรียมการสอน ผู้สอนควรเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์วิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่างๆ

3. การเสนอเนื้อหา ผู้สอนควรอธิบายอย่างชัดเจน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด สามารถใช้วิธีสอนแบบต่างๆ เพื่อสอนเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย

4. การประเมินผล ผู้สอนควรประเมินผลเป็นขั้นๆ เพื่อเสริมแรงทางการเรียน เช่น แจ้งให้ผู้เรียนทราบผลการสอนโดยเร็ว และให้กำลังใจผู้เรียน

5. การรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ผู้สอนควรรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและประเมินการสอนของตนเองเสมอ

ฉะนั้น การจัดการเรียนการสอนและการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และนำความรู้ไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การจัดหลักสูตร พฤติกรรม การสอนของอาจารย์ การนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้อย่างถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้ง สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน เหล่านี้นับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญด้านการเรียนการสอนทั้งสิ้น

การที่ผลผลิตของสถาบันการศึกษามีคุณภาพได้นั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน การเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง การเรียนการสอนจะประสบผลดีตามความมุ่งหมายเมื่อนักศึกษาตั้งใจเรียน อาจารย์ตั้งใจสอน และมีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ แปลก ๆ เหมาะกับเนื้อหาวิชา (พรชัย ปุณฺณเสริฐ, หน้า 8-9)

การสอนจะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องประกอบด้วยปัจจัยสำคัญพื้นฐาน 4 ประการ (ประสาน มาลากุล ณ อยุธยา; อ้างถึงใน สันติ นิลหมื่นไวย, 2544, หน้า 29)

1. วางวัตถุประสงค์ของการสอนชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2. สำรวจสภาพความพร้อมและความรู้พื้นฐานของผู้เรียนโดยพิจารณาความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. เลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน โดยนำเทคโนโลยีและเทคนิคการสอนมาประกอบการสอน

4. วัดและประเมินผลเพื่อดูความก้าวหน้าหรือพัฒนาการของผู้เรียน

ผลการเรียน

ผลการเรียนเป็นตัวแปรที่พบอยู่เป็นประจำในวรรณคดีที่เกี่ยวข้องในการพยากรณ์ การออกกลางคันของนักเรียน นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ มักจะมีแนวโน้มที่จะเรียนไม่จบและออกกลางคันในที่สุดพบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยอยู่ในระดับ D โดยเฉลี่ยแล้วจะมีแนวโน้มที่จะออกกลางคันสูงมาก และก่อนหน้านี้อีกได้มีผลการศึกษาน่าสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพเศรษฐกิจและสังคมสติปัญญา การขาดเรียนผลการเรียนและการออกกลางคัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างใกล้ชิด

ผลการศึกษาในระยะต่อมาอีกหลายชิ้นก็ยังคงยืนยันสมมติฐานที่ว่า ผลการเรีนต่ำของนักเรียนมีส่วนอย่างมากในการทำให้นักเรียนต้องออกกลางคัน (จรรยา วิรุฬรัตน์, 2521, หน้า 23) ชี้ให้เห็น

ว่า ตัวแปรผลการเรียนมีบทบาทต่อการตัดสินใจออกกลางคันของนักเรียนเป็นอย่างมาก แต่ในปัจจุบันก็ยังคงพบความสัมพันธ์ดังกล่าวได้เตือนเอาไว้ว่า ถึงแม้ตัวแปรผลการเรียนต่ำ หรือการเรียนช้าเนื่องจากต้องซ้ำชั้น ซึ่งส่งผลต่อการเสี่ยงต่อการออกกลางคันดังที่เข้าใจกันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันนั้นก็เพียงปัจจัยหนึ่งเท่านั้น ในหลาย ๆ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน ถ้าหากนักวิจัย มุ่งแต่ให้ความสนใจปัจจัยนี้เพียงตัวเดียวก็อาจส่งผลให้การพยากรณ์ผิดพลาดได้ เช่น ผลการศึกษา ซึ่งการศึกษากับนักเรียนที่ซิก้าโกพบว่า หนึ่งในสามของนักเรียนที่ต้องออกกลางคันของนักเรียนในพื้นที่ชนบทกับพื้นที่ที่ไม่ใช่ชนบท พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำในแต่ละพื้นที่ที่มีการออกกลางคัน แตกต่างกัน ซึ่งชี้ให้เห็นตัวแปรทางภูมิศาสตร์ที่มีผลเกี่ยวข้องด้วยไม่ใช่ผลการเรียนต่ำเพียงประการเดียว ซึ่งมีหลักฐานชี้ให้เห็นว่าโดยทั่วไปแล้วนักเรียนในเขตชนบทจะมีการเสี่ยงต่อการออกกลางคันน้อยกว่านักเรียนในเขตเมืองในกลุ่มนักเรียนที่เรียนอ่อน

การสอบตก

การสอบตกกับผลการเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และมีความสัมพันธ์กันในทางบวก กล่าวคือ นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำก็มักจะมีแนวโน้มที่จะไม่ผ่านเกณฑ์หรือการสอบตก การเป็นผู้ที่สอบตกมาก่อน ดังนั้นตัวแปรการสอบตกจึงได้รับความสนใจในการนำมาใช้เป็นตัวพยากรณ์การออกกลางคัน อีกตัวหนึ่งนอกเหนือจากตัวแปรผลการเรียน เหตุผลอีกประการหนึ่งนอกเหนือจากความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับผลการเรียนที่ทำให้นักวิจัยหันมาสนใจที่จะทำการศึกษาตัวแปรนี้ ก็คือ สามารถวัดค่าตัวแปรได้ง่ายกว่าการวัดผลการเรียนโดยตรง

แต่อย่างไรก็ตาม ตัวแปรการสอบตกกับการออกกลางคันนี้ นักวิจัยก็ได้ให้ความสำคัญและได้ทำการศึกษาเรื่อยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และผลที่ได้ก็ยังคงยืนยันสมมติฐานที่ว่านักเรียนที่เคยสอบตกมาก่อน มีแนวโน้มในการเสี่ยงต่อการออกกลางคันสูง

การทำการบ้าน

การบ้านถือได้ว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งของการเรียนการสอน แต่เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนได้มอบหมายให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติ นอกเหนือจากการเรียนในเวลาเรียนในชั้นเรียน ดังนั้น การทำการบ้านก็คือ การเติมประสบการณ์ในการเรียนนั่นเอง หรืออาจกล่าวได้ว่า การทำการบ้านก็เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนนั่นเอง และเป็นที่น่าทึ่งกันดีโดยทั่วไปแล้วว่า การเรียนการสอนนั้นมีผลต่อการเรียน และผลการเรียนก็มีผลต่อการเสี่ยงต่อการออกกลางคันของนักเรียนได้ด้วย ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 2 นี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ดังนี้ นักเรียนที่ทำการบ้านเป็นประจำทำให้เขาใช้เวลาในการเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เคยทำการบ้าน ผลการเรียนของนักเรียนที่ทำการบ้านจึงน่าจะดีกว่านักเรียนที่ไม่ทำการบ้าน นอกจากนี้ นักเรียนที่ไม่ทำการบ้านยังอาจได้รับผลกระทบกับตัวแปรอื่นซึ่งมีผลในทางลบต่อผลการเรียนของเขาอีกด้วย เช่น การถูกทำโทษจากผู้สอน การถูกตำหนิติเตียนจากทั้งทางบ้านและโรงเรียน ทำให้เรียนช้ากว่านักเรียนคนอื่น ๆ รวมทั้งการขาดความมั่นใจในการเรียนอีกด้วย

ความเชื่อในความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการทำการบ้านกับการออกกลางคันของนักเรียนในลักษณะที่ว่านักเรียนที่ทำการบ้านเป็นประจำจะมีแนวโน้มในการออกกลางคันน้อยกว่านักเรียนที่ไม่เคยทำการบ้านและในทางกลับกันนักเรียนที่ไม่เคยทำการบ้านหรือทำเป็นบางครั้งก็มีแนวโน้มในการออกกลางคันมากกว่า ความเชื่อดังกล่าวได้เคยทำการศึกษายกย่องเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

สรุปได้ว่า ครูผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนประสบผลสัมฤทธิ์สูงสุด แต่อาจจะมีปัญหาบางประการที่อาจจะทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร อันเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนของครูไม่ดี เช่น เข้าห้องเรียนไม่ตรงเวลา ไม่มีความรู้และ

ประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน วิธีการสอนไม่น่าสนใจ จึงทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งอาจจะทำให้เป็นสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาได้ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรรับผิดชอบต่อการสอน มีความเข้มงวดในการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล คุณวุฒิของครูผู้สอน ควรมีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาที่สอน และเทคนิคกระบวนการสอน เป็นต้น

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 22) กล่าวถึง ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนว่ามีปัจจัยและสาเหตุด้านสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษามีการจัดระบบบริหารจัดการ การติดตามนักเรียนที่ออกกลางคัน กลับมาเข้าเรียน ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2. การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษายังไม่ครอบคลุม และไม่ต่อเนื่อง

3. การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้สถานศึกษาไม่เอื้อต่อการเรียนการสอน

4. สถานศึกษาปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545 ไม่ครบขั้นตอนและไม่ต่อเนื่อง

5. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

6. ปัจจัยพื้นฐานการสนับสนุนการจัดการศึกษายังไม่เพียงพอและเหมาะสมกับ จำนวนนักเรียน

เสาวคนธ์ จันทภูมิ (อ้างอิงใน อุไรรัตน์า โพร้แก้ว, 2539, หน้า 62) ได้ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม ระหว่างปีการศึกษา 2524-2527 พบว่า สาเหตุที่ทำให้นักศึกษาออกกลางคัน คือ ค่าเล่าเรียนแพง นักศึกษาสอบตกบางรายวิชา ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ไม่มีเงินซื้ออุปกรณ์การศึกษาปฏิบัติ พื้นฐานทางวิชาชีพไม่เพียงพอ ไม่ถนัดในวิชาที่ได้เลือกเรียน ไม่ชอบครูที่สอนเพราะใช้อารมณ์เกินไป และที่พกอยู่ไกลจากสถานศึกษาทำให้เดินทางลำบาก ขาดความสะดวกสบาย กล่าวว่าการที่นักศึกษาจะประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ได้ มีองค์ประกอบใหญ่อยู่ 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบทางสติปัญญา และองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ซึ่งเกษตรกร เมืองทอง ได้แบ่งองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่จะสนับสนุนในด้านการเรียนการสอนเป็น 2 องค์ประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบต่างๆ ไป

1.1 ระเบียบ ข้อบังคับของสถาบัน ไม่เคร่งครัด หยุมหยิมเกินไป ไม่ควรตึงหรือหย่อนเกินไป ไม่เข้มงวดจนไม่สามารถปฏิบัติได้ จะทำให้ราคาแพง ขมขื่น สุขภาพจิตเสีย

1.2 การแข่งขันกันในกลุ่มนักศึกษา อาจารย์ผู้สอนไม่ควรช่วยๆ สนับสนุนส่งเสริมให้แข่งขันกันจนมากเกินไปจะทำให้เกิดนักศึกษาเกิดความตึงเครียด

1.3 การสอบ เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้เกิดความกังวล หวาดกลัว กลัวสอบตกเป็นปัญหาต่อสุขภาพจิตได้ บางคนสอบตกก็รู้สึกเสียใจ

1.4 สังคมภายในสถาบัน การคบกันในกลุ่มเพื่อนถ้ามีการแบ่งกลุ่มตามฐานะ การแต่งตัวตามแฟชั่น นักศึกษาจะเลียนแบบกัน สำหรับนักศึกษาที่มีฐานะไม่ดีอาจจะมีปัญหาได้

1.5 การปฏิบัติตัวของอาจารย์ผู้สอน ต้องให้ความเมตตากรุณา ใจเย็นยุติธรรมอารมณ์ดี สอนเข้าใจดี ข้อสอบไม่ยากเกินไป รู้ถึงความต้องการของนักศึกษาอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่นักศึกษาให้ความเคารพศรัทธาอยู่แล้ว จึงสามารถสร้างเสริมเจตคติที่ดีแก่นักศึกษาได้ อาจารย์ผู้สอนจึงมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างสุขภาพจิตให้แก่เด็กได้มาก

1.6 อาจารย์ที่ปรึกษา ควรดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด เพราะนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาจะมาจากหลายสถานที่ ย่อมมีความแตกต่างระหว่างบุคคลที่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นสำหรับนักศึกษาที่มีปัญหาถ้าเป็นนักศึกษาที่อยู่หอพักจะยิ่งมีปัญหามากยิ่งขึ้น เพราะขาดคนที่ให้คำปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาจึงมีบทบาทสำคัญคอยช่วยเหลือ และแก้ปัญหาให้กับนักศึกษา

1.7 สภาพแวดล้อมของที่ตั้งสถาบัน ถ้าตั้งอยู่ในที่มีเสียงรบกวน ผู้คนสับสนจอแจ ตั้งอยู่ใกล้โรงงาน อยู่ริมถนนที่จราจรคับคั่ง ทำให้ไม่มีสมาธิในการเรียน

2. องค์ประกอบด้านการส่งเสริมการศึกษา

2.1 ด้านการบริการนักศึกษา เป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้นักศึกษามีความสุขได้รับความสะดวกสบายปราศจากการกังวลใดๆ ซึ่งจะทำให้นักศึกษาสามารถใช้เวลาในการศึกษาได้อย่างเต็มที่ ได้แก่

2.1.1 จำนวนที่นั่งทำงานและที่นั่งพักผ่อนควรให้เพียงพอและอยู่ในสภาพที่แข็งแรง สะอาดในบริเวณอาคารเรียนและตามรั้วไม้ต่างๆ

2.1.2 ด้านสวัสดิการอาหาร ควรมีเจ้าหน้าที่และผู้รับผิดชอบเป็นฝ่ายสวัสดิการ และควรมีสถานที่จำหน่ายอาหารให้เพียงพอและไม่แออัด รวมถึงน้การดูแลความสะอาด

2.2 ด้านบริหารระบบบริหารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษา ระบบบริหารที่เป็นระบบเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้นักศึกษาพัฒนาได้อย่างเต็มที่ โดยจะต้องมีการจัดกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบโดยใช้บุคลากรและทรัพยากรต่าง ๆ เช่น งบประมาณ อาคารเรียน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร เป็นต้น พร้อมทั้งการจัดการที่มีประสิทธิภาพเพื่อทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่วางไว้

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา การจัดกิจกรรม หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นด้วยความร่วมมือจากนักศึกษา เพื่อสนองความต้องการและความสนใจอันจะเป็นทางเสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาการด้านต่าง ๆ กิจกรรมที่จัดขึ้นอาจจะไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในห้องเรียน แต่อาจจะมีกิจกรรมบางอย่างที่ช่วยให้กิจกรรมในการเรียนให้มีคุณค่าและประโยชน์มากขึ้น สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรม และควรมีการประเมินผลกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ที่จัดไปแล้วอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อนำผลประเมินมาปรับปรุงในการจัดกิจกรรมต่อไป

2.4 ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน หลักสูตรและการเรียนการสอนจะทำให้สถาบันการศึกษามีคุณภาพ เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางของการศึกษา และต้องมีส่วนประกอบที่สำคัญอีกหลายปัจจัยประกอบกัน โดยการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ปัจจัยที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี เช่น การเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจความสามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การจัดหลักสูตรพฤติกรรมการสอนของผู้สอน รวมถึงการใช้สื่ออุปกรณ์ที่ดีมีคุณภาพมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงสัมพันธภาพของผู้เรียนผู้สอน สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอน

จากการศึกษาสภาพโรงเรียน สรุปได้ว่า โรงเรียนหรือสถานศึกษา เป็นองค์ประกอบด้านการเรียนการสอน ที่ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ ได้แก่ อาคารสถานที่ หลักสูตร ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน การบริหารและการบริการที่สนับสนุนการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ต้องมีที่พักผ่อนอย่างเพียงพอ มีโรงอาหารที่สะอาด ห้องสมุด ศูนย์การศึกษา มีกิจกรรมที่หลากหลายตรงกับความต้องการของนักศึกษา รวมถึงการดูแลเอาใจใส่จาก

อาจารย์ที่ปรึกษา สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นส่วนสนับสนุนให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มิฉะนั้นแล้วอาจเป็นสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาได้

ด้านสภาพครอบครัว

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2540, หน้า 9-23) ได้กล่าวถึงปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน ดังนี้ 1) การศึกษาของบิดามารดา การออกกลางคันของนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาของบิดามารดา โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับการศึกษาของมารดา มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลการเรียนของนักเรียนค่อนข้างสูง และระดับการศึกษาของมารดามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมครอบครัวของนักเรียนด้วย 2) การมีหัวหน้าครอบครัวเพียงคนเดียว การที่นักเรียนต้องอาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่เป็นพ่อหรือแม่เพียงคนเดียวในช่วงที่เป็นนักเรียนไม่ว่าจะเป็นสาเหตุการหย่าร้างหรือการเสียชีวิตก็ตาม แนวโน้มที่จะออกกลางคันมากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองที่เป็นทั้งพ่อแม่ทั้งสองคน และยังพบอีกว่านักเรียนที่มีพ่อเพียงคนเดียวมากกว่าร้อยละ 50 มักจะมีฐานะยากจน ผู้ปกครองเหล่านี้จึงไม่สามารถส่งเสียในเรื่องการเรียนของบุตรได้อย่างเต็มที่ 3) การเห็นความสำคัญทางการศึกษาของบิดามารดา หากผู้ปกครองหรือบิดามารดาเห็นความสำคัญของการศึกษาแล้ว ก็จะส่งผลให้การออกกลางคันลดลงได้ 4) สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวของนักเรียนจะมีผลต่อการเรียน และมีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน และยังเชื่อว่าปัจจัยในเรื่องความยากจนเป็นปัจจัยหลักของการออกกลางคันของนักเรียนและยังเชื่อว่า ปัจจัยในเรื่องความยากจนเป็นปัจจัยหลักของการออกกลางคันของนักเรียนอีกด้วย 5) การสนับสนุนทางบ้านมีอิทธิพลต่อการเรียนของนักเรียนและยังส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนโดยที่นักเรียนได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนจากทางบ้านมีโอกาสเสี่ยงต่อการออกกลางคั้นน้อย

สุภาพร อัครวิโรจน์ (2549, หน้า 17) ได้สรุปสาเหตุจากครอบครัวที่ทำให้เกิดปัญหาวัยรุ่นว่า สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญ เพราะเมื่อเด็กเกิดมาเวลาส่วนใหญ่อยู่กับครอบครัว ดังนั้นพฤติกรรมจะซึมซับมาจากสมาชิกในครอบครัว ซึ่งปัญหาของนักศึกษาที่มีสาเหตุมาจากครอบครัวมีหลายองค์ประกอบด้วยกัน เช่น พ่อแม่มีฐานะยากจน ไม่มีเวลาดูแลอบรมสั่งสอนลูกๆ หรือร่ำรวยมากทำให้เด็กใช้จ่ายฟุ่มเฟือย อาจใช้ไปในทางที่ผิดได้ พ่อแม่เอาใจใส่มากเกินไป บังคับให้ลูกทำตามคำสั่งของตนเสมอ จำนวนสมาชิกในครอบครัวซึ่งอาจไม่ได้รับความอบอุ่นจากพ่อแม่อย่างเพียงพอ การเลี้ยงดูจากพ่อแม่ อาจมีระเบียบเคร่งครัดมากเกินไป หรือปล่อยปละละเลยไม่สนใจ และผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้เรียน สถานที่ตั้งของบ้านถ้าอยู่ในบริเวณแหล่งแออัดหรือสลัม อาจจะได้พฤติกรรมที่ไม่ดี ก้าวร้าวหยาบคายก็ได้ เพราะฉะนั้นปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นปัญหาที่จะทำให้การเรียนการสอนไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร และอาจส่งผลให้เป็นสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา

จากเอกสารสรุปย่อองค์ความรู้สำหรับการพัฒนาทีมงานขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อก้าวอย่างอย่างยั่งยืน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สพฐ., 2552, หน้า 5-7) ระบุถึงสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ซึ่งมีผลมาจากปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ได้กล่าวถึง ปัจจัยจากสภาพครอบครัว ดังนี้ ครอบครัวเป็นสถาบันหลักของสังคมมนุษย์ มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมภายใน และภายนอกของเด็กและเยาวชน การเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดเด็กมีพฤติกรรมเชิงลบ ซึ่งได้สร้างปัญหาให้กับตัวเด็ก และส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงสังคมรอบข้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเลี้ยงดูโดยปราศจากการดูแลเอาใจใส่ การใช้ความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้ปกครองบีบบังคับ สร้างความกดดัน

หรือคาดหวังในตัวเด็กมากเกินไปหรือการขาดตัวแบบที่ดีในการดำเนินชีวิต ทำให้เด็กสับสนและขาดที่พึ่ง รวมทั้งอยู่อย่างไร้ความหวัง ไม่ได้รับการขัดเกลาทั้งกิริยามารยาท ระเบียบวินัยที่ดีพอ

สิงห์ จินพงษ์ (2552, หน้า 29) กล่าวถึงปัจจัยด้านครอบครัวที่มีผลต่อการออกกลางคันว่า ครอบครัวซึ่งประกอบด้วยพ่อแม่ ญาติพี่น้อง ผู้ปกครอง บุคคลเหล่านี้ ล้วนมีอิทธิพลต่อนักเรียน เป็นผู้ให้การอบรมเลี้ยงดู เป็นสถาบันทางสังคมหน่วยแรกที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ปัจจัยสำคัญด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว บทบาทและทัศนคติของพ่อแม่ที่มีต่อลูกชายลูกสาว การสนับสนุนทางการศึกษาของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมของชุมชนและสังคม ช่องว่างระหว่างวัย วัยรุ่นกับผู้สูงอายุ ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง : ความขัดแย้ง

ชลันธร ราชรักษ์ (2554, หน้า 33) กล่าวถึงสาเหตุการออกกลางคันไว้อย่างน่าสนใจว่า เด็กขาดผู้ปกครองที่แท้จริง เด็กที่อยู่ตามลำพัง ไม่มีคนดูแลอบรมบ่มนิสัยก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กเสียได้ สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญเพราะเป็นสถาบันแรกที่ขัดเกลาทางสังคมแก่เด็กมากที่สุด ดังนั้น พฤติกรรมจะซึมซับมาจากสมาชิกในครอบครัว

เคียร์นีย์ (Kenrney, 2008, หน้า 458-461) กล่าวถึงปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อการออกกลางคันดังนี้ 1) การถูกทอดทิ้งหรือการไร้ที่อยู่อาศัยมาแต่กำเนิด เป็นอุปสรรคต่อความสนใจมาเรียนของนักเรียน เนื่องจากในหลายโรงเรียนเรียกขอเอกสารหลักฐานที่แน่นอนของนักเรียนเพื่อการลงทะเบียน เช่น หลักฐานทางวิชาการ ใบสูติบัตร สำเนาทะเบียนบ้าน หลักฐานยืนยันการมีผู้ปกครอง นอกจากนี้ ความยากจนยังส่งผลถึงการออกกลางคันของนักเรียนโดยตรง วัยรุ่นอเมริกันที่มาจากครอบครัวซึ่งมีรายได้ต่ำ จะมีแนวโน้มออกกลางคันมากกว่าเพื่อนคนอื่น ๆ 2) สัมพันธภาพทางครอบครัวกับพัฒนาการด้านการศึกษาของเด็กมีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จทางวิชาการและความสนใจของเด็กโดยตรง นักวิจัยหลายคนได้ลงความเห็นต่อปัจจัยทางวัฒนธรรม เช่น การใช้ภาษาสื่อสารที่แตกต่างกันระหว่างผู้ปกครองกับทางโรงเรียนซึ่งเป็นอุปสรรคขวางกั้นระหว่างวัฒนธรรม วัฒนธรรมของครอบครัวที่ต่ำกว่า ทัศนคติเกี่ยวกับทักษะ ความเชื่อมั่นในตนเอง การเหยียดสีผิวตามโรงเรียนและการเลือกปฏิบัติ นอกจากนี้ ความไม่ไว้วางใจของผู้ปกครองต่อโรงเรียน ความคาดหวังต่อครูต่ำ และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ย่ำแย่ระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุด้านผู้ปกครองจำนวนมากที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางวิชาการและความสนใจของเด็ก 3) ครอบครัวและตัวแปรทางสังคม ครอบครัวของเด็กกับพฤติกรรมปฏิเสธโรงเรียน ได้ถูกนำมาพิจารณาอยู่บ่อยครั้ง จากรายงานจำนวนมาก พบว่า ขัดแย้งกับครอบครัว ร้อยละ 43 และครอบครัวแตกแยก ร้อยละ 21 ความเสี่ยงต่อการออกกลางคันและการขาดเรียนของนักเรียนที่เพิ่มขึ้นมีความเกี่ยวข้องกับครอบครัวซึ่งเสพติดเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ ในทางตรงกันข้าม ความเสี่ยงต่อการออกกลางคันที่ลดลงนั้นมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพของครอบครัวที่เป็นไปในเชิงบวกและนับถือศาสนาเคร่งครัด ปัจจัยเสี่ยงด้านอื่นๆ เช่น การหย่าร้าง ความใส่ใจในตัวเด็ก ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนบ้าน และการทารุณกรรม

สมาคมจิตวิทยาอเมริกัน (American Psychological Association : APA, 2012, หน้า 1) กล่าวถึงปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อการออกกลางคันว่า ความยากจนของครอบครัวยังคงเกี่ยวข้องกับอัตราการออกกลางคัน ในปี 2009 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งมาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำออกกลางคันมากกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้สูงถึงห้าเท่า

นฤภค ฤงาทิพย์ (2553, หน้า 42) กล่าวว่า สาเหตุการออกกลางคันส่วนหนึ่งมาจากด้านครอบครัว การที่ครอบครัวเห็นความสำคัญทางการศึกษาในครอบครัว เป็นที่เชื่อกันว่า หากบิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียนมองเห็นว่า การศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพในอนาคต เชื่อว่า

การศึกษาเป็นแนวทางในเบื้องต้นที่จะทำให้ตัวเองหรือบุตรหลานของเขาไปสู่ความมีสถานภาพ ในทาง เศรษฐกิจและสังคมในอนาคต เชื่อว่าการศึกษาที่ดีจะนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ความอยู่ดีกินดี ความสามารถในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และในทางกลับกันหากไม่มีการศึกษาหรือได้รับการศึกษา ไม่ เพียงพอก็จะมีผลให้สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าว ไม่อาจเกิดขึ้นได้และถ้าหากบิดามารดาที่มีความเชื่อเช่นนี้ ก็จะ นำไปสู่การส่งเสริมสนับสนุนในเรื่องการเรียนของบุตรหลานของเขา และนำไปสู่ผลสำเร็จของการศึกษาได้ จากแนวความคิดดังกล่าวจึงเชื่อว่าหากผู้ปกครองบิดามารดาของนักเรียน ได้มองเห็นความสำคัญของการ ศึกษาแล้วจะส่งผลให้แนวโน้มในการออกกลางคันลดลงได้ ความเชื่อ ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง ออกกลางคันและการเห็นความสำคัญทางการเรียนของผู้ปกครอง บิดามารดานั้นได้มีมานานแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 22) กล่าวถึง ปัจจัยและสาเหตุการ ออกกลางคันของนักเรียนว่ามีปัจจัยและสาเหตุด้านครอบครัวดังต่อไปนี้

1. ผู้ปกครองไม่มีที่อยู่ที่ทำกิน หรือมีที่อยู่แต่ย้ายที่ทำกิน หรือมีที่อยู่ไม่เป็นหลักแหล่ง ซึ่งเด็กต้อง ติดตามผู้ปกครองไปด้วย
2. ผู้ปกครองต้องการมีรายได้เพิ่มโดยใช้แรงงานเด็ก
3. ครอบครัวหย่าร้างหรือแตกแยก
4. ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่เด็กเท่าที่ควร
5. ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญด้านการศึกษาเท่าที่ควร
6. อยู่ห่างไกลสถานศึกษา การคมนาคมไม่สะดวก

ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมที่ประกอบด้วย สามี ภรรยา และลูก ครอบครัวไทยเป็น สถาบันที่สมาชิกภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ลักษณะของครอบครัวจะสะท้อนให้เห็น ในเชิงสังคม วัฒนธรรม ประเพณี ขนบธรรมเนียมต่างๆ และจะแตกต่างกันไปในแต่ละสังคม ซึ่งจะ ทำให้ สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ครอบครัวเป็นสิ่งแรกของมนุษย์ที่จะขัดเกลาอบรมบ่มนิสัยบุตรหลานด้วยการให้การเรียนรู้ทุกรูปแบบ เพื่อเตรียมตัวที่จะเป็นช่วยเหลือครอบครัวเพียงเล็กน้อยอาจจะไม่มีผลต่อการออกกลางคัน และอาจส่งผล ดีต่อการเรียนได้ด้วย

จากนิยามที่กล่าวมาแล้วจะพบว่า สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว เป็นระดับที่เป็น ตัวบ่งชี้ของสถานภาพทางสังคมของครอบครัวของนักเรียนที่ออกกลางคัน ซึ่งสามารถวัดได้จาก องค์ประกอบทางการศึกษาของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว

การศึกษาของผู้ปกครอง (Parent's Education)

การศึกษาของผู้ปกครองเป็นปัจจัยด้านภูมิหลังของครอบครัวที่สำคัญมากปัจจัยหนึ่งที่ สัมพันธ์กับ ผลผลิตทางการศึกษาของนักเรียน

การที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียนมีระดับการศึกษาต่ำนั้น จะเป็นผลให้ได้ ทำงานที่มี ค่าจ้างและผลตอบแทนต่ำ เป็นเหตุให้รายได้ของครอบครัวต่ำจนไม่สามารถนำมาสนับสนุนด้านการเรียน ของบุตรได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้การที่บิดามารดามีรายได้น้อยทำให้ต้องใช้เวลาในการทำงานเกือบ ทั้งหมดจนไม่มีเวลาในการดูแลเรื่องการเรียนของบุตรและยังขาดความรู้ความสามารถทางวิชาการจนไม่ สามารถให้คำแนะนำในด้านการเรียน เช่น การทำการบ้านของนักเรียนได้ ในขณะที่เดียวกันบิดามารดาที่มี การศึกษาต่ำยังไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการศึกษา จึงไม่ให้การสนับสนุนด้านการเรียนของนักเรียนเท่าที่ ควร (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2540, หน้า 27) ในทางกลับกันพ่อแม่ที่มีอาชีพที่มั่นคงและมี

รายได้สูงกว่าจะสนับสนุนลูกให้มีการศึกษาที่ดี เนื่องจากพ่อแม่จะเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาที่จะช่วยให้ลูกของตนมีอาชีพดี และมีฐานะที่มั่นคงในอนาคตจึงพยายามชักจูงลูกให้เอาใจใส่ในการเรียน (บุรุษร์ งามจิตร์, 2540, หน้า 39)

จากการศึกษางานวิจัย พบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการรักษาเด็กไว้ในโรงเรียน ทั้งในเรื่องของระดับและธรรมชาติของการสนับสนุนของครอบครัวมีผลต่อการคงอยู่ในโรงเรียนของนักเรียนดังเช่นชีวิตในบ้านที่ไม่มั่นคงหรือเคร่งเครียดเกินไป สถานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัว การเป็นสมาชิกชนกลุ่มน้อย การจบการศึกษาของพี่น้อง ผู้ปกครองที่เลี้ยงบุตรคนเดียว ระดับการศึกษาของผู้ปกครองเป็นต้น ดังที่ปรากฏว่า มีผลการวิจัยจำนวนมากที่ชี้ให้เห็นว่าการออกกลางคันของนักเรียนนั้นมีความเกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับการศึกษาของมารดา นั้นพบว่ามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับ ผลการเรียนรู้ ของนักเรียนค่อนข้างสูงมาก (Pallas, 1990, หน้า 17; Smith & Vellani, 1999, หน้า 10) นอกจากนี้ยังพบ อีกว่า ระดับการศึกษาของมารดามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมครอบครัวของนักเรียนด้วย (Griffin, 2002, หน้า 75) และจากการศึกษาวิจัยของ กรีน (Green, 1984, หน้า 7) พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพเสมือน และอาชีพกสิกรรม มักไม่ส่งเสริมให้บุตรเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น และพบว่าอาชีพและระดับการศึกษาของบิดามารดาเป็นตัวพยากรณ์ผลการเรียนที่ดี และเป็นเครื่องมือบ่งบอกถึงสถานะทางสังคม และมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบุตร

สรุปว่าการศึกษาของผู้ปกครองส่งผลต่อความสำเร็จในการศึกษาของนักเรียนทั้งในทางตรงและสังคมทางอ้อม โดยผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูงส่วนใหญ่จะเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนการศึกษาของลูก ในทางตรงกันข้ามผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับต่ำมักไม่ให้ความสำคัญ และไม่ให้การสนับสนุนการศึกษาของลูกเท่าที่ควร

รายได้ของครอบครัว (Family's income)

รายได้ของครอบครัวก็เป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องอีกปัจจัยหนึ่ง เด็กในความดูแลของ ผู้ปกครองของที่มีอาชีพและรายได้แตกต่างกันย่อมอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน และทำให้มีประสบการณ์หรือภูมิหลังแตกต่างกันด้วย ประสบการณ์หรือภูมิหลังแตกต่างกันด้วย ประสบการณ์หรือภูมิหลังช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในลักษณะที่ช่วยเสริม

พ่อแม่ที่มีรายได้สูง จะช่วยให้ลูกของตนมีอาชีพดี มีฐานะที่มั่นคงในอนาคต จึงพยายามชักจูงลูกให้เอาใจใส่ในการเรียน ส่วนพ่อแม่ที่มีรายได้ต่ำ มีอาชีพมั่นคง ว่างงานบ่อย ลักษณะ โครงสร้างทางครอบครัวไม่มั่นคง พ่อแม่จำเป็นต้องยุ่งกับภารกิจหาเลี้ยงครอบครัว จึงไม่มีเวลาเอาใจใส่ตัวเด็กมากนัก ไม่มีเวลาในการอบรมดูแล หรือให้คำแนะนำแก่ลูกในเวลาทีลูกมีปัญหาทางการเรียน หรือทำการบ้านไม่ได้ ทำให้ไม่สามารถส่งเสริมความสามารถทางการเรียนของเด็ก สถานภาพทางเศรษฐกิจและครอบครัวเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงจะมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เพราะว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มี ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ย่อมจะขาดประสบการณ์ต่างๆ ที่ช่วยในการเรียนรู้ การเป็นสมาชิกของครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะเป็นเครื่องชี้ถึงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสติปัญญาต่ำด้วยเช่นกัน (Presscott, 1961 cited in Hess, Well, Prindei, Liffman, & Kaplan, 1987, หน้า 332)

ฮับเนอร์และวูล์ฟสัน (Hubner & wolfson, 2001, หน้า 30-31) รายงานว่าเด็กที่ครอบครัวยุคใหม่มีรายได้ต่ำมีโอกาสที่จะออกกลางคันมากกว่านักเรียนจากครอบครัวระดับกลางประมาณ 2.4 เท่า และมากกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่รายได้สูง 10.5 เท่า แสดงให้เห็นว่าลักษณะทั่วไปที่พบคือ เป็นบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำและชนกลุ่มน้อยในสังคม ซึ่งจากการศึกษาของ ฟิตซ์แพตริก และโยล (Fitzpatrick & Yoels, 1992, หน้า 775) เสนอไว้ว่า การที่จะทำให้นักเรียนคงอยู่ในโรงเรียนได้นั้น ผู้กำหนดนโยบายภาครัฐต้องพยายามปรับปรุงแก้ไขและช่วยเหลือเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีผู้ปกครองคนเดียว และมีรายได้ต่ำ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ รายได้ของครอบครัวส่งผลต่อการศึกษาของนักเรียน ซึ่งจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ารายได้ครอบครัวส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการออกกลางคันจึงสรุปได้ว่ารายได้ของครอบครัว หมายถึง ผลรวมของรายได้ที่ผู้ปกครองของนักเรียนได้รับประจำโดยเฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งสัมพันธ์สอดคล้องกับความแน่นอนของอาชีพของผู้ปกครอง วัดได้โดยใช้แบบสอบถามชนิดปลายเปิด

ความคาดหวังของผู้ปกครอง (Parent's Expectation)

ความคาดหวังของบิดามารดาเป็นความปรารถนาหรือความต้องการของบิดามารดา ที่ต้องการให้ลูกประสบความสำเร็จในชีวิตในสิ่งที่ตนไม่เคยประสบมาก่อน เช่น คาดหวังให้ลูกเป็นแพทย์เมื่อสำเร็จการศึกษา เป็นทหาร หรือมีระดับการศึกษาที่สูงที่บิดามารดาไม่มีโอกาสเช่นนั้น หรือเป็นการแสดงค่านิยมในสังคม ยิ่งบิดามารดามีการศึกษาหรือความสำเร็จสูงมากก็ยิ่งคาดหวังกับลูกมากขึ้น ก็จะพยายามเคี่ยวเข็ญให้ลูกประสบผลตามที่ตนคาดหวังไว้ บางครั้งก็ไม่ตรงกับความต้องการหรือค่านิยมของลูกที่มีความคาดหวังตรงข้ามกันซึ่งอาจจะไม่ส่งผลต่อผลการเรียนของนักเรียน แต่อาจมีผลข้างเคียงกับความรู้สึกทางลบ เกิดความเครียด หรือเป้าหมายต่อการเรียน อันอาจนำไปสู่การออกกลางคันในบั้นปลายได้ (บุรุษรังามจิตร, 2540, หน้า 54) เพราะผลที่บิดามารดาจะได้รับจากการใช้สิทธิความเป็นบิดามารดาตัดสินโชคชะตาของเด็กคือ ความขมขื่นและความไม่พอใจ เด็กที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมักมาจากครอบครัวที่บิดามารดามีทัศนคติที่ดีต่อลูก และมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด มีความรักความอบอุ่น และช่วยเหลือกันในยามที่ต้องการ เด็กย่อมจะมีสุขภาพจิตดี และไม่มีปัญหาทางบ้านจะทำให้เด็กเรียนได้เต็มที่และประสบความสำเร็จในการเรียน

สมทรัพย์ อภิชาติบุตร (2541, หน้า 51) ได้สรุปงานวิจัยเกี่ยวกับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนพบว่า เจตคติและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการศึกษาต่อของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการตัดสินใจศึกษาต่อ และพฤติกรรมการศึกษาต่อของนักเรียน และสัมพันธ์ในเชิงผกผันกับการไม่ศึกษาต่อของนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นอกจากนี้ ศรารวณ ศิริพันธ์ (2544, หน้า 100-114) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อในระดับปริญญาโทด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพฯ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาคือ การศึกษาของสมาชิกในครอบครัว ทัศนคติต่อการศึกษาระดับปริญญาโท ความคาดหวังในการประกอบอาชีพ ความต้องการของผู้ปกครองต่อการเรียนต่อของนักศึกษา และรายได้ของผู้ปกครอง และจากการศึกษาของจอห์นสัน แม็กกีว และเฮียคาโน (Johnson, McGue, & Iacano, 2007, หน้า 540) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสถานะทางเศรษฐกิจ และสังคมกับผลการเรียนของนักเรียนพบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนต่อของนักเรียนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

สรุปว่า ความคาดหวังของผู้ปกครอง ความต้องการของผู้ปกครองที่ปรารถนาจะให้ลูกเรียนรู้ได้ถึงระดับที่สูงสุดตามความสามารถของนักเรียน โดยสนับสนุนด้วยวิธีการต่างๆ ที่จะให้บรรลุผลสำเร็จนั้น และมีความพึงพอใจต่อผลที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน โดยวัดได้จากการที่จะบรรลุผลสำเร็จนั้น และมีความพึงพอใจต่อผลที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน โดยวัดได้จากการสอบถาม ผู้ปกครอง จำแนกเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ “คาดหวังน้อยที่สุด” ถึง “คาดหวังมากที่สุด”

แทนคุณ จิตต์อิสระ (2550, หน้า 27) ได้อธิบายไว้ว่า ครอบครัวมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนมากที่สุด บุคคลในครอบครัวต้องมีความรัก ความเข้าใจต่อกัน พฤติกรรมการเอาใจใส่ ความรับผิดชอบ การเห็นคุณค่าและการเคารพนับถือกันเป็นส่วนประกอบที่สำคัญและการที่พ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาให้กับบุตรจะทำให้บุตรไม่สนิทสนมกันเท่าที่ควร ความห่างเหินกันทำให้บุตรรู้สึกแตกแยกและเอาแต่ใจตนเอง จนกลายเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การหนีเรียน ทะเลาะวิวาท และต้องย้ายสถานศึกษาในที่สุด

ชัยมงคล จำรูญ (2548, หน้า 25) ได้อธิบายไว้ว่า ครอบครัวที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือครอบครัวเดี่ยวที่อยู่กันเฉพาะ เช่น แม่กับลูก หรือพ่อกับลูก เป็นต้น ครอบครัวที่อยู่ในภาวะเสี่ยงจากการที่พ่อแม่แยกกันอยู่ หรือพ่อแม่ทิ้งลูกให้อยู่กับญาติผู้สูงอายุ สภาพครอบครัวยากจน พ่อแม่มีการศึกษาน้อย นอกจากนี้ปัญหาภายในครอบครัว เช่น เด็กเรียนไม่เก่ง เกเร ติดยาเสพติด ก็เป็นสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาด้วยเช่นกัน

ไพฑูรย์ เครือแก้ว (2548, หน้า 106) อธิบายว่า ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานและเป็นสถาบันแรกในประวัติศาสตร์และเป็นวิวัฒนาการของมนุษยชน กลุ่มคนที่ประกอบเป็นสมาชิกของครอบครัวนั้น เป็นกลุ่มปฐมภูมิ (Primary group) ซึ่งแต่ละคนจะมีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น เกี่ยวโยงซึ่งกันและกันประดุจสายใยแมงมุม ครอบครัวจะประกอบด้วยบุคคลต่างเพศตั้งแต่สองคนขึ้นไป มีความสัมพันธ์ทางเพศซึ่งกันและกัน มีข้อผูกพันที่จะทำให้ความสัมพันธ์ทางเพศที่มีต่อกันนั้นเป็นไปด้วยความแน่นอนและมีระยะเวลายาวนานพอที่จะทำให้เกิดมีบุตรด้วยกัน

กองสารวัตรนักเรียน (2551, หน้า 11) อธิบายเกี่ยวกับสภาพปัญหาทางครอบครัวที่อาจจะส่งผลกระทบต่อตัวนักเรียน นักศึกษา ที่จะเป็นปัจจัยสาเหตุการออกกลางคัน ดังนี้

1. ปัญหาความยากจน ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรโดยเฉพาะที่อยู่อาศัยในชนบท หรือในแหล่งเสื่อมโทรม และยังมีลูกมากด้วย จึงต้องต่อสู้กับปัญหาของความอดอยาก ดิ้นรนทำมาหากินเลี้ยงตัวเองและครอบครัว ไม่มีเวลาเอาใจใส่ทั้งด้านการเรียน การอบรม สุขภาพอนามัย ตลอดจนการให้ความรัก ความอบอุ่น เลี้ยงดูกันตามยถากรรม นอกจากนี้ นักเรียน นักศึกษาจะต้องช่วยเหลือทำงานหาเงินเลี้ยงครอบครัว ต้องทำงานก่อนไปเรียน บางทีเลิกเรียนแล้วกลับไปช่วยงานอีกจนถึงค่ำไม่มีโอกาสได้ทำการบ้าน ออกจากบ้านไปเรียนก็สาย บางครั้งก็จะไม่เรียนเลยเพราะทำการบ้านไม่เสร็จกลัวถูกทำโทษเกิดความกลัวครูผู้สอนเกิดปมด้อยอายุเพื่อนจึงทำให้ขาดเรียน

2. ปัญหาบ้านแตก ได้แก่ พ่อแม่แยกกันอยู่หรือพ่อแม่ ทะเลาะกันทุกวันจนลูกอยู่บ้านไม่ได้ ในกรณีที่พ่อแม่แยกทางกันนักเรียน นักศึกษาอาจจะอยู่กับฝ่ายพ่อหรือฝ่ายแม่หรือกับญาติ นักเรียน นักศึกษาพวกนี้จะเก็บตัวเงียบ เหงาเศร้า ไม่ได้รับความอบอุ่นไปถึงสถานศึกษาถูกเพื่อน ถามสภาพทางบ้านหรือถูกเพื่อนๆ หยอกล้อ จึงทำให้เกิดการเบื่อหน่าย อยากรหนีสังคมจึงไม่ยอมไปเรียน

3. พ่อ แม่ ขาดความใส่ใจ นักเรียน นักศึกษาจะไปเรียนหรือไม่ก็ไม่สนใจ บางคนสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษาขาดเรียนเสียอีก พ่อ แม่ ไปเที่ยวหรือไปมั่วสุมในวงการพนันก็ทำให้นักเรียน นักศึกษาขาดเรียนเพื่ออยู่เฝ้าบ้าน ดังนั้น เมื่อขาดเรียนบ่อยจึงเกิดเป็นนิสัยเคยชิน

4. พ่อ แม่ ไม่สนใจ ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาโดยมีความคิดเอาเฉพาะหน้าให้ได้ใช้งานนักเรียน นักศึกษาเพื่อความสบายของตนเอง และคิดว่าถ้าไม่ได้เรียนหนังสือที่อยู่ได้หรือคิดว่าเรียนไปก็ไม่ได้เรียนต่อ ไม่ได้ช่วยให้ฐานะครอบครัวดีขึ้น จึงให้ช่วยกันทำงานหาเงินดีกว่า ไม่สนับสนุนให้ไปเรียน ซึ่งบางท้องที่ พ่อ แม่ ผู้ปกครองนำไปทำนาทำไร่ไกลจากบ้าน โดยไปสร้างที่อยู่อาศัยพักชั่วคราวเพื่ออยู่ทำงานกันจนเสร็จตามฤดูกาลจึงกลับมา

5. พ่อแม่มีอาชีพเร่ร่อน ได้แก่ กรรมกรขายแรงงาน ซึ่งพบได้จากพ่อแม่ที่เป็นลูกจ้าง เมื่อไปทำงานที่ใดก็นำลูกไปด้วยโดยไม่ได้แจ้งย้ายภูมิลำเนา และไม่แจ้งย้ายจากสถานศึกษาเดิมเมื่อนักเรียน นักศึกษาไปอยู่ด้วยก็ให้อยู่บ้านช่วยทำงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 11-19) บันทึกไว้ว่า นักเรียน นักศึกษาที่มาจากรอบครัวที่มีรายได้ต่ำจากงานอาชีพและมีประสบการณ์การว่างงานมาแล้ว จะส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันสูง และครอบครัวที่ลักษณะเป็นแบบบ้านแตก ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดี พ่อแม่ไม่เข้าใจปัญหาและความต้องการของลูก อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมไม่ดี ก็เป็นสาเหตุของการออกกลางคัน การที่นักเรียนต้องอาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่เป็นพ่อแม่ เพียงคนเดียวในช่วงที่เป็นเด็กไม่ว่าจะเนื่องจากสาเหตุการหย่าร้างหรือการเสียชีวิตของพ่อแม่ มีความเกี่ยวข้องกับการออกกลางคันด้วย และนักเรียน นักศึกษาที่มีผู้ปกครองที่เป็นพ่อแม่ เพียงคนเดียวมีแนวโน้มที่จะออกกลางคันมากกว่านักเรียน นักศึกษาที่มีผู้ปกครองเป็นทั้งพ่อแม่ทั้งสองคน

จากที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับปัจจัยด้านครอบครัวพอสรุปได้ว่า ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญ เพราะครอบครัวเป็นแหล่งที่หล่อหลอมและพัฒนาจริยธรรม ค่านิยม และบุคลิกลักษณะของนักเรียน นักศึกษา การที่ครอบครัวจะสามารถทำหน้าที่เกื้อหนุนส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และมีพลังสร้างสรรค์เป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยสื่อสัมพันธ์เชื่อมโยงสมาชิกทุกคนในครอบครัวให้มีโอกาสพูดคุยกัน สอบถาม เข้าใจความเป็นอยู่ของกันและกันในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย มีความสบายใจ ซึ่งปัญหาของนักเรียน นักศึกษาที่มีสาเหตุมาจากครอบครัวมีหลายองค์ประกอบด้วยกัน เช่น พ่อ แม่ มีฐานะยากจนไม่มีเวลาดูแลอบรมสั่งสอนลูก หรือร่ำรวยมากเกินไปเลี้ยงดูลูกอย่างไม่เหมาะสมใช้จ่ายฟุ่มเฟือย อาจจะมีพฤติกรรมไปในทางที่ผิด พ่อแม่ เอาใจใส่มากเกินไปบังคับให้ทำตามคำสั่งอยู่เสมอสมาชิกในครอบครัวมีความรู้สึกได้รับความอบอุ่นอย่างเพียงพอ กำหนดระเบียบเคร่งครัดเกินไป หรือปล่อยปละละเลย ไม่สนใจ และไม่สนับสนุนให้ศึกษาเล่าเรียน สถานที่ตั้งของบ้านเรือนถ้าอยู่ในบริเวณแหล่งแออัดอาจจะได้พฤติกรรมที่ไม่ดีก้าวร้าวหยาบคากก็ได้ เพราะฉะนั้นปัญหาต่างๆ เหล่านี้เป็นปัญหาที่น่าจะส่งผลให้การเรียนไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร และอาจจะเป็นปัจจัยสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนบ้านบางโพธิ์ได้

จากการศึกษาสภาพครอบครัว สรุปได้ว่า ลักษณะครอบครัวที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันนั้นมีมากมาย เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ การดูแลอบรมสั่งสอนของผู้ปกครอง การส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษา สถานที่ตั้งของบ้านและสภาพแวดล้อมของชุมชน เป็นต้น

ด้านตัวนักเรียน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2540, หน้า 9-23) ได้กล่าวถึง ปัจจัยด้านพฤติกรรมนักเรียนที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน ดังนี้ นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำมักจะมีแนวโน้มที่จะเรียนไม่จบและออกกลางคันมาก อีกทั้งการสอบตกกับผลการเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและมีความสัมพันธ์กันในทางบวก กล่าวคือ นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำมักจะมีแนวโน้มเป็นผู้ที่เคยสอบตกมาก่อน นักเรียนที่ทำการบ้านเป็นประจำทำให้เขาใช้เวลาในการเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เคยทำการบ้านและยังส่งผลต่อการเรียนอีกด้วย และในกรณีนักเรียนที่ไม่ทำการบ้านอาจถูกทำโทษจากครูสอน การถูกตำหนิติเตียนจากทางบ้านและทางโรงเรียน การถูกทำโทษมักจะเกี่ยวข้องกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การไม่ทำการบ้าน การขาดเรียน การทะเลาะวิวาท การติดยาเสพติด ชู้สาว ฯลฯ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุของการออกกลางคัน และมีความเชื่อกันมานานแล้วว่า ตัวแปรสติปัญญาจะมีผลโดยตรงกับผลการเรียนและส่งผลต่อการออกกลางคันทั้งในทางตรงและทางอ้อม ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบก็จะสะท้อนมาในรูปของพฤติกรรมที่มีต่อโรงเรียนซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนนำไปสู่ความสำเร็จและความล้มเหลวในการเรียนได้ นอกจากนี้ การเบื่อหน่ายต่อการเรียน และการเห็นว่า การเรียนเป็นเรื่องไม่สนุก ต่างก็เป็นความรู้สึกต่อการเรียน โดยมีความเชื่อว่านักเรียนยังมีความเบื่อหน่ายต่อการเรียนมากเท่าใดก็ยิ่งจะมีแนวโน้มหรืออัตราเสี่ยงต่อการออกกลางคันมากขึ้น รวมไปถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบนซึ่งนักเรียนแสดงออกในลักษณะที่ผิดเพี้ยนไปจากนักเรียนปกติทั่วไป เช่น พฤติกรรมการใช้ยาเสพติด การมีพฤติกรรมเสื่อมเสียต่าง ๆ หรือพฤติกรรมต่อต้านสังคม เป็นต้น

ชลันธร ราชรักษ์ (2554, 28-29) กล่าวถึง สาเหตุด้านนักเรียนที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในวงการศึกษ เพราะประสิทธิภาพทางการศึกษานั้นสามารถวัดได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีผลการเรียนที่น่าสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจและสังคม สติปัญญา การขาดเรียน ผลการเรียน และการออกกลางคัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ตัวแปรดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างใกล้ชิด การขาดเรียนของนักเรียน ความตั้งใจในการเรียนน้อยลง การเบื่อหน่ายต่อการเรียน และผลปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทางการเรียนลดลง ย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและนำไปสู่การออกกลางคันในที่สุด ปัญหาสุขภาพและความบกพร่องทางร่างกายก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนได้ผลไม่เป็นที่น่าพอใจ นอกจากนี้นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เช่น พฤติกรรมทะเลาะวิวาท พฤติกรรมด้านชู้สาว และพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดล้วนแล้วแต่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน

เคียร์นีย์ (Kearney, 2008, หน้า 459) กล่าวถึง พฤติกรรมการตั้งครมภ์ในวัยเรียนว่า การตั้งครมภ์ในวัยเรียนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการขาดเรียนหรือการออกกลางคันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การตั้งครมภ์เป็นปัจจัยที่ทำให้เด็กต้องออกกลางคันอย่างถาวร การศึกษาของชาวบราซิลที่ผ่านมา พบว่า การตั้งครมภ์หรือการมีบุตรเป็นเหตุผลอันดับต้น ๆ ที่ทำให้นักเรียนหญิงต้องออกกลางคัน

รัมเบอร์เกอร์ และอาห์ ลิม (Rumberger & Ah Lim, 2008, หน้า 2) ได้ศึกษารายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันของแคลิฟอร์เนียด้านพฤติกรรมนักเรียน พบว่า การประพฤติดนไม่เหมาะสมในโรงเรียน หรือมีพฤติกรรมอันมิชอบนอกโรงเรียนล้วนเป็นสาเหตุที่นำมาสู่การออกกลางคัน เช่น การเสพสารเสพติดและแอลกอฮอล์ การคบหาเพื่อน ซึ่งพัวพันกับอาชญากรรมหรือเพื่อนซึ่งออกกลางคันไปแล้ว เป็นต้น รวมไปถึงนักเรียนที่ทำงานมากกว่า 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ก็มีแนวโน้มที่จะออกกลางคันเช่นกัน

สหพันธ์เพื่อความเป็นเลิศด้านการศึกษา (Alliance for Excellent Education, 2009, หน้า 1-2) ได้ระบุถึงสาเหตุของการออกกลางคันไว้ดังนี้ 1) นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงอยู่แล้ว ดังเช่น นักเรียนมีอัตราการขาดเรียนสูงหรือประสบความล้มเหลวจากการเรียน ซึ่งทำให้เกิดการออกกลางคันในอนาคต 2) นักเรียนสอบตกหรือมีการซ้ำชั้น ทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนต่อในชั้นที่สูงขึ้น และมีอายุมากกว่าเพื่อนในชั้นต่อไป 3) มีผลการเรียนต่ำ ในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวนกว่าหกล้านคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ร้อยละ 25 มีโอกาสออกกลางคันมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนดีถึง 20 เท่า 4) ขาดความผูกพันทางวิชาการและความผูกพันทางสังคม ซึ่งความผูกพันเหล่านี้เป็นตัวทำนายที่ดีต่อการออกกลางคันของนักเรียน หลังจากที่ได้ควบคุมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและภูมิหลังทางสังคมแล้ว

สุขุม พลเมือง (2552, หน้า 46) ได้กล่าวถึงสาเหตุการออกกลางคันมาจากการขาดความเอาใจใส่ต่อการเรียนหรือแม้แต่การสนใจทำการบ้าน ซึ่งการบ้านถือได้ว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งของการเรียน การสอน แต่เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนได้มอบหมายให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัตินอกเหนือจากการเรียนในเวลาเรียนในชั้นเรียน ดังนั้นการทำการบ้านก็คือการเติมประสบการณ์ในการเรียนนั่นเอง เด็กที่ทำการบ้านเป็นประจำทำให้เขาใช้เวลาในการเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เคยทำการบ้าน ผลการเรียนของนักเรียนที่ทำการบ้านน่าจะดีกว่านักเรียนที่ไม่ทำการบ้าน นอกจากนี้นักเรียนที่ไม่ทำการบ้านยังอาจได้รับผลกระทบซึ่งมีผลในทางลบต่อผลการเรียนของเขาอีกด้วย เช่น การถูกทำโทษ จากผู้สอน การถูกตำหนิติเตียนจากทั้งทางบ้านและสถานศึกษา การทำให้เรียนช้ากว่านักเรียนคนอื่น ๆ รวมทั้งการขาดความมั่นใจในการเรียน (Self Esteem) ด้วย นอกจากนี้ ยังมีสาเหตุของการถูกทำโทษ ให้ออกจากสถานศึกษา การถูกทำโทษมักมีสาเหตุสืบเนื่องมาจาก การไม่ทำการบ้าน การทำผิด ระเบียบวินัยของสถานศึกษาในเรื่องต่าง ๆ เช่น การขาดเรียน การทะเลาะวิวาท การติดยาเสพติด ชู้สาว ฯลฯ พฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่มีความสัมพันธ์กันในทางลบกับผลการเรียน และสามารถที่จะเป็นสาเหตุเสี่ยงต่อการออกกลางคันได้ แต่อย่างไรก็ตามการทำโทษของสถานศึกษาต่อนักเรียนที่ทำความผิดดังกล่าว โดยปกติแล้วสถานศึกษาย่อมมีจุดมุ่งหมายในการปรับปรุงแก้ไข การป้องปรามเป็นสิ่งสำคัญ คงไม่มีสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาคนใดต้องการให้การทำโทษ นักเรียนส่งผลในทางลบต่อผลการเรียนจนเป็นสาเหตุให้ต้องออกกลางคัน ดังนั้น การทำโทษของสถานศึกษาจึงไม่อาจจะส่งผลในทางลบต่อผลการเรียนของนักเรียนและในทางตรงกันข้ามน่าจะส่งผลให้การออกกลางคันลดลงด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 22) กล่าวถึง ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนว่ามีปัจจัยและสาเหตุด้านตัวเด็กดังต่อไปนี้

1. เด็กพิการทางร่างกายหรือมีปัญหาด้านสุขภาพ
2. เด็กมีปัญหาด้านสติปัญญา
3. เด็กได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรง
4. เด็กออกไปประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงดูบุพการีที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้
5. มีเพศสัมพันธ์หรือตั้งครรภ์ หรือมีคู่สมรสในวัยเรียน
6. ติดอบายมุข การพนัน สารเสพติด ฯลฯ
7. คบเพื่อนเสเพล
8. เด็กขาดเรียนบ่อย
9. เด็กตกซ้ำชั้น
10. เด็กมีสมาธิสั้น

11. เด็กหนีเรียน
12. เด็กมีพฤติกรรมผิด ระเบียบวินัยของสถานศึกษา
13. เด็กไม่สนใจการเรียน เปื่อหน่วยการเรียน
14. เด็กปรับตัวเข้ากับครูและเพื่อนไม่ได้
15. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนไม่ดี

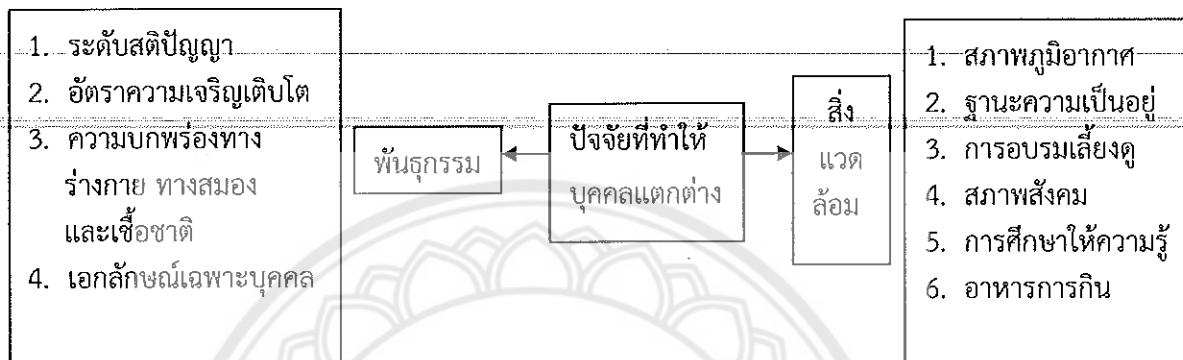
ผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน หากไม่มีผู้เรียนการเรียนการสอนก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ในระบบการเรียนการสอนผู้เรียนจะต้องมีความพร้อมที่จะรับการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ที่จะเกิดขึ้น นักศึกษาจำเป็นที่จะต้องมีความพร้อมและมีพื้นฐานความรู้อย่างเพียงพอ นักจิตวิทยากลุ่มมนุษยนิยมเชื่อว่า การที่นักเรียนสอบตกหรือไม่บรรลุผลในการเรียนเพราะพื้นฐานความต้องการของนักเรียนไม่ได้รับการตอบสนอง ซึ่งในเรื่องความต้องการพื้นฐานของนักเรียนนั้น Taylor ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการพื้นฐานของนักเรียนได้ดังนี้ (เกษตร เมืองทอง, 2544, หน้า 7)

1. ความต้องการเข้าถึงเป้าหมายของการสอนของครู
2. ความต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียน
3. ความต้องการในเนื้อหาวิชาเรียน มีความสัมพันธ์กับชีวิตของนักเรียน
4. ความต้องการในเนื้อหาวิชาเรียน มีความสัมพันธ์กับความสนใจของนักเรียน
5. ความต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน
6. ความต้องการเอาใจใส่ และตอบสนองความสนใจของนักเรียนจากผู้สอน
7. ความต้องการโครงสร้างทางการเรียนมีปริมาณที่เหมาะสม
8. ความต้องการมีเวลาสำหรับการเรียนอย่างเต็มที่
9. ความต้องการมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนๆ
10. ความต้องการในการชี้แนะที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ และวิธีการเรียนของนักเรียน

ดังนั้น ผู้เรียนนับเป็นองค์ประกอบทางการเรียนที่สำคัญ ดังนั้นการศึกษาข้อมูลจากตัวผู้เรียนจึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพผู้สอนจึงต้องมีการคำนึงถึงองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อผู้เรียนด้วย เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคมการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว ความต้องการความสนใจและความมุ่งหวังต่อสาขาวิชาที่เรียน ความพร้อมในการเรียนรู้ความสามารถของผู้เรียนหรือแม้กระทั่งความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ไม่ดีและออกกลางคันได้ ซึ่งปัจจัยที่ทำให้บุคคลแตกต่างกันนั้น อาจแบ่งได้เป็น 2 สาเหตุใหญ่ ๆ ได้แก่ เกิดจากพันธุกรรม และเกิดจากสิ่งแวดล้อม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สถิติปัญญา

นักจิตวิทยา มีความเชื่อว่า ตัวแปรที่เป็นสาเหตุต่อการออกกลางคันของนักศึกษา ด้านสถิติปัญญา มีผลโดยตรงกับผลการเรียนโดยเริ่มจากความเชื่อที่ว่า การที่บุคคลมีความแตกต่างกันนั้น ขึ้นกับอิทธิพล 2 ประการ ได้แก่ เกิดจากพันธุกรรม และเกิดจากสิ่งแวดล้อมซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ (สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์, 2538, หน้า 41)

ภาพที่ 1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคล

จากแผนภาพที่ 1 ได้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้นักเรียนไม่ประสบผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควรในด้านการเรียนการสอน ในเรื่องความแตกต่างที่เกิดจากพันธุกรรม ได้แก่ ระดับสติปัญญา อัตราความเจริญเติบโต ความบกพร่องทางร่างกาย ทางจิตและสมอง เชื้อชาติและเอกลักษณ์เฉพาะบุคคล สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เราไม่สามารถควบคุมได้ ความแตกต่างที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมได้แก่ สภาพภูมิอากาศ ฐานะความเป็นอยู่ การอบรมเลี้ยงดู สภาพสังคม การให้ความรู้ซึ่งทำให้เกิดปัญหา ได้เช่น ความกังวลใจ ฐานะทางการเงิน สุขภาพ ที่พักอาศัย เนื้อหาวิชาที่เรียน การเรียนของนักเรียน ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน

2. ทักษะคิดต่อสาขาวิชาที่เรียน

นักจิตวิทยา เชื่อว่า ทักษะคิดเป็นความโน้มเอียงซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ที่จะแสดงตอบโต้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในการสนับสนุน หรือไม่สนับสนุน และทักษะคิดเป็นสิ่งที่เกิดก่อนพฤติกรรม และสามารถใช้เป็นเครื่องมือกำหนดพฤติกรรมมนุษย์ ดังนี้

กิตติศักดิ์ สารประดิษฐ์ (2549, หน้า 11) ได้กล่าวว่า ทักษะคิด หมายถึง สภาวะทางอารมณ์และท่าที หรือความรู้สึกที่แสดงออกทักษะคิดทางการเรียน พฤติกรรมการตอบสนอง ต่อครูวิธีการสอนของครู โรงเรียน รวมทั้งจุดหมายของการศึกษาด้วยทักษะคิดทางการเรียน

นฤมล พึ่งกิจ (2550, 88; อ้างอิงใน กิตติศักดิ์ สารประดิษฐ์, 2549, หน้า 12) กล่าวว่า ทักษะคิดทางการเรียน หมายถึง สภาวะทางอารมณ์ และท่าที หรือความรู้สึกที่แสดงออกทักษะคิดทางการเรียน พฤติกรรมการตอบสนองต่อครู วิธีการสอนของครู โรงเรียนรวมทั้งจุดหมายของการศึกษาด้วยทักษะคิดทางการเรียน

1. การยอมรับในตัวครู เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับทักษะคิดของนักเรียนที่มีต่อครูในด้านวิธีการสอน วิธีการประเมินผลความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน การควบคุมดูแลนักเรียน การให้สิทธิเสรีภาพ การลงโทษนักเรียนที่ทำผิด การแต่งกาย กิริยาท่าทาง การวางตนกับนักเรียนและการให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียน

2. การยอมรับคุณค่าของการศึกษา เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการเห็นด้วย และความปรารถนา ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา เป้าหมายสุดท้ายของการศึกษาของนักเรียน ความต้องการการเรียน ต่อ ความต้องการในการประกอบอาชีพ ทั้งการเป็อหน่ายต่อการเรียนและการเห็นว่าการเรียนเป็นเรื่อง สนุก ต่างก็เป็นความรู้สึกต่อการเรียนการมีทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาที่เรียนนั้น ทำให้เกิดความกระตือรือร้น ในการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อความก้าวหน้าของการประกอบอาชีพ หรือสามารถหาอาชีพที่เหมาะสมกับ ตนเองได้ ดังที่ สุชาติ ศิริสุขไพบุลย์ กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ คือ ความต้องการใช้ในการ ประกอบอาชีพ โดยที่ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนเพื่อนำเอาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ได้ ไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต ความสนใจเป็นความรู้สึกจดจ่อ อยากรู้ อยากรูเห็น อยากรกระทำสิ่งที่ ตนสนใจ ความสนใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนหรือการทำงาน ความสนใจ เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ และมีอิทธิพลต่อการที่บุคคลจะมีความบากบั่นในการ ประกอบอาชีพนั้นมากน้อยเพียงใด

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นเรื่องที่ได้ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในวงการ ศึกษา เพราะประสิทธิภาพทางการศึกษานั้นสามารถวัดจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และจาก การศึกษาของนักศึกษานักจิตวิทยาพบว่า การที่บุคคลมีระดับสติปัญญาเท่ากัน มิได้หมายความว่า จะต้องมึผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากัน ทั้งนี้เพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ประการ เช่น สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมเลี้ยงดู กระบวนการให้การศึกษา ตลอดจนสถานภาพทาง เศรษฐกิจ และสังคมทางครอบครัว

ศาสตราจารย์ อัจฉกร ได้กล่าวว่า การขาดเรียนของนักเรียนย่อมจะต้องมีสาเหตุจากหลายสาเหตุ อย่งไรก็ตามการที่นักเรียนไม่เรียนย่อมแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการเล่าเรียนลดน้อยลง ความตั้งใจในการเรียนน้อยลง และผลปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ทางการเรียนลดลง ย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน และนำไปสู่การออกกลางคันในที่สุด

4. การเป็อหน่ายการเรียน

ศาสตราจารย์ อัจฉกร กล่าวว่า มีความเชื่อกันว่า นักเรียนมีความเป็อหน่ายต่อการเรียนมากเท่าใด ก็จะมีแนวโน้มหรืออัตราการเสี่ยงการออกกลางคันมากขึ้น การเป็อหน่ายต่อการเรียนจึงนับว่า เป็นอุปสรรคโดยตรงต่อการประสบผลสำเร็จในการเรียน และสามารถนำไปสู่การออกกลางคันของ นักเรียนในที่สุด ในทางตรงกันข้ามการเห็นว่าการเรียนเป็นเรื่องสนุกสนานก็จะเป็นการเสริมแรงกระตุ้นให้ นักเรียนมีพลังในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น และจะนำไปสู่ผลสำเร็จในการเรียนได้สูงขึ้นโอกาสเสี่ยงในการออก กลางคันลดลง

5. สุขภาพ

อุปสรรคหนึ่งสำหรับการเรียนของนักเรียน ก็คือ ปัญหาสุขภาพและความบกพร่องทาง ร่างกาย นักเรียนที่มีสุขภาพดีจะมีความสมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากโรคร้ายต่างๆ จะมีเวลาเรียนมากกว่า นักเรียนที่เจ็บป่วย การขาดเรียนทำให้การเรียนไม่ต่อเนื่อง ไม่ได้รับความรู้เท่าเทียมกับเพื่อน ผลการเรียน จะตกต่ำไปกับเวลาที่ขาดเรียน การที่สุขภาพไม่แข็งแรงทำให้พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนได้ผลไม่เป็น ที่พอใจ

6. ความประพฤติ

ความประพฤติของนักศึกษามีการแสดงออกในลักษณะที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมที่นักศึกษาแสดงออกแบบไม่พึงประสงค์ คือ การแสดงพฤติกรรมที่ผิดเพี้ยนไปจาก นักศึกษาปกติ ได้แก่ พฤติกรรมการทะเลาะวิวาท พฤติกรรมด้านชู้สาว และพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด ล้วนแล้วแต่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษา จะเห็นได้ว่า สาเหตุด้านนักศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งในการ ออกกลางคันของนักศึกษา ซึ่งมาจาก สติปัญญา ทักษะต่อสาขาวิชาที่เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การขาดเรียน การเบี่ยงเบนต่อการเรียน สุขภาพ และความประพฤติ นอกจากนี้ ชาญชัย อาจิม สมาจาร (2530) ได้แสดงให้เห็นว่า สาเหตุที่เกิดจากตัวผู้เรียน ได้แก่ การติดงานอาชีพ ชั่วโงมการทำงานเปลี่ยนไป จึงไม่สามารถเรียนได้ทันตามกำหนด ไม่สนใจที่เรียนต่อเพราะไม่เห็นประโยชน์ของการเรียน มีพื้นฐาน การศึกษาเดิมน้อย ต้องย้ายภูมิลำเนาไปประกอบอาชีพในท้องถิ่น ผู้เรียนบางคนต้องไปประกอบอาชีพ โกลบ้านทำให้ขาดเรียนบ่อยๆ จึงเรียนไม่ทันและไม่อยากเรียน ผู้เรียนต้องการพักผ่อนเพราะทำงานหนัก ตลอดทั้งวัน ผู้เรียนที่เป็นหญิงมีการแต่งเลี่ยนบุตร เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันที่เกี่ยวข้องกับด้านส่วนตัวของ นักเรียน นักศึกษาไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540, หน้า 10-23)

1. การย้ายสถานศึกษา ประเด็นการย้ายมีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา เพราะการย้ายสถานศึกษาทำให้ขาดประสบการณ์ในสถานศึกษาใหม่ ขาดกลุ่มเพื่อนที่จะคอย ช่วยเหลือทั้งในเรื่องการเรียน การให้กำลังใจ การปรับตัวให้เข้ากับสังคมใหม่ก็ย่อมส่งผลต่อการเรียน และ การที่ผลการเรียนถูกกระทบกระเทือนก็จะส่งผลต่อความเบี่ยงเบนต่อการเรียนและเป็นสาเหตุของการ ออกกลางคันได้ นอกจากนี้ การย้ายสถานศึกษาที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับผลการเรียนที่ต่ำลงของนักเรียน นักศึกษา เนื่องจากต้องอยู่ห่างไกลพ่อแม่ ผู้ปกครอง ทำให้ไม่สามารถควบคุมดูแลได้อย่างใกล้ชิด

2. เพศ มีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา เพศหญิงที่ออกกลางคันมากกว่าเพศชาย ในสถานศึกษา การขาดเรียน การทะเลาะวิวาท การติดยาเสพติด ชู้สาว การถูกทำโทษมีผลต่อจิตใจ นักเรียน นักศึกษา และส่งผลต่อการออกกลางคันในที่สุด

3. การถูกลงโทษ มักจะเกี่ยวข้องกับตัวแปรอื่น เช่น ไม่ทำการบ้าน การทำผิดระเบียบ วินัยของ สถานศึกษา การขาดเรียน การทะเลาะวิวาท การติดยาเสพติด ชู้สาว การถูกทำโทษมีผลต่อจิตใจนักเรียน นักศึกษา และส่งผลต่อการออกกลางคันในที่สุด

4. สติปัญญา มีผลโดยตรงต่อผลการเรียน การที่บุคคลมีความแตกต่างกัน สติปัญญาเป็น องค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ โดยเฉพาะการเรียนรู้ของบุคคล นักเรียน นักศึกษาที่มีสติปัญญาดี สามารถเล่า เรียนได้ดีกว่านักเรียน นักศึกษาที่มีสติปัญญาไม่ค่อยดี สติปัญญาจึงส่งผลต่อการออกกลางคัน

5. การเบี่ยงเบนต่อการเรียน นักเรียน นักศึกษาที่เบี่ยงเบนต่อการเรียนจะมีอัตราเสี่ยงในการ ออกกลางคัน เพราะการเบี่ยงเบนต่อการเรียนเป็นอุปสรรคโดยตรงต่อการประสบผลสำเร็จในการเรียน และนำไปสู่การออกกลางคัน

6. ปัจจัยด้านสถานศึกษามักจะมุ่งไปที่พฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษา เป็นความประพฤติ ความสนใจ ทักษะต่อการเรียน ผลการเรียนต่ำ และการตกซ้ำชั้น จะมีความสัมพันธ์กับการออกกลางคัน

7. การสนับสนุนทางบ้าน นักเรียน นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากทางบ้านจะออกกลางคัน น้อยกว่านักเรียน นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนทางบ้าน และการสนับสนุนทางบ้านมีผลต่อการเรียนของ นักเรียน นักศึกษาด้วย

8. การขาดเรียน มีสาเหตุมาจากหลายสาเหตุ นักเรียน นักศึกษา มาเรียนมากทำให้การออกกลางคันน้อย และถ้านักเรียน นักศึกษามาเรียนน้อยความเสี่ยงในการออกกลางคันมาก พฤติกรรมขาดเรียนมีสาเหตุจากสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และความน่าสนใจของกิจกรรมในชั้นเรียน การหนีเรียนถือเป็นสาเหตุการออกกลางคัน

9. พฤติกรรมเบี่ยงเบน นักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมใช้สารเสพติด พฤติกรรมเสี่ยงเสื่อมเสีย ในเรื่องต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา

จากการศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมนักเรียน สรุปได้ว่า การออกกลางคันก็มีสาเหตุมาจากเรื่องส่วนตัวของนักเรียนเป็นสำคัญ อันเป็นผลมาจากปัญหาด้านการศึกษาเล่าเรียน ด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคม สติปัญญา สภาพแวดล้อมทั่วไป พฤติกรรมเบี่ยงเบน การคบเพื่อน การย้ายสถานศึกษา การถูกทำโทษ การติตสารเสพติด สภาพครอบครัวที่ส่งผลต่อตัวนักเรียน และพื้นฐานความรู้เดิมที่น้อย ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน ส่งผลให้ขาดเรียนบ่อย และผลสุดท้ายต้องออกจากสถานศึกษาก่อนที่จะเรียนจบครบตามหลักสูตรกำหนด

แนวทางการป้องกันการออกกลางคัน

การประเมินความเสี่ยงต่อการออกกลางคัน

การประเมินความเสี่ยงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยมีขั้นตอนดังนี้ (Mema & Al - Thani, 2008; อ่างอิงโน ภูมิ เพชรศักดิ์ศิริ และสุวิมล ว่องวานิช, 2554, หน้า 18-21)

1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทของการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สิ่งที่จะต้องกระทำ คือ การสำรวจกิจกรรมและพฤติกรรมของนักเรียน ทั้งในกลุ่มปกติและกลุ่มออกกลางคันให้ครอบคลุมในทุกประเด็น

2. การบ่งชี้ความเสี่ยงหรือระบุปัจจัยเสี่ยง สิ่งที่จะต้องกระทำ คือ การสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนทั้งในกลุ่มปกติและกลุ่มออกกลางคันในประเด็นที่อาจจะเกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน ทั้งในด้านนักเรียน ด้านครอบครัว ด้านครู/โรงเรียน และด้านเพื่อน เพื่อหาข้อมูลหรือปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

3. กำหนดค่าคะแนนโอกาสของการเกิดความเสี่ยง (Probability) เป็นการประมาณระดับของการที่นักเรียนมีลักษณะหรือสภาพตามปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่ได้จากการตอบแบบสำรวจพฤติกรรม อาจเป็น จำนวนความถี่ของการกระทำพฤติกรรมเสี่ยง จำนวนเพื่อนในกลุ่มที่นักเรียนคบที่มีพฤติกรรมเสี่ยง เป็นต้น อาจกำหนดให้มี 4 ระดับ คือ ระดับที่ไม่มีความเสี่ยง ระดับมีโอกาสของการเกิดความเสี่ยงเป็น 1 (โอกาสเสี่ยงน้อย) ระดับมีโอกาสของการเกิดความเสี่ยงเป็น 2 (โอกาสเสี่ยงมาก) และระดับมีโอกาสของการเกิดความเสี่ยงเป็น 3 (โอกาสเสี่ยงสูงสุด)

4. กำหนดน้ำหนักความสำคัญของผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง (Impact) เป็นการประมาณระดับความรุนแรงของปัจจัยเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ความรุนแรงของความเสี่ยงอาจกำหนดให้มี 3 ระดับ คือ ความรุนแรงของผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง ระดับ 1 (ความรุนแรงน้อย) ความรุนแรงของผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยงระดับ 2 (ความรุนแรงมาก) ความรุนแรงของผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง ระดับ 3 (ความรุนแรงสูงสุด) ความรุนแรงของผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง หาได้จากการวิเคราะห์ค่าสถิติของการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มพหุ (Multiple Discriminant Analysis) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ว่า ปัจจัยเสี่ยงใดที่สามารถจำแนกนักเรียนกลุ่มออกกลางคันออกจากนักเรียน

กลุ่มอื่น ๆ ได้ และใช้ค่าสัมประสิทธิ์การจำแนกมาตรฐาน (Standardized Discriminant Coefficients) ของปัจจัยเสี่ยงมาเป็นตัวกำหนดน้ำหนักความสำคัญของผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง

5. การตัดสินใจความเสี่ยง เป็นการประเมินระดับความสำคัญของความเสี่ยง พิจารณาโดยการใช้น้ำหนักความสำคัญของผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง และโอกาสของการเกิดความเสี่ยง

การป้องกันความเสี่ยงต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน ครู และผู้ปกครอง ควรประสานความร่วมมือกัน ดังนี้ (ภูมิ เพชรศักดิ์ศิริ และสุวิมล ว่องวานิช, 2554, หน้า 25-26)

1. โรงเรียนควรมีทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนยากจน
2. ครูควรหาช่องทางให้นักเรียนทำงานแลกเงิน เช่น ล้างรถครู ล้างจานในโรงอาหาร
3. โรงเรียนควรมีการสอนพิเศษเพิ่มเติมให้กับนักเรียนโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย
4. ครูและผู้ปกครองต้องร่วมมือในการสอดส่องดูแลการคบเพื่อนของนักเรียน
5. ครูพยายามแยกนักเรียนออกจากกลุ่มเพื่อนที่ไม่ดี
6. ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา ต้องสอดส่องดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด กำชับนักเรียนเรื่องการเข้าเรียนให้ตรงเวลา อาจมีการกำหนดบทลงโทษบ้างเพื่อกระตุ้นนักเรียน
7. ครูประจำชั้น ครูประจำวิชาต้องคอยเตือนนักเรียนเสมอเกี่ยวกับเรื่องเวลาเรียนของนักเรียน
8. ผู้บริหารโรงเรียนควรมีนโยบายในการให้ครูประจำชั้นออกเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างจริงจังอย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง เพื่อทราบปัญหาอย่างแท้จริงของนักเรียน
9. โรงเรียนควรมีห้องให้คำปรึกษาปัญหาของนักเรียนและควรมีการตั้งคณะกรรมการคอยช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ
10. ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการทำความเข้าใจกับคณะครูในเรื่องของความเป็นกันเองกับนักเรียน ไม่ถือตัวจนเกินไป ครูควรพูดคุยกับนักเรียนได้ทุกเรื่อง วางตัวให้เหมือนกับเป็นพ่อแม่คนที่สองของนักเรียน

การป้องกันปัญหาเด็กออกกลางคัน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันแก้ไข ดังที่มีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องแนวทางการแก้ปัญหาเด็กออกกลางคันไว้ดังนี้ กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 11-12) กล่าวว่า แนวทางในการป้องกันปัญหาเด็กออกกลางคันมีหลายแนวทางขึ้นอยู่กับสาเหตุแนวทางสำคัญมีดังนี้

1. สสำรวจข้อมูลนักเรียนแต่ละคน เพื่อติดตามดูปัญหาที่เกิดขึ้น
2. จัดหาทุนการศึกษา และให้การสนับสนุนที่เพียงพอที่จะใช้ในการเรียนและการเป็นอยู่
3. โรงเรียนและคณะกรรมการโรงเรียนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการเรียน
4. กำหนดมาตรการติดตามผลอย่างจริงจังและช่วยเหลือให้เหมาะสมเมื่อเด็กขาดเรียนหรือมีเหตุผลแสดงว่ามีแนวโน้มจะขาดเรียน
5. ส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน
6. จัดหาอาชีพให้ผู้ปกครองทำเป็นหลักแหล่ง
7. สนับสนุนงบประมาณช่วยเหลือเป็นค่าวัสดุ อุปกรณ์การศึกษา
8. จัดหาที่พัก จัดรถรับส่งให้นักเรียนที่อยู่ห่างไกลจากโรงเรียน
9. โรงเรียนและคณะกรรมการโรงเรียนประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง หน่วยงานต่าง ๆ ที่สามารถให้ความช่วยเหลือเด็กและผู้ปกครอง

10. โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมช่วยเสริมจัดบรรยากาศในโรงเรียนที่น่าอยู่ ปลอดภัย อบอุ่น
11. โรงเรียนเปิดปิดภาคเรียนให้ยืดหยุ่น สอดคล้องกับอาชีพผู้ปกครอง
12. โรงเรียนจัดที่พักให้นักเรียนในระหว่างที่พ่อแม่ไปประกอบอาชีพที่อื่น
13. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เด็กสนใจ ตรงกับความต้องการ ทำท่าย สนุก เด็กรู้สึกมีความสุขที่ได้เรียน
14. จัดการสอนทั้งในและนอกโรงเรียน เด็กบางคนอาจจะเรียนที่บ้านในบางช่วง
15. จัดบรรยากาศที่เป็นมิตรระหว่างครูกับเด็กและเด็กกับเด็ก ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและเป็นที่ยอมรับ เป็นที่ปรึกษาให้แก่เด็ก

ขณะที่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549, หน้า 3-4) กล่าวว่า โรงเรียนหลายแห่งในสหรัฐอเมริกา ได้ตระหนักถึงปัญหาสังคมที่ตามมา ภายหลังจากที่ผู้เรียนออกนอกระบบโรงเรียนโดยไม่มีมาตรการรองรับ จึงได้หันมาใช้วิธีการเชื่อมโยงกับโรงเรียนทางเลือก (Alternative School) ที่เรียกว่า Affiliated Alternatives ซึ่งเป็นกลุ่มอาสาสมัครที่เกิดจากการรวมตัวกันของนักสังคมสงเคราะห์ ครู พยาบาล ผู้เชี่ยวชาญการให้คำปรึกษา รวมถึงผู้ประกอบการ มีสถานที่จัดโปรแกรมการสอนเป็นหลักแหล่ง โปรแกรมที่จัดขึ้นจะสอดคล้องปัญหาและความต้องการของผู้เรียน 4 โปรแกรม ดังนี้

1. Alternative Education Resource Option (AERO) เป็นโปรแกรมสำหรับผู้เรียนที่ตกชั้นในเกรด 8 หรือผู้เรียนที่เสี่ยงต่อการสอบตกในเกรด 9 ซึ่งการศึกษาระดับเกรด 9 ถือเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อสำคัญของการศึกษาของมัธยมศึกษาตอนปลาย หากผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกรด 9 จะมีความเสี่ยงต่อการออกกลางคันเป็นอย่างมาก อาสาสมัครที่จัดโปรแกรมจะเป็นครูสอนในวิชาต่างๆ ตามหลักสูตรปกติ ผู้เรียนที่ตกชั้นในเกรด 8 สามารถจบหลักสูตรและเรียนต่อเกรด 9 ส่วนผู้เรียนเกรด 9 ที่เสี่ยงต่อการตกชั้นสามารถจบชั้นมัธยมต้น และศึกษาต่อในระดับมัธยมปลายได้ โดยสถานที่จัดโปรแกรมอยู่ถนนเบรารี (Bearly Street) เมืองแมดิสัน มลรัฐวิสคอนซิน

2. Cluster Program เป็นโปรแกรมที่เน้นให้ความช่วยเหลือผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เสี่ยงต่อการออกกลางคัน เพราะมีปัญหาด้านการเรียนและพฤติกรรม โปรแกรมนี้จะเพิ่มความรู้ตามหลักสูตรระดับชั้นมัธยมต้นให้ผู้เรียนใช้เวลาไม่เกิน 1 ภาคเรียน สถานที่จัดโปรแกรมเป็นที่เดียวกับสถานที่จัดโปรแกรม AERO

3. School-Age Parent Program (SAPAR) โปรแกรมเฉพาะสำหรับผู้เรียนที่ตั้งครรภ์ หรือแต่งงานเมื่ออายุน้อย จัดสอนแบบเต็มวัน ตั้งแต่ 08.45-15.00 น. วันจันทร์-ศุกร์ เป็นโปรแกรมภายใต้รูปแบบการจัดการศึกษาโดยครอบครัว (Home School) ผู้เรียนจะได้เรียนตามหลักสูตรปกติ ทั้งที่เรียนในห้องเรียนและผ่านระบบออนไลน์ อีกทั้งยังได้รับความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ การเกิดของเด็ก การดูแลเด็ก การรักษาสุขภาพของแม่ การจัดการด้านการเงิน ซึ่งแต่ละคนจะมีที่ปรึกษาเป็นการส่วนตัว โดยสถานที่จัดโปรแกรมจะอยู่ที่เดียวกับสถานที่จัดโปรแกรม AERO และ Cluster Progra

4. Work and Learn Center (WLC) เป็นโปรแกรมสำหรับผู้เรียนที่กำลังเรียนในปีสุดท้ายของชั้นมัธยมศึกษาปลาย แต่ต้องการมีประสบการณ์ทำงานไปพร้อมเรียน ผู้เรียนที่ผลการเรียนไม่ดี และเสี่ยงเรียนไม่จบ และผู้เรียนที่ออกกลางคันแล้ว มี 4 ภาคเรียน ภาคเรียนแรก ผู้เรียนไปเป็นอาสาสมัครดูแลเด็กในโรงเรียนอนุบาลและเป็นผู้ช่วยครูในโรงเรียนประถมศึกษา 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ภาคเรียนที่สอง ผู้เรียนทำงานในบ้านพักคนชรา โรงพยาบาล หรือเป็นอาสาสมัครในสถานที่ต่าง ๆ 9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ภาคเรียน

ที่สาม ทำงานเป็นช่างซ่อมหรือสร้างบ้าน เช่น ทำความสะอาดกำแพง ทาสี งานไม้ ฯลฯ ต่ำสุด 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการร่วมให้คำแนะนำ ภาคเรียนที่สี่ ผู้เรียนมี 2 ทางเลือก ทางเลือกแรก คือ ทำงานในสถานที่หรือสถานประกอบการต่างๆ ซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนสนใจทำงานในสถานที่นั้นเมื่อเรียนจบ ทางเลือกที่สอง ผู้เรียนเลือกที่จะเข้าเรียนหลักสูตรของวิทยาลัยเทคนิคมิลวอกี (Milwaukee Area Technical College) ผู้เรียนที่เรียนจบจะได้รับประกาศนียบัตร (Diploma) ภายใต้รูปแบบการจัดการศึกษาโดยครอบครัว ผู้เรียนที่เรียนจบจาก WLC จะได้รับการยอมรับจากวิทยาลัยเทคนิคมิลวอกี ผู้เรียนสามารถเทียบโอนชั่วโมงเรียนเป็นหน่วยกิตและศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา สถานที่จัดโปรแกรม WLC มี 2 ที่ คือที่เดียวกับ AERO และ SAPAR อีกที่หนึ่งอยู่บนถนนพาร์ค (Park Street)

เมืองแมดิสัน มลรัฐวิสคอนซิน

กรณีประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีมาตรการรองรับผู้เรียนที่เสี่ยงออกกลางคัน เช่น หนีเรียนเพราะเบื่อหน่าย ไม่มีความสุขกับการเรียน เป็นต้น โดยใช้กระบวนการพัฒนาทักษะชีวิตและกระตุ้นให้เด็กตื่นตัว ในส่วนผู้เรียนที่จำเป็นต้องออกกลางคัน โรงเรียนจะรับผิดชอบดูแลเด็กจนกว่าจะเข้าไปอยู่โรงเรียนใหม่ ฯลฯ มาตรการที่ สพฐ.สามารถเพิ่มเข้าไปได้ คือ จัดโปรแกรมการเรียนการสอนเพื่อรองรับกลุ่มเด็กที่ออกกลางคัน จัดโปรแกรมการสอนพิเศษฤดูร้อน สำหรับผู้เรียนที่ปัญหาการเรียน ติด “0” “ร” “มส” จนอาจทำให้ตัดสินใจออกกลางคัน โดย สพฐ.จัดเครือข่ายระหว่างโรงเรียนที่เด็กมีปัญหาผลการเรียนตกต่ำและโรงเรียนที่เก่งด้านวิชาการ เพื่อมาสอนผู้เรียนเป็นกรณีพิเศษ และคิดเป็นชั่วโมงเรียน ให้มีการเทียบโอนหน่วยกิตไปเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตร ในกรณีที่พบว่า ผู้เรียนไม่สามารถศึกษาต่อในระดับมัธยมปลายได้ สำหรับผู้เรียนที่ตั้งครรภ์ ที่ผ่านมา สพฐ.ได้อนุญาตผู้เรียนกลับมาเรียนต่อภายหลังคลอดบุตร แต่ความเป็นจริงนั้น ผู้เรียนมักมีความอับอายไม่อยากเรียนที่เดิม ดังนั้น สพฐ.ควรให้มีการโอนหน่วยกิตไปเรียนในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ หรือโรงเรียนจัดส่งผู้เรียนในสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรการเรียนการสอนตามอัธยาศัย ซึ่งผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนที่ได้ไปเทียบโอนการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าระดับปริญญาได้ นอกจากนี้ สพฐ.ควรร่วมมือกับนักสังคมสงเคราะห์ในแต่ละจังหวัด เพื่อช่วยเหลือและให้คำแนะนำผู้เรียนในเรื่องการประกอบอาชีพ การจัดการด้านการเงิน การดูแลบุตร ฯลฯ ในอดีตระบบการศึกษาไทยได้ทอดทิ้งผู้เรียนที่ออกกลางคัน ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการก่อปัญหาทางสังคมต่าง ๆ มากมาย อันทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณจำนวนมากในการแก้ไข และจัดการกับปัญหาที่ตามมา แต่เป็นที่น่ายินดีที่ สพฐ.หันมาให้ความสำคัญกับผู้เรียนกลุ่มนี้มากขึ้นอย่างไรก็ตาม มาตรการที่ สพฐ.จะดำเนินการต่อไปนั้น ควรครอบคลุมทุกปัญหาที่อาจส่งผลของผู้เรียนออกกลางคัน โดยแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพื่อให้ผู้เรียนกลุ่มนี้ได้รับการพัฒนาชีวิตทุกด้านและเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

กล่าวโดยสรุป สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหาเด็กออกกลางคัน ต้องแก้ปัญหาตามสาเหตุ จึงจะแก้ปัญหาได้ตรงประเด็นและสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายสิ่งที่สำคัญก็คือต้องมียุทธศาสตร์การดำเนินการทั้งในด้านการป้องกันและการแก้ไข โดยการป้องกันเด็กออกกลางคันต้องเน้นที่การเฝ้าระวังเด็กไม่ให้ออกกลางคันตามสาเหตุต่าง ๆ และการแก้ไขต้องเน้นที่การดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องจนเป็นระบบ การควบคุมภายในสถานศึกษาและถือเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการปกติของผู้บริหารสถานศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยแบบพหุกรณีศึกษา

ลักษณะของการวิจัยแบบพหุกรณีศึกษา

แบบแผนการวิจัยเชิงคุณภาพที่เรียกว่า การศึกษาพหุกรณี (รัตนะ บัวสนธ์, 2556) หมายถึงการวิจัยที่นักวิจัยทำการศึกษากับบุคคล สภาพการณ์ หรือเหตุการณ์ตั้งแต่ 2 กรณีขึ้นไป หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การศึกษาที่มากกว่า 1 รายกรณีนั่นเอง ซึ่งการศึกษาพหุกรณีนี้อาจจะออกแบบแผนในลักษณะที่ว่า เริ่มจากการศึกษารายกรณีใด กรณีหนึ่งก่อนแล้วจึงทำการศึกษารายกรณีที่ 2 หรือ 3 ต่อไป เช่น ครูทำการศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในชั้นเรียนโดยเริ่มจากศึกษาเด็กชายมนตรีก่อน หลังจากศึกษาเด็กชายมนตรีเสร็จแล้วก็เริ่มทำการศึกษาคู่เด็กชายสมบัติเป็นรายต่อไป หรืออีกทางหนึ่งอาจจะทำการศึกษาตั้งแต่ 2 กรณีไปพร้อม ๆ กันเลยก็ได้ เช่น ครูทำการศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งของเด็กชายมนตรีและเด็กชายสมบัติที่แสดงออกในชั้นเรียนไปพร้อม ๆ กัน ในแต่ละครั้งของการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการวิจัยการศึกษาพหุกรณีนี้มุ่งศึกษากรณีตั้งแต่ 2 กรณีขึ้นไป โดยที่กรณีเหล่านั้นใช้ศึกษาหาคำตอบในปัญหาวิจัยเดียวกัน และกรณีต่าง ๆ ที่ทำการศึกษาจะอยู่ภายในบริบทที่คล้าย ๆ กัน ทั้งนี้โดยมีจุดมุ่งหมายของแบบแผนการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างกรณีศึกษาทั้งหลาย ความรู้ ข้อค้นพบที่ได้จากแบบแผนการวิจัยแบบนี้จะนำไปสู่การสร้างทฤษฎีพื้นที่เพื่อให้ได้ความรู้ที่มีความรู้ที่มีลักษณะนำไปสรุปอ้างอิงที่มีความเป็นนัยทั่วไป (Generalizability)

การวิจัยเชิงคุณภาพแบบพหุกรณีศึกษา การวิจัยแบบพหุกรณีเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบหนึ่ง ซึ่งการวิจัยเชิงคุณภาพมีลักษณะที่สำคัญ (นิศา ชูโต, 2540)

1. เป็นการวิจัยในสภาพเป็นธรรมชาติของปัญหาที่เกิดขึ้นจริง โดยไม่มีการจัดกระทำ ควบคุม หรือปรับเปลี่ยนสภาพการณ์ให้ผิดแปลกต่างไปจากที่เคยเป็นอยู่

2. ผู้วิจัยใช้วิธีค้นคว้า สรุปรวบรวมความจริงด้วยตรรกะแบบอุปนัย (Induction) คือไม่มี ข้อตกลงเบื้องต้น มาก่อนเกี่ยวกับสภาพการณ์ที่เขาศึกษา แต่จะสังเกตเฝ้าดูเหตุการณ์ต่างๆ แล้วจึงสร้างรูปแบบการสรุปขอ ความรู้ความเข้าใจจากข้อมูล ซึ่งหมายถึงว่า นักวิจัยจะต้องเข้าไปใกล้ชิดกับ สภาพปัญหา ด้วยตนเอง ทำความรูความเข้าใจจากข้อมูล ทำความรู้จักกับบุคคลโดยตรง สร้างความไวใจยอมเปิดเผยข้อมูล ความรู้สึก ความลับต่างๆ ฯลฯ การเข้าไปใกล้ชิดกับสถานที่ บุคคลและข้อมูลต่างๆ จะทำให้เกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง

3. มองภาพรวมรอบด้าน (Holistic Perspective) ผู้วิจัยเน้นการเข้าใจภาพรวมทั้งหมดไม่ว่าจะเป็น การมองสภาพการณ์ ความเกี่ยวข้องของต่าง ๆ ในบริบท ความซับซ้อนและความแปลก แตกต่างของความคิด ความประพฤติของบุคคล ฯลฯ ไม่ใช่มองหรือศึกษาเป็นส่วน ๆ แยกออกจากกัน แต่จะศึกษาในภาพรวมเพื่อทำความเข้าใจแต่ละส่วนในภาพรวม

4. เน้นข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพ คือข้อมูลมีความละเอียดครอบคลุม ครบถ้วน ซึ่งมีทั้ง การพรรณนาเกี่ยวกับข้อมูลด้านคุณภาพซึ่งจับไม่ได้ เจาะลึก มีมุมมองด้านต่าง ๆ ของบุคคล การอ้างคำ ภาษาพูดตรงและประสบการณ์ตรงของบุคคลต่าง ๆ ที่ให้ข้อมูล เป็นการให้ข้อมูลในทุกด้านและทุกมุมรวมทั้งข้อมูลคุณภาพที่จับไม่ได้เช่นกัน

5. เน้นกระบวนการพลวัต (Dynamic) เพื่อให้เกิดความเข้าใจในวิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นส่วนของบุคคลและวัฒนธรรมส่วนรวม หรือจากการศึกษารายกรณีก็ตาม เพื่อให้เกิดความเข้าใจ “สภาพการณ์” หรือ “กรณี” อย่างลึกซึ้ง

6. เน้นเกี่ยวกับบริบท (Contextual) ฉาก สถานที่ เวลา แง่มุมทางประวัติศาสตร์ ฯลฯ เป็นผลสืบเนื่องไปยังความหมาย การตีความเกี่ยวกับ “ความจริง” ดังนั้น จึงไม่สามารถนำไปอ้างอิง กับบริบทอื่นที่แตกต่างกัน

7. เน้นความจริงความแตกต่างเฉพาะเรื่อง เฉพาะกรณีศึกษา เกี่ยวกับรายละเอียด ที่เป็นพิเศษของสิ่งที่ศึกษา ซึ่งอาจจะวิเคราะห์ผลรวมได้ถ้ามีการศึกษาหลาย ๆ แห่่งและหลายกรณี

8. คุณภาพของผู้วิจัย คือนักวิจัยต้องมีความสามารถ ความชำนาญในการเก็บข้อมูล มีประสบการณ์และมุมมองที่ปราศจากอคติ รวมทั้งการสร้างความรู้สึกรวมและเกิดการเรียนรู้มีความละเอียดอ่อนในการวิเคราะห์ บูรณาการผสมผสานความคิด ทฤษฎีและจินตนาการที่ก้าวไกลมากกว่า โลกส่วนตัวของนักวิจัย เพราะนักวิจัยเป็นเครื่องมือในการวิจัย

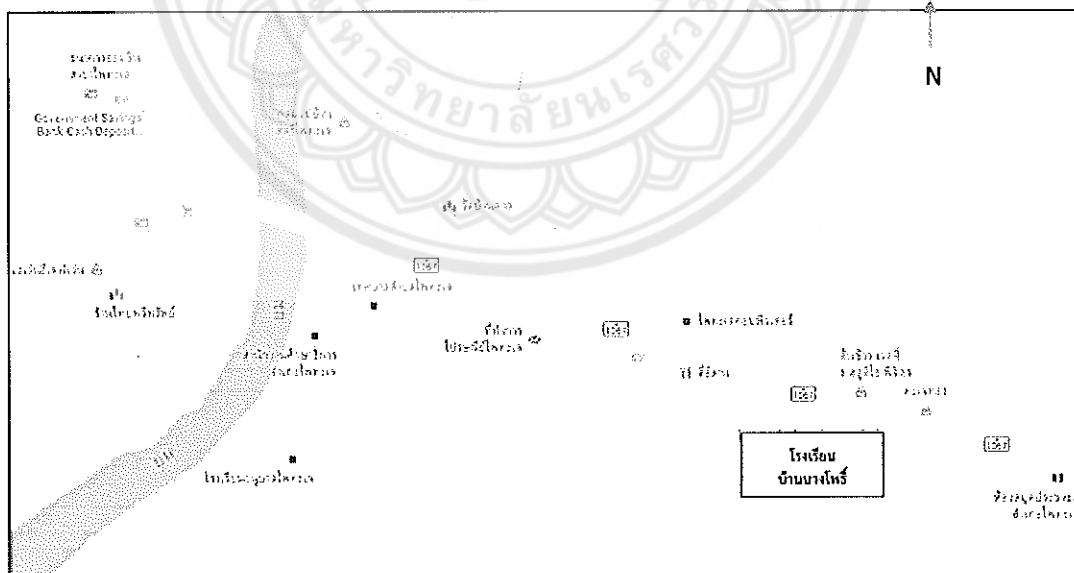
9. เน้นความรู้สึกรวม ความเข้าใจ (Empathy and Insight) คือการที่ผู้วิจัยสร้าง ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ที่ให้ข้อมูล จนกระทั่งเกิดความรู ความเข้าใจสภาพ ความรู้ประสบการณ์ และมุมมองของผู้ที่ให้เข้าใจ คำอธิบายความหมายและโลกของผู้ที่ให้ข้อมูลได้

10. วิธีการวิจัยมีความยืดหยุ่นสูง เพื่อการได้อข้อมูลที่เป้นจริงและเพียงพอ

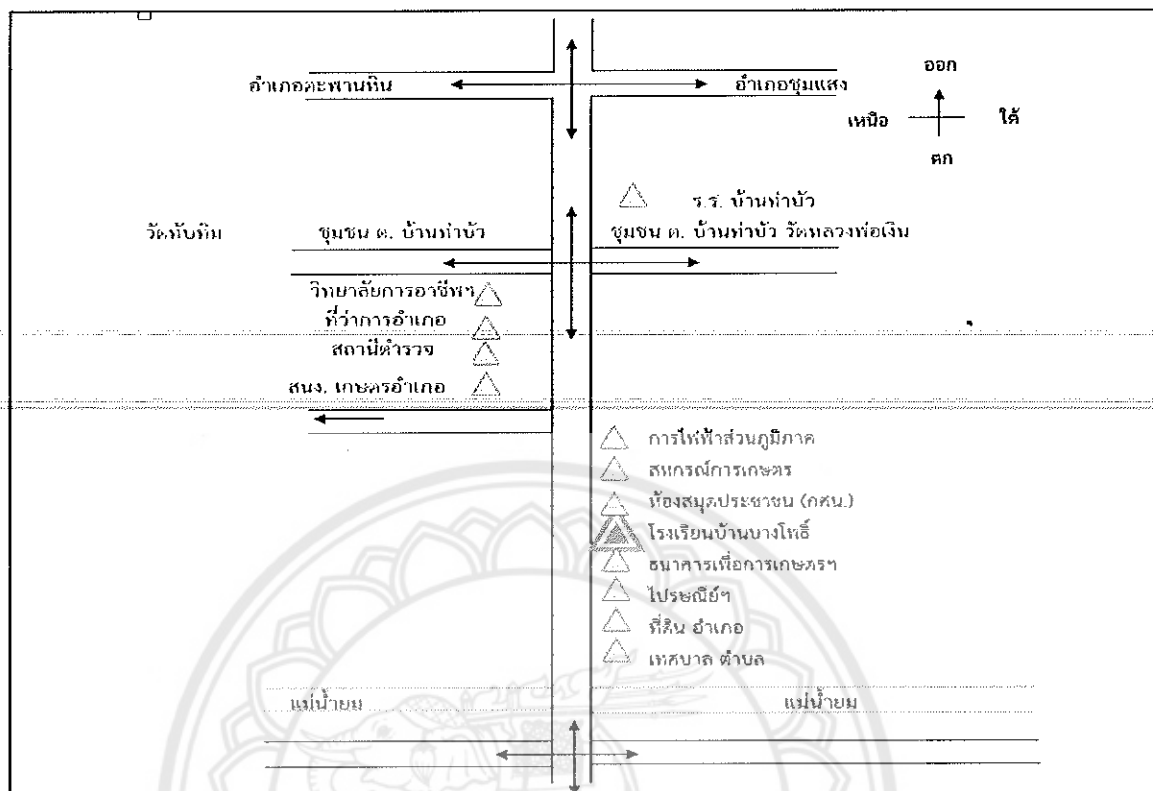
ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์

ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์

1. ที่ตั้ง ตำบล โพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

ภาพที่ 2 แสดงที่ตั้งโรงเรียนบ้านบางโพธิ์

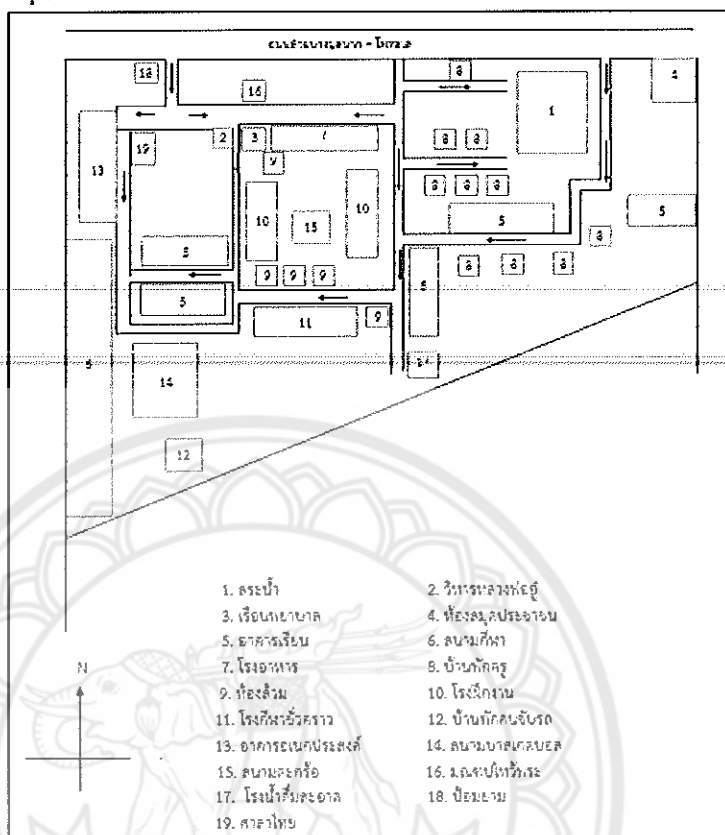
ภาพที่ 3 แสดงที่ตั้งโรงเรียนและชุมชน

2. การจัดการเรียนการสอน เปิดสอนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 32 ห้องเรียน นักเรียนจำนวนประมาณ 1,200 คน เนื้อที่ 42 ไร่ 1 งาน 41 ตารางวา มีเขตพื้นที่บริการ 7 ตำบล ได้แก่ ตำบลโพทะเล ตำบลท้ายน้ำ ตำบลทะนง ตำบลทุ่งน้อย ตำบลวัดขวาง ตำบลท่าบัว ตำบลบางคลาน

3. การเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ โรงเรียนบ้านบางโพธิ์ได้เข้าร่วมโครงการดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนวิถีพุทธ
2. โรงเรียน 1 อำเภอ โรงเรียนดีใกล้บ้าน (โรงเรียนในฝัน)
3. โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
4. โรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง
5. เด็กไทยก้าวสู่อาเซียน
6. โรงเรียนต้นแบบคุณธรรม
7. พัฒนาศักยภาพครูเพื่อเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงครูวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์
8. โครงการ To be number one

4. สถานที่ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

ภาพที่ 4 แสดงสถานที่ต่าง ๆ ในบริเวณโรงเรียน

5. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะของผู้เรียน

โรงเรียนร่วมมือกับชุมชน พัฒนาผู้เรียนให้ได้มาตรฐานการศึกษา โดยคุณธรรมนำความรู้ สู่เศรษฐกิจพอเพียง และใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานการศึกษา และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

ชุมชน

2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม นำความรู้ และนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

เป้าประสงค์ของโรงเรียน

จัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

สมรรถนะของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนข้าราชการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ปีการศึกษา 2558 (จำแนกตามตำแหน่ง)

ตำแหน่ง	จำนวน		
	ชาย	หญิง	รวม
ผู้อำนวยการ	1	0	1
รองผู้อำนวยการฯ	3	0	3
ครู อันดับ คศ.3	5	17	22
ครู อันดับ คศ.2	3	9	12
ครู อันดับ คศ.1	3	11	14
ครูผู้ช่วย	3	1	4
รวม	18	38	56

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนข้าราชการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ปีการศึกษา 2558 (จำแนกตามอันดับ และวุฒิการศึกษา)

ข้าราชการอันดับ				วุฒิการศึกษา							
				อนุปริญญา		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก	
คผช.	คศ.1	คศ.2	คศ.3	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
4	14	12	22	0	0	14	18	6	17	0	1

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2556 (ยอดวันที่ 10 มิถุนายน 2556)

ชั้น	จำนวนนักเรียน			จำนวนห้อง
	ชาย	หญิง	รวม	
มัธยมศึกษาปีที่ 1	114	79	193	5
มัธยมศึกษาปีที่ 2	94	88	182	5
มัธยมศึกษาปีที่ 3	89	97	186	5
รวมมัธยมศึกษาตอนต้น	297	264	561	15
มัธยมศึกษาปีที่ 4	118	137	255	6
มัธยมศึกษาปีที่ 5	95	154	249	6
มัธยมศึกษาปีที่ 6	54	118	172	5
รวมมัธยมศึกษาตอนปลาย	267	409	676	17
รวม	564	673	1,237	32

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2556 (ยอดวันที่ 10 พฤศจิกายน 2556)

ชั้น	จำนวนนักเรียน			จำนวนห้อง
	ชาย	หญิง	รวม	
มัธยมศึกษาปีที่ 1	114	78	192	5
มัธยมศึกษาปีที่ 2	94	87	181	5
มัธยมศึกษาปีที่ 3	88	95	183	5
รวมมัธยมศึกษาตอนต้น	296	260	556	15
มัธยมศึกษาปีที่ 4	115	131	246	6
มัธยมศึกษาปีที่ 5	93	149	242	6
มัธยมศึกษาปีที่ 6	53	115	168	5
รวมมัธยมศึกษาตอนปลาย	261	395	656	17
รวม	557	655	1,212	32

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2557 (ยอดวันที่ 10 มิถุนายน 2557)

ชั้น	จำนวนนักเรียน			จำนวนห้อง
	ชาย	หญิง	รวม	
มัธยมศึกษาปีที่ 1	105	104	209	5
มัธยมศึกษาปีที่ 2	109	81	190	5
มัธยมศึกษาปีที่ 3	91	85	176	5
รวมมัธยมศึกษาตอนต้น	305	270	575	15
มัธยมศึกษาปีที่ 4	106	113	219	5
มัธยมศึกษาปีที่ 5	104	122	226	6
มัธยมศึกษาปีที่ 6	88	149	237	6
รวมมัธยมศึกษาตอนปลาย	298	384	682	17
รวม	603	654	1257	32

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2557 (ยอดวันที่ 10 พฤศจิกายน 2557)

ชั้น	จำนวนนักเรียน			จำนวนห้อง
	ชาย	หญิง	รวม	
มัธยมศึกษาปีที่ 1	104	102	206	5
มัธยมศึกษาปีที่ 2	107	80	187	5
มัธยมศึกษาปีที่ 3	87	83	170	5
รวมมัธยมศึกษาตอนต้น	298	265	563	15
มัธยมศึกษาปีที่ 4	101	113	214	5
มัธยมศึกษาปีที่ 5	100	117	217	6
มัธยมศึกษาปีที่ 6	87	147	234	6
รวมมัธยมศึกษาตอนปลาย				17
รวม	586	642	1228	32

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2558 (ยอดวันที่ 10 มิถุนายน 2558)

ชั้น	จำนวนนักเรียน			จำนวน
	ชาย	หญิง	รวม	ห้อง
มัธยมศึกษาปีที่ 1	126	117	243	6
มัธยมศึกษาปีที่ 2	104	101	205	5
มัธยมศึกษาปีที่ 3	106	77	183	5
รวมมัธยมศึกษาตอนต้น	336	295	631	16
มัธยมศึกษาปีที่ 4	72	85	157	4
มัธยมศึกษาปีที่ 5	79	110	189	5
มัธยมศึกษาปีที่ 6	95	116	211	6
รวมมัธยมศึกษาตอนปลาย	246	311	557	15
รวม	582	606	1,188	31

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2558 (ยอดวันที่ 10 พฤศจิกายน 2558)

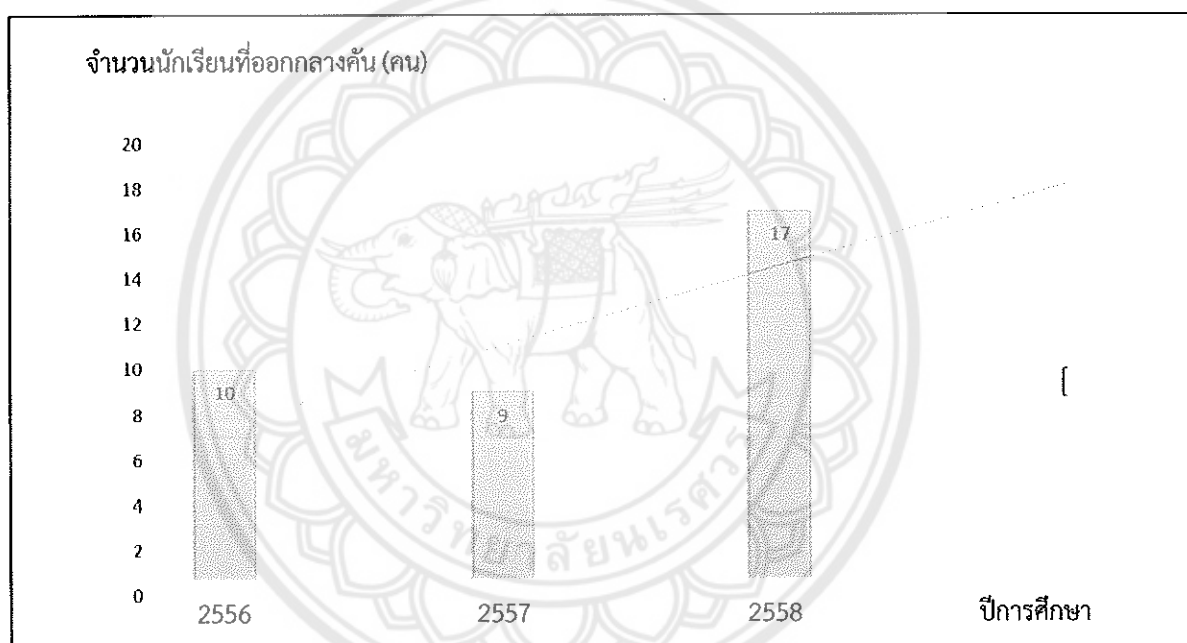
ชั้น	จำนวนนักเรียน			จำนวน
	ชาย	หญิง	รวม	ห้อง
มัธยมศึกษาปีที่ 1	126	117	243	6
มัธยมศึกษาปีที่ 2	99	98	197	5
มัธยมศึกษาปีที่ 3	103	80	183	5
รวมมัธยมศึกษาตอนต้น	328	295	623	16
มัธยมศึกษาปีที่ 4	70	85	155	4
มัธยมศึกษาปีที่ 5	77	100	177	5
มัธยมศึกษาปีที่ 6	96	115	211	6
รวมมัธยมศึกษาตอนปลาย	243	300	543	15
รวม	571	595	1,166	31

การออกกลางคันของนักเรียน

จากข้อมูลสารสนเทศนักเรียนออกกลางคันของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ พบว่า มีนักเรียนออกกลางคัน ปีการศึกษา 2556-2558 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวนทั้งสิ้น 36 คน ดังรายละเอียดที่แสดงตามตาราง 9 (โรงเรียนบ้านบางโพธิ์, 2558, หน้า 17)

ตาราง 9 แสดงจำนวนนักเรียนออกกลางคันจำแนกตามระดับ ปีการศึกษา 2556-2558
โรงเรียนบ้านบางโพธิ์

จำนวนนักเรียน	ปีการศึกษา		
	2556	2557	2558
นักเรียนทั้งหมด	561	575	631
นักเรียนออกกลางคัน	10	9	17
คิดเป็นร้อยละ	1.78	1.56	2.69

ภาพที่ 5 กราฟแสดงจำนวนนักเรียนออกกลางคันของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ ปีการศึกษา 2556-2558

จากข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ ในปีการศึกษา 2556-2558 สรุปได้ว่า มีนักเรียนออกกลางคันอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากนักเรียนอยู่ในช่วงพัฒนาการของวัยรุ่น ซึ่งมักเรียกกันว่าเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต วัยนี้เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และการปรับตัวเข้ากับสังคม วัยรุ่นต้องการความรัก ความเข้าใจ การดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษจากพ่อแม่ผู้ปกครอง และคนใกล้ชิด หากพวกเขาขาดสิ่งเหล่านี้ไป ปัญหาต่าง ๆ อาจตามมา เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาด้านอารมณ์ ปัญหาการเรียน ปัญหายาเสพติด ฯลฯ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กนักเรียนควรต้องศึกษาสาเหตุของการออกกลางคันของนักเรียน เพื่อหาวิธีป้องกันปัญหานักเรียนออกกลางคันอย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

การศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักเรียน มีดังต่อไปนี้

สำนักผู้ตรวจการ ประจำเขตตรวจราชการที่ 8 จังหวัดนครราชสีมา (2550, หน้า 102-107) ได้วิจัยเรื่อง โอกาสและแนวทางการได้รับการศึกษาของเด็กและเยาวชนในชุมชนแออัด เขตตรวจราชการที่ 1-12 และกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การที่เด็กและเยาวชนในชุมชนแออัดได้เรียนหนังสือ หรือเรียนแต่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน มีสาเหตุสำคัญ 7 ประการ คือ 1) สาเหตุทางเศรษฐกิจ ครอบครัวยากจน เด็กต้องช่วยพ่อแม่ประกอบอาชีพ 2) สาเหตุทางครอบครัว ได้แก่ ครอบครัวหย่าร้าง เด็กต้องไปอาศัยอยู่กับญาติ เป็นอุปสรรคในการได้รับการศึกษา 3) สาเหตุจากปัญหาสังคม เช่น เด็กอยู่คนเดียวขาดที่พึ่งไม่มีใครแนะนำ ดิดเกม ดิดยาเสพติด หรือมีแฟน มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร 4) สาเหตุจากทางสัญชาติ หรือทะเบียนราษฎร เช่น ปัญหาเด็กต่างชาติที่อพยพเข้ามา เด็กไทยตกสำรวจไม่มีทะเบียนบ้าน ซึ่งบางสถานศึกษาปฏิเสธที่จะรับเข้าเรียน 5) สาเหตุจากปัญหาสภาพแวดล้อม เช่น อยู่ในชุมชนแออัด แหล่งมั่วสุมอบายมุข 6) สาเหตุจากทางโรงเรียนและครูที่เข้มงวด ดุด่า ให้การบ้านมาก ประจานเด็กหน้าเสาธง ไม่ฟังเหตุผลเด็ก เด็กติด 0 ติด ร มาก และ 7) สาเหตุจากตัวเด็กเอง ซึ่งบางคนเกียจคร้านไปโรงเรียน บางคนถูกรังแก บางคนพิการ ถูกเพื่อนล้อเลียน จึงไม่กล้าไปโรงเรียน

วิชรี ตระกูลงาม (2550, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคัน พบว่า มี 4 ปัจจัยหลักประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านนักศึกษา 2) ปัจจัยด้านครอบครัว 3) ปัจจัยด้านการเรียนการสอน 4) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา โดยกลุ่มที่มหาวิทยาลัยให้ออกมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบในระดับมาก 2 ปัจจัย คือ ไม่มีจิตวิทยาในการให้คำปรึกษาและมีความรู้เรื่องบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาน้อย ส่วนกลุ่มที่ขอลาออกเอง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบสูงสุด คือ มีความรู้เรื่องบทบาท อาจารย์ที่ปรึกษาน้อย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการพบว่า ปัจจัยส่วนใหญ่ส่งผลกระทบในระดับปานกลางและน้อย โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบสูงสุดคือ บุคลากรที่ให้บริการขาดมนุษยสัมพันธ์ ความคาดหวังที่มีต่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคัน ส่วนใหญ่มีความคาดหวังในระดับมาก โดยกลุ่มที่มหาวิทยาลัยให้ออกมีความคาดหวังสูงสุด คือ เมื่อมีปัญหาด้านการเรียนจะได้รับการช่วยเหลือโดยเร็ว ส่วนกลุ่มที่ลาออกเอง คาดหวังให้อาจารย์ที่ปรึกษามีความรู้เรื่องหลักสูตรดี สามารถให้คำแนะนำได้

อัญชิสา อยู่ยืนยง (2550, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลส่งผลให้เยาวชนตัดสินใจออกจากโรงเรียนกลางคันในระดับมัธยมศึกษา กรณีศึกษา : ตำบลบ้านอำเภอ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออกจากสถานศึกษาของเยาวชน คือ ปัจจัยทางด้านสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว เนื่องจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัวนั้น สามารถเชื่อมโยงไปสู่ปัญหาอื่น ๆ ที่ทำให้เยาวชนตัดสินใจออกจากสถานศึกษาของมัธยมศึกษาได้โดยที่เป็นปัจจัยที่สอดคล้องกับปัจจัยตัวอื่น ๆ และปัจจัยที่สำคัญรองมาคือปัจจัยด้านครอบครัวของเยาวชนซึ่งก็คือการที่ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาและไม่สนับสนุนทางด้านการศึกษาแก่ตัวเยาวชน ส่วนปัจจัยต่อมาก็คือปัจจัยทางด้านตัวของเยาวชน ซึ่งก็ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญมากปัจจัยหนึ่งเนื่องจากส่วนใหญ่การตัดสินใจออกจากสถานศึกษาของมัธยมต้นนั้นเป็นการตัดสินใจของตัวเยาวชนเอง โดยมาจากเหตุผลต่าง ๆ กันไป เช่น สติปัญญา ผลการเรียน การเรียนซ้ำชั้น ลักษณะนิสัยส่วนตัว พฤติกรรมเบี่ยงเบน

การคบเพื่อน การไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาและมองไม่เห็นอนาคตจากการศึกษา การลอกเลียนแบบ การดำเนินชีวิตจากสิ่งแวดล้อมรอบข้าง เป็นต้น

สมชัย เหมะธูลิน (2551, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การออกกลางคันของนักเรียน ระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยการอาชีพสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัย พบว่า 1) สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยการอาชีพสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยการอาชีพสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนก ตามเพศพบว่า โดยภาพรวม มีสาเหตุการออกกลางคันแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ เพศชายมีสาเหตุการออกกลางคัน สูงกว่าเพศหญิง 3) การเปรียบเทียบสาเหตุการออกกลางคันของ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยการอาชีพสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษาพบว่า โดยภาพรวม มีสาเหตุการออก กลางคันแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับระดับชั้น ปวช.3 และระดับชั้น ปวช.2 กับ ระดับชั้น ปวช.3 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนระดับชั้น ปวช.1 กับระดับชั้น ปวช.2 มีสาเหตุการออกกลางคันไม่แตกต่างกัน

สุรศักดิ์ คติพงษ์ธาดา (2553, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่ส่งผล ต่อการออกกลางคันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านสภาพครอบครัวของนักเรียน ส่งผลต่อการออก กลางคันอยู่ระดับมาก ปัจจัยด้านสภาพชุมชนอยู่ระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านสภาพโรงเรียนและ ด้านตัวนักเรียนอยู่ในระดับน้อย 2) ความสัมพันธ์ระหว่างการออกกลางคันกับที่ตั้งของโรงเรียนมี ความสัมพันธ์กันทางบวก โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการออก กลางคันกับขนาดของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางลบ โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ 3) การออก กลางคันกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยมีความสัมพันธ์ระดับต่ำ 4) ความสัมพันธ์ภายในของปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันทั้ง 4 ด้าน โดยปัจจัย ด้านสภาพชุมชนกับสภาพครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพครอบครัวกับด้านตัวนักเรียนมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ ชุมชนกับตัวนักเรียน และสภาพโรงเรียน กับตัวนักเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสภาพครอบครัวนักเรียนกับสภาพ โรงเรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) นักเรียนที่ออกกลางคันส่วนใหญ่เป็น เพศชาย เรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 มากที่สุด และออกกลางคันระหว่างปีการศึกษามากที่สุด

ธงชาติ สอนคำ (2554, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนบ้านกล้วย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นผู้หญิงและระดับชั้นขณะออกกลางคันส่วนใหญ่เป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนบ้านกล้วย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดาก เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุด ถึงน้อยสุด คือ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านเกี่ยวกับโรงเรียนและครูด้านเกี่ยวกับตนเองและด้านเกี่ยวกับครอบครัว

ตามลำดับ ทั้งนี้ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมมาจากคนในชุมชนมีความเชื่อว่า ไม่ต้องเรียนก็มีชีวิตอยู่ได้และขาดแคลนสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า น้ำประปา รถส่วนตัว) และจากสภาพ ปัญหาเพื่อนที่ไม่เรียนต่อในชุมชนมีจำนวนมาก บ้านอยู่ห่างไกลโรงเรียน ต้องการใช้ชีวิตอิสระ ตามเพื่อนและผลการเปรียบเทียบปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น ขณะออกกลางคันพบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สุรศักดิ์ คติพงศ์ธาดา (2548, หน้า 57) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยแบ่งปัจจัยออกเป็น 4 ด้าน พบว่า ปัจจัยด้านสภาพครอบครัวส่งผลต่อการออกกลางคันอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านสภาพชุมชนอยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านสภาพของโรงเรียนและด้านตัวนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

สุรชาติ กองธรรม (2549, หน้า 21) ได้ศึกษาความคิดเห็นครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปกครองต่อสภาพการออกกลางคันของนักเรียนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานในเขตตำบลสองห้อง ตำบลสะแกโพรง และตำบลเมืองฝาง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า สาเหตุที่สำคัญที่ทำให้เด็กต้องออกกลางคันมีหลายสาเหตุคือ สาเหตุทางด้านเศรษฐกิจ สาเหตุทางด้านครอบครัว สาเหตุทางด้านนักเรียน สาเหตุทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน และสาเหตุทางด้านสิ่งแวดล้อม ครูจึงต้องมีการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อแก้ปัญหาการออกกลางคันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 13) ได้ศึกษาข้อมูลของนักเรียนออกกลางคัน ปีการศึกษา 2550 ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 178 เขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ พบว่า สถิตินักเรียนออกกลางคันทั้งสิ้น 119,626 คน จำแนกเป็นนักเรียนชาย 69,244 คน นักเรียนหญิง 50,382 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 จากนักเรียนทั้งหมด 8,513,828 คน ซึ่งในจำนวนนี้เป็นนักเรียนออกกลางคันในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มากที่สุด จำนวน 20,069 คน รองลงมาเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวน 18,158 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวน 13,774 คนตามลำดับ

ปรีศนียา วณิชสัมบัณ (2552, หน้า 97-100) ได้ศึกษาปัญหาการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อลดการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมและในรายด้านทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับด้านผู้ปกครอง เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่รายได้ อาชีพ และภาวะหนี้สิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า มีหนี้ 50,001-100,000 บาท กับมีหนี้มากกว่า 100,000 บาทขึ้นไป และไม่มีหนี้กับมีหนี้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนระดับการศึกษาไม่แตกต่างกันและกลุ่มนักเรียน เมื่อจำแนกตามเพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นุชสุดา ละมัยกุล (2554, หน้า 84-85) ได้ศึกษาปัจจัยและแนวทางแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพชุมชนคือ ให้มีการจัดหาอาชีพและ แนะนำให้ผู้ปกครองทำเป็นหลักแหล่ง ให้สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน ให้มีการจัดหารายได้ให้กับเด็กนักเรียนระหว่างปิดภาคเรียน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพโรงเรียนคือ จัดการเรียนการสอนเสริมนักเรียนที่เรียนเก่งและซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนช้าให้นักเรียน

ได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมกิจกรรมจะได้มีความรักความห่วงใยโรงเรียน จัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกอาชีพให้กับนักเรียน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพครอบครัวคือ ควรร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อติดตามการเรียนของลูก เป็นผู้สนับสนุนให้ลูกได้เรียนตามความสามารถ เป็นที่ปรึกษาที่ดีให้กับลูก แนะนำให้ประพฤติแต่สิ่งที่ดี ควรใช้เวลาอยู่กับลูกให้มากที่สุด ผู้ปกครองควรมีการวางแผนด้านการศึกษาให้ลูก ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพตัวนักเรียนคือ ให้มีบริการจัดสรรเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยให้นักเรียนเข้าถึงได้ง่าย ให้มีทักษะ ให้มีสมรรถนะ สามารถประกอบอาชีพอิสระได้มากขึ้น มีการจัดระบบความช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนการสอนซ่อมเสริม ให้มีระบบที่ช่วยให้นักเรียนสามารถทำการศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเองได้สะดวก

ภูมิ เพชรศักดิ์ศิริ และสุวิมล ร่องวานิช (2554, หน้า 25) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แนวทางป้องกันความเสี่ยงต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน ครู และผู้ปกครอง ควรประสานความร่วมมือกัน ดังนี้ 1) โรงเรียนควรมีทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนยากจน 2) ครูควรถาช่องทางให้นักเรียนทำงานแลกเงิน เช่น ล้างรถครู ล้างจานในโรงอาหาร 3) โรงเรียนควรมีการสอนพิเศษเพิ่มเติมให้นักเรียนโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย 4) ครูและผู้ปกครองต้องร่วมมือกันในการสอดส่องดูแลการคบเพื่อนของนักเรียน 5) ครูพยายามแยกนักเรียนออกจากกลุ่มเพื่อนที่ไม่ดี 6) ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา ต้องสอดส่องดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด กำชับนักเรียนเรื่องการเข้าเรียนให้ตรงเวลา อาจมีการกำหนดบทลงโทษบ้างเพื่อกระตุ้นนักเรียน

ชิสาศรี โกสีย์รัตน์ภิบาล (2555, หน้า 56-57) ได้ศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านจันทเขลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านจันทเขลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ด้านสถานภาพของผู้ปกครอง รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านพฤติกรรมนักเรียนตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านจันทเขลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศและระดับช่วงชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภวัต สังขรักษ์ (2555, หน้า 73-74) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนวได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะไว้แต่ละด้านดังนี้ ด้านครอบครัว พ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความสนใจ ดูแล เอาใจใส่ และติดตามพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน ผู้นำชุมชนและบุคลากรทุกภาคส่วนของชุมชนควรตระหนักและให้ความสำคัญกับนักเรียนที่จะเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคตโดยการร่วมคิด ร่วมสร้างชุมชนที่มีคุณธรรมจริยธรรมให้ปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนควรให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคนดูแลแก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง ป้องกันกลุ่มปกติ และส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ โดยดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และด้านสื่อเทคโนโลยี ควรมีการบังคับใช้กฎหมายต่อร้านเกมออนไลน์ที่กระทำผิดอย่างจริงจัง และรัฐควรจัดผังรายการโทรทัศน์ที่เอื้อต่อพัฒนาการทางสมองและการเรียนรู้ของนักเรียนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน สรุปได้ว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนต้องออกกลางคันมีหลายสาเหตุ สถานศึกษามีส่วนสำคัญยิ่งต่อพฤติกรรมและการตัดสินใจของนักเรียน สถานศึกษาควรมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะการรู้จัก

นักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูที่ปรึกษาควรพบปะนักเรียนทุกสัปดาห์ สอดส่องดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด แก่ไขนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ป้องกันกลุ่มปกติ และส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ จัดการเรียน การสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนช้า หาช่องทางให้นักเรียนทำงานแลกเงิน ควรมีทุนการศึกษาเพื่อ ช่วยเหลือนักเรียนที่ยากจน นอกจากนี้สถานศึกษาควรมีการร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน โดยการร่วม คิดร่วมสร้างชุมชนที่มีคุณธรรมจริยธรรมให้ปลอดอบายมุข เพื่อลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

การศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักเรียน มีดังต่อไปนี้

เฮนส (Hains, 2001, หน้า บทคัดย่อ) ศึกษาการออกกลางคันของนักเรียนชาวพื้นเมือง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน มีเพิ่มขึ้นในโรงเรียนมัธยมปลาย ได้แก่ ความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียน ยาเสพติดและของมีนเมา การขาดความช่วยเหลือจากครอบครัว การเหยียดสีผิว การขาดการให้คำปรึกษา ที่เหมาะสม และการตั้งครุฑ และจากการพูดคุยแบบวงกลมของผู้วิจัยกับกลุ่มประชากรที่นำมาศึกษา ได้รับคำตอบว่า ความกดดันในหมู่เพื่อน ความยากจน ภาวะความเป็นอยู่และคนที่ไม่มีควมรับผิดชอบ เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลต่อนักเรียนพื้นเมืองที่ลาออกจากโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

ซูซาน (Susan, 2001, หน้า 117) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการออกกลางคันของวัยรุ่น พบว่า การที่หลาย คนต้องออกจากการศึกษาเร็วขึ้นเพราะเด็กเหล่านี้จะถูกพักการเรียนหรือพ้นสภาพจากโรงเรียนก่อนที่จะ ศึกษาสำเร็จภาคบังคับ โดยไม่มีการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยหรือโรงเรียนอาชีวะ ซึ่งรัฐบาลได้ เล็งเห็นปัญหานี้ โรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ ก็มีส่วนร่วมมากขึ้นในการแก้ปัญหา โดยการใช้โปรแกรม ฝึกฝนการชำนานญร่วมกับการแก้ปัญหาแนวทางทฤษฎีหลักการฝึกฝนภาคปฏิบัติ คือ การดูแลเอาใจใส่ต่อ เด็กมากขึ้นและอิทธิพลจากผู้ปกครองจะมีส่วนช่วยให้เด็กเหล่านี้ได้มีการพัฒนาการการมีส่วนร่วมในการ เข้าถึงสังคมได้เป็นอย่างดี

เคียร์นีย์ (Kearney, 2008, หน้า 458-461) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อการออก กลางคันของนักเรียนซึ่งสรุปได้ 6 ปัจจัย ดังนี้ 1) การถูกทอดทิ้งและความยากจน 2) การตั้งครุฑใน วิทยาลัย 3) ความรุนแรงในโรงเรียน 4) บรรยากาศและสัมพันธ์สภาพภายในโรงเรียน 5) สัมพันธภาพทาง ครอบครัว และ 6) ครอบครัวและตัวแปรทางสังคม

รัมเบอร์เกอร์ และอาห์ ลิม (Rumberger & Ah Lim, 2008, หน้า 1-3) ได้ศึกษารายงาน ผลการวิจัย ที่ผ่านมามีเกี่ยวกับการออกกลางคันของแคลิฟอร์เนีย พบว่า นักเรียน 1 ใน 4 ซึ่งเข้าเรียนใน เกรด 9 ไม่สามารถอยู่เรียนจนได้รับประกาศนียบัตร จากการทบทวนงานวิจัย 25 ปีย้อนหลัง กับการศึกษา งานวิจัยเรื่องการออกกลางคัน จำนวน 203 เรื่อง พบข้อสรุปเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคัน ดังนี้ 1) ไม่มี ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งที่ตายตัวทำให้นักเรียนตัดสินใจว่า จะเรียนต่อจนจบหรือไม่ มีหลากหลายเหตุผลที่ทำ ให้นักเรียนตัดสินใจลาออกจากโรงเรียน 2) การออกกลางคันของนักเรียนไม่ใช่เรื่องธรรมดา เป็นผล สะท้อนว่าเกิดอะไรขึ้นในโรงเรียน ต้องเข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนอย่างลึกซึ้ง เพราะสิ่งที่นักเรียน แสดงออกจะส่งผลถึงการตัดสินใจของนักเรียนว่า จะเรียนต่อจนจบหลักสูตรหรือไม่ 3) การเข้าศึกษาตั้งแต่ ในขั้นต้นจนกระทั่งถึงระดับมัธยมศึกษา กระบวนการต่าง ๆ ช่วยให้เราสามารถคาดการณ์ได้ตั้งแต่เนิ่น ๆ แล้วว่า นักเรียนคนใดที่มีแนวโน้มจะลาออกกลางคันหรือจะจบการศึกษา ซึ่งมีตัวบ่งชี้ 2 ประการคือ การแสดงออกทางด้านวิชาการ และพฤติกรรมทางสังคมและวิชาการ 4) จากรายงานผลการวิจัยจำนวนมาก พบว่า มีหลายปัจจัยที่เกี่ยวกับครอบครัว โรงเรียน และชุมชนที่ส่งผลต่อการลาออกกลางคันหรือ

จบการศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ไม่ใช่เพียงปัจจัยด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสัมพันธ์ การสนับสนุนของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

ไมซับ และมุฮัมมัด ไรส์ (Maizub & Muhammad Rais, 2010, หน้า 2-5) ได้ศึกษาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันตามทัศนะของครูและผู้ปกครอง พบข้อสรุปที่หลากหลาย เช่น การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ความปลอดภัย และสภาพการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรให้มีความท้าทาย ให้ความสำคัญต่อสาเหตุหลักของการออกกลางคันอย่างรอบด้าน การปรับตารางเรียนให้มีความยืดหยุ่น เพื่อให้ นักเรียนมีทางเลือกมากขึ้น ปรับขนาดชั้นเรียนให้เหมาะสมโดยลดจำนวนนักเรียนลง จากเดิม 40 คน เป็น 25 คน เป็นต้น

เบอร์รีส์ และโรเบิร์ต (Burrus & Tobert, 2012, หน้า 4-8) ได้ศึกษาการออกกลางคันในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ได้ระบุถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักเรียนไว้อย่างหลากหลาย เช่น อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ เป็นนักเรียนชาย การจัดการเรียนการสอนไม่น่าสนใจ ขาดการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน ข้อสอบยากเกินไป เป็นต้น และมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการลดอัตราการออกกลางคันมากที่สุด เพื่อหาทางช่วยเหลือได้ทันเวลาที่ ก่อนที่นักเรียนจะออกกลางคัน นอกจากนี้ โปรแกรมการดูแลผู้ออกกลางคันที่มีประสิทธิภาพก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง มีหลายโปรแกรมที่ได้รับการพัฒนา แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าโปรแกรมใดที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด และบางโปรแกรมมีการรับประกันช่วยให้นักเรียนใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนต่อไปได้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน สรุปได้ว่า มีปัจจัยหลายอย่างส่งผลต่อการตัดสินใจของนักเรียนว่า จะออกกลางคันหรือศึกษาต่อจนจบหลักสูตร เช่น ปัจจัยด้านครอบครัว โรงเรียน ชุมชน เชื้อชาติ การตั้งครุภคในวัยเรียน เป็นต้น ปัจจัยต่าง ๆ ล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมและการแสดงออกของนักเรียนทั้งในด้านที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม จะเห็นได้ว่า ไม่ใช่เพียงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ นักเรียนต้องออกกลางคัน นอกจากครอบครัวซึ่งเป็นสังคมแรกในชีวิตของนักเรียนแล้ว สังคมภายนอกทั้งสถานศึกษา ชุมชน และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวนักเรียน ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของนักเรียนได้ทั้งสิ้น ดังนั้น ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา จะต้องมึระบบขั้นตอนที่ชัดเจน ครูควรทราบข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการประสานความสัมพันธ์กับ ผู้ปกครองและชุมชนเพื่อวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง สาเหตุและแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านบางโพธิ์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบแผนแบบการศึกษา พหุกรณี (Multicase Studies) โดยผู้วิจัยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเลือกสนาม

ผู้ศึกษาได้เลือกสนามเพื่อศึกษา เป็นโรงเรียนขนาดกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 41 ที่มีการออกกลางคันของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ระหว่างปีการศึกษา 2555-2558 ซึ่งโรงเรียนบ้านบางโพธิ์เป็นโรงเรียนที่มีการออกกลางคันอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 2 การเตรียมตัวเข้าสนาม

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น
  - ศึกษาจากเอกสารข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนและชุมชน
2. การเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติภาคสนาม
  - ตนเอง ได้แก่ ด้านร่างกายและจิตใจ
  - อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ ประเด็นในการสัมภาษณ์ สมุดบันทึก เครื่องบันทึกเสียง

และกล้องถ่ายรูป

ขั้นตอนที่ 3 การเข้าภาคสนาม

ดำเนินการขอหนังสือจากทางบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ ในการเก็บข้อมูลอย่างเป็นทางการ

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สืบค้นข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาจากเอกสาร ข้อมูลสารสนเทศ โรงเรียนบ้านบางโพธิ์
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 5 การกำหนดแหล่งข้อมูล

1. เวลา เก็บข้อมูล 9 วัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้
  - 1.1 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา เก็บข้อมูลวันที่ 28 มิถุนายน 2559
  - 1.2 ผู้บริหาร
    - ผู้อำนวยการ เก็บข้อมูลวันที่ 25 มิถุนายน 2559
    - รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เก็บข้อมูลวันที่ 25 มิถุนายน 2559
    - รองผู้อำนวยการฝ่ายบุคคลและงบประมาณ เก็บข้อมูลวันที่ 25 มิถุนายน 2559
    - รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไป เก็บข้อมูลวันที่ 25 มิถุนายน 2559
    - รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เก็บข้อมูลวันที่ 28 มิถุนายน 2559
    - ผู้นำชุมชน เก็บข้อมูลวันที่ 30 มิถุนายน 2559
    - ผู้ปกครองนักเรียน เก็บข้อมูลวันที่ 6 กรกฎาคม 2559

1.3	ตัวแทนครู	
	ครูคนที่ 1	เก็บข้อมูลวันที่ 22 มิถุนายน 2559
	ครูคนที่ 2	เก็บข้อมูลวันที่ 22 มิถุนายน 2559
	ครูคนที่ 3	เก็บข้อมูลวันที่ 22 มิถุนายน 2559
1.4	นักเรียนคนที่ 1	เก็บข้อมูลวันที่ 15 มิถุนายน 2559
	ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 1	เก็บข้อมูลวันที่ 15 มิถุนายน 2559
	ครูที่ปรึกษานักเรียนคนที่ 1	เก็บข้อมูลวันที่ 22 มิถุนายน 2559
1.5	นักเรียนคนที่ 2	เก็บข้อมูลวันที่ 17 มิถุนายน 2559
	ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 2	เก็บข้อมูลวันที่ 17 มิถุนายน 2559
	ครูที่ปรึกษานักเรียนคนที่ 2	เก็บข้อมูลวันที่ 22 มิถุนายน 2559
1.6	นักเรียนคนที่ 3	เก็บข้อมูลวันที่ 20 มิถุนายน 2559
	ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 3	เก็บข้อมูลวันที่ 20 มิถุนายน 2559
	ครูที่ปรึกษานักเรียนคนที่ 3	เก็บข้อมูลวันที่ 22 มิถุนายน 2559
2. สถานที่โรงเรียนบ้านบางโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41
บ้านของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และบ้านของนักเรียน
3. แหล่งข้อมูล
- กลุ่มบุคคล ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ตัวแทนครู ผู้ปกครองนักเรียน ครูที่ปรึกษา และตัวนักเรียน โรงเรียนบ้านบางโพธิ์
  - เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เอกสารหลักฐานที่แสดงข้อมูลจำนวนนักเรียนและข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 6 เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

- แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับผู้ปกครอง และครูที่ปรึกษา
- แบบสัมภาษณ์รายกรณี สำหรับนักเรียน
- แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร และตัวแทนครู
- เครื่องมืออำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ กล้องถ่ายรูป เครื่องบันทึกเสียง

ขั้นตอนที่ 7 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล เป็นการตรวจสอบแหล่งข้อมูลที่ต่างกัน ได้แก่ แหล่งเวลา แหล่งบุคคล และแหล่งสถานที่

2. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล เป็นการใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่างกัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน ได้แก่ การสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสาร

หลังจากตรวจสอบข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษาจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็น และนำมาสร้างข้อสรุปโดยใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย และการใช้ตารางเปรียบเทียบข้อมูล โดยรายละเอียดตามขั้นตอนที่ 4-7 สรุปการวางแผนเก็บรวบรวมตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 10 แสดงการวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
1. สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ - ข้อมูลพื้นฐาน - สภาพทางกายภาพ - ข้อมูลจำนวนนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์	- เอกสารรายงานการประเมินตนเอง (SAR) - เอกสารรายงานข้อมูลจำนวนนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์	- บันทึกข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	- วิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็น - สรุปอุปนัย
2. ด้านสภาพโรงเรียน - สภาพแวดล้อมโรงเรียน - สภาพการเรียนการสอน - สภาพการบริหารจัดการ	- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ ผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา - ตัวนักเรียน	- บันทึกข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง - แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนและครูที่ปรึกษา - แบบสอบถามรายการณ์สัมภาษณ์นักเรียน	- วิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็น - สรุปอุปนัย
3. ด้านสภาพชุมชน - สภาพเศรษฐกิจชุมชน - สภาพสังคมของชุมชน - สภาพแวดล้อมชุมชน	- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ ผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา - ตัวนักเรียน	- บันทึกข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง - แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนและครูที่ปรึกษา - แบบสอบถามรายการณ์สัมภาษณ์นักเรียน	- วิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็น - สรุปอุปนัย
4. ด้านสภาพครอบครัว - สภาพเศรษฐกิจครอบครัว - สภาพแวดล้อมครอบครัว - สภาพความคิดความเชื่อ	- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ ผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา - ตัวนักเรียน	- บันทึกข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง - แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนและครูที่ปรึกษา - แบบสอบถามรายการณ์สัมภาษณ์นักเรียน	- วิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็น - สรุปอุปนัย

ตารางที่ 10 แสดงการวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
5. ด้านตัวนักเรียน - สุขภาพนักเรียน - สถิติปัญญานักเรียน - เจคติของนักเรียน - ความประพฤตินักเรียน	- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ ผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา - ตัวนักเรียน	- บันทึกข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง - แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนและครูที่ปรึกษา - แบบสอบถามรายการณ์สัมภาษณ์นักเรียน	- วิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็น - สรุปอุปนัย
6. แนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์	- กลุ่มบุคคล ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้นำชุมชน	- บันทึกข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	- วิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็น - สรุปอุปนัย

ขั้นตอนที่ 8 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการนำเสนอในเชิงพรรณนา โดยข้อความเป็นสาระสำคัญบรรยายในการยกคำพูดของบุคคลที่สัมภาษณ์มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา แล้วจึงนำเสนอข้อมูลที่เชื่อมโยงกับข้อสรุปในแต่ละประเด็นการศึกษา

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง สาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน กรณีศึกษา :
โรงเรียนบ้านบางโพธิ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ดังนี้
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางในการแก้ป้องกันนักเรียนออกกลางคันของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์

นักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง

1. ข้อมูลพื้นฐาน

นักเรียนมีพี่น้องร่วมมารดา 4 คน นักเรียนเป็นคนคนที่ 2 พี่ชายคนโตเป็นพี่ชายต่างบิดา อายุประมาณ 20 ปี ศึกษาระดับชั้น ปวส. ที่วิทยาลัยชุมชนพิจิตร คนที่ 3 เป็นหญิงอายุ 13 ปี กำลังศึกษา อยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางโพธิ์ และคนที่ 4 เป็นชายอายุ 11 ปี กำลังศึกษาอยู่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเนินมะขาม สมาชิกในบ้านมี 6 คน คือ ยาย น้ำสาว พี่ชาย นักเรียน และน้องอีก 2 คน นักเรียนอาศัยอยู่กับยายและน้ำสาว ซึ่งยายเป็นผู้ปกครองคอยดูแล บิดามารดาหย่าร้างกัน บิดาอยู่จังหวัดร้อยเอ็ด แต่งงานใหม่ ประกอบอาชีพรับเหมาลอกคลองและรับจ้าง ทั่วไป มารดาประกอบอาชีพหมอนวดแผนไทยไปประกอบอาชีพยังต่างประเทศ

ช่วงวัยเด็กนักเรียนศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนบ้านเนินมะขาม ในช่วงมัธยมศึกษา มารดามีความจำเป็นต้องไปประกอบอาชีพยังต่างประเทศ จึงพานักเรียนไปบวชเรียนที่วัดท่าหลวง อำเภอ เมือง จังหวัดพิจิตร บวชเรียนได้ 1 ปี นักเรียนหนีเที่ยวจึงต้องสึก บิดาจึงมารับไปอยู่ด้วยที่จังหวัดร้อยเอ็ด และได้ศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 เมื่อมารดากลับมาจากต่างประเทศจึงได้ปรับ นักเรียนกลับมาจากจังหวัดร้อยเอ็ดและมาเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนบ้านบางโพธิ์ในภาคเรียนที่ 2 ในขณะที่ นักเรียนศึกษาอยู่ที่โรงเรียนบ้านบางโพธิ์มารดาก็กลับไปทำงานที่ต่างประเทศทำให้ต้องเป็นหน้าที่ของยาย ที่ต้องดูแลนักเรียน

2. สถานที่ตั้งของหมู่บ้านและลักษณะของบ้านนักเรียน

ชุมชนบ้านเนินมะขาม อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตรห่างจากชุมชนตลาดประจำอำเภอ ประมาณ 10 กิโลเมตร การคมนาคมมีความสะดวกเนื่องจากเป็นถนนลาดยางตลอดทั้งสาย และ ในหมู่บ้านเป็นถนนคอนกรีต ภายในหมู่บ้านจะปลูกบ้านกันเป็นกลุ่ม ๆ ติด ๆ กัน ประมาณ 50 หลังคา เรือน มีศาลากลางบ้านเป็นศูนย์รวมการทำกิจกรรมต่าง ๆ ติดกันมีศาลเจ้าแม่มะขามเฒ่าตั้งอยู่เป็นที่ เคารพนับถือของคนในหมู่บ้าน มีโรงเรียนระดับประถมศึกษาและวัดอยู่ในหมู่บ้าน ห่างจากบ้านนักเรียน ประมาณ 1 กิโลเมตร

สภาพบ้านของนักเรียน เป็นบ้านไม้ยกพื้นสูง ใต้ถุนโล่ง ด้านหน้าเป็นลานบ้านมีถนนคอนกรีต ที่เชื่อมต่อกันภายในหมู่บ้านผ่านหน้าบ้าน อีกฝั่งของบ้านเป็นร้านค้าขายของชำ หน้าบ้านทาง ทิศตะวันออกมีต้นมะขามใหญ่ ด้านหลังบ้านติดกับแม่น้ำยม ด้านทิศตะวันตกเป็นบ้านญาติ ใต้ถุนบ้านมี ร้านไม้ตั้งอยู่ 2 ตัว เพลยวนผูกติดกับเสา ไว้สำหรับพักผ่อนหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ

3. สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน

จากการศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนของนักเรียนคนที่ 1 สรุปได้ว่า

3.1 ด้านสภาพชุมชน

สภาพชุมชนในหมู่บ้านของนักเรียนไม่มีปัญหาต่อการออกกลางคันของนักเรียนแต่อย่างใด แต่สภาพชุมชนบริเวณใกล้โรงเรียนมีร้านเกมส์อยู่ใกล้ จึงเป็นเหตุจูงใจในการทำให้นักเรียนขาดเรียนหรือมาสายประจำ

“นักเรียนขาดเรียนเป็นเวลาหลายวัน บางวันก็มาสาย เพื่อน ๆ ของเขาเคยมาบอกว่า เขามาโรงเรียนแต่ไม่เข้าโรงเรียน อยู่ร้านเกมส์หน้าโรงเรียนจึงออกไปตามดู ปรากฏว่าพบนักเรียนอยู่ที่นั่น จึงพานักเรียนเข้ามาในโรงเรียนและแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบ”

ครูที่ปรึกษานักเรียนคนที่ 1

3.2 ด้านสภาพโรงเรียน

การจัดการเรียนการสอน นักเรียนมีติด 0 ร หลายตัว จึงเกิดความท้อถอยในการแก้ผล การเรียน และการเรียนจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนขาดเรียน

“ท้อ เพราะติด 0 ติด ร เยอะ”

นักเรียนคนที่ 1

3.3 ด้านสภาพครอบครัว

นักเรียนไม่ได้อยู่กับบิดามารดา มีเพียงยายอายุ 74 ปี ซึ่งอายุมากแล้วเป็นผู้ดูแล ซึ่งดูแล ได้ไม่ทั่วถึง และไม่มีใครบังคับนักเรียนได้ ซึ่งนักเรียนเคยทะเลาะกับน้าสาวและยาย

“เคยแจ้งพฤติกรรมของนักเรียนกับยายไป แต่ยายก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ส่วนพี่ชาย ก็เคยพยายมาโรงเรียนและมาติดต่อกับโรงเรียนแต่ก็ไม่สามารถตัดสินใจอะไรได้ ต้องถามแม่ซึ่งอยู่ ประเทศฝรั่งเศส ครูที่ปรึกษาได้คุยกับแม่เขาตลอด แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ เพราะทางบ้านไม่ทราบว่าจะไปตามตัวเด็กจากที่ไหน”

ครูที่ปรึกษานักเรียนคนที่ 1

“ทะเลาะกับน้า เหยียด้าทั้งหมด แล้วไม่ให้มันอยู่ มันก็ไปอยู่กับน้าอีกคน ตอนหลังฝนตกฟ้าร้องสงสารมัน ก็เอามันมาอยู่ด้วย มันก็เหมือนเดิม”

ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 1

“บางวันก็มา บางวันก็ไม่มา แม่มันไปตามก็ไม่มา แม่มันก็ปล่อย ไม่รู้จะทำยังไงลูก จะตี มัน มันก็สู้ แม่มันเลิกคิดเดียว(หัวเราะ) แม่มันบอกระหว่างเกมกับแม่จะเอาใคร มันออกบอก เอาเกม เด็ก ดื้อ มันไม่เอาอะไร แม่ก็รัก ก็ห่วง”

ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 1

3.4 ด้านตัวนักเรียน

จากการศึกษาด้านตัวนักเรียน นักเรียนมีพฤติกรรมติดเกมส์ ติดเพื่อน ทะเลาะเบาะแว้ง
เที่ยวกลางคืน ดื่มสุรา สูบบุหรี่

“พอค้ำมันก็โทรหาเพื่อนให้มารับ ไปร้านเกมละ แม่มันไปตาม มันก็ไม่กลับ”

ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 1

“มาโรงเรียนก็โดดไปร้านเกม”

นักเรียนคนที่ 1

“หลานคนโตไม่กิน แต่หลานชายอีกคนกิน เมาทัวร์น้ำ”

ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 1

“ไม่มี หลานคนโต เหล้าไม่กิน บุหรี่ไม่สูบ เที่ยวไม่เที่ยว หลานชายอีกคนลักดูดยา
(นักเรียน)

ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 1

“ไม่มีนะ มีแต่ไปตีกับคนข้างนอก เสียไป 700”

ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 1

“เพื่อนที่ไหนก็ไม่รู้ ไม่เคยเห็น มันโทรกริ่งเดียวให้เพื่อนมารับมันก็ไปแล้ว มันติดเพื่อน
บางทีไปนอนกับเพื่อนไม่กลับแล้ว บางทีไปเล่นกงเล่นไก่อะไรโน่น”

ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 1

“ถ้าเป็นปัญหาของผมก็คือ เกม แล้วก็เพื่อน คบให้ดู”

นักเรียนคนที่ 1

นักเรียนคนที่ 2 เด็กชายกล้า

1. ข้อมูลพื้นฐาน

นักเรียนมีพี่น้องร่วมบิดามารดา 2 คน นักเรียนเป็นคนที่ 1 อายุ 15 ปี เป็นพี่ชายคนโต และมีน้องสาว 1 คน อายุ 14 ปี ออกกลางคันตอนกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางโพธิ์ สมาชิกในบ้านมี 4 คน คือ บิดา มารดา นักเรียน และน้องสาว นักเรียนอาศัยอยู่กับบิดา ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป

2. สถานที่ตั้งของหมู่บ้านและลักษณะของบ้านนักเรียน

ชุมชนบ้านท่าบุญ อำเภอยะลา จังหวัดปัตตานี ห่างจากชุมชนตลาดประจำอำเภอประมาณ 10 กิโลเมตร การคมนาคมมีความสะดวกเนื่องจากเป็นถนนลาดยางตลอดทั้งสาย และในหมู่บ้านเป็นถนนคอนกรีต ภายในหมู่บ้านจะปลูกบ้านกันเป็นกลุ่ม ๆ ติด ๆ กัน ประมาณ 75 หลังคาเรือน มีโรงเรียนระดับประถมศึกษาและวัดอยู่ในหมู่บ้าน ห่างจากบ้านนักเรียนประมาณ 2 กิโลเมตร

สภาพบ้านของนักเรียน เป็นบ้านไม้ยกพื้นสูง เสา 6 ต้น ใต้ถุนโล่ง ฝาบ้านเป็นไม้และสังกะสี หลังคาบ้านมุงด้วยสังกะสี ห้องน้ำแยกออกจากตัวบ้าน หน้าบ้านนักเรียนหันหน้าไปทางทิศใต้ บริเวณหน้าบ้านเป็นลานดินกว้าง ทางทิศตะวันตกของบ้านมีถนนคอนกรีตเชื่อมต่อกันภายในหมู่บ้าน คลองในหมู่บ้านและทุ่งนา ทางด้านทางทิศตะวันออกของบ้านเป็นบ้านญาติ ส่วนทางทิศเหนือของบ้านเป็นสวนมะนาวของชาวบ้าน

3. สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน

จากการศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนของนักเรียนคนที่ 2 สรุปได้ว่า

3.1 ด้านสภาพชุมชน

สภาพชุมชนในหมู่บ้านของนักเรียนไม่มีปัญหาต่อการออกกลางคันของนักเรียนแต่อย่างใด

“นักเรียนเป็นเด็กเรียบร้อยไม่ค่อยพูด อยู่ในห้องจะตั้งใจเรียนและไม่เคยขาดเรียน”

ครูที่ปรึกษานักเรียนคนที่ 2

3.2 ด้านสภาพโรงเรียน

การจัดการเรียนการสอน นักเรียนมีติด 0 ร หลายตัว จึงเกิดความท้อถอยในการแก้ผลการเรียน และการเรียนจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนขาดเรียน

“ท้อ เพราะติด 0 6 ตัวแก้ผ่านได้ 2 ตัว อีก 4 ตัวแก้ 2 ครั้งแล้วก็ยังไม่ผ่าน เลยเครียดและไม่อยากไปโรงเรียน”

นักเรียนคนที่ 2

3.3 ด้านสภาพครอบครัว

นักเรียนอยู่กับบิดามารดา สภาพครอบครัวอบอุ่นแต่ บิดามารดาไม่มีเวลาดูแลอย่างใกล้ชิด เนื่องจากบิดาต้องออกไปรับจ้างขับรถสิบล้อชนข้าว ส่วนมารดาไปรับจ้างขายหญ้า ตัดกิ่ง ขนกิ่งมะนาวในสวนมะนาวภายในหมู่บ้าน มารดาคอยขับรถรับส่งนักเรียน เช้า เย็นเป็นประจำ

“เคยแจ้งพฤติกรรมการขาดเรียนของนักเรียนช่วงหลังก่อนที่นักเรียนจะออก เพราะปกติ นักเรียนไม่เคยขาดเรียนแบบไม่มีสาเหตุ วันหนึ่งแม่นักเรียนมาพบครูที่ปรึกษาที่โรงเรียนว่าจะมาพาลูก ออกจากโรงเรียนจะต้องทำยังไง ครูเลยถามว่าทำไมต้องออก เพราะนักเรียนเป็นเด็กเรียบร้อยตั้งใจเรียน ถึงแม้หัวจะข้างบ้างแม่ก็บอกว่ามันติด 0 เยอะแถมจนหมดสิทธิ์แก้แล้วจนต้องลงเรียนซ้ำ มันก็เลยท้อ มันก็เลยบอกกับพ่อมันว่าไม่เรียนแล้ว มันเลยทะเลาะกับพ่อมัน ”

ครูที่ปรึกษานักเรียนคนที่ 2

“มันทะเลาะกับพ่อมัน เรื่องที่มันจะออกจากโรงเรียนนี้แหละ”

ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 2

“ก็แล้วแต่มัน มันอยากเรียนก็เรียน ไม่เรียนก็ไม่ต้องเรียน”

ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 2

3.4 ด้านตัวนักเรียน

จากการศึกษาด้านตัวนักเรียน นักเรียนมีพฤติกรรมเรียบร้อย ไม่มีความอดทน ขาด ปฏิสัมพันธ์กับครูผู้สอนบางรายวิชา

“ไปติดต่อแก็ 0 กับครูก็ไม่ผ่านสักที อยากจะให้โรงเรียนช่วย ๆ ให้เด็กแก้แล้วก็ผ่าน ได้ไหม”

ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 2

“เอางานไปส่ง แล้วครูก็ให้กลับมาแก้ เพราะเส้นเส้นไม่ดี”

นักเรียนคนที่ 2

“แก็ 0 รอบสองก็ส่งไม่ทันวิชานั้นก็จะให้ส่ง วิชานี้ก็ให้ส่ง ก็เลยไม่ไปโรงเรียน”

นักเรียนคนที่ 2

“การแก้ 0 แล้วไม่ผ่านครับ”

นักเรียนคนที่ 2

“ไม่อยากจะกลับไปแล้ว เรียน กศน.”

นักเรียนคนที่ 2

“อยากให้การแก้ 0 พอไปแก้แล้วผ่านเลยครับ”

นักเรียนคนที่ 2

นักเรียนคนที่ 3 เด็กหญิงมัน

1. ข้อมูลพื้นฐาน

นักเรียนเป็นลูกสาวคนเดียว สมาชิกในบ้านมี 4 คน คือ บิดา มารดา ย่า นักเรียน นักเรียนอาศัยอยู่กับบิดา มารดา และย่า นักเรียนออกกลางคันตอนกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบางโพธิ์ บิดา มารดา ประกอบอาชีพเลี้ยงปศุสัตว์

2. สถานที่ตั้งของหมู่บ้านและลักษณะของบ้านนักเรียน

ชุมชนบ้านเนินตุม อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตรห่างจากชุมชนตลาดประจำอำเภอประมาณ 20 กิโลเมตร การคมนาคมมีความสะดวกเนื่องจากเป็นถนนลาดยางตลอดทั้งสาย หมู่บ้านติดถนนหลายสาย หมู่บ้านจะปลูกบ้าน ติด ๆ กัน ประมาณ 100 หลังคาเรือน มีโรงเรียนระดับประถมศึกษาและวัดอยู่ในหมู่บ้าน ห่างจากบ้านนักเรียนประมาณ 5 กิโลเมตร

สภาพบ้านของนักเรียน เป็นบ้านปูนชั้นเดียว หน้าต่างบ้านทำด้วยสังกะสี หลังคาบ้านมุงด้วยสังกะสี สภาพบ้านโดยรวมทรุดโทรม ด้านหน้าบ้านเป็นลานดิน บ้านหันหน้าไปทางทิศตะวันตก ด้านหน้าบ้านเป็นถนนลาดยาง รอบบ้านเป็นบ้านญาติ ด้านหลังบ้านเป็นทุ่งนา และฟาร์มเป็ดไข่

3. สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน

จากการศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนของนักเรียนคนที่ 3 สรุปได้ว่า

3.1 ด้านสภาพชุมชน

สภาพชุมชนในหมู่บ้านของนักเรียนไม่มีปัญหาต่อการออกกลางคันของนักเรียนแต่อย่างใด “นักเรียนขาดเรียนเป็นเวลาหลายวัน บางวันก็มาสาย บางวันก็ไม่เข้าโรงเรียนเพื่อน ๆ ของเขาเคยมาบอกว่า เขามาโรงเรียนแต่ไม่เข้าโรงเรียน”

ครูที่ปรึกษานักเรียนคนที่ 3

3.2 ด้านสภาพโรงเรียน

การจัดการเรียนการสอน นักเรียนมีติด 0 ร หลายตัว จึงเกิดความท้อถอยในการแก้ผลการเรียน และการเรียนจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนขาดเรียน

“ไม่ใช่ ที่ไม่อยากเรียน เพราะ อยากไปเรียนที่เดียวกับแฟน”

นักเรียนคนที่ 3

3.3 ด้านสภาพครอบครัว

นักเรียนอยู่กับบิดามารดา และย่า

“เคยแจ้งพฤติกรรมมารดาเรียนบ่อยกับผู้ปกครองของนักเรียน ตอนหลังครูโทรไปหาแม่ นักเรียน ทำไมเด็กไม่มาโรงเรียน ผู้ปกครองบอกว่าเด็กไม่ได้อยู่ที่บ้าน นี้ออกจากบ้านไปกับผู้ชาย”

ครูที่ปรึกษานักเรียนคนที่ 3

“พอคำมามันก็ป็นหน้าต่างไปหาผู้ชาย ไปนอนกับเขา”

ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 3

“ทะเลาะกับพ่อเรื่องมีแฟน พ่อไม่อยากให้มีแฟน”

นักเรียนคนที่ 3

“ต่ามันก็แล้ว ตีมันก็แล้ว มันก็ยังแอบไปหาผู้ชายตลอด”

ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 3

“พ่อคุณ ทะเลาะกับพ่อบ่อยเรื่องมีแฟน”

นักเรียนคนที่ 3

3.4 ด้านตัวนักเรียน

จากการศึกษาด้านตัวนักเรียน นักเรียนมีพฤติกรรมด้านชู้สาว

“เคยทะเลาะกับรุ่นพี่ ม.3 เรื่องผู้ชาย”

นักเรียนคนที่ 3

“เคยไปอยู่กับแฟน บางคืนก็แอบหนีเข้าไปนอนบ้านแฟน แต่ไม่ได้ท้อง”

ผู้ปกครองนักเรียน 3

“ไม่อยากเรียน ปวดหัว เหนื่อย อยากอยู่กับแฟนมากกว่า

นักเรียนคนที่ 3

“ไม่ไปแล้วเรียนแบบนี้ดีแล้ว กศน. ถึงเวลาจะไปสอบไปบางไม่ไปบางก็ได้”

นักเรียนคนที่ 3

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางในการแก้ป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์

ผลจากการศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตอนต้น ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน ได้แบ่งวิธีการ

ป้องกันการออกกลางคันออกเป็น 4 หัวข้อดังนี้คือ

1. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านผลการเรียน
2. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านการศึกษา
3. วิธีการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านชู้สาว
4. วิธีการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านฐานะทางครอบครัว

1. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านผลการเรียน

1.1 สถานศึกษามีการติดตามและประสานงานกับผู้ปกครองในการแก้ไขผลการติด 0 ร มส ของนักเรียน จัดครูท่านอื่นมาดูแลนักเรียนที่ติด 0 ร มส แทนครูที่ย้ายไปเพื่อดำเนินการติดตามและแก้ไข ครูประชุมผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษากับผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางป้องกันต่อไป จัดนิเทศการสอนจากผู้เชี่ยวชาญให้กับครูที่ไม่เข้าแนวการวัดประเมินผลเด็กที่เรียนรู้อ่อน หรือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้เด็กทุกคนได้รับการเรียนรู้ไปพร้อมกัน โรงเรียนควรคัดกรอง เพื่อดูแลนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ มีการคัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามความสามารถในการเรียนรู้

1.1.1 บริหารสถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินการแก้ไขผลการเรียนโดยการประสานงานระหว่างครูที่ให้ผลการเรียน 0 ร มส กับนักเรียน มีการจัดอบรมครูเรื่องการวัดประเมินผล และปรับทัศนคติของครูผู้สอนให้เข้าใจถึงความแตกต่างของผู้เรียน

1.1.2 ครูผู้สอนวัดประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ทั้งนี้ครูผู้สอนไม่คาดหวังสูงกับนักเรียนที่อ่อนจนเกินไป ต้องดูความสนใจและความสนใจของเด็กด้วย ครูผู้สอนควรให้เด็กที่เรียนอ่อน ให้ทำซ้ำๆ กับเรื่องที่บกพร่องพอสมควรแต่ก็ไม่ควรมากเกินไป อีกทั้งมีดุลพินิจในการประเมินผลการเรียนโดยคำนึง ความแตกต่างและความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการติดตามพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป เช่น การเข้าเรียนเข้าเรียน ดูการกลับบ้าน มีการแจ้งครูที่ปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหา เช่น การไม่เข้าเรียน จากนั้นครูที่ปรึกษาคอยกำกับติดตามนักเรียน

1.1.3 ครูที่ปรึกษาร่วมมือกับผู้ปกครองพูดคุยเพื่อหาสาเหตุของปัญหากับครูผู้สอนที่ให้ผลการเรียน 0 ร มส กับเด็ก แล้วแก้ไขให้ตรงกับสาเหตุ รวมถึงรับฟังและช่วยแก้ปัญหาของนักเรียน

1.1.4 ครูทุกคนควรให้โอกาสกับนักเรียนที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ได้เริ่มลงมือทำอะไรด้วยตนเอง ถึงแม้จะล้มเหลวก็ให้กำลังใจได้ทำสิ่งนั้นด้วยตนเอง

1.2 ผู้ปกครองนักเรียนควรปฏิบัติดังนี้

ผู้ปกครองร่วมมือกับครูพูดคุยเพื่อหาสาเหตุของปัญหา เอาใจใส่หรือกวาดขันให้นักเรียนได้สนใจเรื่องเรียน ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อ ครอบครัว และต่อตนเอง ให้ความสำคัญกับการเรียนของลูกหลานและทำให้ลูกหลานเห็นว่าการศึกษามีความสำคัญให้ความร่วมมือในการติดตามแก้ไขผลการเรียนของนักเรียน รวมถึงติดตามผลการเรียนของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนเมื่อเกิดปัญหา ผู้ปกครองสามารถทำให้บุตรหลานเชื่อฟังและเกรงใจ ผู้ปกครองควรมากับบุตรหลานที่โรงเรียนเพื่อให้แน่ใจว่าแก้ไขได้สำเร็จในกรณีที่เด็กนักเรียนติด 0 หลายวิชา

1.3 ชุมชนให้ความร่วมมือกับโรงเรียนดังนี้

ชุมชนบอกเบาะแสของนักเรียนได้เมื่อโรงเรียนประสานและขอความร่วมมือในการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดกันหลายวัน หรือขาดเรียนนาน

2. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านการติดเกมส์

2.1 โรงเรียนควรปฏิบัติดังนี้

2.1.1 โรงเรียนจัดชั่วโมงโฮมรูมให้ครูได้พบนักเรียนเพื่อติดตามการแก้ปัญหาการติดเกมส์ของนักเรียน โดยเชิญผู้ปกครองนักเรียนมาเพื่อหาให้เด็กคิดแนวทางแก้ไขการติดเกมส์ของนักเรียน รวมถึงมีการทำข้อตกลงกับนักเรียนโดยเชิญผู้ปกครองมารับทราบเงื่อนไขเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนที่ติดเกมส์

2.1.2 โรงเรียนสนับสนุนให้เด็กแก้ปัญหาติดเกมส์โดยการทำโครงการคุณธรรม โดยให้ครูที่ปรึกษาเป็นผู้กำกับติดตาม รวมถึงให้ครูที่ปรึกษาพบผู้ปกครองเพื่อปรึกษาหาแนวทางแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน

2.1.3 โรงเรียนขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้นำชุมชน เพื่อเข้าสอดส่องดูแลนักเรียนที่เล่นเกมส์ในเวลาเรียน และไม่ให้นักเรียนเข้าไปเล่นเกมส์ในเวลาเรียน รวมถึงงานปกครองนักเรียนของโรงเรียนไปสอดส่องนักเรียนตามร้านเกมส์

2.1.4 โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนรักโรงเรียน เช่นกิจกรรมที่ปลูกฝังให้เกิดความรักและความสามัคคีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง เพื่อให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่นเมื่อมาโรงเรียน มีการจัดพบพูดคุยระหว่างครูกับนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาทำให้ครูรู้ปัญหาของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนได้

2.1.5 ครูประจำวิชาแจ้งที่ครูปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหา เช่น การไม่เข้าเรียน หรือผลการเรียนมีปัญหา ดูแลนักเรียน ติดตามพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป เช่น การเชื่อนักเรียนเข้าเรียน ดูการกลับบ้าน กำกับติดตามการทำโครงการคุณธรรมของนักเรียนที่มีปัญหาโดยเด็กนักเรียนต้องคิดแนวทางในการแก้ปัญหาเองและปฏิบัติตามสิ่งที่เขาเขียนไว้ให้ได้ ซึ่งมีเพื่อนของนักเรียนเป็นผู้ช่วยครูในการเฝ้าติดตามสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่มีปัญหา

2.2 ผู้ปกครองควรปฏิบัติดังนี้

2.2.1 ผู้ปกครองนักเรียนเอาใจใส่ต่อเด็ก และคอยรับฟังเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเด็กหมั่นซักถาม พูดคุยกับลูกหลานถึงความใฝ่ฝันในอนาคต เพื่อให้เขาคิดถึงแนวทางชีวิตของตัวเอง อีกทั้งอบรมสั่งสอนในสิ่งที่ถูกต้องให้กับบุตรหลานรวมถึงไม่ควรตามใจในเรื่องที่ไม่สมควร

2.2.2 สอดส่องดูแลพฤติกรรมของลูกหลาน ตลอดจนในเรื่องการคบเพื่อน การไปทำกิจกรรมต่างๆ และมีข้อตกลงในเรื่องเวลาในการกลับบ้านให้แน่นอนเมื่อลูกหลานออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน รวมถึงมีการลงโทษเมื่อลูกหลานทำผิดด้วยความมีเหตุผลเพื่อปลูกฝังนิสัยหรือเรื่องที่ต้องการ

2.2.3 ผู้ปกครองนักเรียนมีการกำหนดเวลาในการเล่นเกมส์ของลูก คอยตามไปดูลูกว่าเล่นเกมส์อะไรที่ไหนถ้าดูว่าเสี่ยงก็คอยเตือนลูก รวมถึงให้นักเรียนช่วยงานที่บ้านเพื่อให้นักเรียนไม่มีเวลาว่างในการไปเล่นเกมส์ อีกทั้งความร่วมมือกับโรงเรียนในการแก้ไขพฤติกรรมการติดเกมส์ของนักเรียน

2.3 ชุมชนควรปฏิบัติดังนี้

2.3.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้นำชุมชน ให้ความร่วมมือในการสอดส่องนักเรียนเล่นเกมส์ในเวลาเรียนแล้วแจ้งโรงเรียน

2.3.2 ร้านเกมส์ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนโดยไม่ให้นักเรียนเข้าไปเล่นเกมส์ในเวลาเรียน รวมถึงชุมชนบอกเบาะแสของนักเรียนได้เมื่อโรงเรียนประสานและขอความร่วมมือในการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดกันหลายวัน หรือขาดเรียนนาน

3. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านผู้สาว

3.1 โรงเรียนควรปฏิบัติดังนี้

3.1.1 โรงเรียนจัดกิจกรรมเกี่ยวกับเพศวิถีเพื่อให้ความรู้กับนักเรียนและการสร้างทัศนคติในการให้ความสำคัญกับเรื่องเรียนมากกว่าการมุงในเรืองการคบเพื่อนต่างเพศ รวมทั้งไม่จัดกิจกรรมที่เสี่ยงในการที่จะให้นักเรียน ชาย-หญิง อยู่กันสองต่อสอง รวมถึงอบรมสั่งสอนโน้มน้ำหนักจิตใจให้นักเรียนสนใจเรื่องเรียนมากกว่าสนใจเพศตรงข้าม

3.1.2 โรงเรียนใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาต้องประสานกับผู้ปกครองในการเฝ้าระวังปัญหาผู้สาว รวมถึงเชิญผู้ปกครองเข้ามาคุยเพื่อแก้ปัญหาเนื่องจากผู้สาวในกรณีนี้นักเรียนเริ่มแสดงพฤติกรรมที่สื่อในทางผู้สาว ครูที่ปรึกษาเยี่ยมบ้านนักเรียนดูสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน รวมถึงดูแลนักเรียน โดยการติดตามพฤติกรรมนักเรียนจากการเช็คนักเรียนเข้าเรียน การกลับบ้าน รวมถึงประสานงานกับครูประจำวิชาเช่นการไม่เข้าเรียนของนักเรียน

3.1.3 โรงเรียนให้โอกาสนักเรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในกรณีที่ได้มีพฤติกรรมที่สื่อไปในทางผู้สาวไปแล้ว ถ้านักเรียนที่ตั้งครภในเทอมปลาย โดยอนุญาตให้เรียนจนจบชั้นและก็ขอให้ย้ายสถานศึกษาไป แต่ถ้าเทอมต้นต้องหยุดเรียนก่อนเพื่อดูแลลูกแล้วคลอด จากนั้นจึงย้ายสถานศึกษา โรงเรียนให้โอกาสนักเรียนที่ตั้งครภขอย้ายมาโดยการรับย้ายแต่ขอให้คลอดก่อนจึงจะมาเรียนได้ หลังจากนั้นก็ดูพฤติกรรมเพื่อไม่ให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรม

3.2 ผู้ปกครองควรปฏิบัติดังนี้

3.2.1 ผู้ปกครองต้องเอาใจใส่ต่อลูกหลาน ไม่ควรตามใจในสิ่งที่ไม่ดี ๆ ไม่ควรทิ้งลูกให้อยู่ลำพัง หรือให้อยู่ไกลไปจากสายตา ให้ความร่วมมือพูดคุยเพื่อแก้ปัญหาของนักเรียนร่วมกับโรงเรียน คอยสอดส่องดูแลพฤติกรรมของลูกหลานตลอดจนในเรื่องการคบเพื่อนและการไปทำกิจกรรมต่าง ๆ

3.2.2 ผู้ปกครองควรมีข้อตกลง หรือข้อตกลงในเรื่องเวลาในการกลับบ้านให้แน่นอน เมื่อลูกหลานออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน และมีการลงโทษเมื่อลูกหลานทำผิดด้วยความมีเหตุผลเพื่อปลูกฝังนิสัย หรือเรื่องที่ถูกต้อง

3.3 ชุมชนควรปฏิบัติดังนี้

หัวหน้าชุมชนบอกเบาะแสของนักเรียนได้เมื่อโรงเรียนประสานและขอความร่วมมือในการ ช่วยโรงเรียนติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดกันหลายวัน หรือขาดเรียนนาน

4. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านฐานะทางครอบครัว

4.1 โรงเรียนควรปฏิบัติดังนี้

4.1.1 โรงเรียนกำหนดให้ครูไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหา มีการยกเว้นเก็บค่าเทอมนักเรียนที่มีฐานะยากจน หาทุนการศึกษา และสิ่งจำเป็นเช่น อาหาร รถจักรยานยืมเรียน

4.1.2 ครูที่ปรึกษาเยี่ยมบ้านนักเรียนที่มีปัญหาบ่อยๆ พูดเพื่อปรับทัศนคติของผู้ปกครองเพื่อให้เห็นความสำคัญของการศึกษา โดยให้คนที่น่าเชื่อถือหรือผู้นำในหมู่บ้านช่วยพูดให้ผู้ปกครองส่งลูกหลานเรียนต่อ

4.2 ผู้ปกครองควรปฏิบัติดังนี้

ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษาแม้ฐานะยากจนก็อดทนส่งลูกเรียนให้สูงที่สุด
เพื่ออนาคตของลูก

4.3 ชุมชนควรปฏิบัติดังนี้

บอกเบาะแสของนักเรียนได้เมื่อโรงเรียนประสานและขอความร่วมมือในการติดตาม
นักเรียนที่ขาดเรียนติดกันหลายวัน หรือขาดเรียนนาน

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สาเหตุและแนวทางในการป้องกันนักเรียนออกกลางคัน กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านบางโพธิ์ โดยใช้แบบแผนการศึกษาแบบพหุกรณี (Multicase Studies) โดยผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์
2. เพื่อศึกษาหาแนวทางป้องกันนักเรียนออกกลางคันของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์

ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ สนามการวิจัยในครั้งนี้คือ โรงเรียนบ้านบางโพธิ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต 41 บ้านนักเรียน บ้านผู้นำชุมชน ในพื้นที่อำเภอโพทะเล จ.พิจิตร เพื่อศึกษาสาเหตุและหาแนวทางป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การตรวจสอบข้อมูลใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้าด้านข้อมูล และด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์สร้างข้อสรุปอุปนัย และการวิเคราะห์ส่วนประกอบ

สรุปผลการวิจัย

1. สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์

ผลการศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนทั้ง 3 กรณี โดยการสัมภาษณ์ ตัวนักเรียน ครูที่ปรึกษาของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียน พบว่า นักเรียนออกกลางคันจากสาเหตุจากปัญหาดังนี้คือ

1. ปัญหาจากผลการเรียนที่ติด 0 ร มส เป็นจำนวนหลายวิชา
2. ปัญหาการติดเกมส์ที่ร้านเกมส์
3. ปัญหาจากตัวนักเรียนในเรื่องชู้สาว
4. ปัญหาจากครอบครัว ได้แก่ฐานะของครอบครัว

2. แนวทางป้องกันนักเรียนออกกลางคันของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์

ผลจากการศึกษาแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน ได้แนวทางการป้องกันดังนี้

- 2.1 แนวทางป้องกันนักเรียนออกกลางคันของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์

โรงเรียนควรจัดนิเทศครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและวัดประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ตามความสมัครใจและความสนใจของนักเรียนตลอดจนมีการติดตามและประสานงานกับผู้ปกครองโดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียน และคอยติดตามนักเรียนในการแก้ไขผลการเรียนของนักเรียน

ช่วยเหลือนักเรียนจากปัญหาฐานะทางครอบครัว อีกทั้งร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ไขพฤติกรรมทางด้านการติดเกมส์ การคบเพื่อนต่างเพศ หรือแก้ไขพฤติกรรมทางชู้สาว โรงเรียนควรเฝ้าระวังนักเรียนที่ ตั้งครรภ์เรียนจนจบชั้นแล้วจึงให้ย้ายหรือรับย้ายมาเรียนได้ตามความเหมาะสมโดยไม่เกิดความเสียหายกับตัวนักเรียนและโรงเรียน อีกทั้งครูประจำวิชาแจ้งครูที่ปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหาในการเรียนหรือพฤติกรรม โรงเรียนจัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาด้านพฤติกรรมในด้านลบของนักเรียน และจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังให้เกิดความรักและความสามารถสมัครใจระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องเพื่อให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่นเมื่อมาโรงเรียน รวมถึงควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับเพศวิถีเพื่อให้ความรู้กับนักเรียนและการสร้างทัศนคติในการให้ความสำคัญกับเรื่องเรียนมากกว่าการมุงใน เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ ทั้งนี้โรงเรียนควรขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้นำชุมชน เพื่อเข้าสอดส่อง ดูแลนักเรียนที่เล่นเกมสในเวลาเรียน

2.2 แนวทางการป้องกันนักเรียนออกกลางคันของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบางโพธิ์

ผู้ปกครองควรเอาใจใส่หรือกวดขันให้นักเรียนได้สนใจเรื่องเรียน ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อ ครอบครัว และต่อตนเอง สอดส่อง ดูแลพฤติกรรมของลูกหลานในเรื่องการคบเพื่อน การไปทำกิจกรรมต่างๆ โดยมีข้อตกลงในเรื่องเวลาในการกลับบ้านให้แน่นอนเมื่อลูกหลานออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน มีการลงโทษเมื่อลูกหลานทำผิดด้วยความมีเหตุผลเพื่อปลูกฝังนิสัยหรือเรื่องที่ต้องการให้ความสำคัญกับการเรียนของลูกหลานและทำให้ลูกหลานเห็นว่าการศึกษาที่มีความสำคัญ ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการติดตามแก้ไขผลการเรียนของนักเรียนรวมถึงติดตามผลการเรียนของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนเมื่อเกิดปัญหา ผู้ปกครองสามารถทำให้บุตรหลานรักและเชื่อฟัง รวมถึงผู้ปกครองนักเรียนร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อช่วยกันแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ของนักเรียน และพูดคุยกับครูที่ปรึกษาเพื่อหาสาเหตุของปัญหาของนักเรียน

2.3 แนวการป้องกันนักเรียนออกกลางคันของชุมชน

ผู้นำชุมชนบอกข้อมูลของนักเรียนได้เมื่อโรงเรียนประสานงานและขอความร่วมมือในการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดกันหลายวันหรือขาดเรียนนาน ในขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้นำชุมชนให้ความร่วมมือในการช่วยสอดส่องนักเรียนเล่นเกมสในเวลาเรียน รวมถึงร้านเกมส์ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนโดยไม่ให้นักเรียนเข้าไปเล่นเกมสในเวลาเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

เนื่องจากในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากรณีตัวอย่างของสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนจำนวน 3 คน ซึ่งได้ข้อค้นพบของสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันโดยสรุปได้เพียง 4 ปัญหา อันได้แก่ ปัญหาจากผลการเรียนที่ติด 0 ร มส เป็นจำนวนหลายวิชา ปัญหาการติดเกมส์ที่ร้านเกมส์ ปัญหาจากตัวนักเรียนในเรื่องชู้สาว และปัญหาจากฐานะของครอบครัว ข้อสรุปดังกล่าวเป็นข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเท่านั้น แต่อาจยังมีปัญหาอื่นจากนักเรียนที่ออกกลางคันของคนที่เราไม่ได้ศึกษา อีกทั้งแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน ที่ได้เป็นแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนจากผู้เกี่ยวข้องจำนวนหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่ความคิดเห็นทั้งหมด ดังนั้นอาจมีแนวทางอื่นๆ ที่อาจใช้แก้ปัญหาได้ และแนวทางการแก้ปัญหาของโรงเรียนนี้อาจใช้ไม่ได้กับโรงเรียนที่มีปัญหาแตกต่างจากนี้ และแนวทางที่ได้จากการศึกษานี้ควรผู้วิจัยควรนำไปใช้ในการแก้ปัญหาของนักเรียนที่ออกกลางคันต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำการศึกษาค้นคว้าหาสาเหตุการออกกลางคันควรศึกษานักเรียนทุกคนที่ออกกลางคัน โดยประสานงานกับครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน เพื่อหาสาเหตุอื่นๆ ในการออกกลางคัน และในการศึกษาแนวทางป้องกันการออกกลางคันนั้น ควรเพิ่มการสอบถามครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา และเพิ่มสัมภาษณ์ผู้ปกครองของนักเรียนที่เคยมีปัญหาต่างๆ ที่จะนำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียน เนื่องจากประสบการณ์ของพวกเขาจะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน

บรรณานุกรม

- กิตติศักดิ์ สารประดิษฐ์. (2549). การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม. วิทยานิพนธ์. ค.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549). เด็กออกกลางคันปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข. กรุงเทพฯ : การศึกษา อีพีแอนด์.
- กษมา วรวรรณ. ญ. อยุธยา. (2550). “เด็กไทยไม่ไร้โอกาสในการรับการศึกษา”. กรุงเทพฯ : มติชน.
- เกษร เมืองทอง. (2540). สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาครุศาสตร์ คณะศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- จรรยา วิรุฬรัตน์. (2521). ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนทิพย์. (2530). “บทสังเคราะห์ห้วงศักราชกำหนดประสิทธิผลของโรงเรียน,” ข่าวสารการวิจัย กุมภาพันธ์ – มีนาคม 2530.
- ชลันธร ราชรักษ์. (2554). การศึกษาสาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 (ปวช.1) วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ชัยมงคล จำรูญ. (2548). สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนสาขางานยานยนต์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยวิชาชีพอาชีพนครนายก. วิทยานิพนธ์. ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชำนาญ ปาณางษ์. (2558). การออกกลางคันในระดับอุดมศึกษา: ปัญหาที่ต้องเร่งให้ความสนใจและแก้ไข. มหาวิทยาลัยนเรศวร. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 หน้า 3-4
- ชินภัทร ภูมิรัตน. (2553). แผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ 2553.
- ชีสาพัชร์ โกสิยรัตน์ภิบาล. (2555). การศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านจันทเฉลิม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดิเรก สุวรรณฤทธิ์. (2535). การออกกลางคันของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์. ค.อ.ม.(อุตสาหกรรม). กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี.
- แทนคุณ จิตต์อิสระ. (2550). “ครอบครัวพอเพียง ครอบครัวความสุข”, มติชน ปีที่ 30 ฉบับที่ 10/737 ประจำวันศุกร์ที่ 3 สิงหาคม พุทธศักราช 2550.
- ธงชาติ สอนคำ. (2554). ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านกล้วย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา). ราชบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- นฤภัค ฤทธิทิพย์. (2553). เข้าใจวัยซำรู้ปัญหาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มติชน.

- นิมมวล บุญอินทร์. (2544). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการออกกลางคันของนักศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรดิตต์. วิทยานิพนธ์ คม.(การบริหารการศึกษา). อุดรดิตต์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.
- นิตา ชูโต.(2540) การวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : พี.เอ็น.การพิมพ์.
- นุชสุดา ละมัยกุล. (2554). ปัจจัยและแนวทางแก้ปัญหการออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ คม.(การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- บุรศรี งามจิตร. (2540). การออกกลางคันของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ คส.ม.(การบริหารการศึกษา). ราชบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. อัดสำเนา.
- ปรัศนียา วณิกสัมบัญ. (2552). ปัญหาการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อลดการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ คม.(การบริหารการศึกษา). ลพบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- พรชัย ปุณประเสริฐ. (2544). การปฏิบัติตามมาตรการแก้ปัญหานักเรียนออกกลางคัน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ คส.ม. มหาสารคาม : วิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์. (2549). พัฒนาการมนุษย์. กรุงเทพฯ : บริษัทธรรมดาเพรส จำกัด.
- ภวัต สังขรักษ์. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ คม.(การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ภูมิ เพชรศักดิ์ศิริ และสุวิมล ว่องวานิช. (2554). ความเสี่ยงต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น, วารสารวิชาการ. 14(3) : (14-27).
- เมธินี สุกหัสดี. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษา กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง จ.อ่างทอง. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม.(วิศวกรรมโยธา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556) วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา.กรุงเทพฯ.สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลำเพย สินธิ. (2539). การศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรี ตระกูลงาม. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชภัฏสวนดุสิต. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2545). จิตวิทยาเด็กที่มีลักษณะพิเศษ. กรุงเทพมหานคร : หมอชาวบ้าน.
- สมชัย เหมะธูลิน. (2551). การออกกลางคันของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยการอาชีพสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ คส.ม.(การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสาน.

- สนิท กาญจนประดิษฐ. (2543). การออกกลางคันของนักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). เด็กออกกลางคัน มหันตภัยอันใหญ่หลวง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2545). รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบในการแก้ปัญหาเด็กเรียนออกกลางคันตามสาเหตุ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). รายงานผลการศึกษา เรื่อง การออกกลางคันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). รายงานผลการศึกษา เรื่องการออกกลางคันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2540). รายงานผลการศึกษา เรื่องการออกกลางคันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการ. (2550). รายงานการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาประเทศของรัฐบาล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2541). การสูญเสียทางเศรษฐกิจ : ผลกระทบการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักผู้ตรวจราชการ ประจำเขตตรวจราชการที่ 8 จังหวัดนครราชสีมา. โอกาสและแนวทางการได้รับการศึกษาของเด็กและเยาวชนในชุมชนแออัด เขตตรวจราชการที่ 1-12 และ กรุงเทพมหานคร. นครราชสีมา : สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 8.
- สิงห์ จินพงษ์. (2552). การออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนสามัคคีพัฒนาอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าแบบอิสระ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุขุม พลเมือง. (2552). รายงานผลการวิจัยเรื่อง การสูญเสียทางเศรษฐกิจ : ผลกระทบจากการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและแผนการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุภาพร อัครวิโรจน์. (2549). รายงานการวิจัยสาเหตุการออกกลางคันและไม่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุรชาติ กองธรรม. (2549). ความคิดเห็นของครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปกครองต่อสภาพการออกกลางคันของนักเรียนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานในเขตตำบลสองห้อง ตำบลสะแกโพรงและตำบลเมืองฝาง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์. (2538). วิธีการสอน. กรุงเทพฯ : สยามสปอร์ต ซินิเคท.

สุรศักดิ์ คติพงษ์ธาดา. (2553). ความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สุรางค์ โค้วตระกูล. (2544). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัญชิสา อัญยีนง. (2550). การศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลส่งผลทำตัดสินใจออกจากโรงเรียนกลางคันในระดับมัธยมศึกษา กรณีศึกษา : ตำบลบ้านบัว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัมรา เล็กเรียงสินธุ์. (2547). หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

อุทัย ลือสกุล. (2553). รูปแบบการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดตรัง. ตรัง : วิทยาลัยเทคนิคตรัง.

อุไรรัตน์ โพธิ์แก้ว. (2539). สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนสาขาศิลปหัตถกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษา 6 พ.ศ.2526. วิทยานิพนธ์. ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกบุตร อยู่สุข. (2549). สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑล สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์. ค.อ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

American Psychological Association. (2012). Facing the School Dropout Dilemma. Washington, DC: Author. Retrieved 20 July 2014, from : <http://www.apa.org/pi/families/resources/school-dropout-prevention.aspx>.

Bennett, Ronald Improving. Higher Education. Buckingham : The Society of Research into Higher Education and Open University Press.

Burrus, J., & Roberts, R.D. (2012). Dropping Out of High School : Prevalence, Risk Factors, and Remediation Strategies. Retrieved 20 July 2014, from : www.est.org/Media/Research/pdf/RD. Connections 18. Pdf.

Good. (1973). Dictionary of Education. Education. Edited by Carter V. Good. New York: McGraw-Hill book Company.

Hains, S.L. (2001, July). "An Emerging Voice : A Study Using Traditional Aboriginal Research Methodes Drop out of School," "Dissertation Abstracts International. DAI-B 63/01 : 588.

Kearney, C.A. (2008). School Absenteeism and School Refusal Behavior in Youth : A Contemporary. Review. Retrieved 20 July 2014, from : <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S027273580700133X>.

- Maizub,R, & Muhammad R.M. (2010). **Teachers and Parents Perception on Effective Strategies for Dropout Prevention**. Retrieved 20 July 2014, from : <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042810023876>.
- Ramberger, R., & Ah Lim, S. (2008). **Why Students Drop Out of School : A Review of 25 Years of Research**. Retrieved 20 July 2014, from : <http://www.slocounty.ca.gov/Assets/CSN/PDF/Flyer+-+Why+Studets+droup+out.pdf>.
- Susan, L. (2001). **A Quasi-experimental Study of Adolescent Dropping Out the School**. Doctoral Dissertation, Oakland University. Available from : UMI ProQuest Digital Dissertation, (UMI Order No. 340131).
- Woods, E.G. **Reducing the dropout rate**. Retrieved July 22.2007, from <http://www.nwrel.org/scpd/9/c017.html>.

แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 1
เรื่อง สาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน
กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านบางโพธิ์
(สำหรับผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา)

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-สกุล.....
2. วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ .....
3. สถานที่ที่สัมภาษณ์ .....
4. เวลา .....
5. อายุ .....
6. ระดับการศึกษา .....
7. อาชีพ.....
8. ความสัมพันธ์กับนักเรียน.....

ตอนที่ 2 สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ด้านที่ 1 ด้านสภาพโรงเรียน

1. สภาพแวดล้อมโรงเรียน

- สภาพแวดล้อม บรรยากาศภายในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนหรือไม่

.....

.....

- โรงเรียนจัดสวัสดิการ บริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ที่นั่งพักผ่อน โต๊ะ เก้าอี้เพียงพอแก่นักเรียนหรือไม่

.....

.....

- แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้หรือไม่

.....

.....

- ห้องเรียนมีสื่ออุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกหรือไม่

.....

.....

- การเดินทางมาโรงเรียน การคมนาคมไม่สะดวกมีความยากลำบากหรือไม่

.....

.....

- บรรยากาศของโรงเรียนก่อให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ปลอดภัยหรือไม่ เช่น การเคยถูกทำร้ายจากครู รุ่นพี่ หรือเพื่อน

.....

.....

- ที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ใกล้ร้านอินเทอร์เน็ต หรือร้านค้าที่จำหน่ายสุรา บุหรี่ให้กับเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีหรือไม่

.....

.....

2. สภาพการเรียนการสอน

- หลักสูตรของโรงเรียนมีเนื้อหาชัดเจนหรือไม่

.....

.....

- หลักสูตรของโรงเรียนตอบสนองต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด

.....

.....

- บุคลากร/ครูผู้สอนเพียงพอต่อการเรียนการสอนหรือไม่

.....

.....

- ครูมีทักษะด้านการจัดการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด

.....

.....

- ครูมีการใช้สื่อหรือกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนบ้างหรือไม่

.....

.....

3. สภาพการบริหารจัดการ

- การทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนที่ขาดแคลน ยากจน เป็นอย่างไร

.....

.....

- การจัดบริการแนะแนว และแก้ปัญหาเด็กเป็นรายกรณี ทั้งถึงและครอบคลุมนักเรียนทุกคนหรือไม่

.....

.....

- โรงเรียนมีมาตรการการทำให้โทษที่เข้มงวดเกินไปหรือไม่

.....

.....

- ระบบการบริหารจัดการข้อมูลนักเรียนเป็นปัจจุบันหรือไม่

.....

.....

4. ท่านมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ปัญหาด้านโรงเรียนอย่างไร

.....

.....

ด้านที่ 2 ด้านสภาพชุมชน

1. สภาพเศรษฐกิจชุมชน

- ครอบครัวใหญ่ในชุมชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณเท่าไร

.....

.....

- ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนประกอบอาชีพอะไร (ทำไร่ ทำนา รับจ้าง ฯลฯ)

.....

.....

- คนในชุมชนนอกจากจะทำอาชีพหลักแล้ว ยังมีอาชีพเสริมอื่นอีกหรือไม่

.....

.....

- ชุมชนมีสถานประกอบการที่เอื้อต่อการหารายได้ของประชาชนหรือไม่

.....

.....

2. สภาพสังคมของชุมชน

- ชุมชนมีปัญหาเด็กวัยร่นจับกลุ่มมั่วสุมกันอยู่เป็นประจำหรือไม่

.....

.....

- ชุมชนได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมภายนอก และไม่มีแบบอย่างที่ดีหรือไม่

.....

.....

- คนในชุมชนที่มีอายุระหว่าง 12-15 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาในการศึกษาตามระบบหรือตามอัยาศัยหรือไม่ได้ศึกษาต่อที่ใด

.....

.....

- ชุมชนมีการจัดกิจกรรมพัฒนาเยาวชน เช่น การอบรมอาชีพ การแข่งขันกีฬา กลุ่มอาสาพัฒนา บ้างหรือไม่

.....

.....

3. สภาพแวดล้อมชุมชน

- สภาพแวดล้อมในชุมชนมีสิ่งที่ไม่เอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น กลิ่น เสียง ฝุ่นละออง รบกวนหรือไม่

.....

.....

- ชุมชนมีบริการสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์) เพียงพอหรือไม่

.....

.....

- ชุมชนมีสถานเริงรมย์ หรือร้านจำหน่ายสุรา หรือไม่

.....

.....

- ชุมชนมีแหล่งมั่วสุมเกี่ยวกับยาเสพติดหรือการพนันหรือไม่

.....

.....

4. ท่านมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ปัญหาด้านชุมชนอย่างไร

.....

.....

ด้านที่ 3 ด้านสภาพครอบครัว

1. สภาพเศรษฐกิจครอบครัวนักเรียน

- ผู้ปกครองประกอบอาชีพอะไร

.....

.....

- ผู้ปกครองประกอบอาชีพอยู่ในภายในชุมชนหรือไม่

.....

.....

- รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนประมาณเท่าไร เพียงพอต่อการใช้จ่ายในครอบครัวหรือไม่

.....

.....

- นักเรียนได้ออกไปช่วยทำงานและหารายได้เลี้ยงครอบครัวหรือไม่

.....

.....

- ครอบครัวนักเรียน มีบุตรกี่คน

2. สภาพแวดล้อมของครอบครัว

- ครอบครัวนักเรียนจำนวนครัวเรือนที่อาศัยอยู่รวมกันมากกว่าหนึ่งครัวเรือนใช่หรือไม่

- นักเรียนอาศัยอยู่กับบิดา หรือมารดา ใช่หรือไม่

- บิดามารดาของนักเรียนแยกกันอยู่ หรือมีปัญหาการหย่าร้างหรือไม่

- ความสัมพันธ์ของครอบครัวเป็นอย่างไร (รักใคร่ ทะเลาะกัน ทะเลาะกันบ่อยมาก)

- บ้านของนักเรียนอยู่ในชุมชนแออัด หรืออยู่ใกล้แหล่งอบายมุขหรือไม่

- สภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียนส่งเสริมต่อการเรียนของนักเรียน เช่น สกปรก มีกลิ่นรบกวน หรือสภาพไม่มั่นคงถาวรหรือไม่

- มีบุคคลในครอบครัวใช้หรือเสพยาเสพติดหรือไม่ (บิดา มารดา พี่ ญาติ) ประเภทของสิ่งเสพติดคืออะไร (บุหรี่ย สุรา ฯ)

3. สภาพความคิดความเชื่อ

- ผู้ปกครองเห็นด้วยหรือไม่ว่า ไม่ต้องเรียนสูงก็สามารถทำงานรายได้ดีได้

- ผู้ปกครองเห็นด้วยหรือไม่ว่า นักเรียนออกไปทำงานก่อนแล้วค่อยกลับมาเรียนที่หลังก็ได้

- ผู้ปกครองเห็นด้วยหรือไม่ว่า สิ่งที่ได้จากการเรียนไม่สามารถนำมาประกอบอาชีพได้

- ผู้ปกครองมีความหวังในตัวนักเรียนสูงเพียงใด

- ผู้ปกครองมีการวางแผนด้านการศึกษาให้นักเรียนบ้างหรือไม่

- ผู้ปกครองเห็นว่า การศึกษาสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนในอนาคตหรือไม่

4. ท่านมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ปัญหาด้านครอบครัวอย่างไร

ด้านที่ 4 ด้านตัวนักเรียน

1. สุขภาพนักเรียน

- นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพหรือไม่

- นักเรียนมีบุคลิกภาพทางร่างกายผิดปกติหรือไม่

2. สถิติปัญญานักเรียน

- นักเรียนมีปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อนหรือไม่

- นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ หรือมีผลการเรียน 0 ร มส หลายวิชาใช่หรือไม่

- นักเรียนมีตกซ้ำชั้น เนื่องจากมีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์เลื่อนชั้นเรียนหรือไม่

- นักเรียนไม่ได้รับการซ่อมเสริมในวิชาหลัก เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา
ใช้หรือไม่

.....

.....

- นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูกำหนดได้หรือไม่

.....

.....

3. ความสัมพันธ์ของนักเรียน

3.1 ความสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีต่อครู

- นักเรียนเคยเล่าประสบการณ์ที่มีต่อครูที่รู้สึกประทับใจหรือไม่ประทับใจให้ผู้ปกครองฟังบ้าง
หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

- นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับครูที่ปรึกษา ครูประจำวิชา ได้หรือไม่ หรือมีการแสดงออก
พฤติกรรมต่อต้าน

.....

.....

3.2 ความสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีต่อเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

- นักเรียนปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้หรือไม่

.....

.....

- นักเรียนเคยทะเลาะกับเพื่อนหรือไม่

.....

.....

3.3 นักเรียนมีเจตคติต่อโรงเรียน

- นักเรียนพูดถึงโรงเรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

3.4 ความสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีต่อครอบครัว

- ผู้ปกครองให้ความเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียนและปัญหาของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

- ผู้ปกครองอบรมหรือให้คำแนะนำแก่นักเรียนเรื่องการเรียน การกิน การนอน หรือการเที่ยว
บ้างหรือไม่

.....

.....

- ผู้ปกครองเคยทะเลาะกับนักเรียนในเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน เช่น การเรียน การคบเพื่อน หรือไม่

.....

.....

4. ความประพฤติของนักเรียน

- นักเรียนทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนเป็นประจำ เช่น มาสาย แต่งกายไม่ถูกระเบียบ บ่อยครั้งหรือไม่

.....

- นักเรียนขาดเรียนบ่อยหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

- นักเรียนอยากมาเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

- นักเรียนเคยลองเสพยาหรือสารเสพติดหรือไม่

.....

- นักเรียนเข้าร้านเกมบ่อยครั้งหรือไม่

.....

- นักเรียนเวลาว่างไปกับการดูโทรทัศน์ เล่นเกม คุยโทรศัพท์ คุยออนไลน์ มากกว่าการทำ การบ้านและอ่านหนังสือหรือไม่

.....

- นักเรียนมีปัญหาทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นหรือไม่

.....

- นักเรียนหยุดเรียนเนื่องจากมีคูรักหรืออยู่ร่วมกันฉันท์สามีภรรยา หรือมีปัญหาชู้สาว หรือ ตั้งครรภ์โดยไม่พร้อมจึงต้องหยุดเรียน หรือไม่

.....

5. ท่านขอคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ปัญหาด้านตัวนักเรียนอย่างไร

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 2
เรื่อง สาเหตุและแนวทางป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน
กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านบางโพธิ์
(สำหรับนักเรียน)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-สกุล.....
2. วันเดือนปีที่สัมภาษณ์.....
3. สถานที่ที่สัมภาษณ์.....
4. เวลา.....

ตอนที่ 2 สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ด้านที่ 1 ด้านสภาพโรงเรียน

1. สภาพแวดล้อมโรงเรียน

- นักเรียนคิดว่า สภาพแวดล้อม บรรยากาศภายในโรงเรียน จำนวนห้องเรียน แหล่งเรียนรู้
 ในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนหรือไม่

- การเดินทางมาโรงเรียนนักเรียนเดินทางมาโดยวิธีใด

- เมื่อมาโรงเรียนนักเรียนมีความรู้สึกที่ไม่ปลอดภัยหรือไม่ เช่น การเคยถูกทำร้ายจาก ครู
 รุ่นพี่ หรือเพื่อน

- นักเรียนเคยใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ต หรือร้านค้าที่จำหน่ายสุรา บุหรี่ให้กับเยาวชนที่มี
 อายุต่ำกว่า 18 ปี ในบริเวณที่ใกล้กับโรงเรียนหรือไม่ บ่อยครั้งหรือไม่ และในช่วงเวลาใด

2. สภาพการเรียนการสอน

- ครูมีทักษะด้านการจัดการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด

- ครูมีการใช้สื่อหรือกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนบ้างหรือไม่

3. สภาพการบริหารจัดการ

- นักเรียนมีความต้องการในเรื่องทุนการศึกษาหรือไม่

.....

- ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนวได้ให้คำปรึกษากับนักเรียน เมื่อนักเรียนประสบปัญหาหรือไม่

.....

- นักเรียนคิดว่ามาตรการในการลงโทษของโรงเรียนเป็นอย่างไร

.....

- สิ่งที่นักเรียนต้องการให้มีความช่วยเหลือคืออะไร (ทุน อุปกรณ์การเรียน ฯลฯ)

.....

4. นักเรียนมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ปัญหาด้านโรงเรียนอย่างไร

.....

ด้านที่ 2 ด้านสภาพชุมชน

1. สภาพเศรษฐกิจชุมชน

- เศรษฐกิจชุมชนมีผลกระทบต่อนักเรียนบ้างหรือไม่ เช่น การย้ายถิ่นที่อยู่ของผู้ปกครอง

.....

2. สภาพสังคมของชุมชน

- นักเรียนเห็นเด็กวัยรุ่นจับกลุ่มกันอยู่เป็นประจำหรือไม่ กิจกรรมที่วัยรุ่นทำนั้นคืออะไร

.....

- ค่านิยมของคนในชุมชนเปลี่ยนไปจากเดิมหรือไม่ เช่น การใช้จ่ายฟุ่มเฟือย การใช้ของ

แพงๆ

.....

- ในชุมชนของนักเรียนมีนักเรียนที่ออกกลางคันอีกหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

.....

- นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเยาวชน เช่น การอบรมอาชีพ การแข่งขันกีฬา
กลุ่มอาสาพัฒนา บ้างหรือไม่

.....

.....

3. สภาพแวดล้อมชุมชน

- สภาพแวดล้อมในชุมชนมีสิ่งที่ไม่เอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น กลิ่น เสียง ฝุ่นละออง
รบกวนหรือไม่

.....

.....

4. นักเรียนมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ปัญหาด้านชุมชนอย่างไร

.....

.....

ด้านที่ 3 ด้านสภาพครอบครัว

1. สภาพเศรษฐกิจครอบครัวนักเรียน

- รายได้ของครอบครัว เพียงพอต่อการใช้จ่ายในครอบครัวหรือไม่

.....

.....

- นักเรียนได้ออกไปช่วยทำงานและหารายได้เลี้ยงครอบครัวหรือไม่

.....

.....

2. สภาพแวดล้อมของครอบครัว

- ปัจจุบันนักเรียนอาศัยอยู่กับใคร มีสมาชิกกี่คน

.....

.....

- ความสัมพันธ์ของครอบครัวเป็นอย่างไร (รักใคร่ ทะเลาะกัน ทะเลาะกันบ่อยมาก)

.....

.....

- สภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียนส่งเสริมต่อการเรียนของนักเรียน เช่น สกปรก มี
กลิ่นรบกวน หรือสภาพไม่มั่นคงถาวรหรือไม่

.....

.....

- มีบุคคลในครอบครัวใช้หรือเสพยาเสพติดหรือไม่ (บิดา มารดา พี่ ญาติ) ประเภทของสิ่งเสพติดคืออะไร (บุหรี่ สุรา ฯ)

.....

.....

3. สภาพความคิดความเชื่อ

- ผู้ปกครองมีการวางแผนด้านการศึกษาให้นักเรียนบ้างหรือไม่

.....

.....

- ผู้ปกครองอยากให้นักเรียนประกอบอาชีพอะไรในอนาคต

.....

.....

4. นักเรียนมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ปัญหาด้านครอบครัวอย่างไร

.....

.....

ด้านที่ 4 ด้านตัวนักเรียน

1. สุขภาพนักเรียน

- นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพหรือไม่

.....

.....

- นักเรียนมีบุคลิกภาพทางร่างกายผิดปกติหรือไม่

.....

.....

2. สติปัญญานักเรียน

- นักเรียนมีปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อนหรือไม่

.....

.....

- นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ หรือมีผลการเรียน 0 ร มส หลายวิชาใช่หรือไม่

.....

.....

- นักเรียนตกซ้ำชั้น เนื่องจากมีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์เลื่อนชั้นเรียนหรือไม่

.....

.....

- นักเรียนต้องการให้มีการซ่อมเสริมในวิชาหลัก เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ใช่หรือไม่

.....

.....

- นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูกำหนดได้หรือไม่

.....

.....

3. ความสัมพันธ์ของนักเรียน

3.1 ความสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีต่อครู

- นักเรียนรู้สึกประทับใจหรือไม่ประทับใจครูบ้างหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

- ครูที่ปรึกษา ครูประจำวิชา ให้คำปรึกษาและแนะนำในเรื่องการเรียนและอื่นๆ ให้กับนักเรียนได้หรือไม่

.....

.....

3.2 ความสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีต่อเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

- นักเรียนมีเพื่อนที่สนิทหรือไม่

.....

.....

- นักเรียนเคยทะเลาะกับเพื่อนหรือไม่

.....

.....

3.3 นักเรียนมีเจตคติต่อโรงเรียน

- นักเรียนคิดว่า โรงเรียนที่นักเรียนศึกษานั้นเป็นอย่างไรบ้าง

.....

.....

3.4 ความสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีต่อครอบครัว

- ผู้ปกครองให้ความสนใจใ้ต่อการเรียนของนักเรียนและปัญหาของนักเรียนหรือไม่
อย่างไร

.....

.....

- นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อผู้ปกครองอบรมหรือให้คำแนะนำแก่นักเรียนเรื่องการเรียน การกิน การนอน หรือการเที่ยว

.....

.....

- นักเรียนเคยทะเลาะกับผู้ปกครองในเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน เช่น การเรียน การคบเพื่อน หรือไม่

.....

.....

- นักเรียนถูกทารุณกรรมจากผู้ปกครองหรือสมาชิกในครอบครัวหรือไม่

.....

.....

4. ความประพฤติของนักเรียน

- นักเรียนทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนเป็นประจำ เช่น มาสาย แต่งกายไม่ถูกระเบียบบ่อยครั้งหรือไม่

.....

.....

- นักเรียนขาดเรียนบ่อยหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

- นักเรียนอยากมาเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

- นักเรียนเคยลองเสพยาหรือสารเสพติดหรือไม่

.....

.....

- นักเรียนเข้าร้านเกมบ่อยครั้งหรือไม่

.....

.....

- นักเรียนเวลาว่างนักเรียนมักจะทำกิจกรรมใด

.....

.....

- นักเรียนมีปัญหาทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นหรือไม่

.....

.....

- นักเรียนหยุดเรียนเนื่องจากสาเหตุใด

.....

- สิ่งที่ทำให้นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจมากที่สุดคืออะไร

.....

5. นักเรียนมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ปัญหาด้านตัวนักเรียนอย่างไร

.....

แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 3

เรื่อง สาเหตุและแนวทางในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน

กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านบางโพธิ์

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-สกุล.....
2. ตำแหน่ง .....
3. วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ .....
4. สถานที่ที่สัมภาษณ์.....
5. เวลา .....

ตอนที่ 2 แนวทางการป้องกันนักเรียนออกกลางคัน

สาเหตุที่ 1 จากปัญหาในด้านผลการเรียนของนักเรียนท่านมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการป้องกัน คือ .....

.....

.....

สาเหตุที่ 2 จากปัญหาในด้านการติดเกมส์ท่านมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการป้องกัน คือ .....

.....

.....

สาเหตุที่ 3 จากปัญหาในด้านผู้สาวท่านมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการป้องกัน คือ .....

.....

.....

สาเหตุที่ 4 จากปัญหาในด้านฐานะทางครอบครัวท่านมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แนวทางการป้องกัน คือ .....

.....

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง

ออกจากโรงเรียนเมื่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เทอมที่ 2 ปีการศึกษา 2558

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ 20 มิถุนายน 2559

สถานที่สัมภาษณ์ วัดท่าข่อย จังหวัดพิจิตร เวลา 18.10 น.

บทสัมภาษณ์		ประเด็นสัมภาษณ์
สัมภาษณ์ :	ตอนนี้ทำอะไรอยู่	
นักเรียนออกกลางคัน 1 :	ตัดผมครับ	
ผู้สัมภาษณ์ :	ช่วงก่อนที่จะมานี้ ทำอะไรอยู่	
	ไหน	
นักเรียนออกกลางคัน 1 :	อยู่ที่บ้าน	
ผู้สัมภาษณ์ :	เกิดที่ไหน และมีพี่น้องกี่คน	
นักเรียนออกกลางคัน 1 :	เกิดที่โพทะเล มีพี่น้องสี่คน มีพี่ชาย ผม น้องสาว และน้องชาย	
ผู้สัมภาษณ์ :	พี่น้องที่เกิดกับพ่อแม่เดียวกันมีกี่คน	
นักเรียนออกกลางคัน 1 :	สามคนผมเป็นคนโต	
ผู้สัมภาษณ์ :	ก่อนที่จะมาเรียนที่โรงเรียนบ้านบางโพธิ์ เคยไปอยู่ต่างจังหวัดมาก่อน จังหวัดอะไร	
นักเรียนออกกลางคัน 1 :	ร้อยเอ็ด ไปอยู่ตอน ม.2 เทอมเดียว	
ผู้สัมภาษณ์ :	ก่อนหน้านั้นเรียนที่ไหน	
นักเรียนออกกลางคัน 1 :	ตอน ม.1 บวชเรียนที่วัดท่าหลวง จบ ป.6 ที่โรงเรียนบ้านเนินมะขาม	ไปเที่ยวขณะบวช
ผู้สัมภาษณ์ :	ไปอยู่กับใคร อยู่กับพ่อ ตอนแรกอยู่กับแม่ไซ้ไหม แล้วทำไมถึงไปล่ะ	
นักเรียนออกกลางคัน 1 :	จะโดนจับสึกครับ เพื่อนพาไปเที่ยว โยมอุปถากเขาไม่เอา	
ผู้สัมภาษณ์ :	พ่อก็เลยพาไปอยู่กับพ่อ	
นักเรียนออกกลางคัน 1 :	ครับ	
ผู้สัมภาษณ์ :	พ่อแต่งงานใหม่ไหม แล้วมีลูกใหม่ไหม	
นักเรียนออกกลางคัน 1 :	มี	
ผู้สัมภาษณ์ :	แล้วไปอยู่อย่างนั้น แล้วสบายไหม	

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
นักเรียนออกกลางคัน 1 : มีตั้งค์ใช้ ผู้สัมภาษณ์ : พ่อทำอะไร นักเรียนออกกลางคัน 1 : ชุดลอกคดอง ผู้สัมภาษณ์ : รับจ้างทั่วไปหรือว่าเป็นผู้รับเหมา นักเรียนออกกลางคัน 1 : เป็นผู้รับเหมา	
ผู้สัมภาษณ์ : อยู่ได้ไหมคนเดียว กลับมาเพราะอะไร	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : แม่ แม่ไปรับ ผู้สัมภาษณ์ : แล้วแม่ก็เอาไปฝากไว้ที่โรงเรียน บ้านบางโพธิ์ แล้วก็ไปช่วง ม.3	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ช่วง ม.3 ช่วงเปิดเทอม ผู้สัมภาษณ์ : คือรับลูกมาได้ช่วงหนึ่ง ก็ไปเลย	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ครับ ผู้สัมภาษณ์ : ในระหว่างเรียนทำไมถึงคิดที่จะออก ในเมื่อเรียนใกล้จะจบแล้ว	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : เกครับ ผู้สัมภาษณ์ : เป็นเพราะเราเองใช่ไหม เกนี่ทำอะไรบ้าง	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ครับ เริ่มเที่ยว โดดเรียน เล่นเกมส์ เที่ยวกลางคืน ผู้สัมภาษณ์ : ไปอย่างไร กลุ่มเพื่อนคือคนที่ไหน แถวๆ นั้นหรือ	เที่ยว เที่ยวกลางคืน โดดเรียน เล่นเกมส์
นักเรียนออกกลางคัน 1 : คนแถวนั้น และคนที่อื่นด้วย ผู้สัมภาษณ์ : ทำอะไรบ้างล่ะ กินเหล้า สูบบุหรี่	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ครับ ผู้สัมภาษณ์ : เคยแว่นมอเตอร์ไซค์ไหม	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ไม่เคย ผู้สัมภาษณ์ : เวลาออกบ้านแล้วไปอยู่ตรงไหนกันส่วนใหญ่	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : มาโรงเรียนก็โดดไปร้านเกม ผู้สัมภาษณ์ : ร้านเกมส์ตรงไหน หน้าโรงเรียนหรือ	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ครับ	

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้สัมภาษณ์ : ช่วงปลายๆ จริงสามารถแก้ตัวได้ ใช้ใหม่ มีเหตุผลใดที่ไม่แก้	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ท้อครับ	
ผู้สัมภาษณ์ : ท้อ เพราะติด 0 ติด ร เยอะ	ท้อ เพราะติด 0 ติด ร เยอะ
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ครับ	
ผู้สัมภาษณ์ : แล้วได้ทำส่งไหม	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ทำครับ ทำบ้างไม่ทำบ้าง	
ผู้สัมภาษณ์ : คิดใหม่ว่า ตัวเองจะจบ ม.3	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ไม่คิด	
ผู้สัมภาษณ์ : สุดท้ายก็ยอมแพ้	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ครับผม	
ผู้สัมภาษณ์ : แล้วทำไมถึงมาตัดผมที่นี่	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ตอนแรกติดต่อพ่อ แล้วติดต่อพ่อ ไม่ได้ ตอนนั้นติดต่อได้แล้ว เขาทัก เฟสมา แล้วบอกให้โทรกลับ	
ผู้สัมภาษณ์ : แล้วแม่พาที่ได้ใจ รู้จักเจ้าอาวาส หรือ	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : รู้จักครับ เคยพามาบวชตอนน้ำ ท่วมใหญ่	
ผู้สัมภาษณ์ : ก็เลยเอามาฝากที่นี่ แล้วอนาคต ล่ะ จะตัดผมหรือ ตอนนั้นตัดได้ หรือยัง	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : เพิ่งได้สองทรง ทรงนักเรียน กับ รองทรง	
ผู้สัมภาษณ์ : เดียวก็ไปเปิดร้านตัดผมแถวบ้าน ละมั้ง	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : พ่อเขาติดต่อมา บอกว่าจะให้ เรียน กศน. แล้วไปเรียนต่อช่าง เพราะพ่อมีเพื่อนเป็นช่าง แต่ ไม่ให้ไป	
ผู้สัมภาษณ์ : สรุปรแม่ไม่ให้ไป แล้วอนาคต วางแผนไว้ว่าอย่างไร เพราะแม่ ไม่ให้ไป	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : แล้วแต่แม่ ตามใจแม่	

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ตามใจแม่ แล้วจะเรียนต่อไหม</p> <p>นักเรียนออกกลางคัน 1 : แม่ว่าจะให้เรียน กศน.</p> <p>ผู้สัมภาษณ์ : จากสภาพโรงเรียนที่เคยเรียน เป็นอย่างไร ร่มรื่นเหมาะสมไหม คิดว่าโรงเรียนดีไหม</p>	
<p>นักเรียนออกกลางคัน 1 : ก็ดีครับ ร่มรื่นดี</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การเรียนการสอนล่ะ</p> <p>นักเรียนออกกลางคัน 1 : ก็ดี</p> <p>ผู้สัมภาษณ์ : ครูใจดีไหม</p> <p>นักเรียนออกกลางคัน 1 : ทุกวิชา</p> <p>ผู้สัมภาษณ์ : ชอบวิชาอะไรเป็นพิเศษ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์ : คอม</p> <p>นักเรียนออกกลางคัน 1 : กับ ครู มีปัญหา กับ ครูใหม่ ไม่ชอบครู หรืออคติเป็นพิเศษ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ไม่มี</p>	
<p>นักเรียนออกกลางคัน 1 : ครูที่ปรึกษาเอาใจใส่ดีไหม</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ดี</p>	
<p>นักเรียนออกกลางคัน 1 : ตามถึงบ้านเลย</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : สรุปการเรียนการสอนไม่มี มีที่ตัวเรา</p>	
<p>นักเรียนออกกลางคัน 1 : ไม่มี จริงๆ ก็เป็นที่ตัวผมเอง</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การเบื่อหน่ายการเรียน มันเริ่มจากอะไร</p>	
<p>นักเรียนออกกลางคัน 1 : ติดเกมส์</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ติดเกมส์ ก็ไม่ค่อยได้เข้าเรียน</p>	
<p>นักเรียนออกกลางคัน 1 : นอนตึก</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : นอนตึกด้วย แล้วไงต่อ</p>	
<p>นักเรียนออกกลางคัน 1 : ไม่ไปโรงเรียน ตื่นสาย</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ไปทันบ้างไม่ทันบ้าง งานก็เลยไม่ทัน</p>	
<p>นักเรียนออกกลางคัน 1 : ไม่ทันเพื่อน งานก็เยอะ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วคิดว่า การคบเพื่อนมีผลต่อการชีวิตตรงนี้ไหม</p>	
<p>นักเรียนออกกลางคัน 1 : มีครับ</p>	

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้สัมภาษณ์ : นักเรียนเคยได้รับทุนไหม นักเรียนออกกลางคัน 1 : เคยครับ ได้มา 500 ผู้สัมภาษณ์ : ในชุมชน สภาพชุมชนที่อยู่อยากให้มีอะไรไม่อย่างอยากให้มีอะไรบ้าง นักเรียนออกกลางคัน 1 : ไม่มี ปกติ	
ผู้สัมภาษณ์ : กิจกรรมชุมชน เคยไปร่วมกิจกรรมอะไรบ้างของชุมชน	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : กีฬา เตบบอล วอลเลย์ เปตอง ผู้สัมภาษณ์ : เล่นกีฬาอย่างเดียว มีจิตอาสาไหม	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ตัดหญ้าวันพอ ผู้สัมภาษณ์ : ปลุกต้นไม้มีไหม	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ไม่มี ผู้สัมภาษณ์ : สภาพครอบครัว ตอนนี้เศรษฐกิจครอบครัวตอนนี้รายได้มาจากแม่ส่ง 3 คนพี่น้อง	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : 4 ครั้ง ผู้สัมภาษณ์ : พอใช้ไหม	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ไม่ค่อยพอ อยู่ที่พี่หมด อยู่ที่ผมเต็มหมด ผู้สัมภาษณ์ : หมดไปกับเกม	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ครับ	
ผู้สัมภาษณ์ : อาทิตย์นึงออกไปกับเพื่อนกี่ครั้ง	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ออกทุกวัน	
ผู้สัมภาษณ์ : ถ้ามายบอกรับ แปปเดียวเพื่อนก็มารับ	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ครับ สัมภาษณ์ : ที่บ้านก็จะมียาย พี่ น้องอีกคน เธอ นางสาว เคยทะเลาะกับน้ำไหม	ทะเลาะกับยายและนางสาว
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ทะเลาะ	
ผู้สัมภาษณ์ : ทะเลาะกับยายไหม	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ทะเลาะ	
ผู้สัมภาษณ์ : เสียใจไหม	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : เสียใจ	

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้สัมภาษณ์ : แล้วรู้ไหมว่าเขาหวังดี	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : รั้ครับ	
ผู้สัมภาษณ์ : แม่ไม่ได้กลับบ้านเลย เห็นกลับมา	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ครับ ตอนนี้อยู่กรุงเทพ สิ้นเดือน	
ผู้สัมภาษณ์ : จะลงมา	
ผู้สัมภาษณ์ : เดียวแม่มาก็จะกลับไหม	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : แม่อยู่ 3 เดือน ตอนแรกจะอยู่แค่	
ผู้สัมภาษณ์ : 3 เดือน แต่แม่บอกให้อยู่ป็นิ่งไป	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : เลย จะได้ตัดผมเป็น	
ผู้สัมภาษณ์ : ก็คือให้เป็นไปเลย อนาคตก็จะได้	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ไปเปิดร้าน	
ผู้สัมภาษณ์ : แม่เขาบอกจะเปิดร้านให้แล้ว	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : บ้าน ให้ตัดทรงนักเรียนก่อน	
ผู้สัมภาษณ์ : เห็นว่าแม่จะไปเกาหลี	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ไม่ไปแล้ว แม่ส่งรูปไปให้เขาดู	
ผู้สัมภาษณ์ : เขาว่าแม่แก่แล้ว เลยไม่ได้ไป	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : แล้วจะกลับมาอยู่บ้านหรือ	
ผู้สัมภาษณ์ : ตอนนี้อยู่กรุงเทพ	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ตอนนี่ยังอยู่กรุงเทพ	
ผู้สัมภาษณ์ : ครั้น	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : สุขภาพมีโรคประจำตัวไหม	
ผู้สัมภาษณ์ : ไม่มีครับ	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : กับเพื่อนมีปัญหาอะไรไหม	
ผู้สัมภาษณ์ : ไม่มีครับ	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : สรุปละ ไม่จบเพราะ	
ผู้สัมภาษณ์ : ตัวเอง	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : เปื่อการเรียนไหม	
ผู้สัมภาษณ์ : ไม่เปื่อ แต่ไม่ไปเพราะอยากเล่น	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : เกมส์	ไม่เปื่อเรียนแต่อยากเล่นเกมส์

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเธอก็คิดว่า น้องๆที่เป็นเหมือนเธอ เธอก็คิดว่าน่าจะให้แนวทางให้การป้องกันให้น้องได้จบอย่างไรบ้าง	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ถ้าเป็นผมก็คือ เกมส์ แล้วก็เพื่อนคบให้ดู	ปัญหา คือ เกมส์ กับเพื่อน
ผู้สัมภาษณ์ : เพื่อนกับเกม	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : สองอย่างที่ผมเป็น	
ผู้สัมภาษณ์ : แล้วอยู่ที่นี้เป็นอย่างไรบ้าง	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ดีครับ ดีกว่าอยู่บ้าน มีคอมพิวเตอร์ที่สนุก	
ผู้สัมภาษณ์ : มีใครดูแลไหมตรงที่พัก	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : มีครับ หลวงที่คอยดูแลอยู่	
ผู้สัมภาษณ์ : มีลูกศิษย์เยอะไหม	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : มีอีกคนเป็นหลานเจ้าอาวาสครับ	
ผู้สัมภาษณ์ : อยู่วัดมีหน้าที่อะไรบ้าง	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ตีห้าไปบิณฑบาตกับพระ เจ็ดโมงอาบน้ำกินข้าวแล้วก็ไปร้านตัดผม	
ผู้สัมภาษณ์ : ร้านอยู่ตรงไหน	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : หน้าวัดครับ เดินไป ห้าโมงเช้าก็เข้ามากินข้าว	
ผู้สัมภาษณ์ : ตอนนี้ได้รับค่าใช้จ่ายจากใคร	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : แม่ครับ เขาฝากหลวงพี่ไว้ให้วันละ 30 บาท เดือนหน้าจะเพิ่มเป็น 60 บาท ผมออกไปซื้อนมมา มาต้มกินก็หมดแล้วครับ	
ผู้สัมภาษณ์ : มีไปเที่ยวไหนมั่งไหม	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ไม่ได้ไปเลยครับ เดินออกไปแค่ร้านตัดผม ร้านค้าหน้าวัด และในวัด อยู่ในกรอบสี่เหลี่ยม	
ผู้สัมภาษณ์ : รู้สึกอึดอัดไหม	
นักเรียนออกกลางคัน 1 : ไม่ครับ	

บทสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง

ความสัมพันธ์กับนักเรียน ยาย อายุ 74 ปี

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ 20 มิถุนายน 2559

สถานที่สัมภาษณ์ บ้านเนินมะขาม อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

เวลา 16.30 น.

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้สัมภาษณ์ : ตอนนี้หลานชายไปอยู่ที่ไหนแล้วคะ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไปเรียนตัดผมอยู่วัดท่าซ่อย	
ผู้สัมภาษณ์ : เวลาที่ยายไปโรงเรียน ยายเห็นสภาพแวดล้อมที่โรงเรียนเห็นว่าควรปรับปรุงอะไรไหมคะ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : กิติ โรงเรียนกิติ ครูกิติ มันเป็นที่เด็กของเรามันไม่เอา มันเก	
ผู้สัมภาษณ์ : อุปกรณ์การเรียนการสอนเป็นไง เวลาที่เขาเชิญประชุมผู้ปกครอง เขาก็เชิญผู้ปกครองเข้าไปในห้องก็จะเห็นสภาพห้องเรียน	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : กิติ	
ผู้สัมภาษณ์ : การเดินทางลำบากไหม	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไม่ลำบากไหม ไปกับเพื่อนมั่งไปกับพี่มั่ง แต่มันไม่เข้าเรียน(หัวเราะ) เราก็ไม่รู้ ไปแวะเล่นเกมสั ไปทางไหนกันก็ไม่รู้ เราอยู่กับบ้าน พี่ก็โทรไปหาเพื่อนกลางค่างกลางคืน โทรให้เพื่อนมารับ เด็กใจแตกมันไม่ยอมเรียน เขาเรียนกันมันไม่รักเรียนเลย แม่มันก็โมโห	ไปกับเพื่อน เล่นเกมส์
ผู้สัมภาษณ์ : การเรียนการสอนเขาเคยพูดถึงโรงเรียนว่าไม่ใช่อะไรบ้าง	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไม่พูดถึง	
ผู้สัมภาษณ์ : คุณเขาเคยได้รับทุนไหม	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : เคยได้ 500 ตอนหลังไม่ได้ ตอนมัน	
เก	
ผู้สัมภาษณ์ : นักเรียนก็ยังคงเคยได้รับทุนจากโรงเรียนบ้าง	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ครูเคยให้เงินซื้ออุปกรณ์	

บทสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้สัมภาษณ์ : เขาเคยทำโทษบ้าง เข้าห้องฝ้าย ปกครองบ้างเขาบอกไหมคะ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : บอกทั้งนั้นแหละ	
ผู้สัมภาษณ์ : ยายว่ามาตรการที่โรงเรียนทำ สมควรแล้วหรือยัง	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : สมควร เด็กต้องเอา	
ผู้สัมภาษณ์ : มีการทำเกินเหตุไปไหม	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไม่เกินหรอก	
ผู้สัมภาษณ์ : ชุมชนภายในหมู่บ้านเป็นยังไงบ้าง	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : มีไม่มากหรอก มีก็นิดๆ หน่อยๆ	
ผู้สัมภาษณ์ : ส่วนใหญ่เขาทำอะไรคะ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ทำนา ทำนาก็ขาดทุน	
ผู้สัมภาษณ์ : มีรับจ้างบ้างไหมคะ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : มีรับจ้าง หลานเนี้ยก็ยังไปรับจ้างเลย	
ผู้สัมภาษณ์ : มีอาชีพเสริมไหมคะ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : เขามีตามหมู่บ้าน ขายน้ำพริกอยู่ สองหลัง ทอผ้ามีหลายบ้าน จักสาน ก็มี กระจบุง ตะกร้า กระจบุงเล็ก กระจบุงใหญ่	
ผู้สัมภาษณ์ : แถวนี่มีวัยรุ่นมีจับกลุ่มกันไหม	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไม่มี ค่ำลิ่งกันนอนกันแล้ว	
ผู้สัมภาษณ์ : ประมาณกี่ทุ่มที่ไม่ออกจากบ้านกัน	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : สองทุ่มก็ไม่ออกกันแล้ว	
ผู้สัมภาษณ์ : แล้วหลานชายล่ะคะ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : พอค่ำมันก็โทรหาเพื่อนให้มารับ ไป ร้านเกมส์ละ แม่มันไปตาม มันก็ไม่ กลับ	ไปกับเพื่อนผู้ปกครองตามกลับก็ไม่ กลับ
ผู้สัมภาษณ์ : กลับดึกไหม	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : บางวันก็มา บางวันก็ไม่มา แม่มันไป ตามก็ไม่มา แม่มันก็ปล่อย ไม่รู้จะทำ ยังไงลูก จะตีมัน มันก็สู้ แม่มันเล็ก นิดเดียว(หัวเราะ) แม่มันบอก ระหว่างเกมกับแม่จะเอาใคร มัน ออกบอก เอาเกมส์ เด็กดี มัน ไม่เอาอะไร แม่ก็รัก ก็ห่วง	ทะเลาะกับคนในครอบครัว

บทสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
สัมภาษณ์ : เด็กในหมู่บ้านที่ไม่จบม.3 ไม่ไหม ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไม่มี มีมันคนเดียว ผู้สัมภาษณ์ : ที่หมู่บ้านมีอบรมหรืออะไรในหมู่บ้านสำหรับเด็กๆ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไม่มี ผู้สัมภาษณ์ : กีฬา มีไหมคะ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : มี ไปเตะบอลหลายที่ ผู้สัมภาษณ์ : มีกิจกรรมที่ไปพัฒนาหมู่บ้าน ผู้ปกครองนักเรียน 1 : มี ผู้สัมภาษณ์ : ชุมชนมีฝุ่นละออง เสียงดัง กลิ่นรบกวนไหมคะ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไม่มี ผู้สัมภาษณ์ : ร้านขายสุรา	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : มี ผู้สัมภาษณ์ : หลายชายเคยซื้อไหม ผู้ปกครองนักเรียน 1 : หลานคนโตไม่กิน แต่หลานชายอีกคนกิน เม้าหัวราน้ำ	ดื่มสุรา
ผู้สัมภาษณ์ : แหล่งมีวุฒุมยาเสพติดมีไหมคะ ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไม่มี ถ้ามีก็ออกไปเลย ผู้สัมภาษณ์ : การพนันมีไหมคะ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ถ้าผีไม่ตายไม่เล่น ผู้สัมภาษณ์ : ด้านครอบครัว รายได้มาจากแม่เขาคคนเดียวใช้ไหมคะ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ใช่ รายได้ไม่พอ ผู้สัมภาษณ์ : ไปฝรั่งเศส	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไปฝรั่งเศสมาปี่นึ่ง กลับมาแล้ว ผู้สัมภาษณ์ : ตอนนี้ไปกรุงเทพ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไปทำงานกรุงเทพ สักสองเดือน แล้วจะไปเกาหลีสามเดือน แล้วจะไปอเมริกา	
ผู้สัมภาษณ์ : รายได้ประมาณเท่าไรคะ ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ที่ไปฝรั่งเศสเดือนละห้าหมื่น	
สัมภาษณ์ : แล้วเขาไปรับจ้างไหม ผู้ปกครองนักเรียน 1 : เคยไปรับจ้างหิ้วปูนกับพี่ชาย วันละ 300 ช่วงปิดเทอม	

บทสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
<p>สัมภาษณ์ : มีน้ำสาว เขามีแฟนไหมคะ</p> <p>ผู้ปกครองนักเรียน 1 : เขาเลิกกับแฟนเขาแล้ว</p> <p>ผู้สัมภาษณ์ : เขาเคยไปอยู่กับพ่อใช้ไหมคะ</p> <p>ผู้ปกครองนักเรียน 1 : เขาเคยไปบวชอยู่วัดท่าหลวง</p> <p>ผู้สัมภาษณ์ : พ่อเขาอยู่ที่ไหนคะ</p>	
<p>ผู้ปกครองนักเรียน 1 : อยู่ทางภาคอีสาน มีเมียใหม่ จังหวัดร้อยเอ็ด</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : อยู่กันกี่คน</p>	
<p>ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ยาย น้ำ และลูก 4 คน รักลูก แม่มันอยากอยู่กับลูก ลูกอดตายก็ต้องไปอยู่กับน้ำ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ทะเลาะกันน้ำ เหยียงผ้าทั้งหมดแล้วไม่ให้มันอยู่ มันก็ไปอยู่กับน้ำอีกคน ตอนหลังฝนตกฟ้าร้องสงสารมันก็เอามันมาอยู่ด้วย มันก็เหมือนเดิม</p>	ทะเลาะกับน้ำ
<p>ผู้สัมภาษณ์ : จริงๆ แล้ว น้ำก็อารมณ์โมโहनั่นแหละ ก็ไม่ให้อยู่</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : บุคคลในบ้านก็ไม่มียาเสพติดนะคะ</p>	
<p>ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไม่มี หลานคนโต เหล้าไม่กิน บุหรี่ไม่สูบ เที้ยวไม่เที้ยว หลานชายอีกคน ลักดูดยา</p>	สูบบุหรี่
<p>ผู้สัมภาษณ์ : จริงๆ แล้วอยากให้หลานคนนี้เรียนสูงไหมคะ</p>	
<p>ผู้ปกครองนักเรียน 1 : อยากสิ อยากให้เรียน แต่มันจะไม่เรียนให้เราสิ มันไม่เอา แม่มัน อยากให้เรียนจะตาย ไม่รู้จะทำยังไง</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แม่ไม่อยู่ด้วย</p>	
<p>ผู้ปกครองนักเรียน 1 : อยู่มันก็ไม่กลัว</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : เรื่องสุขภาพนักเรียนมีไหมคะ</p>	
<p>ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไม่มี</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การเรียนมีปัญหาไหมคะ</p>	
<p>ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไปโรงเรียนทุกวัน แต่จะเข้าเรียนหรือเปล่าเราก็ไม่รู้หรือมันไปร้านเกมส์</p>	

บทสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้สัมภาษณ์ : มีทะเลาะกับเพื่อนบ้างไหมคะ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไม่มีนะ มีแต่ไปตีกับคนข้างนอก เสียไป 700	ทะเลาะกับบุคคลภายนอก
ผู้สัมภาษณ์ : มีทะเลาะวิวาทกับคนอื่น แล้วนักเรียนพูดถึงโรงเรียนอย่างไร	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ก็ดี ครูก็ดี	
ผู้สัมภาษณ์ : ผู้ปกครองก็ให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนดี อบรม แนะนำนักเรียนเรื่องกิน เรื่องนอน เรื่องเที่ยว มีหมดทั้งยายทั้งน้าใช่ไหมคะ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : อยากให้ไป ไม่ไปไม่รู้จะทำยังไง	
ผู้สัมภาษณ์ : ความประพฤติของนักเรียนเมื่อทำผิดมาสาย ยายรับทราบนะคะ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ไปแต่เช้าไม่เข้าโรงเรียน ถ้าอาจารย์ไม่บอกก็ไม่รู้ ไปเล่นเกมส์ ดิทดเกมงอมแงม	
ผู้สัมภาษณ์ : ยาเสพติดมีบุหรื	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : มีเหล้ากินที่สองที่ แต่เกมส์ประจำ	
ผู้สัมภาษณ์ : เล่นโทรศัพท์ไหม	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : มีแต่โทรให้เพื่อนมารับแล้วก็ไป	
ผู้สัมภาษณ์ : ทำการบ้านบ้างไหม	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : ทำ มันทำ มันว่ามันทำนะ เราไม่ก็ไม่รู้ว่ามันทำหรือไม่ทำ	
ผู้สัมภาษณ์ : ยายว่า หลานยายคนนี้ มีปัญหาอะไรมากที่สุด	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : มันก็มีเล่นเกมส์เท่านั้นแหละ ไม่มีปัญหาอะไร มีก็แต่ที่ไปตีเขานั้นแหละ	
ผู้สัมภาษณ์ : เพื่อนส่วนใหญ่เป็นคนที่ไหน	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 : เพื่อนที่ไหนก็ไม่รู้ ไม่เคยเห็น มันโทรกริ่งเดียวให้เพื่อนมารับมันก็ไปแล้ว มันติดเพื่อน บางทีไปนอนกับเพื่อน ไม่กลับแล้ว บางทีไปเล่นกงเล่นไก่อะไรโน่น	

บทสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง (ต่อ)

บทสัมภาษณ์		ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้สัมภาษณ์ :	เราก็ไม่รู้จะตามยังไงผู้	
ปกครองนักเรียน 1 :	ไม่ตามหรอก ตายได้ยื่นก็ไปเอามัน มา	
ผู้สัมภาษณ์ :	เคยตามไหมช่วงแรกๆ	
ผู้ปกครองนักเรียน 1 :	ไม่ตามหรอก ตามไม่ไหวหรอก ตัวเองก็จะเอาไปไม่ไหวแล้ว ได้ย มันก็มาเองแหละ	

บทสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษาของนักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง

ความสัมพันธ์กับนักเรียน ครูที่ปรึกษา อายุ 28 ปี ระดับการศึกษา ปริญญาโท

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ 28 มิถุนายน 2559

สถานที่ที่สัมภาษณ์ บ้านครูที่ปรึกษา 1 เวลา 16.30 น.

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้สัมภาษณ์ : สภาพแวดล้อม-บรรยากาศภายในโรงเรียน เอื้อต่อการเรียนการสอนหรือไม่</p>	
<p>ครูที่ปรึกษา 1 : ห้องเรียนมีเพียงพอ มีสื่ออุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกครบทุกห้อง สภาพแวดล้อมภายนอกผมว่าก็ดีนะ ร่มรื่นมีที่สำหรับให้นักเรียนพักผ่อนด้วย</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้หรือไม่</p> <p>ครูที่ปรึกษา 1 : แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนมีหลายแหล่ง ทั้งห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ แปลงเกษตร โรงเรียนเรามีพร้อมครับ แต่เด็กส่วนใหญ่มักจะเข้าแต่ห้องคอมพิวเตอร์ชอบที่จะเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยีมากกว่า</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ใกล้ร้านอินเทอร์เน็ต หรือร้านค้าที่จำหน่ายสุรา บุหรี่ให้กับเยาวชน ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีหรือไม่</p>	
<p>ครูที่ปรึกษา 1 : ร้านค้ามีแต่ห่างจากโรงเรียนไปหน่อย แต่นักเรียนเราก็ไม่ได้ไปซื้อหรอกครับ แต่ร้านเกมส์มีเยอะๆ จากโรงเรียนไปนิดเดียว เขาเปิดตั้งแต่เช้า นักเรียนที่นี่ก็มักจะเข้าไปเล่น พวกนี้ก็จะเข้าโรงเรียนสาย บางทีก็เป็นพวกที่โดดเรียนออกไปก็มี ผมเคยออกไปตามนักเรียนของเราเจอนักเรียนอยู่ในนั้น แต่เราก็ไม่สามารถทำอะไรได้นอกจากบอกให้นักเรียนเข้ามาเรียน บางที นักเรียนขาดเรียนเป็นเวลาหลายวัน บางวันก็มาสาย เพื่อน ๆ ของเขาเคยมาบอกว่า เขามาโรงเรียนแต่ไม่เข้าโรงเรียน อยู่ร้านเกมส์หน้าโรงเรียนจึงออกไปตามดู ปรากฏว่าพบนักเรียนอยู่ที่นั่น จึงพานักเรียนเข้ามาในโรงเรียนและแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบ</p>	<p>การขาดเรียน การเล่นเกมส์</p>

บทสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษาของนักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้สัมภาษณ์ : โรงเรียนไม่มีมาตรการอะไรหรือคะ</p> <p>ครูที่ปรึกษา 1 : มันยากนะ ตรงนี้ก็คงอยู่ที่จิตสำนึกของเจ้าของร้านด้วยว่าควรปฏิบัติอย่างไร</p> <p>ผู้สัมภาษณ์ : ด้านการเรียนการสอนเป็นอย่างไรบ้างคะ</p>	
<p>เช่น หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนของครู และพบปัญหาใดบ้าง</p>	
<p>ครูที่ปรึกษา 1 : หลักสูตรของโรงเรียนก็มีชัดเจน ครูก็จัดการเรียนการสอนไปตามหลักสูตร จะมีก็แต่ความ</p> <p>รับผิดชอบของนักเรียน เวลาที่มอบหมายงานมักไม่ค่อยทำส่ง ความสนใจในห้องเรียนก็น้อยลง ผมก็มองหลายอย่างนะ อาจจะด้วยวิธีการสอนหรือเปล่า ก็ลองปรับเปลี่ยนดู ผลก็ได้ตามเดิม</p>	นักเรียนขาดความรับผิดชอบ
<p>ผู้สัมภาษณ์ : นักเรียนติด 0 ร มส เยอะไหมคะ</p> <p>ครูที่ปรึกษา 1 : ถ้าเป็นวิชาที่ผมสอน ก็เยอะพอสมควร ประมาณ 20 % เวลาสอบ ก็ทำคะแนนไม่ได้</p> <p>ส่งงานก็ไม่ค่อยทำส่ง ผมก็พยายามที่จะทำให้นักเรียนมีคะแนนเก็บ แต่บางทีก็ต้องขึ้นอยู่กับตัวนักเรียนด้วย</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การให้ทุนการศึกษาให้แก่เด็กที่ขาดแคลน ยากจน เป็นอย่างไร</p>	
<p>ครูที่ปรึกษา 1 : โรงเรียนมีการจัดทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ประพฤติดีและขาดแคลนอยู่ทุกปีครับ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : การจัดบริการแนะแนว และแก้ปัญหาเด็กเป็น รายกรณี ทั้งถึงและครอบคลุมนักเรียนทุกคนหรือไม่</p>	
<p>ครูที่ปรึกษา 1 : การแนะแนวฝ่ายวิชาการเป็นผู้ดูแล ส่วนปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับตัวเด็ก ก็เป็นหน้าที่ของครูที่ปรึกษาที่จะต้องช่วยกันสอดส่องดูแล และให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : โรงเรียนมีมาตรการการทำโทษที่เข้มงวดเกินไปหรือไม่</p>	

บทสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษาของนักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
<p>ครูที่ปรึกษา 1 : ตามความคิดเห็นของผมก็คือ ทุกโรงเรียนหรือแม้แต่หน่วยงานจะต้องมีมาตรการการปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบขององค์กรหรือหน่วยงานนั้นอยู่แล้ว นักเรียนก็เช่นกัน ทางฝ่ายกิจการนักเรียนได้ทำคู่มือให้นักเรียนและแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับกฎระเบียบหรือมาตรการต่างๆ ของโรงเรียน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ปัญหาด้านโรงเรียนอย่างไร</p> <p>ครูที่ปรึกษา 1 : ที่ผมเห็นคือ การติดตามการแก้ 0 ร มส ของนักเรียน ต้องมีการติดตามอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ เพราะตัวนักเรียนเองมักจะปล่อยไปเรื่อยๆ จนสะสมมากยากที่จะแก้ไหวในตอนท้ายของการเรียนนักเรียนก็จะออกไปก่อนที่จะจบ</p>	<p>การติดตามการแก้ 0 ร มส ของนักเรียน ต้องมีการติดตามอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : สภาพเศรษฐกิจชุมชน ครอบครัวยุใหญ่ในชุมชน เป็นอย่างไรบ้าง</p> <p>ครูที่ปรึกษา 1 : ส่วนใหญ่ก็ประกอบอาชีพเกษตร ทำไร่ ทำนา ทำสวน มีค้าขายบ้าง แต่ก็มีผู้ปกครองไม่น้อยที่ไปทำงานต่างจังหวัดหรือนอกพื้นที่ ทำให้การเลี้ยงดูลูกจะตกอยู่กับผู้สูงอายุ ซึ่งดูแลได้ไม่ทั่วถึง</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ปัญหาด้านชุมชนอย่างไร</p> <p>ครูที่ปรึกษา 1 : เป็นเรื่องยากมากที่จะเข้าไปแก้ปัญหา เพราะปัญหาที่เกิดมาจากสภาพเศรษฐกิจโลก การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การมีค่านิยมที่เปลี่ยนไป พ่อแม่ต้องไปทำงานข้างนอก ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูนักเรียนด้วยแล้ว ปัญหาที่จะตามมาก็มากมาย เราฝ่ายเดียวก็คงแก้ไม่ไหวต้องขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและตัวนักเรียนด้วย</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ด้านสภาพครอบครัวของครอบครัวนักเรียน เป็นอย่างไรบ้าง</p>	

บทสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษาของนักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
<p>ครูที่ปรึกษา 1 : นักเรียนในความดูแลของผม สภาพครอบครัวมีปัญหา พ่อแม่หย่าร้าง พ่อมีครอบครัวใหม่ แม่มีลูกหลานคน ต้องไปทำงานต่างประเทศ ไม่มีเวลาดูแลลูก ยายเขาต้องดูแล น้าอยู่ด้วยแต่ก็ไม่ค่อยจะถูกกันสักเท่าไร นักเรียนขาดที่พึ่ง ทำให้มีพฤติกรรมที่ไม่ดี ออกนอกรับประจำ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ปัญหาด้านครอบครัวอย่างไร</p>	ครอบครัวที่ไม่อบอุ่น
<p>ครูที่ปรึกษา 1 : ผมว่า ความรักเอาใจใส่ในครอบครัวเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ถ้าครอบครัวได้อยู่พร้อมหน้าพร้อมตาครอบครัวนั้นก็มีความสุข แต่ในกรณีนี้ หากเลือกไม่ได้นักเรียนก็ต้องรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสิ่งที่เกิดขึ้น แต่กรณีนี้ เขาไม่ได้ปรับตัวกับบุคคลในบ้านแต่ออกไปนอกรับแทน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : สุขภาพของนักเรียนและการเรียนของนักเรียนเป็นอย่างไรบ้างคะ</p>	มาสาย ไม่ใส่ใจการเรียน
<p>ครูที่ปรึกษา 1 : นักเรียนมีสุขภาพดีปกติ การเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ติดตรงที่ว่านักเรียนมักจะมาสายและไม่ใส่ใจในการเรียน ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน ปัญหาตามมาก็คือติด 0 ร มส หลายวิชา จนแก้ไม่ไหว</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ความสัมพันธ์ของนักเรียนต่อครู และเพื่อนๆ เป็นอย่างไรบ้าง</p>	
<p>ครูที่ปรึกษา 1 : ก็ไม่มีปัญหาอะไร กับเพื่อนก็เข้ากับเพื่อนได้ดี</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ความประพฤติของนักเรียนเป็นอย่างไรบ้าง</p>	
<p>ครูที่ปรึกษา 1 : นักเรียนมาสายเป็นประจำ ประมาณคาบ 1 หรือ คาบ 2 มาไม่ทันเข้าแถว บางวันก็ขาดเรียน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : แล้วคุณครูทำอย่างไร</p>	

บทสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษาของนักเรียนคนที่ 1 เด็กชายก้อง (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
<p>ครูที่ปรึกษา 1 : เคยแจ้งพฤติกรรมของนักเรียนกับยายไป แต่ยายก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ส่วนที่ชายก็เคยพยายามาโรงเรียนและมาติดต่อกับโรงเรียนแต่ก็ไม่สามารถตัดสินใจอะไรได้ ต้องถามแม่ซึ่งอยู่ประเทศฝรั่งเศส ครูที่ปรึกษาได้คุยกับแม่เขาตลอด แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ เพราะทางบ้านไม่ทราบว่าจะไปตามตัวเด็กจากที่ไหน</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ปัญหาที่พบเกี่ยวกับตัวนักเรียนมีอะไรบ้าง</p> <p>ครูที่ปรึกษา 1 : ผมออกไปเยี่ยมบ้าน และได้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับนักเรียน อยู่บ้านก็ทะเลาะกับคนที่บ้าน เมื่อก่อนปิดเทอมก็ไปทะเลาะกับคนภายนอกอีก มีเพื่อนพาเที่ยวไม่กลับบ้าน กลับเป็นบางวัน เข้าร้านเกมส์ประจำ สิบบุหรี ดีมสุรา ตกเดือนเขาและแจ้งผู้ปกครองให้ทราบเกือบทุกวัน แต่ปัญหาก็เหมือนเดิม</p>	<p>เข้าร้านเกมส์ประจำ สิบบุหรี ดีมสุรา</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์ : ท่านขอคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ปัญหาด้านตัวนักเรียนอย่างไร</p> <p>ครูที่ปรึกษา 1 : ผมคิดว่า ปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากครอบครัวที่ไม่อบอุ่นประกอบด้วยช่วงวัยของนักเรียนที่ต้องคอยดูแลเป็นพิเศษด้วย แต่ไม่มีใครสามารถบังคับเขาได้เลย ครูที่ปรึกษาก็ตามเขาไม่ไหว เรื่องการเรียน การขาดเรียนก็ตกเดือน ติดตามเขาเสมอ ก็พยายามเต็มที่แล้ว แต่ตัวนักเรียนไม่ทำอะไรเลย นี่คือนักเรียนที่แก้ไม่ได้</p>	<p>ปัญหาเกิดจากครอบครัวที่ไม่อบอุ่นในวัยของนักเรียนที่เป็นวัยรุ่น</p>

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 2 เด็กชายกล้า อายุ 15 ปี

ออกจากโรงเรียนเมื่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เทอมที่ 2 ปีการศึกษา 2558

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ 17 มิถุนายน 2559

สถานที่สัมภาษณ์ บ้านท่าบุญ ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร เวลาประมาณ 17.00 น.

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้วิจัย : นักเรียนคิดว่าสภาพแวดล้อม บรรยากาศภายใน โรงเรียน จำนวนห้องเรียน แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเอื้อต่อการ เรียนการสอนหรือไม่ นักเรียน : พร้อมทุกอย่างเลย	
ผู้วิจัย : การเดินทางมาโรงเรียนนักเรียนเดินทางมาโดยวิธีใด นักเรียน : แม่ไปส่ง	
ผู้วิจัย : เมื่อมาโรงเรียนมีความรู้สึกที่ไม่ปลอดภัยหรือไม่ นักเรียน : ดีครับ	
ผู้วิจัย : นักเรียนเคยใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ต หรือร้านค้าที่ จำหน่ายสุรา บุหรี่ให้กับเยาวชนที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ในบริเวณ ที่ใกล้กับโรงเรียนหรือไม่ ป่อยครั้งหรือไม่และในช่วงเวลาใด นักเรียน : ไม่เคยครับ	
ผู้วิจัย : ครูมีทักษะด้านการจัดการเรียนการสอนมากน้อย เพียงใด นักเรียน : ดีครับ เข้าใจครับ	
ผู้วิจัย : ครูมีการใช้สื่อหรือกิจกรรมในการจัดการเรียนการ สอนบ้างหรือไม่ นักเรียน : ไม่มีครับ ดีหมด	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีความต้องการในเรื่องทุนการศึกษาหรือไม่ นักเรียน : อยากรับ	
ผู้วิจัย : ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนวได้ให้คำปรึกษากับ นักเรียน เมื่อนักเรียนประสบปัญหาหรือไม่ นักเรียน : ไม่เคยไปปรึกษาครูเลยครับ	
ผู้วิจัย : นักเรียนคิดว่ามาตรการในการลงโทษของโรงเรียน เป็นอย่างไร นักเรียน : พอใจแล้วครับ ดีทุกอย่าง	
ผู้วิจัย : สิ่งที่นักเรียนต้องการให้มีความช่วยเหลือคืออะไร นักเรียน : ทุนการศึกษา	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางใน การแก้ไขปัญหาด้านโรงเรียนอย่างไร นักเรียน : ไม่มีครับ	

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 2 เด็กชายกล้า อายุ 15 ปี (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้วิจัย : เศรษฐกิจชุมชนมีผลกระทบต่อนักเรียนบ้างหรือไม่ นักเรียน : ไม่มี	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านชุมชนอย่างไร นักเรียน : ไม่มี	
ผู้วิจัย : รายได้ของครอบครัว เพียงพอต่อการใช้จ่ายในครอบครัวหรือไม่ นักเรียน : พอครับ	
ผู้วิจัย : นักเรียนได้ออกไปช่วยทำงานและหารายได้เลี้ยงครอบครัวหรือไม่ นักเรียน : เคยครับ ไปรับจ้างเก็บกิ่งมะนาว	
ผู้วิจัย : ปัจจุบันนักเรียนอาศัยอยู่กับใคร มีสมาชิกกี่คน นักเรียน : 5 คน น้องสาว 2 คน พ่อ แม่ แล้วก็ผมครับ	
ผู้วิจัย : ความสัมพันธ์ของครอบครัวเป็นอย่างไร นักเรียน : พ่อทะเลาะกับน้อง เรื่องเที่ยวกลางคืน	
ผู้วิจัย : สภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียนส่งเสริมต่อการเรียนของนักเรียน นักเรียน : พร้อมทุกอย่างครับ ไม่มีสัญญาณ wifi	
ผู้วิจัย : มีบุคคลในครอบครัวใช้หรือเสพยาเสพติดหรือไม่ ประเภทสิ่งเสพติด นักเรียน : ติดบุหรี่ ดื่มสุราเป็นบางครั้งเวลามีงาน	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านครอบครัวอย่างไร นักเรียน : ไม่มี	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพหรือไม่ นักเรียน : ปกติ	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีบุคลิกภาพทางร่างกายผิดปกติหรือไม่ นักเรียน : ปกติ	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อนหรือไม่ นักเรียน : ไม่มีครับ	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ หรือมีผลการเรียน 0 ร มส หลายวิชาหรือไม่ นักเรียน : ติด 0 ม.1 4 ตัว ม.2 ติดอีก 2 ตัว ครับ	

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 2 เด็กชายกล้า อายุ 15 ปี (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้วิจัย : นักเรียนตกซ้ำชั้น เนื่องจากมีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์เลื่อนชั้นหรือไม่ นักเรียน : ไม่มี	
ผู้วิจัย : นักเรียนต้องการให้มีการซ่อมเสริมในวิชาหลักหรือไม่ นักเรียน : ไม่ต้องการแล้วครับเรียนเยอะอยู่แล้ว	
ผู้วิจัย : นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูกำหนดได้หรือไม่ นักเรียน : ส่งไม่ทันก็มีครับทำไม่ทัน	
ผู้วิจัย : นักเรียนรู้สึกประทับใจหรือไม่ประทับใจครูบ้างไม่อย่างไร นักเรียน : ไม่มี	
ผู้วิจัย : ครูที่ปรึกษา ครูประจำวิชา ให้คำปรึกษาและแนะนำในเรื่องการเรียนและอื่น ๆ ให้กับนักเรียนได้หรือไม่ นักเรียน : ไม่เคยไปปรึกษาเข้าเลยครับ	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีเพื่อนสนิทหรือไม่ นักเรียน : อารัม	
ผู้วิจัย : นักเรียนเคยทะเลาะกับเพื่อนหรือไม่ นักเรียน : ไม่เคย	
ผู้วิจัย : นักเรียนคิดว่า โรงเรียนที่นักเรียนศึกษานั้นเป็นอย่างไร นักเรียน : ดีอยู่แล้ว	
ผู้วิจัย : ผู้ปกครองให้ความสนใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียนและปัญหาของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร นักเรียน : เป็นบางครั้ง	
ผู้วิจัย : นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อผู้ปกครองอบรมให้คำแนะนำแก่นักเรียนเรื่องการเรียน กานกิน การนอน หรือการเที่ยว นักเรียน : พ่อกับแม่ไม่เคยให้คำแนะนำเลย	
ผู้วิจัย : นักเรียนเคยทะเลาะกับผู้ปกครองในเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนหรือไม่ นักเรียน : เคยครั้งที่บอกว่าจะไม่ไปเรียนแล้ว	

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 2 เด็กชายกล้า อายุ 15 ปี (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้วิจัย : นักเรียนถูกทารุณกรรมจากผู้ปกครองหรือสมาชิกในครอบครัวหรือไม่ นักเรียน : ไม่มี	
ผู้วิจัย : นักเรียนทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนเป็นประจำบ่อยครั้งหรือไม่ นักเรียน : เคยคิดจะโดดเรียน แล้วก็เปลี่ยนใจกลับมาเข้าโรงเรียน ตอนนั้นแก็ 0 อยู่ แล้วทำงานส่งไม่ทันงานเยอะก็เลยอยากโดดครับ	
ผู้วิจัย : นักเรียนขาดเรียนบ่อยหรือไม่ เพราะเหตุใด นักเรียน : บ่อยตอนที่แก็ 0 ไม่ผ่านครับ	ปัญหาทางการติด 0 แล้วแก็ไม่ผ่าน
ผู้วิจัย : นักเรียนอยากมาเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด นักเรียน : ไม่อยากแล้วครับ	
ผู้วิจัย : นักเรียนเคยลองเสพยาเสพติดหรือไม่ นักเรียน : ไม่เคย	
ผู้วิจัย : นักเรียนเข้าร้านเกมส์บ่อยครั้งหรือไม่ นักเรียน : เคย ทุกเสาร์ - อาทิตย์	
ผู้วิจัย : นักเรียนเวลาว่างนักเรียนมักจะทำกิจกรรมใด นักเรียน : เล่นเกมส์	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีปัญหาทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นหรือไม่ นักเรียน : ไม่เคย	
ผู้วิจัย : นักเรียนหยุดเรียนเนื่องจากมีคูรั๊กหรืออยู่ร่วมกันฉันท์สามีภรรยา หรือปัญหาขู่สาว หรือตั้งครรภโดยไม่พร้อมจึงต้องหยุดเรียน หรือไม่ นักเรียน : ไม่	
ผู้วิจัย : สิ่งที่ทำให้นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจมากที่สุดคืออะไร นักเรียน : ไม่มี	
ผู้วิจัย : สาเหตุที่นักเรียนตัดสินใจออกจากกลางคัน นักเรียน : การแก็ 0 แล้วไม่ผ่านครับ	
ผู้วิจัย : นักเรียนต้องการให้ทางโรงเรียนช่วยเหลือด้านใดบ้าง นักเรียน : ทุนการศึกษา การแก็ 0 อยากให้แก็แล้วผ่านเลย ครับ	
ผู้วิจัย : นักเรียนอยากเรียนต่อให้จบหลักสูตรหรือไม่เพราะเหตุใด นักเรียน : ไม่อยากแล้ว	

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 2 เด็กชายกล้า อายุ 15 ปี (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้วิจัย : นักเรียนพร้อมที่จะเข้าสู่โรงเรียนอีกครั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด นักเรียน : ไม่อยากกลับไปแล้ว</p>	
<p>ผู้วิจัย : นักเรียนต้องการเรียนโดยวิธีโรงเรียนทางเลือกแบบใด นักเรียน : กศน.</p>	
<p>ผู้วิจัย : นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการเรียนในระบบโรงเรียน นักเรียน : ไม่ชอบ</p>	
<p>ผู้วิจัย : นักเรียนประสบปัญหาอะไรบ้างจากการเรียนในระบบโรงเรียน นักเรียน : การติด 0</p>	
<p>ผู้วิจัย : นักเรียนต้องการเสนอแนะวิธีการป้องกันการออกกลางคันอย่างไรบ้าง นักเรียน : อยากให้การแก้ 0 พอไปแก้แล้วผ่านเลยครับ</p>	

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 3 เด็กหญิงมิน อายุ 15 ปี

ออกจากโรงเรียนเมื่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เทอมที่ 2 ปีการศึกษา 2558

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ วันที่ 20 มิถุนายน 2559

สถานที่สัมภาษณ์ บ้านท่าบัว ตำบลโพทะเล อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร เวลาประมาณ 17.00 น.

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้วิจัย : นักเรียนคิดว่าสภาพแวดล้อม บรรยากาศภายใน โรงเรียน จำนวนห้องเรียน แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเอื้อต่อ การเรียนรู้การสอนหรือไม่ นักเรียน : เอื้อทุกอย่าง	
ผู้วิจัย : การเดินทางมาโรงเรียนนักเรียนเดินทางมาโดยวิธีใด นักเรียน : รถรับส่ง	
ผู้วิจัย : เมื่อมาโรงเรียนมีความรู้สึกที่ไม่ปลอดภัยหรือไม่ นักเรียน : ไม่มี ปลอดภัย	
ผู้วิจัย : นักเรียนเคยใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ต หรือร้านค้า ที่จำหน่ายสุรา บุหรี่ให้กับเยาวชนที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ใน บริเวณที่ใกล้กับโรงเรียนหรือไม่ ป้อยครั้งหรือไม่และใน ช่วงเวลาใด นักเรียน : ไม่เคย	
ผู้วิจัย : ครูมีทักษะด้านการจัดการเรียนการสอนมากน้อย เพียงใด นักเรียน : ก็ดี	
ผู้วิจัย : ครูมีการใช้สื่อหรือกิจกรรมในการจัดการเรียนการ สอนบ้างหรือไม่ นักเรียน : มีคะ	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีความต้องการในเรื่องทุนการศึกษาหรือไม่ นักเรียน : ต้องการ	
ผู้วิจัย : ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนวได้ให้คำปรึกษากับ นักเรียน เมื่อนักเรียนประสบปัญหาหรือไม่ นักเรียน : ไม่เคยไปปรึกษาเลย	
ผู้วิจัย : นักเรียนคิดว่ามาตรการในการลงโทษของโรงเรียน เป็นอย่างไร นักเรียน : ก็ดี	
ผู้วิจัย : สิ่งนี้นักเรียนต้องการให้มีความช่วยเหลือคืออะไร นักเรียน : ต้องการทุนการศึกษา	

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 3 เด็กหญิงมัน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้วิจัย : นักเรียนมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านโรงเรียนอย่างไร นักเรียน : ไม่มี	
ผู้วิจัย เศรษฐกิจชุมชนมีผลกระทบต่อนักเรียนบ้างหรือไม่ นักเรียน : ไม่มี	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านชุมชนอย่างไร นักเรียน : ไม่มี	
ผู้วิจัย : รายได้ของครอบครัว เพียงพอต่อการใช้จ่ายในครอบครัวหรือไม่ นักเรียน : : ถ้าวันไหนมีมันก็พอ ไม่มีมันก็ไม่พอ	
ผู้วิจัย : นักเรียนได้ออกไปช่วยทำงานและหารายได้เลี้ยงครอบครัวหรือไม่ นักเรียน : ไม่เคย	
ผู้วิจัย : ปัจจุบันนักเรียนอาศัยอยู่กับใคร มีสมาชิกกี่คน นักเรียน : 4 คน พ่อ แม่ ย่า และหนู	
ผู้วิจัย : ความสัมพันธ์ของครอบครัวเป็นอย่างไร นักเรียน : พ่อดู ทะเลาะกับพ่อบ่อยเรื่องมีแฟน	
ผู้วิจัย : สภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียนส่งเสริมต่อการเรียนของนักเรียน นักเรียน : ไม่ส่งเสริม	
ผู้วิจัย : มีบุคคลในครอบครัวใช้หรือเสพยาเสพติดหรือไม่ ประเภทสิ่งเสพติด นักเรียน : ไม่มี	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านครอบครัวอย่างไร นักเรียน : ไม่มี	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพหรือไม่ นักเรียน : ไม่มี	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีบุคลิกภาพทางร่างกายผิดปกติหรือไม่ นักเรียน : ปกติ	

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 3 เด็กหญิงมัน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
นักเรียน : ไม่มี	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ หรือมีผลการเรียน 0 ร มส หลายวิชาหรือไม่ นักเรียน : ตัด 0.3 ตัว ม.1	
ผู้วิจัย : นักเรียนตกซ้ำชั้น เนื่องจากมีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ เลื่อนชั้นหรือไม่ นักเรียน : ไม่	
ผู้วิจัย : นักเรียนต้องการให้มีการซ่อมเสริมในวิชาหลัก หรือไม่ นักเรียน : ไม่อยากเรียนเยอะอยู่แล้ว ปวดหัว	
ผู้วิจัย : นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ครูกำหนดได้หรือไม่ นักเรียน : ส่งทันตามกำหนด มีบ้าง อย่างช้าก็วันหนึ่ง	
ผู้วิจัย : นักเรียนรู้สึกประทับใจหรือไม่ประทับใจครูบ้างไม่ อย่างไร นักเรียน : ครูที่ปรึกษา 2 คน	
ผู้วิจัย : ครูที่ปรึกษา ครูประจำวิชา ให้คำปรึกษาและแนะนำใน เรื่องการเรียนและอื่น ๆ ให้กับนักเรียนได้หรือไม่ นักเรียน : ไม่เคยปรึกษาเลย	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีเพื่อนสนิทหรือไม่ นักเรียน : แจน	
ผู้วิจัย : นักเรียนเคยทะเลาะกับเพื่อนหรือไม่ นักเรียน : เคยทะเลาะกับรุ่นพี่ ม.3 เรื่องผู้ชาย	
ผู้วิจัย : นักเรียนคิดว่า โรงเรียนที่นักเรียนศึกษานั้นเป็นอย่างไร นักเรียน : ดี	
ผู้วิจัย : ผู้ปกครองให้ความสนใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียน และปัญหาของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร นักเรียน : แม่ดูแล	
ผู้วิจัย : นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อผู้ปกครองอบรมให้คำแนะนำ แก่นักเรียนเรื่องการเรียน กานกิน การนอน หรือการเที่ยว นักเรียน : เฉยๆ	

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 3 เด็กหญิงมัน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้วิจัย : นักเรียนเคยทะเลาะกับผู้ปกครองในเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนหรือไม่ นักเรียน : ทะเลาะกับพ่อเรื่องมีแฟน พ่อไม่ยอมให้มีแฟน	
ผู้วิจัย : นักเรียนถูกทารุณกรรมจากผู้ปกครองหรือสมาชิกในครอบครัวหรือไม่ นักเรียน : ไม่เคย	
ผู้วิจัย : นักเรียนทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนเป็นประจำบ่อยครั้งหรือไม่ นักเรียน : เคย ผิดเรื่องกระโปรง	
ผู้วิจัย : นักเรียนขาดเรียนบ่อยหรือไม่ เพราะเหตุใด นักเรียน : ขาดบ่อย อาทิตย์ละครั้ง	
ผู้วิจัย : นักเรียนอยากมาเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด นักเรียน : ไม่อยาก ปวดหัว เหนื่อย อยากไปเรียนที่เดียวกับแฟน	ติดแฟน
ผู้วิจัย : นักเรียนเคยลองเสพยาเสพติดหรือไม่ นักเรียน : เคยทั้งเปียร์ทั้งเหล้า	
ผู้วิจัย : นักเรียนเข้าร้านเกมส์บ่อยครั้งหรือไม่ นักเรียน : เคยไปบางครั้ง	
ผู้วิจัย : นักเรียนเวลาว่างนักเรียนมักจะทำกิจกรรมใด นักเรียน : อยู่บ้านเฉยๆ	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีปัญหาทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นหรือไม่ นักเรียน : เคยทะเลาะกับข้างบ้านเด็กฝั่งโน้นแล้วก็เด็กตรงนี้ก็ผู้ใหญ่ก็เคย	
ผู้วิจัย : นักเรียนหยุดเรียนเนื่องจากมีคูรักรหรืออยู่ร่วมกันฉันท์สามีภรรยา หรือปัญหาชู้สาว หรือตั้งครรภ์โดยไม่พร้อมจึงต้องหยุดเรียน หรือไม่ นักเรียน : เคยไปอยู่กับแฟน บางคืนก็แอบหนียาไปนอนบ้านแฟน แต่ไม่ได้ท้อง	ปัญหาชู้สาว
ผู้วิจัย : สิ่งที่ทำให้นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจมากที่สุดคืออะไร นักเรียน : ทุกอย่างเลย	
ผู้วิจัย : สาเหตุที่นักเรียนตัดสินใจออกกลางคัน นักเรียน : ไม่อยากเรียน ปวดหัว เหนื่อย อยากอยู่กับแฟนมากกว่า	

บทสัมภาษณ์นักเรียนคนที่ 3 เด็กหญิงมิน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	ประเด็นสัมภาษณ์
ผู้วิจัย : นักเรียนต้องการให้ทางโรงเรียนช่วยเหลือด้านใดบ้าง นักเรียน : ไม่	
ผู้วิจัย : นักเรียนอยากเรียนต่อให้จบหลักสูตรหรือไม่เพราะเหตุใด นักเรียน : ไม่อยาก	
ผู้วิจัย : นักเรียนพร้อมที่จะเข้าสู่โรงเรียนอีกครั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด นักเรียน : ไม่ไปแล้วเรียนแบบนี้ดีแล้ว กศน. ถึงเวลาจะไปสอบไปบางไม่ไปบางก็ได้	
ผู้วิจัย : นักเรียนต้องการเรียนโดยวิธีโรงเรียนทางเลือกแบบใด นักเรียน : กศน.	
ผู้วิจัย : นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการเรียนในระบบโรงเรียน นักเรียน : เรียนเยอะ	
ผู้วิจัย : นักเรียนประสบปัญหาอะไรบ้างจากการเรียนในระบบโรงเรียน นักเรียน : ไม่มีนะ	
ผู้วิจัย : นักเรียนต้องการเสนอแนะวิธีการป้องกันการออกกลางคันอย่างไรบ้าง นักเรียน : หนูว่าให้ทำยังไงเด็กมันอยากออกยังไงมันก็ออกให้โรงเรียนตีขนาดไหนถ้าเด็กมันอยากออกมันก็ออก	

บทสัมภาษณ์แนวทางป้องกันนักเรียนออกกลางคันของโรงเรียนบ้านบางโพธิ์

คนที่ 1 สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้สัมภาษณ์: จะเริ่มประเด็น ชู้สาวก่อนก็ได้ค่ะ มีอยู่รายหนึ่ง ไม่มาสอบปลายภาค คือก่อนหน้ามาเรียนตามปกติ แต่ตอนนี้อยู่กับแฟนแล้วค่ะ มีการติดตาม แต่เขาก็ไม่กลับมา</p>	<p>การออกกลางคันเนื่องจากชู้สาว สาเหตุ</p>
<p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ครับ ซึ่ง อันนี้ถือว่าเป็นส่วนน้อย แต่ก็ถือว่าเป็นปัญหาที่ ถ้าวางทั้งประเทศ ประเทศไทย ถือว่า ท้องในวัยเรียนจะสูงมาก ในเอเชียเป็นอันดับหนึ่ง พฤติกรรมประเภทนี้ มีสาเหตุจากสภาพครอบครัว คำว่าสภาพครอบครัวมิได้หมายความว่า <u>ครอบครัวแตกแยก พ่อแม่เสียชีวิต แต่อย่างเดียว ยังรวมถึงครอบครัวที่สมบูรณ์ก็เหมือนกันที่เลี้ยงลูกแบบคุณหนู ตามใจเหมือนกัน แต่ถามว่าแล้วระหว่างครอบครัวที่สมบูรณ์กับครอบครัวที่แตกแยกเนี่ย ส่วนใหญ่เด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยงจะเป็นครอบครัวแตกแยก เด็กที่มาจากครอบครัวแตกแยกที่ฟังก็คือ ครูที่ปรึกษาครูประจำวิชา ที่ได้ก็จะฟังได้ ถ้าแตกแยกเนี่ย ไม่ต้องไปฟังพ่อแม่ญาติ มากๆ เพราะพ่อแม่ ไม่มีให้ฟัง ปู่ย่า ตา ยายก็ ฟังได้บ้าง ฟังไม่ได้บ้าง สาเหตุที่ฟังไม่ได้เช่น ทพพลาพ แล้วก็โรคร้ายไข้เจ็บโรคประจำตัว อีกอันหนึ่งก็คือว่า ไม่มีกำลัง และ เวลา ไปติดตามลูกหลาน โชคดี ก็คือ มีระบบดูแล ที่ครูที่ปรึกษาที่เด็กจะศรัทธามากที่สุด รองลงไป ก็คือ ครูประจำวิชา ซึ่งครูประจำวิชาเนี่ย ต้องเป็นครูที่เด็กรักด้วย ศรัทธาด้วย ก็คือ สอนเขาเนี่ย แล้วก็อบรม สั่งสอนเชิงบวก เสริมแรง เด็กจะชอบ แต่ถ้าไปดุ ด่าว่ากล่าว ตำหนิ บางทีไปทำอย่างนั้น ก็ว่าอย่างนั้น อย่างนี้ เด็กจะไม่มีที่พึ่งเลย อยู่บ้านก็ครอบครัวก็ไม่เข้าใจ มาโรงเรียนก็ ก็ยังถูกคุณครู ดุด่าว่ากล่าว ลักษณะอย่างนี้น่าจะ แก้ได้ ก็ให้ครูที่ปรึกษา เท่านั้นนะ ถามว่า เด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยงไปแล้ว หรือกำลังจะมีพฤติกรรมเสี่ยงอย่างนี้ คุณครูที่ปรึกษาต้องใกล้ชิด แล้วก็กำกับติดตามเด็ก อย่างใกล้ชิด ส่วนกำลังจะเสี่ยง ก็สามารถตัดไฟแต่ต้นลมได้ถ้าคุณครูสามารถที่จะไปอบรมสั่งสอนโน้มน้าวให้เด็กลด ละ เลิก ตรงนั้น แต่ พวกที่เสี่ยงไปแล้ว แต่ยังไม่ถึงขั้น ตั้งท้อง อะไร อย่างนี้ ตรงนี้ ต้องให้โอกาส ก็ไม่ได้หมายความว่า ถึงแม้ว่าเด็กไปอยู่ด้วยกันแล้ว แต่ถ้าสามารถช่วยเหลือเกื้อกูลให้เด็กจบภาคบังคับไป เช่นมีปัญหา ม.2 หรือ ม.1 ก็เรียกมาคุยให้เรียน ม.2 ม.3 ให้จบไป คือถ้าเด็กสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีจนโรงเรียนให้การยอมรับว่า เขาสามารถปรับตัว หรือแก้ตัวได้ ก็ให้ต่อ ม.4 ม.5</u></p>	<p>1.สภาพครอบครัว ที่ครอบครัวแตกแยก พ่อแม่เสียชีวิต หรืออยู่กับผู้ปกครองที่เป็นคนแก่ สภาพร่างกายไม่เอื้ออำนวย และ ครอบครัวที่สมบูรณ์แต่เลี้ยงลูกแบบตามใจ จึงไม่มีการว่ากล่าวตักเตือน หรืออบรมสั่งสอน</p> <p>2. การเจริญตามวัย วัยเจริญพันธุ์</p> <p>3. การใช้โทรศัพท์ หรืออินเทอร์เน็ต</p> <p>การป้องกันเนื่องจากชู้สาว</p> <p>1.ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาต้องประสานกับผู้ปกครอง</p> <p>2.ครูที่ปรึกษาต้องดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงโดยติดตามอย่างใกล้ชิดและอบรมสั่งสอนโน้มน้าวจิตใจ</p> <p>3. ผู้ปกครองต้องเอาใจใส่ต่อตัวเด็ก ไม่ควรตามใจในสิ่งที่ผิดๆ</p> <p>การช่วยเหลือ</p> <p>1. โรงเรียนให้โอกาสนักเรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กรณีที่เด็กมีพฤติกรรมไปแล้ว</p>

คนที่ 1 สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ไป แต่ถ้าคนนี้ ที่มีพฤติกรรมไปอยู่ด้วยกันแล้ว ก็ไปมาหาสู่ ยุ่งเกี่ยวกัน ซ้อนท้าย กอดเอวกันไป ในเครื่องแบบ หรือ หรือนอกเครื่องแบบ ถ้าอย่างนี้ก็ขึ้นอยู่กับทางโรงเรียน เพราะถือว่าให้โอกาสแล้ว นี่ก็คือประเด็นผู้ชาย ก็ช่วยได้แค่นี้ และก็เรียนเลยว่า เด็กวัยรุ่น ม.1 -ม.3 ถามว่าเขาอยากเป็นไหม เขาอยากมีแฟนไหม จริงๆ แล้วเนี่ย มันไม่ใช่พฤติกรรมที่ตัวเขาเต็มๆ ล้วนๆ มันมีปัจจัยเยอะ อันดับที่ 1 ก็คือ เรื่องของการเจริญตามวัย วัยเจริญพันธุ์ ประการที่ 2 พ่อแม่ ปู่ย่า ตามยายไม่มี คนที่จะอบรม ว่ากล่าว ตักเตือน เขียนตี นี่ก็คือ วัคซีนป้องกัน พฤติกรรมเสี่ยง ถามว่า ถ้ามีพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย คอยกำกับ อย่างน้อย ก็เป็นเหตุอันอันหนึ่งที่คอยสกัด ไม่ให้เขาออกกลุ่มนอกทาง ทำโทษให้เขาเจ็บ เขาจำ อันนี้ อีกประเด็นหนึ่งคือเด็กวัยรุ่น เขาอยากลอง อยากมีรักอยากจะชอบคน อยากแสดงให้เห็นเพื่อนรู้ว่าฉันก็มีแฟนได้ และก็รักสวยรักงาม อยากให้เพศตรงข้ามสนใจ มาชอบ อีกประหนึ่งคือ พวก สื่อ โทรทัศน์ ที่ต้องคอย ติดตาม มันรวดเร็ว แม้แต่คลิปทั้งหลาย เด็กจะศึกษาจาก ตรงนี้ นะครับ ซึ่งถามว่าไปโทษเด็กได้ไหม โทษไม่ได้ ครับ มันเป็น</p> <p>ธรรมชาติของเด็กวัยนี้ ใจตัวโทรทัศน์สำคัญ ถ้าสกัดตรงนี้ได้ ก็จะช่วยลดปัญหาได้ สุดท้ายถ้าห้องขึ้นมาเนี่ย มันก็จบด้วย แต่ถ้าห้อง <u>เทอมปลาย</u> ก็ขอให้เรียนให้จบชั้น และก็ขอให้ออกไป มันเป็นไปได้ไม่ได้ที่เรียนไปเลี้ยงลูกไป ก็ไปเรียนศึกษาผู้ใหญ่ จะได้มีเวลาดูแลลูก และถ้าโรงเรียนไหนรับเรียนได้ ก็ไม่ได้ว่า ถ้ายอมรับ ถ้าผู้ปกครองว่า ต่ำโรงเรียน โรงเรียนนี้มีแล้วก็ยังไม่มาเรียนได้ พอโรงเรียนเลิกปั้วมารับอ้อมลูกมารับ อ้อมลูกในเครื่องแบบไปเดินตลาดนัด เข้าโรงเรียน พอส นี่มันมีลูกก็เรียนได้เทรอ ถ้าโรงเรียนสามารถยอมรับสภาพที่ สังคมตำหนิได้ก็จบ ตรงนี้ แต่ตามระเบียบของ โรงเรียน เขียนไว้หรือเปล่าว่า คุณสมบัติของ นักเรียน พส ต้องโสด เขียนไว้ไหม ถ้าเขียนไว้ว่าเป็นโสดก็จบ <u>แต่เราไม่ได้ให้เขา</u> <u>ลาออก</u> <u>ให้เขาย้ายโรงเรียน</u> อาจจะไปเรียนโรงเรียนใกล้บ้านก็ได้ถ้าเขา <u>รับ ยกตัวอย่างเช่น</u> <u>โรงเรียนเอ</u> มีนักเรียนห้อง ม.2 ออกไปแล้ว เข้ามาสมัคร ม.4 สอบเข้าได้ แต่โรงเรียน <u>รูปประวัต</u> จึงไปพบ ผอ. ผอ.จึงพูด ว่า โรงเรียน รับ เฉพาะคนโสด ทั้งทาง พฤติณัย และทางนิตินัย โรงเรียนจึงไม่สามารถรับได้ ขอให้ไปเรียนที่อื่น เช่น กศน หรือโรงเรียน อื่น (จริงๆ แล้ว โรงเรียนผิตที่ไม่รับ) แต่ต้องพูดไปอย่างนั้นแต่โรงเรียนรู้แล้ว ก็ต้องทำไปอย่างนั้น</p>	<p>2. กรณีห้อง ถ้าห้องเทอมปลาย ก็ขอให้เรียนให้จบชั้นและก็ขอให้ย้ายสถานศึกษาไป แต่ถ้าเทอมต้น ต้องหยุดเรียนก่อนเพื่อดูแลลูกแล้วคลอด จากนั้นจึงย้ายสถานศึกษา</p> <p>การออกกลางคันเนื่องจากมีปัญหา ด้านผลการเรียน</p> <p>สาเหตุ</p> <p>1. ธรรมชาติของนักเรียนที่มีปัญหาในสติปัญญา เช่น บกพร่องการเรียนรู้ การอ่าน</p>

คนที่ 1 สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: สำหรับเรื่องผลการเรียน อย่างหนึ่งที่เด็กเขาเบื่อ ที่เวลา มาติดต่อกับครู หรือเรียนกับครูเนี่ย ก็ยอมรับว่าเด็กไม่ได้อ่าน ไม่ได้ชอบทุกวิชา เพราะฉะนั้น ถ้าวิชาไหนเด็กไม่ชอบผลการเรียนก็แย่ตามปกติ แต่ วิชาไหนก็ระหว่าง ครู กับเด็กเนี่ย ก็ต้องคุยกันบางว่า ที่เบื่อ ที่ไม่ชอบเนี่ย มันเพราะอะไร ต้อง เชคกัน บางคนเป็นเด็กความจำสั้นอะไรผมไม่รู้นะ บางคนเป็นเด็กLD บางคนอ่านตะกุกตะกัก เขียนก็ตะกุกตะกัก ขนาด อ่านยังตะกุกตะกัก แล้วจะให้เขียนตอบ ข้อสอบเนี่ย มันยากมากๆ ถามว่าเขารอตำราใหม่ มี ค บางท่านเนี่ย บอกเลยว่าเดี๋ยวจะออกข้อสอบบทนี้ หน้าที่ ไปอ่านกันมา เดี๋ยวจะออกข้อสอบ แบบฝึกหัดเรื่องนี้ เรื่องนี้ แกลไปดูมา ทั้งๆที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงแบบฝึกหัดเลยเด็กก็ยังไม่ทำส่งกระดาษเปล่ากัน มันเกิดอะไรขึ้น บางคนก็พูดว่าเด็กไม่รับผิดชอบเด็กไม่ตั้งใจเรียน พ่อแม่ไม่ช่วย อันนี้ก็คือเหตุผลที่เขาเสนอแล้วไม่สามารถที่จะแก้ได้ พูดสูงจัดแก้ไม่ได้ เหตุผลจริงๆ ที่เด็กมันทำไม่ได้อันดับแรกๆ ครูต้องเช็ค คือ เชคตัวเองก่อนว่ามี power สูงสุด ก็คือถ้าเขียนไม่ได้ ตอบเป็นคำพูดได้ใหม่ ได้ระเบียบการวัดผล สามารถวัดผล โดยการพูด คุยได้ ทุกวิชา ถ้าไม่เชื่อก็ลองทำดู อัดคลิป แล้วให้เด็กตอบ แม้แต่ พละ ภาคปฏิบัติเนี่ย 70% มันก็ไม่ใช่เป็นเอกสาร มันก็จะเป็นการปฏิบัติ เช่นกระโดดตบเท่านั้น บันถ้ายปั่นจาน ทำดอกไม้ วาดรูปอย่างนี้ ส่ง อันนี้คือของจริง การทำงานทั้งหลาย ทุกกลุ่มสาระวิชา ที่จะให้เด็กที่เราจะรู้ว่าเด็กทำได้ ทำไม่ได้ เข้าใจ ไม่เข้าใจ ก็โดยวิธีปฏิบัติ ก็คือให้เขา ทำชิ้นงานออกมา อย่างเช่น หนูสอนฟิสิกส์ ชิ้นงาน ก็ คือ นักเรียน ก็ทำโจทย์ให้เห็น อย่างนี้แต่ถ้าให้ไป ตึก ก ข ค ง เนี่ย ถามว่าวัดได้ไหมวัดได้บ้าง ไม่ได้บ้าง บางคนก็เรียน อาจารย์เลยว่า ถ้าเป็นข้อสอบประเภทตึก เนี่ย มีเด็กห้องไหนบ้างที่ไม่ลอกกันเลย โดยเฉพาะเด็กห้องเก่ง จะลอกกันตอนครูเฉลย และครูที่ลอกง่ายๆ ก็ครูที่ใจดี ไม่สติก ถ้าครูคนนี้มีมาคุมะ มันเฮเลย แต่ถ้าอีกคนนี้มีมาคุมะ มันก็ไม่ลอก มันก็รู้ (ยกตัวอย่าง โรงเรียน ที่ผอ เคยไป อบรม ผอ ถามว่า ใครไม่ลอกบ้าง มียก 2-3 คน) ผู้สัมภาษณ์: ผอ เห็นด้วยไหมคะที่ครูใช้เกณฑ์เดียวกันมาวัดเด็ก ทุก คน</p>	<p>2. ครูมีการวัดประเมินผล การเรียนโดยเกณฑ์ที่สูงมาก ไม่คำนึงถึงความแตกต่าง หรือธรรมชาติ ของผู้เรียน</p>

คนที่ 1 สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ไม่ได้ อ้าวการที่ จะตัดเกรดให้เด็กเป็น 0 เนี่ย ต้องถามว่าคุณครู ใช้กระบวนการวัดผลประเมินผล เป็นขั้นเป็นตอน หรือเปล่า และท่านก็ต้อง ศึกษาความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย เช่นท่านบอกว่าท่านเต็มที่แล้วเรื่องการเรียนการสอน แล้วบอกว่าเด็กได้ 0 เนี่ย มันได้ 0 เนื้อหาไหน คุณก็ไม่ใช้ไปหว่านแห ทั้งหมดมันได้จากสอบปลายภาคเนี่ย สมมติว่าเก็บ 40 คะแนน มันได้ 10 คะแนน เวลาไปสอบใหม่ ครูก็ต้องเอา 10 คะแนน ไปให้ มันสอบใหม่ใช่ไหม มันตกไป 10 คะแนน ครูก็ต้อง เอาส่วน 30 คะแนน ไปสอบใหม่ จริงๆ แล้วเด็กที่สอบตก มันแะอยู่แล้ว ขนาดครูบอกให้ไปอ่านหน้านี้มา จะออกหน้านี้ มันยังทำไม่ได้ ก็จบ ถ้าอย่างนั้นครูให้ มันคัดหน้านี้มาเลย 5-10 รอบ ก็ว่าไป แต่อย่ามากไปเกินไปก็แล้วกัน ผมว่ามันจะได้มากกว่าที่ ครูให้มันไปอ่านเอง บางทีการทำข้อสอบมันอาจจะได้ 1-5 ข้อ แต่การให้ทำบ่อยๆ ฝึกบ่อยๆ มันจะได้ทั้งหมดเลย เขาเรียกว่าทำซ้ำๆ มันจะเกิดความเชี่ยวชาญรอบรู้ แบบฝึกหัดก็เหมือนกัน ก็ทำซ้ำๆ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: มันมีกรณีอย่างนี้คือ ให้ไปทำ 50 ครั้ง ค่ะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: มากเกินไป พุดถึงครู ที่ทำ 2 ท่าน ไม่เอ่ยชื่อ... จริงๆแล้วเด็กพวกนี้ มัน ไม่ได้ไปเรียนต่ออะไร ขอแค่ได้วุฒิ มันได้ 1 มันก็จบแล้ว สามารถไปทำงานได้ อย่างพวก เรียนศึกษาผู้ใหญ่ เรียนอาทิตยส์ละครั้ง เวลาสอบ ครูก็บอก แล้วก็สามารถ จบ ม.3 จบ ม.6 เรียน ปี ครึ่งนะ แล้วก็ได้ไปทำงานตามโรงงานได้ แต่พวกเด็กเรียนตั้งแต่จันทร์ถึงศุกร์เรียนทุกวัน มาเจอครูบ้างบอ... อย่างเนี่ย ถ้าครั้งแรกได้ 0 พอครั้งที่ 2 อย่างเพิ่งให้ ให้มันมาฝึกต่อหน้าเนี่ย ซักครั้ง 2 ครั้ง แล้วก็ให้ 1 มันไป ไอ้พวกที่ได้ 1 เนี่ยไปสมัครที่ไหนดูเกรดปี เออมึงได้ 1 สมอมันไม่ดีเท่าไรหรอก อย่างว่า 2 เลข 3 ที่ลอกมากก็พอกับ 1 ไอ้พวกได้ 3 ที่ลอกมา พอไปเรียนปี ก็โดน retire เยอะแยะ อย่างนี้เป็นต้น เพียงแต่คนที่มีแนวคิด แบบ ผอ และแบบหนูมันมีน้อย ส่วนใหญ่มันก็ทำให้แค่ผ่านไป วันๆ ก็ได้รับเงินเดือน พอแล้ว ไม่ต้องมาเป็นภาระ และก็บอกไปว่า เวลาไปอบรมพวกผู้บริหาร ก็บอกว่า ความดีความชอบ ผอ อย่างเอาเด็กของตัวเองนะ ให้รองแต่ละฝ่ายเขาดูเอง อย่างเช่น ส่ง รบ ตรงเวลาหรือไม่ เช็ควิธีเรียนเด็กหรือไม่ คะแนนระหว่างภาค มีไหม มีการตามเด็กบ้างไหมเด็กบางคนก็ขาดเพราะป่วย ช่วยงานพ่อแม่ ถ้าขาดเพราะ เกร ก็</p>	<p>วิธีการป้องกัน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูวัดประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนครูผู้สอนไม่คาดหวังสูงกับนักเรียนที่อ่อนจนเกินไป ต้องดูความสมัครใจ ความสนใจของเด็กด้วย 2. ผู้สอนควรเก็บคะแนน ในเชิงปฏิบัติมากกว่าข้อสอบแบบเลือกตอบ 3. ครูผู้สอนควร ควรให้เด็กบางคนนี้เรียนอ่อน ให้ทำซ้ำๆ กับเรื่องที่บกพร่องพอสมควร แต่ก็ไม่ควรมากเกินไป 4. ผู้บริหารกำกับติดตามดูแลการติดตามการเรียนนักเรียนของครูผู้สอน และนำไปเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบ 5. ผู้บริหารกำกับติดตามเรื่องการติด 0 ร มส กับรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เพื่อดำเนินการติดตามแก้ไขต่อไป

คนที่ 1 สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>แล้วไป ควรให้โอกาสเด็กด้วย คราวเนี่ย พวกผู้บริหารก็ดูด้วย พวกที่ส่งงานตรงเวลา ทำเอกสารข้อมูล ตรงเป๊ะ เออ แล้วเวลามี กิจกรรมแข่งขันก็ เช่นศิลปะหัตถกรรม ควรให้ความดีความชอบส่วนหนึ่งถึงแม้ว่าจะไม่ชนะเลิศ ก็เพราะ ครูมีการฝึกฝนเด็ก การพิจารณาความดีความชอบ ควรเป็นเชิงประจักษ์ ตรวจสอบได้ ชี้แจงได้ กรรมการที่พิจารณา ควรนำคะแนนมาขึ้นจอให้เห็น เพื่อพิจารณา ว่า แต่ละคนที่มีรายชื่อ มีความเหมาะสมหรือไม่ ให้มีการวิพากษ์กันเลยผู้สัมภาษณ์: พูดถึงผลการเรียนที่มีผลต่อการออก การค้น</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ครูให้ 0 เด็กเยอะเกิน และง่าย ถ้าพูดอย่างนี้ ฉันก็ ไม่ให้ 0 เลย ให้ 1 ให้อะไรไป เด็กก็จะไม่ได้</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ปีที่แล้วมีเด็กติด 0 เยอะมาก พอสิ้นปีการศึกษา ประมาณเป็น 100 คน ซึ่งน่าจะมีการแก้ไข มาก่อนหน้านี้แล้ว</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: จริงๆ แล้ว รองผู้อำนวยการน่าจะนำผลมาให้ เมื่อ สมัยผมอยู่ รองนำผลมาให้ผมดู ว่ามันติด 6 ตัว 8 ตัว ไอ้พวก ม.3 เนี่ย คือ ม.3 กับ ม.6 จะติดเยอะ แต่ ม.1 ม.2 ติดไม่เยอะ ที่ โรงเรียน เป็นยังไงตอนนี้</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ก็มี ติด 0 เยอะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ก็ ถ้า คะแนนมันไม่ถึงกัน เยอะ ก็ควรที่จะเพิ่ม คะแนนให้ทุกคนไป เพื่อ จะได้มีคนติด 0 น้อยลง ผอ ได้ดูแลเรื่อง นี้หรือไม่</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ผอ ค่ะ ในกรณีที่มีเด็กติดเกมส์ มีกรณีเด็กไม่มา โรงเรียน เพราะติดเกมส์ไม่ยอมมา โรงเรียน</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ในกรณีติดเกมส์ ครูจะต้องเอาตัวเด็กคนเดียว มา คอย ถ้ามว่าลูกติดเกมก็คือ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ที่บ้านไม่กลัว ใคร อยู่กับยาย ไม่มีใครบังคับ ให้มา เรียนได้</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ผมเคยไปพูด เกี่ยวกับ โซเชียล จะเข้าประเด็น ตรงที่ว่า ติดเกมส์ ติดได้ แต่จะต้องมีความรับผิดชอบแบ่งเวลาให้ ได้ จากเดิมเล่นถึงแจ้ง ก็เล่นแค่เที่ยงคืน หมายความว่าไม่ให้เล่น เลยไม่ได้ ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบเนี่ย มันจะแก้เหมือนกับปลูกสร้าง ไม่ได้ ก็ถามใจเด็ก สาเหตุ 1.พ่อแม่ตามใจ 2. พ่อแม่ว่าว่ากล่าว</p>	

คนที่ 1 สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ตกเดือนไม่ได้ 3. นักเรียน ได้รับการสนับสนุนค่าโทรศัพท์ หรือเงิน นี้คือเหตุปัจจัย จากพ่อแม่ ถามว่าถ้ามันไม่มีตั้ง มันจะไปเล่นได้ไหม ถ้าไม่มีโทรศัพท์ ถ้าอย่างนั้นต้องเรียก นักเรียน ผู้ปกครองมาให้ เด็กมันแก้ตัวเอง พ่อแม่ช่วยไม่ได้ ถามเด็กว่า ที่หนูติดเกมส์ เพราะอะไร (เพราะผมชอบเล่น ครีบ ตอบแทนเด็ก) อ้าว เมื่อชอบเล่น แล้วจะแก้ยังไง ก็ต้องบอกว่า เล่นให้น้อยลง ก็ต้องบอกให้เด็กแก้ตัวเอง แกจะทำอย่างไรให้ลด ละ เลิกได้ (ถ้าอย่างนั้นก็ ให้ยึด โทรศัพท์ผมไป ผอตอบแทน เด็ก) ต้องให้มันพูดของมันเองนะ ถ้า มันพูดของมันเอง ถ้ามันคอนโทรลตัวมันเองเนี่ย มันจะไม่เกิดแรง แอนตี้ แต่ถ้าพ่อแม่ไปยึดมัน มันไม่ฟังหรอก <u>นี่คือหลักการที่จะ แก้ปัญหา</u> ถ้าจะให้เด็กแก้ปัญหาส่วนรวม เด็กต้องคิดเด็กก็ต้อง <u>ปฏิบัติเอง</u> นะ เด็กต้องคิดเองทำเอง นำเสนอเอง ถึงจะได้ เหมือน พระพุทธเจ้า คือ ตรัสรู้ด้วยตนเอง ด้วยการเห็นทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ผอ. มีแบบโครงการสำหรับแก้ปัญหา ตัวอย่าง อย่างเด็ก ติดเกมส์ ชื่อโครงการคุณธรรมโรงเรียนก็คือ อันนี้ต้องแก้เป็น รายบุคคล โดยให้ เด็กเป็นคนเขียนเอง โดย ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ <u>แนะนำ</u> เป็นที่ปรึกษา เช่นโครงการ ไร่โทรศัพท์เราก็อยู่ได้ ผู้ที่ รับผิดชอบก็คือ ตัวเด็กเอง ที่ปรึกษาโครงการก็เป็นครูที่ปรึกษา ครู ประจำวิชาก็ได้ ปัญหาคือติดเกมส์ที่ร้านเกมส์ /ที่โทรศัพท์ สาเหตุ ที่ติดเกมส์ คือ</p> <p>1. <u>เพราะมีโทรศัพท์ที่ใช้สะดวก</u> 2. <u>เบื่อเรียน เล่นเกมส์สนุกกว่า</u> 3. <u>พ่อแม่ตามใจ</u></p> <p><u>วิธีแก้ (ห้ามโทษคนอื่น ให้แก้ที่ตัวเอง)</u></p> <p>1. <u>แบ่งเวลาเล่น หรือเล่นให้น้อยลง</u> (ถ้าเด็กบอกว่าเลิกเล่นโทรศัพท์ ทุกอย่างจบ ไม่ต้องแก้ข้อ 2 – 3 ถามเด็กว่า ข้อ 2 จะแก้ยังไง เด็ก อาจไม่ตอบ ครูถามต่อไปอีกว่า ใครเบื่อเรียนเด็กจะตอบว่า ผม ครีบ อ้าว และจะแก้ยังไง ถ้ามัน หันมาตั้งใจเรียนนะซิแต่ถามว่า ถ้าตั้งใจเรียนแล้วมันจะได้ 100% ได้เลยเป็นไปได้ไหม หนูก็ต้อง ตั้งใจเรียนมากขึ้น ก็ต้องบอกว่า ถ้าเบื่อเรียน ก็ต้องรักเรียน เล่น เกมส์สนุกกว่าก็ต้องตั้งใจเรียน แล้วก็เล่นเกมให้น้อยลง มันก็ต้อง ลดอย่างนี้และ ถ้าเกิด แล้วถ้าพ่อแม่ตามใจ แกจะแก้ยังไง ก็ให้ พ่อแม่ไม่ตามใจ โดยการว่ากล่าวตักเตือนตัวมันเอง ถ้าอย่างนี้ (ถ้า ไม่พ่อแม่ไม่ตามใจ พ่อแม่ก็ไม่ต้องตี แกรับได้ไหม ผอ ถาม เด็ก) เพราะฉะนั้น ไม่ตามใจก็ต้องว่ากล่าวตักเตือน</p>	<p>ปัญหาเรื่องเด็กติดเกมส์</p> <p>สาเหตุ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พ่อแม่ตามใจ 2. พ่อแม่ว่าว่ากล่าวตักเตือนไม่ได้ 3. นักเรียน ได้รับการสนับสนุนค่า โทรศัพท์ หรือเงิน 4. เบื่อการเรียน 5. มีโทรศัพท์ใช้สะดวก <p>วิธีการแก้ไข</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.เชิญผู้ปกครองและนักเรียนมาเพื่อหา ให้เด็กคิดแนวทางแก้ไข 2.โรงเรียนสนับสนุนให้เด็กแก้ปัญหา ติดเกมส์โดยการทำโครงการคุณธรรม อาจทำเดี่ยว หรือเป็นกลุ่มก็ได้ 3.ครูที่ปรึกษาเป็นผู้กำกับติดตามการทำโครงการคุณธรรมของนักเรียนที่มี ปัญหา โดยเด็กต้องคิดแนวทางในการ แก้ปัญหาเองและปฏิบัติตามสิ่งที่เขา เขียนไว้ให้ได้ ซึ่งมีเพื่อนของนักเรียน เป็นผู้ช่วยครูในการเฝ้าติดตาม สังเกต พฤติกรรมของนักเรียนที่มีปัญหา 4. โรงเรียนจัดชั่วโมงโฮมรูมให้ครูที่ ปรึกษาพบนักเรียนเพื่อติดตามการ แก้ปัญหาของนักเรียน

คนที่ 1 สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้สัมภาษณ์: ขอ เคยเจอ กรณีติดเกมส์ โหมคะตอนที่ออกไป เป็น วิทยากรอบรมตามโครงการ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: เจอครับ อย่าง เช่น โรงเรียน... ถ้าเล่นแจ่ง แล้วหนู ผลการเรียนไม่ตก จบ แต่เล่นแจ่งแล้วบางคนบอกว่า หนูแจ่ง เฉพาะวันศุกร์ การเรียนหนูผ่าน ถึงแม่หนูจะไม่เก่ง แต่บางคน เล่นทุกคืน แล้วก็ให้คนที่เล่นแจ่งเนี่ยมันเขียนโครงการมานำเสนอ (เด็กคิด เด็กทำ) พอไอ้เนี่ยออกมาไอ้ไอ พูกว่า ต่อไปนี้จะไม่เล่นเกม การเรียนเสีย เครียด พวกเพื่อนๆ ตบมือกันฮา เลย คือแซว ว่ามึง จะเลิกได้หรือ คือมึงตัวเอ้ ดาวเลย ที่มันเล่นกันแจ่ง เพราะมันเล่น แข่งกัน ในกลุ่มกันวิธีการแก้ คือ แบ่งเวลา พอแบ่งเวลา แล้วก็ ลดลง ละ แล้วเลิก เสริม ก่อนเล่น ต้องทำงานให้เสร็จก่อน เล่น เฉพาะวันศุกร์กับวันเสาร์</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: แล้วทำได้อย่างที่วางแผนไว้หรือเปล่า</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: คราวนี้จะทำได้ ไม่ได้ ขึ้นอยู่กับครูที่ปรึกษา เพราะ ในเนี่ยมันจะมีกลุ่มที่เด็กทำ เนี่ย มันจะมีกลุ่มที่ติด โทรศัพท์มาเข้า กลุ่มกัน 5 คน 10 คน ปฏิบัติกันเอง โดยให้เพื่อนคุมเพื่อน แต่ครูที่ เป็นที่ปรึกษาคอยถามว่า ใคร ลดได้บ้างแล้ว ครูที่ปรึกษาเป็นคน กำกับติดตาม ถามว่ามันยากไหม ตอบว่ากำกับตอนชั่วโมงโฮมรูม ควรให้ครูทุกคนลงพร้อมกัน ที่สนามก็ได้ ไม่จำเป็นต้องไปนั่ง ใน ห้องเรียน ยืนคุยกันเป็นกลุ่ม ก็ได้ และพอ รอง เดินดูด้วย ถ้าครูที่ ปรึกษาไม่เข้า ผู้บริหารเข้าแทนเลย เด็กก็บอกว่าทำงานโครงการ คุณครูโรงเรียนนะ โครงการเนี่ยมันลดละได้เท่าที่นั่นไม่รับผิดชอบ เวิร์ดไม่ทำ มีปัญหาพอไปบอก มึงเป็นใครอะพ่อกูยังไม่มาใช่เลย ถ้า อย่างนี้ครูที่ปรึกษาต้องไปประสานอย่างให้หัวหน้างานไปทะเลาะ กับเพื่อนร่วมงานจะไม่ได้ใจ มันจะแตกความสามัคคี โครงการล้ม ทันที ถ้าเกิดว่ามันแย่ง ถามว่าได้ไหม ได้ 90 % ถ้าเด็กคิดเด็กทำ กันเอง และนำเสนอกันเอง ครูอย่าไปสั่ง เพราะไอ้กลุ่มไซเซี่ยล ด้วยกันนี้ ถ้าไอ้คนเนี่ยมันไม่เล่นกับหนู หนูไม่เล่นกับผม ผมจะไปเล่น กับใคร มันก็ต้องลด มันก็ต้องห้ามตัวเอง มันก็จะตกลงกันเอง คราวนี้ เฮ้ย มึงรับปากกับครูแล้วมึงยังทำอีกเนี่ย เพื่อนกับเพื่อนมัน จะเกรงใจกัน มันจะรักกัน มันจะเชื่อกัน ขนาดไอ้คนเนี่ยมันไม่ถูกกัน มันทะเลาะกับไอ้คนอื่น แต่เนี่ยเป็นเพื่อนไอ้เนี่ย เพื่อน ชี้ ไอ้เนี่ยมันไม่ไป ต่อ มันให้ไอ้หนูไปต่อยกับไอ้เนี่ย หนูไปต่อยกับมัน เพราะหนูกับมัน</p>	

คนที่ 1 สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>กับมันเป็นเพื่อนรักตามกัน มันก็แก๊งไปเฉี่ยวไปต่อย เอาแบบเจ้า ยอมให้เพื่อนเก็บ ยึดไป เมื่อไม่มีอุปกรณ์ มันก็จบ บ้างไม่เจ็บมั้ง นี่ก็คือ ความเป็นเด็ก ที่วัยรุ่นเขาจะศรัทธาเพื่อน หรือ รักเพื่อน มากกว่าพ่อแม่ ครู อย่างเช่น ผัดหน้า ทาแป้ง ครูก็ว่าเลย อีกกลุ่มนี้ ยังงี้ก็แก้ไม่ได้หรอก พอหมดชั่วโมงก็ผัดหน้าหัวผม จากนั้น ครูที่ ปรึกษาก็ให้ ทำโครงการคุณธรรมกัน 7 คน ในกลุ่ม ก็มีข้อตกลง กันเองในกลุ่ม ใครเอาอุปกรณ์มา โดนนะ เอาแป้งมากี่ยึด ที่แรก เพื่อนก็แค้น แต่ก็ไม่กล้าพูดกล้าบอก เพราะเป็นข้อตกลง และนี่ก็ เป็นเพื่อนรักกัน</p>	

คนที่ 2 สัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้สัมภาษณ์: ผู้ถูกสัมภาษณ์:วิธีการที่จะช่วยเหลือได้ มันก็พูดยาก อย่างเช่น คู่สาวนี้ทั้งชายและหญิง</p>	<p>การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ออกกลางคันเนื่องจากมีปัญหาเรื่องคู่ สาว</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์:แต่ส่วนใหญ่เราจะเจอ นักเรียนหญิง ผู้ถูกสัมภาษณ์: คือโดยปกติแล้วเป็นนักเรียนหญิง ถ้าขนาด ห้อง ยิ่งไงก็ต้องออกเพราะอยู่ไม่ได้แน่ แต่คราวนี้แนวทาง ป้องกัน เราก็ต้องให้ความรู้แก่เด็กก่อนนี่เขาจะเสียเนื้อ เสียตัว จนห้องขึ้นมาเนี่ย นะครับ /ส่วนในเรื่องของการติด เกมส์ ตามกฎหมาย ร้านที่เปิดให้เด็กเข้าไปเล่นเกมส์ มันจะต้องอยู่ ห่างจาก สถานศึกษา อย่างน้อยก็เมตรกว่ากันไป ถ้ามันอยู่ ใกล้สถานศึกษามันผิดกฎหมายแล้ว ตำรวจก็ไม่มาดูแล ตำรวจรับตั้ง ไม่ปิดร้าน ซึ่งพวกเรา ก็เห็นอยู่ อย่างเยื้องหน้า โรงเรียน เรา เนี่ย ก็ยังมี พอดี้ก็ไปติด ตั้งไม่มี แล้วหนีเวลา เรียนไป เนอะ แล้วก็มาส่งกับผลการเรียน ในข้อที่สามเนี่ย พอเวลาเรียนผลการเรียนไม่ดี งานไม่ส่ง สอบก็ไม่สอบ ผล การเรียน ติด 0 ติด ร ติด มส มันก็เลย หนีไปเลย ไม่ยอมมา เรียน ครูที่ปรึกษาตามบ้าง บางทีก็ไม่ตาม ถ้าไม่ทวงถาม ถ้า ไม่พูดถึง ก็ทำเป็นเอาหูไปนา เอาตาไปไร่ ไม่รู้ ไม่ชี้ พอทวง ถามจริงๆ คราวนี้ เด็กก็ไม่มาแล้ว ก็เป็นการออกกลางคันอีก ประเด็นนี้ แนวทางการป้องกันก็ อย่างที่ว่าไง /ถ้าร้านเกมส์ เราก็ต้องปิด/ ผลการเรียนครูก็ต้องติดตาม แล้วก็ชี้แจง ผู้ปกครอง หรือไม่กี่รายงานขึ้นมาเป็นขั้นตอน จากเจ้าของ วิชา รายงานมาถึงวิชาการ วิชาการก็รายงานมายังรองฝ่าย รองฝ่ายเสนอถึงผู้บริหาร ผู้บริหารก็นำเอาปัญหาเหล่านี้มาคุย กันผู้ปกครองบ้าง คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อที่จะหาทาง ป้องกันแก้ไขเด็กที่จะออกกลางคันลักษณะอย่างนี้อีก นะ อัน ที่ 4 ก็ฐานะทางครอบครัวที่ยากจน อันนี้เด็กบางคนไม่มีจริงๆ นะ โรงเรียน บางโรงเรียนก็ไม่รู้ ไม่ใช่ โรงเรียน ไม่เข้าใจ โรงเรียน เข้าใจ แต่เจ้าหน้าที่ที่ทำการเรื่อง จัดเก็บเงินบำรุง การศึกษา เงินสนับสนุนอะไรเงี้ย เขาไม่รู้เพราะเด็ก เด็กก็ไม่ บอก อายเพื่อน อายครู พอไม่บอก เงินก็ไม่จ่าย ครูก็ขู่เช่น ที่จะขอเก็บตั้ง เด็กก็ไม่ให้ พอไม่มีให้มากๆ เข้า อายเพื่อน อายครู โดยที่ไม่บอกให้เขารู้ว่าฐานะเราไม่ดี ก็หนีไป ก็เป็น การออกกลางคันอีก อย่างนี้ แนวทางการป้องกันก็คือ อย่างที่</p>	<p>1. โรงเรียนให้ความรู้กับนักเรียน ก่อนที่นักเรียนจะไปมีพลาตไปมี เพศสัมพันธ์</p> <p>การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ออกกลางคันเนื่องจากมีปัญหาเรื่อง ติดเกมส์</p> <p>1. โรงเรียนติดต่อเจ้าหน้าที่มาช่วยดู หรือสอดส่องร้านเกมส์ หรือปิดร้าน เกมส์</p> <p>การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ออกกลางคันเนื่องจากมีปัญหาเรื่องมี ปัญหาทา ด้านผลการเรียน</p> <p>1.ครูที่ปรึกษาคอยติดตามนักเรียน 2. ผู้บริหารติดตามผลการแก้ไขผล การเรียน จากผู้ที่เกี่ยวข้องตามลำดับ</p> <p>3. โรงเรียนจัดประชุมผู้บริหาร สถานศึกษา ร่วมมือกับ คณะกรรมการสถานศึกษา กับ ผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางป้องกัน ต่อไป</p> <p>4. ครูผู้สอนควรมีดุลพินิจในการ ประเมินผลการเรียนโดยคำนึง ความ</p>

คนที่ 2 สัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>เรามีโครงการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ที่เข้าไปดูบ้านพื้นที่ เข้าไปดูความเป็นอยู่ เป็นอย่างไร ก็ช่วยกันดูและ เด็กจะได้ไม่ออกกลางคัน ครับ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ยังมีเด็กบางคนคะที่เด็กเขาไม่ได้ติดเกมส์ ไม่ได้ใช้สว ไม่ได้มีฐานะยากจน แต่ว่า ออกเพราะผลการเรียนอย่างเดียวเลยก็มีคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ถ้าผลการเรียนเนี่ย มันเรียนไม่ได้จริง ๆ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: อย่างที่ไปเจอ เคสหนึ่ง เขาติด 0 มาแกก็บออาจารย์ 2 ครั้งก็ยังไม่ผ่าน ผู้ปกครองก็สงสัยว่าทำไมแก 2 ครั้งแล้วยังไม่ผ่าน หนูสงสัยว่าอาจารย์อาจจะตั้งเกณฑ์ไว้ แล้วเด็กได้ทำตามเกณฑ์หรือเปล่า ผู้ปกครองก็บอกว่า บางครั้งก็อยากจะขอให้ทาง โรงเรียน ถ้าเด็กมาติดต่อแกแล้ว ก็ช่วยให้แกให้เด็กได้ใหม่ ถ้าเด็กเขาทำจริงแล้ว</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: อันนี้มันก็ อยู่ที่ตัวครูเนอะ ครูบางคนก็มันเป๊ะโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่าง สติปัญญาไม่เหมือนกันหรือบางคนฉลาด บางคนโง่ พอมาเรียนกับคนฉลาด ไอ้คนฉลาดไปตั้งนานแล้ว บางคนยังไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นบางทีเนี่ย มันต้องอยู่ที่ดุลพินิจของตัวครูเจ้าของวิชา อย่างเรียนปิงปองบางคนเตาะได้เป็นร้อย บางคนมัน ได้แค่ 2-3 ทีเอง มันจะต้องดูที่ตัวเด็กเนาะ ดูที่สภาพของร่างกาย สภาพของสติปัญญา ไอ้เรื่องของผลการเรียนเนี่ยถ้ามันออกไปแล้วเนี่ย แนวป้องกันเนี่ย ก็คืออย่างที่ว่าก็ต้องรู้ว่าเด็กคนนี้ มันมีความรู้ ความสามารถ ความบกพร่องทางการเรียนรู้ เพราะบางคนมาเรียนเนี่ยมันเรียนช้า ไม่ว่าเราจะ ด่า จะตี จะลงโทษอย่างไร มันก็ไม่ดีขึ้น ก็เมื่อเข้าก็คุยกับรองว่า ตีอีกแหละ ก็มันทำไม่ได้อย่างเขาอะ เออเนาะ แนวทางป้องกันก็คือ อยู่ในดุลพินิจของครู แล้วอยู่ในการดูแลของ โรงเรียน เป็นส่วนใหญ่ มันน่าจะรู้ทั้งหมดทั้ง โรงเรียน อย่างเช่น ในร้อยคนเนี่ยมีชั๊กก็คน อย่างมี 20 คน นะ มีคนโหนที่บกพร่องมันจะได้ ช่วยเหลือเด็กพวกนี้ อย่างน้อยๆ เด็กที่มาเรียนมันไม่น่ามี 0 หรือ เราจะทำยังไงให้มันถึง 1 ได้ ครูผู้สอนก็จะต้องช่วยกันดู แล้วก็วิเคราะห์ให้รู้ว่าเด็กคนนี้นั้นไม่เหมือนใคร</p>	<p>แตกต่างและความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน</p> <p>5. โรงเรียนควรคัดกรอง เพื่อดูแลนักเรียนที่ บกพร่องทางการเรียนรู้</p> <p>การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนออกกลางคันเนื่องจากมีปัญหาเรื่องมีปัญหาทางฐานะครอบครัว</p> <p>1. โรงเรียนยกเว้นเก็บค่าเทอมนักเรียนที่มีฐานะยากจน</p> <p>2. ครูที่ปรึกษาเยี่ยมบ้านเพื่อคัดกรองนักเรียน</p>

คนที่ 3 สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบุคคลและงบประมาณ

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้สัมภาษณ์: จากปัญหาการออกกลางคัน ที่มีสาเหตุจาก ชู้สาว ติดเกมส์ มีปัญหาทางการเรียน ฐานะทางครอบครัวยากจน ปัญหาการปรับตัว ท่านมีวิธีป้องกัน หรือช่วยเหลือ ทั้ง 5 กรณีได้อย่างไร</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ผมต้องตอบทุกกรณี ใช่หรือไม่</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ไม่ครบก็ได้ค่ะ แล้วแต่จะสะดวกตอบ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: แนวทางช่วยเหลือ หรือป้องกัน ครับ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ทั้งสองอย่างได้ค่ะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: จันทองแนวทางป้องกันก่อนไหม ต้องประสานกับทางผู้ปกครอง ช่วยกันดูแลสองทาง ในส่วนของโรงเรียนเราก็ต้องดูแลนักเรียน ติดตามพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน อาจจะรู้สึกว่าเป็นเด็กแปลกไป จากเด็กน่ารักเป็นเด็กเก็บกด เก็บตัว หรือการคบเพื่อนต่างๆ การเข้าเรียน อย่างเริ่มต้นง่ายๆ อย่างเช่น การเช็คความเข้าเรียนทุกคาบหรือไม่ มีโดดเรียนไหม ส่งงานครบไหม อันนี้ถือเป็นจุดเริ่มต้น ถ้าเริ่มต้นแล้วเด็กมีปัญหาตรงนี้แล้วเรา ไม่ติดตามปัญหาตรงนี้จะจืดจางไปเป็นพฤติกรรม ถ้าสมมติเด็กไม่เข้าเรียน 1 คาบ เราก็ต้องลองติดต่อและแจ้งที่ปรึกษา หรือผู้ปกครองว่า เด็กเริ่มที่จะไม่เข้าเรียนแล้ว อันนี้คือการป้องกันขั้นต้น ต้องประสานกับผู้ปกครองต้องดูแลพฤติกรรม การกลับบ้าน การมาโรงเรียน</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: อันนี้พูดถึงครูที่ปรึกษาใช้ไหมคะ(หมายถึงใครจะเป็นผู้ประสานงาน)</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ก็หมายถึงครูทุกคน ครูที่มีวิชาสอนก็จะรู้รายละเอียดด้วย นั่นก็คือการช่วยเหลือ ต่อไปการช่วยเหลือ เมื่อเกิดปัญหาแล้วเนี่ย เราต้องถกทั้งสองฝ่ายไม่ใช่เราจะดูแลเขาได้ฝ่ายเดียว เราต้องดูความพร้อมของครอบครัวด้วย สิ่งแวดล้อมรอบตัวเขาเป็นอย่างไร ถ้าสิ่งแวดล้อมรอบตัวเขาเนี่ย ปรากฏว่าเพื่อนที่เขาอยู่ในกลุ่ม ทั้งหมด ทั้งที่บ้านหรือที่โรงเรียน มีปัญหาเรื่องนี้ ก็ไม่เฉพาะแค่ตัวเด็กที่มีปัญหา ก็ต้องคอยป้องกันเด็กให้รอบตัวเขาด้วย อาจจะเป็นพฤติกรรมเสี่ยง ที่สำคัญต้องประสานกับผู้ปกครอง <u>การเยี่ยมบ้านสำคัญกว่าเรามีสภาพแวดล้อมยังไงก่อน</u> <u>สังคมที่เขาอยู่ มียาเสพติด มีแหล่งการพนัน ร้านเกมส์ เป็นสิ่งล่อแหลมทั้งหมด รวมทั้งวัยรุ่นที่ไม่ได้เรียนให้นักเรียนระแวงนั้น</u> <u>ซึ่งจริงๆ มันเป็นความรับผิดชอบของผู้นำชุมชนด้วย ต้องดูว่าวัยรุ่นที่เขาไม่ได้เรียนนะ อายุเขาเลยจากเกณฑ์ภาคบังคับหรือยังต้อง</u></p>	<p>การป้องกันทุกกรณี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนประสานกับทางผู้ปกครอง ช่วยกันดูแลระหว่าง ครูกับผู้ปกครอง 2.ครูต้องดูแลนักเรียน ติดตามพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป เช่น การเช็คนักเรียนเข้าเรียน ดูการกลับบ้าน 3.ครูประจำวิชาแจ้งที่ปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหา เช่น การไม่เข้าเรียน 4.การเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อรู้สภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน <p>การช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาแล้ว</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูร่วมมือกับผู้ปกครองหาพูดคุยเพื่อหาสาเหตุของปัญหา

คนที่ 3 สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบุคคลและงบประมาณ (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ติดตามแต่บางครั้งสั่งคุมไม่ค่อยได้ ชุมชนไม่ค่อยติดตามก็เป็น <u>ปัญหาอยู่เหมือนกัน</u> ทำให้เขาเห็นว่า มาเรียนลำบากอยู่บ้านสบาย ได้เที่ยว ได้ขับรถเล่น ได้เล่นเกมสไปง เด็กจะไม่ได้มองถึงอนาคต เด็กมองปัจจุบันมากกว่า <u>ครับผู้สัมภาษณ์: แล้วกรณีเด็กติดเกมส์แล้ว</u></p>	<p>การช่วยเหลือเด็กติดเกมส์ 1. ขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ ตำรวจ ผู้นำชุมชน เพื่อเข้าดูนักเรียนเล่นเกมสไปงในเวลาเรียน</p>
<p><u>ผู้ถูกสัมภาษณ์: กรณีเด็กติดเกมส์ถ้าในเวลาเรียน ทางกฎหมาย เจ้าหน้าที่ต้องจัดการกับร้านเกมส์ที่เปิดเกินเวลาที่กำหนด ส่วนเรื่องที่เราจะไปตามนักเรียน หรือเราได้รับแจ้ง เราต้องไปประสานงานกับตำรวจ ผู้นำชุมชน ด้วย</u> ในการเข้าไปดูว่ามีเด็กของเราจริงหรือเปล่า อาจจะไปค้นเขาไม่ได้ ต้องประสานกับหน่วยงาน ที่ผมพูดไปแล้วนะแหละครับ <u>ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจ การปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องร่วมกัน ครับ</u> <u>ผู้สัมภาษณ์: แล้วถ้ากรณีเด็กเขาไม่ได้จบพร้อมรุ่นนี้เรา มีวิธีการที่จะช่วยเหลือเขาอย่างไร</u> <u>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ถ้าเขาเรียนช้า หรือว่าต้องแก้ไขเกรด</u> <u>ผู้สัมภาษณ์: บางคนเขาก็คือ ไม่มาแก้ คือเขาติด 0 เขา ออกไปโดย ไม่มาตาม หรือเขาไม่มาสอบปลายภาค ผลพวงคือเขาออกไป กลางคัน มันก็เลยเกิดการติด 0 ไม่จบพร้อมรุ่น รองคิดว่าโรงเรียน เราน่าจะมีวิธีช่วยเขาอย่างไร</u> <u>ผู้ถูกสัมภาษณ์: จริงๆ ตอนนี้เราได้ตามแล้วไง หมายถึงตามถึง ผู้ปกครอง แต่ ตามว่า ตอนนี้เป็นยังไง การตามถึงผู้ปกครอง ด้วยของเด็กที่มีมากขึ้นในเรื่องนี้ แล้วเด็กคิดว่าถ้า ปล่อยไปเดี๋ยวเขาก็ให้จบ ซึ่งมันเป็นเรื่องที่ ตอนนี้นั้นยังไม่ระเบียบ หรือกฎหมายอะไรมารองรับเรื่องการเรียนซ้ำชั้น เด็กคิดว่าถ้าปล่อยเวลาไปเรื่อยๆ เดี่ยวเขาก็จบตามเกณฑ์ แต่เราได้ตามผู้ปกครอง บางครั้ง <u>ผู้ปกครองบังคับเด็กไม่ได้ เด็กมาโรงเรียนมั่ง ไม่มามั่ง ยังเงี้ย มากก็ไม่ตั้งใจเรียนงานก็ไม่ส่ง ตอนนี่เด็กขาดความรับผิดชอบเยอะ แล้ว ปกปิด โทหก เก่งมาก บางครั้งจับไม่ได้ ไล่ไม่ทัน ก็ไม่ยอมรับ มัน เป็นพื้นฐานของอุปนิสัยของคนด้วย การที่เราตามตลอดนี้นั้นก็ดี</u> <u>ผู้สัมภาษณ์: ตาม 2 คม</u> <u>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ใช่ แต่พอตามมากไป เหมือนเราก็มารู้พื้นเพ หรือ พื้นฐาน ในชีวิตของเขาด้วย กลายเป็นไปว่า ไปยุ่งกับชีวิตเขา สิทธิ เข้าไปอีก เราก็ลำบาก บางครั้ง เราบอกจะปล่อยไปเลยก็ สงสาร บางคนอย่างที่ผมเคยพูดไป บางที่บ้านก็ยังไม่ มี เงินก็ไม่มี ยากจน</u></u></p>	<p><u>การช่วยเหลือเด็กเสี่ยงที่จะออกกลางคัน เนื่องจากผลการเรียน</u> 1. โรงเรียนมีการติดตามและ ประสานงานกับผู้ปกครองในการแก้ไข ผลการติด 0 ร มส ของนักเรียน 2. ผู้ปกครองควรช่วย เอาใจใส่หรือ กวดขันให้นักเรียนได้สนใจเรื่องเรียน หรือเห็นความสำคัญของการเรียน</p>

คนที่ 3 สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบุคคลและงบประมาณ (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>แต่ตัวเองก็ไม่ได้ชวนชวายกับการที่จะพัฒนาตนเอง หรือว่าจะทำให้ตนเองดีขึ้น จะเขานายังไง ก็จะเขายู้อย่างนั้น คือบางครั้งต้องดูสภาพแวดล้อม บางทีเขามีความรู้สึกว่า เขาเรียนต่อไปเรื่อยๆ เขาไม่เห็นอนาคต เขาไม่รู้ว่าจะอนาคตจะเป็นอะไร ถามเด็กนักเรียนว่าเขาเรียนเพื่ออะไร เขายังไม่รู้เลย เขาเรียนตามหน้าที่</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ขาดแรงบันดาลใจค่ะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ใช่ เขาไม่รู้ว่าเขา จะเรียนสายสามัญ ไปเป็นอะไร เพราะนักเรียนนะแวกชุมชน บางครั้งก็เข้าใจว่า ส่วนใหญ่ก็ทำการเกษตร หรือบางครั้งก็มี แหล่งการพนัน ไฟ ไฮโล ซึ่งชุมชนเรามีเยอะมาก ยาเสพติดเข้ามาเกี่ยวข้องอีก มันก็ไม่ใช่น้ำที่ของทางเราที่จะ ไปติดตามเรื่องตรงนี้ ครับ</p>	

คนที่ 4 สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบริหารทั่วไป

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้สัมภาษณ์: ขอความคิดเห็นจากท่านในการป้องกันและวิธีการช่วยเหลือ นักเรียน ที่ออกกลางคัน จากการศึกษาสาเหตุที่ทำให้ ออกกลางคัน คือ ชู้สาว ติดเกมส์ ผลการเรียน(เรียนไม่ได้ที่ถอยแล้วก็ออกไป) ก็มาน้อยแต่ละปีแตกต่างกันไป และสุดท้ายคือ ฐานทางครอบครัวคือยากจนต้องออกไปช่วยเหลือ ครอบครัว</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: เรื่องชู้สาวเนี่ยของ นักเรียน ที่มีความรักในวัยเรียนเป็นปัญหาของทุกโรงเรียน จะป้องกันอย่างไรก็ให้ <u>ความรู้ให้ทัศนคติ กับ นักเรียน อย่างสม่ำเสมอ อย่างเช่น เราอยู่ในวัยเรียน ไม่ควรฝึกในเรื่องความรักมากเกินไป เพราะเท่าที่สังเกตเห็นมีการออกกลางคันไป ก็เหตุชู้สาว มันเกินกว่าที่แก้ไข บางคนถึงกับตั้งครรภ์ ใจแตก ก็เป็นสาเหตุกระทบกับความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว เช่นพ่อแม่รับไม่ได้ เพื่อนตีจากออกไป เพราะว่าเขาจะไม่อยู่กลุ่มเพื่อนส่วนมากใช้ชีวิตอยู่ โดยก็จะสังเกตว่าคนประเภทนี้ นักเรียน ที่มีปัญหาชู้สาวเนี่ย เพื่อนจะตีตัวออกห่าง ครอบครัวว่ากล่าวตักเตือนเข้าไป เอาไม่ทัน / ทีนี้เราจะป้องกันอย่างไร เท่าที่ผมมีประสบการณ์มาเนี่ย <u>คุณครูที่ปรึกษา</u> แล้วก็ผู้ปกครองต้องช่วยกัน แล้วก็ต้องดูแล ให้ <u>ความรู้ และสังเกต พฤติกรรมตลอดเวลา</u> แล้วก็ทำกิจกรรมให้ <u>เขาทำ ที่ไม่เสี่ยง</u> เช่นกิจกรรม บางอย่างอาจจะมอบให้เขาไปทำ เพียง 2 คน ชายหญิง อะไรเงี้ย บางทีมันก็ เสี่ยงที่เขาจะไปด้วยกัน ดังนั้น จึงควรเป็นกลุ่มที่มากกว่านี้ ต้องให้มีเพื่อนอย่างเช่น ผู้หญิงนะ 3 คน ผู้ชาย 1- 2 คน ก็ได้ แต่ถ้า 2 ต่อ 2 นะจะเสี่ยงเด็กก็จะจับคู่กันเองจะไปกับคนโน้น คนนี้ อันนี้ก็เป็นเหตุหนึ่งที่จะทำให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกัน ครับ ก็วิชาการช่วยเหลือ ต้องให้ <u>ความรู้ อย่าง สม่ำเสมอ เรื่อง ความรัก เรื่อง เหตุผล</u> ก็การฝึกฝนในความรัก บางทีเนี่ยไม่เข้าใจ แล้วก็หลงในคำพูด หลงในจินตนาการของตนเอง ต้องเขากระตุ้น เราต้องกระตุ้นว่า คนที่มีความรักเยอะๆ นี้ โบราณเขาเรียกว่า คนตาบอด ก็คือ เขาก็มองเห็นอนาคตข้างหน้าว่าจะเป็นอย่างไร แต่มันก็บดบังความคิดของเขา ต้องให้ความคิดกับเขาอยู่เสมอว่า การหลงไหล ในเรื่องของความรักของวัยรุ่น โบราณเขาจะพูดว่า ความรักทำให้คนตาบอดคือไม่เชื่อฟัง พ่อแม่ ไม่เชื่อฟัง ครูอาจารย์ ไม่เชื่อฟังเพื่อน เพื่อนสนิทก็ไม่ฟังแล้ว เพราะเขาหลงไปแล้ว ถ้าเรารู้ก็ควรจะ พ่อแม่รู้ก็ควรจะแก้ไข</u></p>	<p><u>การป้องกันและช่วยเหลือ นักเรียนที่มีปัญหาเรื่องชู้สาว</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนให้ความรู้ และทัศนคติกับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ 2. ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองต้องคอยดูแล สังเกตพฤติกรรมนักเรียน 3. โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ไม่เสี่ยงในการที่จะให้นักเรียน ชาย-หญิง อยู่กันสองต่อสอง 4. พ่อแม่ไม่ควรทิ้งลูกให้อยู่ลำพัง หรือให้อยู่ไกลไปจากสายตา

คนที่ 4 สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบริหารทั่วไป (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>โดยไม่ทิ้งลูกให้อยู่ตามลำพัง หรือ ให้ไปทำกิจกรรมโดยไกลหูไกลตา ครูอาจารย์ก็เหมือนกันต้องช่วยกัน ในนักเรียนระยะหนึ่งถ้าเด็กเหล่านี้ ถ้าพันวัยอายุ 18 ไปแล้วนี่เขาจะปรับตัวได้ ถ้า 16 - 17 บางคนก็เป๋ไปเลย กลับคืนยาก /ส่วนเด็กติดเกมส์เนี่ย เป็นปัญหา ของเด็กส่วนตัว เด็กที่มีโลกส่วนตัว ที่ไม่ยอมไปสูงส่งกับใคร เลบใช้เกมส์เนี่ย เป็นเครื่องระบายอารมณ์ ระบายความคิดของตนเอง เกมส์เนี่ยมันก็มีเกมส์สนุกก็มี เกมส์บู๊ เกมส์ล้างผลาญก็มี เด็กติดเกมส์เป็นเด็กที่มีปัญหาในเรื่องของ พฤติกรรมก้าวร้าว กับ พฤติกรรมที่ชอบเสี่ยง เขาก็จะไปศึกษากับเกมส์อะไรพวกนี้ ก็ต้องเข้าใจเขา เขาเนี่ยเป็นคนที่มีความคิด เด็กเล่นเกมส์ส่วนใหญ่เนี่ยเป็นเด็กเรียนเก่ง แต่ไปจริงๆ ไม่ได้ จึงอาศัยเกมส์ ในเกมส์มันจะมี ด่านโน้น ด่านนี้ให้บุก ทะลุไป วางแผนกันให้สลับซับซ้อน บางทีเขาหลงไปมาก ไม่กลับไม่นอนเพื่อจะพิชิตเกมส์ที่อยู่ข้างหน้า ตั้งใจว่ามันน่าจะทำได้ เริ่มต้นเอาใหม่ มันก็จนเขาติดจนงอมแงม อันนี้ต้องหากิจกรรมอย่างอื่นมาผ่อนคลายเขาไม่ให้เขาหลงติดมากเกิดไป บางที เด็กก็ไม่รู้ว่าโปรแกรมที่ นักออกแบบวางไว้ยังงี้ก็ไม่ผ่านหรอก แต่เขาไม่รู้หรือออก เขาก็คิดแค่ว่ายังจะผ่านได้ เพราะนักโปรแกรมเมอร์เขาวางไว้ ก็ต้องวางไว้สลับซับซ้อน เด็กหลงมาก ไม่ยังหลงคิดว่าเขาจะผ่านได้ ก็อยากจะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนะ ถ้ารู้ว่าเด็กคนไหนติดเกมส์นะก็ควรมหากิจกรรมมาเสริมให้เขา เช่นชวนเขาไปเล่นกีฬา ที่ก่อนจะ exercise ก็เพื่อที่จะให้เขาเหนื่อย พอกลับไปบ้านหรือพออาบน้ำแล้ว กินข้าวแล้วก็จะหลับไปเลย หรือไม่ก็คุยกับผู้ปกครองว่าให้เขาทำงานหนักหรือพาเขาเล่นกิจกรรมที่มันหนักๆ เพื่อให้ร่างกายของเขาเนี่ยต้องการการพักผ่อน แต่หากว่างานไม่ทำ กีฬาไม่เล่น พวกนี้เนี่ย จะมีแรงเยอะ พอกินแล้วเนี่ยยังมีพลังต่อก็เล่นเกม ก็ไม่ต้องใช้พลังงานมากสามารถเล่นได้ตลอดคืนก็เล่นได้ บางคนก็ไม่ทานข้าว ก็ยังมีแรงที่จะเล่นเกม ฉะนั้นจึงอยากให้นำเรื่องของการกีฬา หรือว่าการทำงาน แต่ว่าต้องใช้จิตวิทยาหน่อยในการดึงเข้าไปทำกิจกรรมนี้เช่น ถ้าพ่อแม่เป็นเกษตรกรนะก็ชวนไปไถนา (หนูช่วยพ่อไถหน่อย) ไถนานี้ถ้าเด็กไม่เคยทำงาน ครึ่งวันเท่ากันแหละเด็กสลับเลย เดินตามรถไถนานะ หรือไม่ก็ชวนเขาไปเล่นกีฬา ให้ไปเล่น ฟุตบอล ฟุตซอล วอลเลย์ ผู้ปกครองก็ไปด้วยก็ไปเล่นกับเขาให้เขาได้ exerciseเนื่อ</p>	<p>สาเหตุนักเรียนที่มีปัญหาเรื่องติดเกมส์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเล่นเกมที่ได้ตอบสนองความต้องการเรื่องของพฤติกรรมของการชอบเสี่ยง ทำหาความสามารถ <p>การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเรื่องติดเกมส์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูหากิจกรรมให้นักเรียนทำทำให้นักเรียนได้ใช้พลังงาน เช่น กีฬา 2. ผู้ปกครองให้นักเรียนช่วยงานที่บ้าน เพื่อให้นักเรียนไม่มีเวลาว่างในการไปเล่นเกม

คนที่ 4 สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบริหารทั่วไป (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ตกแล้วก็ ถ้าอย่างนี้เราจะมีเวลา /ที่เด็ก ออกกลางคัน โดยสาเหตุจากผลการเรียนเนี่ย ติด 0 ร มส อะไรทั้งหลายนี้ เท่าที่ประสบมา จะมีอยู่หลายประเภท คือ 1. คือประเภทที่ขาดความรับผิดชอบ เหมือนหนึ่งว่าครูจะช่วย คือหวังไว้ว่าจะมีคนมาช่วยตัวเขาเองด้วยพฤติกรรมเขาไม่รับผิดชอบอยู่แล้ว เช่นอยู่บ้านก็ไม่รับผิดชอบตนเอง อะไรก็ผู้ปกครองทำให้ เสื้อผ้า ผู้ปกครอง ซักให้ รีดให้ อาหารการกิน ผู้ปกครองก็ทำให้ ถ้วยชาม ผู้ปกครองทำให้ กิจแล้วไม่เป็นไรเดี๋ยวพ่อล้างให้ เดี่ยวแม่ ล้างให้ ที่ล้างให้คือพวกนี้คือฝากชีวิตไว้กับคนอื่น แม้การเรียนก็เหมือนกันเขาก็คิดว่า เดี่ยวครูก็ช่วย ก็มีอยู่ส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่ง 2. คือนักเรียนที่ขาดความเชื่อมั่น ก็จะมีผลการเรียนไม่ดีเหมือนกัน ติด 0 วิชาคณิตศาสตร์ ก็ขาดความเชื่อมั่นว่าตนเองทำไม่ได้ แต่ยังไม่ได้ลงมือทำ ขาดความเชื่อมั่นตั้งแต่ความคิดแล้ว แต่ยังไม่ได้ลงมือทำ เคยไปตามเด็กที่ติด ร ภาษาอังกฤษ 8 เดือน คนเดียว ครูก็ตาม ผู้ปกครองก็ตาม เพื่อนก็ตาม (ผม: ไปหาคุณครู ภาษาอังกฤษ นักเรียน: ผมไปแล้วครับ ผม:ไปแล้วงานครูอยู่ไหน นักเรียน:งานอยู่ที่บ้าน) คือจริงๆแล้วยังไม่ได้ไป (นักเรียน: แล้วอาทิตย์หน้าผมมาส่งครับ) เราก็ตีใจว่าเราจะได้ส่งงาน พอเจอครูภาษาอังกฤษ ถาม ครูว่า (ผม:เด็กคนเนี่ย มารับงานหรือยัง ครู ภาษาอังกฤษ:รองครับผมยังไม่เจอเด็กเลย) เราก็อพยายามจับต้นชนปลายให้ดูกว่า ประเด็นปัญหามันอยู่ตรงไหน ปรากฏว่า <u>เขาอะ ไม่กล้าไปหาครู เพราะขาดความเชื่อมั่น พอขาดความเชื่อมั่นก็มีปัญหาตามมาคือ ไม่กล้าสู้หน้าครู ไม่กล้าบอกความจริง ไม่กล้าทำในงานที่ครูให้ ครูอะก็เอามาใส่ในมือให้ก็ยังไม่ทำ วันนั้นก็เลย ให้เด็กอีกคนไปหาคุณครูภาษาอังกฤษบอกว่า รองของงานที่จะให้เพื่อนเธอทำนะ ครูเขาก็ปริ้นให้ จากนั้น ผมก็ เรียกเขาไม่ได้ให้เพื่อนเขาอยู่ด้วย ก็เรียเขามา พอคุยไปคุยมา จนกระทั่งจนตรอกแล้วว่า เราจับเขาได้ละ ว่า 1.ไม่ไปหาครู 2.งานไม่ทำ เราก็เลย เอา งานครูเอามาละ คือเราก็อพูดกับเขาดีๆ นะ เธอทำซิ เดี่ยวครูจะนั่งเป็นที่ปรึกษาให้ ถ้าทำไม่ได้ เธอถามครู มีอุปสรรค อะไรไหม ปากกา ดินสอ ดิกชันนารีมีไหม ไม่มี อ้าว ไม่มีครูหาให้ เอาดิกชันนารี มาให้ ต้องการค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ตไหม แอปเลต ครูมี ไม่เข้าใจ ไม่รู้ศัพท์ไหนเนี่ย</u></p>	<p><u>สาเหตุของนักเรียนที่มีปัญหาเรื่องผลการเรียน</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนขาดความรับผิดชอบ เนื่องจากผู้ปกครองไม่ได้ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ 2. นักเรียนขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เพราะไม่เคยได้ลงมือทำอะไรด้วยตนเอง หรือเพราะเสียกำลังใจเมื่อล้มเหลว การไม่ได้รับกำลังใจจากครูผู้สอน

คนที่ 4 สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบริหารทั่วไป (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>เปิดเลย ถ้าเปิดไม่เป็น ครูจะช่วยเปิดให้เขาก็ทำได้นะ ทำได้ ทำไปทำมา เขาเกิดความมั่นใจขึ้น พอทำเสร็จ เขาไชโยเลย เขานั่งทำคนเดียววนะ แต่เรานั่งเฝ้าเขาทำ 2 ชั่วโมง แล้วก็ยิ้ม จริงๆ เขาไม่กล้าไปหาครู ทั้งๆ ที่ครูเราก็จะพูดหยอกมั้ง เล่นมั้ง บางทีเด็กมันก็เก็บไปคิด มีปมด้วยก็มี มีรูเรื่องหรือเปล่าวะ ภาษาอังกฤษนะ ก็เป็นปัญหา มีหลายประเด็นเกี่ยวกับ แต่มีปัญหากอีกประเด็นก็คือ เด็กบางคนก็ไม่ว่าตัวเองติด อันนี้ก็มี แล้วก็ประเด็นก็คือ กรณีที่ครูเราสอนกันแล้วปรากฏว่าครูเราย้ายไป ครูคนอื่นก็ไม่ว่า พอรู้ก็ตอนจะจบ ม.3 ม.6 อันนี้ โรงเรียน ก็ต้องตั้ง คณะกรรมการขึ้นมาในกรณีที่ เด็กติด 0 ติด 5 มส ในักเรียนรายวิชาที่ครูไม่อยู่แล้ว โรงเรียน ต้องแก้ปัญหาโดยมอบหมายให้ครูที่อยู่รับผิดชอบ ตอนผมอยู่ที่ โรงเรียน ดสส แก่ 0 ตั้งแต่ เทอม 1 ให้เสร็จเลย พอเทอม 2 นี้ไม่มีเลย ขึ้นขึ้นเวปสพฐ ด้วยซ้ำไปว่า โรงเรียน ที่ จบ ร้อย เปอร์เซนต์ ก็ช่วย แม้กระทั่งเด็กที่จะจบไปหลายปี แต่ยังไม่จบ เหลืออีกตัวเดียวแต่ไม่กล้ามาหาครู วิชาที่ไม่ได้ยากเย็นอะไร เป็นวิชาพละศึกษาก็ไม่กล้ามาหาครู กลัวครูพละ จนกระทั่งเขา ไปเป็นทหาร หลุดออกจากทหารแล้ว มาเจอผม ก็บอกให้มาแก้ พอแก้เสร็จ ก็เอาเข้าที่ประชุม ก็อนุมัติผลการเรียนให้เขา แล้วก็รายงานไปที่เขต เขาก็ดีใจ จบคนเดียว ม.6 เราก็แก้ไขเขาได้ แล้วเรื่องติด 0 ร มส เนี่ย คนที่จะช่วยเหลือเนี่ยมี หลายฝ่าย 1 ครูที่สอน 2. ครูในโรงเรียน ที่ไม่ได้สอน ต้องรับรู้ ว่า เด็กคนนี้เป็นลูกศิษย์ของเรา แต่ว่าครูรายวิชานี้ แต่ตอนนี้เขาไม่อยู่แล้ว ครูเหลือจะทำอย่างไร ต้องมีคนแทนได้ ไม่ใช่ว่าฉันไม่ได้เป็นผู้สอนแล้วก็ ไม่ใช่หน้าที่อย่างนี้ละ มันช่วยเหลือใครไม่ได้เลย ฝ่ายวิชาการ ผู้บริหารก็ต้องเข้าใจปัญหาของเด็ก ปัญหาของครูแล้วก็จะแก้ไขเรื่องนี้ได้ ก็ผู้ปกครองก็ต้องให้ความร่วมมือในการพาเด็กมาพบเพื่อขอแก้ไข ในส่วนที่นักเรียนไม่สมบูรณ์ คือบางรายวิชา เวลาเรียนก็ครบ เพียงแต่ว่าชิ้นงานขาดไปชิ้นเดียวคะแนนไม่ถึง เด็กก็ยืนยันว่างานส่งแล้ว ใช้แต่เขาไม่ได้ส่งด้วยตัวเอง เขาฝากเพื่อนส่ง เพื่อนก็เพื่อน บางที เพื่อนไม่ส่งให้ก็มี คือมันเป็นปัญหาซ่อนอยู่ เพื่อนไม่ได้บอกความจริงว่า ฉันไม่ได้ส่งให้แกนะ มันบอกว่าส่งหมดแล้วของคุณครู.. มันไม่ได้ส่งกับมือฝากเพื่อนส่งอีกที ก็บางทีมันก็ไม่ใช่อุปสรรคใหญ่ เพียงแต่ว่ามันไม่สมบูรณ์</p>	<p>การป้องกันและช่วยเหลือ นักเรียนที่มีปัญหาเรื่องผลการเรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองควรฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อ ครอบครัว และตนเอง 2. ครู ควร ให้โอกาสกับ นักเรียน ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ได้เริ่มลงมือทำอะไรด้วยตนเอง ถึงแม้จะล้มเหลว ก็ให้กำลังใจได้ทำสิ่งนั้นด้วยตนเอง 3. ในกรณีที่ นักเรียนติด 0 ร มส แล้ว ครูที่ให้ผลการเรียนย้ายไปที่อื่น โรงเรียนต้องจัดครูท่านอื่นมาแทนครูที่ย้ายไปเพื่อดำเนินการติดตามและแก้ไข ให้นักเรียนด้วย 4. ผู้บริหารต้องเข้าใจปัญหาและติดตามผลการดำเนินการแก้ไขผลการเรียนโดยการผลานงานระหว่างครูที่ให้ผลการเรียน 0 ร มส กับนักเรียน 5. โรงเรียนต้องผลานกับ ผู้ปกครองเพื่อร่วมมือกันในการติดตามแก้ไขผลการเรียนของนักเรียน 6. ครูประจำรายวิชาที่ให้ผลการเรียน 0 ร มส กับเด็กต้องหาสาเหตุการติด 0 ร มส แล้วแก้ไขตรงกับสาเหตุ และรับฟังและช่วยแก้ไขปัญหานักเรียน

คนที่ 4 สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบริหารทั่วไป (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>แต่เราไม่รู้สาเหตุ ครูรายวิชาก็ไม่รู้สาเหตุจริง ว่าเด็กคนนี้ทำไมต้องจ้ง ตามก็แล้ว อะไรก็แล้ว เด็กก็บางทีก็พูดในใจว่า ฉันส่งแล้ว ทำไมครูคิดอย่างนี้ บางทีก็ มันจอยกันไม่เป็น มันก็เลยรู้ข้อมูลไม่หมด เรื่องผลการเรียนนี้ ที่อยู่ที ลำพูนก็แก้ได้ ปีนั้นเด็กจบ ม.3 ร้อยเปอร์เซ็นต์ เราก็แก้ได้ คือเรารู้ปัญหาแล้วว่าเด็กติด 0 ติด 5 มาตั้งแต่ ม.1 ไล่ไปไล่มา รู้ว่าครูคนนี้อ้ายไปแล้ว</p> <p>อ้าวใครจะรับผิดชอบต่อ ในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ใครรับผิดชอบ ม.1 คนนี้รับ ม.2 คนนี้รับ ม.3 เด็กก็ไปหา เราก็ช่วยเด็กด้วย บางทีเด็กก็ไม่รู้จักครู ทั้งหมดมีใบงานมาให้ไปหา ครู... นะ เด็กไม่รู้จักครู... แต่อาจเพื่อนอีก ไม่กล้าถามเพื่อนเก็บใบงานไว้อยู่ในกระเป๋านะ (ได้เอกสารหรือยัง ได้แล้วครับ ไปหาครูหรือยัง กำลังจะไปครับ) แต่ในใจคิด เอ๊ะครูคนไหนนะ คือบางทีต้องจ้งเขาไปเลย มะเธอไม่กล้าไป จัดโต๊ะ ให้พบครูอ้อครูคนนี้หรือ ครูก็อ้อเด็กคนนี้หรือ ยิ่งฝ่ายบริหารลงไปช่วยยิ่งทำให้ครูมีกำลังใจ เด็กก็มีกำลังใจ ก็ โรงเรียน .... เคยจบร้อยเปอร์เซ็นต์ ที่อยู่ทีลำพูนก็จบร้อยเปอร์เซ็นต์ มามากอีกปี เด็กตั้ง 20 คนไม่จบก็เป็นปัญหาที่บางครั้ง ผู้รับผิดชอบไม่ให้ความร่วมมือ บางทีมันก็ช่วยเหลือเด็กไม่ได้เพราะว่าเขาเอาลูก มาฝากเรา 3 ปี ม.1 2 3 กระดาษแค่ 2 แผ่นนั่นเอง ใบปพ. แผ่นนี้แล้วก็วุฒิแผ่นนี้ นะครับ ถ้าหากช่วยกัน ผู้ปกครองให้ความร่วมมือของเราเอาเข้าที่ประชุมคณะกโรงเรียนนการเลย เด็ก ม.3 จะไม่จบเนี่ย 30 คน แต่ โรงเรียน จะช่วย กโรงเรียนนการรับทราบ ครูให้ความร่วมมือ ผู้ปกครองก็ให้ความร่วมมือ เด็กต้องให้ความร่วมมือ และจะให้จบแก้ไข ปัญหาเหล่านี้ให้เสร็จสิ้นก่อนการปิดภาคเรียนที่จะมาถึงนี้ สิ้นปี การศึกษานี้ ทุกคนให้ความร่วมมือ ก็จะจบพร้อมเพื่อนนะให้เด็กได้ปรับพฤติกรรม แก้ปัญหาผลการเรียนให้ผ่านก็ช่วยได้เยอะอยู่นะครับทำได้แต่ว่า ต้องช่วยกันหลายฝ่ายนะครับ แล้วก็ เด็ก นักเรียน บางที่ทั้ง โรงเรียน แล้ว คนนั่งติด 3 ตัว 4 ตัวเนี่ย เป็นพันก็ สาม สี่ พัน สามสี่พันชิ้นงาน ดูลินะมันก็เป็นเรื่องใหญ่พอสมควร เป็นเรื่องเล็กในคนนึง แต่ถ้ามารวมกันมันก็เป็นเรื่องใหญ่เหมือนกัน ก็อันนี้ก็ต้องช่วยกัน /ส่วน ประเด็นปัญหาฐานะทางครอบครัวยากจนเนี่ย อันนี้ก็มีปัญหาถ้าหากว่าผู้ปกครองเขาแยกแยะว่าหน้าที่ของเด็กคือ อะไร ก็จะเข้าใจปัญหาของเด็กอยู่ถ้าผู้ปกครองมีบางคน มีฐานะยากจนจริง แต่ก็อยากจะทำลูกหลานเป็นตัวช่วยในการทำมาหากิน (ไม่ต้องเรียนหรือก ช่วยพ่อ ช่วยแม่ ช่วยปู่ ช่วยย่า ทำมาหากิน เรียนไปก็ไม่ได้อะไร เรียนไปทำไม)</p>	

คนที่ 4 สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบริหารทั่วไป (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>อันนี้คือ เด็กที่จะหลุดไปตรงนี้ ก็คือ <u>ทัศนคติค่านิยมของผู้ปกครองยังไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ถ้าผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษา ฐานะยากจนอย่างไรก็ส่งลูกเรียน (ไปโรงเรียนเถาะลูก) เดี่ยวพ่อไปทำงาน เดี่ยวแม่ไปทำงาน แล้วก็โรงเรียนเหล่านี้ก็ เราก็ช่วยดูแลอยู่แล้ว ติดปัญหาที่ผู้ปกครองบางคนรังเด็กไว้ เด็กพูดไม่ออก อยากมา โรงเรียนพูดไม่ออก (ไม่ต้องหรือกรอก-รองเท้าก็ไม่มี พ่อไม่มีตั้งซื้อให้ ทัศนคติของผู้ปกครองเขาไม่เปิดในเรื่องของการให้อานาคตลูก คิดว่าลูกอยู่ช่วยทำงานแล้วดีกว่าลูกไปเรียนหนังสือ สิ่งเหล่านี้ก็ถ้าเราเจอผู้ปกครองประเภทนี้ ก็ต้องทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเขา เราอาจจะเข้าไม่ถึงตัวเขา ก็อาศัยคนข้างเคียง เช่นผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. หรือ ผู้อาวุโสในชุมชน ให้ช่วยกล่อมผู้ปกครองหน่อยว่า ลูกหลานเขาจะเรียนดีนะ เป็นเด็กดีแต่ทำไมไม่ค่อยไป โรงเรียน ถามเด็กแล้วว่า ผู้ปกครองให้ช่วยให้ไปปลุกข้าวโหนด พ่อให้ไปช่วยตำนา พ่อให้ไปรับจ้างอย่างนี้ ถ้าผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนเขาจะใกล้ชิดกับ คนเหล่านี้ แล้วก็ส่วนมากเท่าที่เจอ ฐานะยากจนแล้วไม่ได้เรียนเนี่ย เหมือนว่าเขาจะ <u>ปลีกตัวออกไปห่างจากชุมชน เช่นไปสร้างกระท่อ สร้างบ้านพักอยู่ที่ไร่ ก็ทำให้ลูกเนี่ยอยู่ห่างไกล มาโรงเรียนลำบาก ถนนหนทางอาจจะติดขัด ฝนตก ฟ้าร้อง ไม่สะดวก ก็เป็นส่วนหนึ่ง ครับ ก็ถ้าเจอประเภทนี้ ถ้า โรงเรียน ช่วยในเรื่องของเครื่องอำนวยความสะดวก อาจจะมี ทาจักยานให้ซักคันนึง ให้เป็นพาหนะในการสะดวกในการมาเรียน บางคนก็ยากจน แล้วก็ไกล โรงเรียน ถ้าเกิน 6 กม. เดินมาไม่ทันแน่ เพราะคนเราจะเดินได้ ชม.ละไม่เกิน ม. 6 กม. ฉะนั้น ถ้าใครอยู่ไกลเกิน 6 กิโลเมตร จะมาไม่ถึง โรงเรียน ถ้ารัศมีเกิน 6 กิโลเมตร ถ้าเด็กยากจน อย่างน้อยจักยานสัก คัน ให้เด็กได้ใช้มา โรงเรียน ครูก็อาจจะไปเยี่ยมบ่อยหน่อย คอยไปกระตุ้น ทัศนคติของผู้ปกครอง ช่วยเหลือในเรื่องชุด นักเรียนช่วยพาหนะ แล้วก็ ทุนการศึกษา ข้าวสารอาหารแห้งบ้าง ตามสมควรที่จะได้ คนที่มีฐานะยากจนส่งลูกเรียนโดยไม่เหน็ดไม่เหนื่อยเนี่ย ลูกเขาเนี่ยจะเรียนเก่ง</u></u></p>	<p>สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนที่มีปัญหาทางฐานะของครอบครัว</p> <p>1- ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา</p> <p>การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนออกกลางคันเนื่องจากมีปัญหาเรื่องฐานะครอบครัว</p> <p>1. โรงเรียนควรให้ครูไปเยี่ยมบ้านที่มีปัญหาบ่อยๆ</p> <p>2. ครูพูดเพื่อปรับทัศนคติของผู้ปกครองเพื่อให้เห็นความสำคัญของการศึกษา โดยให้คนที่น่าเชื่อถือหรือผู้นำในหมู่บ้านช่วยพูดให้</p> <p>3. โรงเรียนให้ความช่วยเหลือทุนการศึกษา อาหาร รถจักรยานยืมเรียน</p>

คนที่ 5 สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้สัมภาษณ์: ขอสัมภาษณ์รองก็คือว่า แนวทางการป้องกันและช่วยเหลือ นักเรียนออกกลางคัน (จากสาเหตุนี้ นะคะ 1.2.3.4.5.</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ออู้แล้วว่ามีสาเหตุจาก นี้ .....คราวนี้ แนวทางป้องกันของ โรงเรียน อย่างนี้ คือ</p> <p>1.ทำความเข้าใจกับคุณครูที่ปรึกษา โดยมอบหมายภาระงานให้ครูที่ปรึกษา <u>ดูแลตั้งแต่ผลการเรียน พฤติกรรมส่วนบุคคล และกิจกรรมการเรียน ส่งครูที่ปรึกษาไปเยี่ยมบ้าน และไปดูชีวิตความเป็นอยู่ของเขา ชุมชนนักเรียนรอบข้าง</u> เสี่ยงไหม บางคนอยู่กับตากับยาย กับปู่กับย่า บางคนอยู่กับญาติพี่น้อง ลุง ป้า น้า อา ที่ไม่ใช่พ่อแม่ แล้วดู ชุมชนแถว ๆ นั้น โดย ครูที่ปรึกษาออกไปเยี่ยมบ้าน ดูเสร็จที่ปรึกษา ก็รายงาน การเยี่ยมกับ โรงเรียน พอรายงานเสร็จปั๊บ จะมีข้อมูลอยู่ส่วนกลางก็จะมี <u>ที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ เด็กที่มีปัญหา แนวโน้มจะติดเกมส์ มีแนวโน้มจะทะเลาะ วิวาทย์ ติด 0 ก็มาดูข้อมูล</u> คราวนี้ก็มีนโยบายให้ โรงเรียน ให้คุณครูที่ปรึกษาพบ นักเรียน ทุกๆ ตอนเช้า หลังเลิกแถว เพื่อเข้าไปตรวจสอบว่า นักเรียน มาเรียนไหม นักเรียน มีปัญหา อะไรบ้าง ให้ครูที่ปรึกษาคูกับ นักเรียน แล้ว ก็คอยอบรมสั่งสอนให้ นักเรียน มีพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น ติด 0 ให้รีบ ชื่อ นักเรียน ที่ติด 0 ไปให้ครูที่ปรึกษาดูด้วย <u>เพื่อที่จะนำไปติดตาม นักเรียน ของ ตนเอง แก่ 0 หรือยัง / ส่วน เรื่องชู้สาว ส่วนใหญ่ สอบถาม ดูพฤติกรรม ดูแนวโน้ม และก็ /เรื่องติดเกมส์ก็ดูการเรียน โดยถามเพื่อนๆ ว่าเป็นอย่างไรบ้าง /พ่อแม่ยากจนนี่ก็จะแก่ ที่ไปดูก็ไปดูว่า พ่อแม่ยากจนใหม่ ต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้าง / พ่อแม่ทะเลาะกันนี้ ส่วนใหญ่ก็จะไปสอบถาม ครูที่ปรึกษาก็ไปจะไปคอย <u>แนะนำไปในทางที่ถูกต้อง /นี่คือแนวทาง ส่วนใหญ่ก็จะเน้นไปทางที่ครูที่ปรึกษาเป็น คนขับเคลื่อน ในการดูแล นักเรียน / ส่วนนโยบายของ โรงเรียน ก็ เช่น เช็ชชื่อ นักเรียน เป็นปกติอยู่แล้วตามระเบียบของ โรงเรียน การเช็คชื่อการเข้าเรียนของนักเรียน และก็ระเบียบการปฏิบัติของนักเรียนในโรงเรียน ว่าผู้ขายควรปฏิบัติตนอย่างไร ผู้หญิงควรปฏิบัติตนอย่างไรรับนี้แนวทางป้องกัน แล้วก็มีส่งเสริม หาทุนแก้ปัญหา เด็กยากจน มอบให้ /ผลการเรียนนี่ก็ เรียกผู้ปกครองมาพบทั้งประชุมใหญ่แล้วก็แล้วให้ผู้ปกครองพบที่ปรึกษา และผู้ปกครองพบกับ</u></u></p>	

คนที่ 5 สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>วิชาการซึ่ง จะเรียกไปเป็นกรณี เช่น พวกที่ติด 0 จำนวนมาก เพื่อหาวิธีการแก้ไขร่วมกัน /เรื่องติดเกมส์ ส่วนใหญ่จะเป็นการ สอดส่องดูแล บางครั้งฝ่ายปกครองก็ไปสอดส่องตามร้านเกมส์ ตามที่ต่างๆ ร้านเกมส์ ไต่สแน็ก ก็จะมีบางที่ที่หมู่บ้านเขา รายงานมา เราก็จะไปสัมภาษณ์ และเรียกผู้ปกครองมาปรึกษา ร่วมกันว่า จะปฏิบัติอย่างไรต่อไป เช่น ตักเตือน แล้วก็ทำทัณฑ์บน สุดท้ายเลยถ้าเกิดไม่ไหว จริง ๆ เราก็จะเชิญให้ย้าย</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ในกรณีที่ผลการเรียนเนี่ย เจอ นักเรียน ที่เกิดความท้อแท้ ก็กับการเรียน เขาเรียนไม่ทันเพื่อน เขารู้สึกว่าวิชา ที่เรียนมันยากการตัดสินใจของเขา จึงติด 0 รongมีความ คิดเห็นเรื่องนี้อย่างไร</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ควรอบรมคุณครูให้ได้รับ ความรู้เกี่ยวกับเรื่อง การวัดและประเมินผลการเรียนครับ ให้ครูได้เข้าใจ ความแตกต่างของเด็กที่เขาสอน เหมือนกับว่า ใหญ่พัฒนาการ การเรียนรู้ของเด็กด้วย บางคนสอบไม่ผ่าน แต่ว่าเดิมเขาไม่รู้อะไร เลย แต่พอเรียนไปเขารู้เพิ่มขึ้นมา อาจจะเรียนรู้ได้ช้ากว่าเพื่อน เขาก็ไม่น่าจะตก หรือติด 0</p>	<p>แนวทางแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน</p> <p>แนวทางช่วยเหลือนักเรียนที่มีฐานะยากจน</p> <p>1. ครูที่ปรึกษาเข้าไปดูความเป็นอยู่ เพื่อหาทางช่วยเหลือต่อไป</p> <p>2. โรงเรียนหาทุนการศึกษาให้นักเรียนที่ยากจน</p> <p>แนวกันป้องกันปัญหาของนักเรียนจากปัญหาเรื่องการเรียน</p> <p>1. อบรมครูเรื่องการวัดประเมินผล</p> <p>2. ปรับทัศนคติของครูผู้สอนให้เข้าใจถึงความแตกต่างของผู้เรียน</p>

คนที่ 6 สัมภาษณ์หัวหน้างานวิชาการ

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้สัมภาษณ์: สาเหตุการออกกลางคัน ได้แก่ ชู้สาว ติดเกมส์ พ่อแม่ยากจน สภาวะครอบครัว ผลการเรียน ขอความคิดเห็น อาจารย์ในการป้องกันและแก้ไขค่ะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ชู้สาวมันมีส่วนแน่นอน ทั้ง ม.ต้น ม.ปลาย พอไปมีเรื่องนี้บูบเบีย ใจแตกแล้ว ไม่อยากเรียนแล้ว ติดเกมส์ ก็มี ส่วน หลายคนติดเกมส์ก็ไม่มา โรงเรียน บางคนมา โรงเรียน แต่ก็ไม่เข้าเรียน แต่ไปเล่นเกมส์ แต่ส่งผลต่อผลการเรียนอีกด้วย เรื่องพ่อแม่ยากจน เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนเพราะว่า พ่อแม่จะอ้างว่าจะเอาลูกไปใช้งาน ก็ลูกยังตัวเล็กเนี่ยมันไม่ถูกกฎหมาย ตามหลักนะนะ ใช้แรงงานเด็ก เด็กควรไป โรงเรียน เรียน หนังสือ แต่พ่อแม่เอาไปใช้งานซึ่งมันไม่ถูก ยากจนมันก็มีส่วน แต่ถ้าถาม ก็ไม่มีใครบอกหรือกว่าตัวเองรวย แต่ว่าพออยู่ได้ใหม่ ลูกเรียนหนังสือได้ใหม่ รัฐก็เอื้อพอสมควร โรงเรียน ก็เอื้อพอสมควร น่าจะเป็นเรื่องระดับหนึ่ง พ่อแม่ทะเลาะกันแล้ว อะไรนะ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์:เด็กขาดความเอาใจใส่จากพ่อแม่ ลูกขาดแรงบันดาลใจ หรือครอบครัวแตกแยก</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ครอบครัวแตกแยกอะไรอย่างนี้นะ มันเป็นเรื่องถ้าเทียบกัน ทั้ง 5 ข้อ ผมคิดว่าตัวนี้เป็นตัวสำคัญเลย เรื่องความอบอุ่นของครอบครัว คือพ่อแม่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน อยู่กับปู่ย่า ตามยาย อยู่ด้วยกันก็มีแต่ทำงานต่างจังหวัดส่งเงินมาให้ลูก แต่ในมุมมองคือ ก็ยังไม่มีใครดูแลถึงแม้จะอยู่กับปู่ย่าตายาย ส่งแต่เงินมาให้ชดเชย มันก็มีส่วนน้อยที่ใช้ได้แต่ส่วนใหญ่ มันไม่เป็นอย่างที่คาดหวัง เด็กที่มีความรับผิดชอบที่ผมเห็นที่เห็นความสำคัญของเงินของพ่อแม่ที่ส่งมาให้ มันมีน้อย แต่ที่ผมเห็นส่วนใหญ่ นี่บูบเบียแล้ว พอมีปัญหาก็มารู้จะคุยกับใคร ปู่ย่าตายายไม่ทันเขา มันวัยห่างกันมากเกิด คุยกับเขาบางที่ไม่รู้เรื่องอะไรๆ ผมคิดว่านี่คือตัวหลัก ที่ออกไปเยี่ยมบ้านที่จะรู้เลย ส่วนใหญ่เด็กก็จะเป็นอย่างนี้ เด็กที่ย้ายก็จะเป็นอย่างนี้ ที่พ่อแม่ไม่ได้อยู่กับลูก อาจหมายถึงพ่อแม่แยกทางกัน <u>พ่อแม่ทำงานต่างจังหวัด</u></p>	<p>ปัญหาการออกกลางคันจากสภาพครอบครัว</p> <p>สาเหตุ</p> <p>1. ผู้ปกครองไม่สามารถดูแลบุตรหลานได้ เนื่องจากไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ อยู่กับปู่ย่าตายาย หรือผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ <u>การป้องกันและช่วยเหลือ</u></p> <p>1.โรงเรียนให้ครูออกเยี่ยมบ้านตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>การแก้ปัญหาปัญหาชู้สาว</p> <p>1. โรงเรียนเชิญผู้ปกครองเขามาคุยเพื่อแก้ปัญหา</p>

คนที่ 6 สัมภาษณ์หัวหน้างานวิชาการ (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้สัมภาษณ์:อยากทราบแนวทางป้องกันและแนวทางช่วยเหลือ ในความคิดของท่าน</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์:การป้องกันนี้ เราป้องกันไม่ได้หรอก ที่ไม่ให้พ่อแม่ทะเลาะกัน แต่เราช่วยเอาใจใส่อย่างจริงจังกับ นักเรียน ผู้บริหารก็ต้องลงมาดู ปัญหาตรงนี้ เรื่องชู้สาวก็เชิญพ่อแม่เขา มาคุยด้วยไม่ใช่เราคุยกับ นักเรียน ฝ่ายเดียว แล้วพ่อแม่ก็ยังไม่ เป็น แบลกให้เด็กอยู่ เห็นดีก็เก่งมาก</p> <p>ด้วย มันก็ไม่ใช่ เรื่องติดเกมส์ก็เหมือนกัน ที่เกี่ยวข้องคือสถาน ประกอบการนี้ให้ความร่วมมือกับเราไหม บางที่เขาก็ไม่ให้ ความร่วมมือบางที่เราห้ามเด็กเรา บางที่เราห้ามไม่ได้ ถ้าเขาให้ ความร่วมมือ คือช่วงเวลาเรียนเขาไม่เปิด หรือเปิดแต่ไม่รับเด็ก ที่อายุ... คุณเช็คได้ว่าคนไหนเป็นเด็ก นักเรียน ไม่ใช่เด็ก นักเรียน แต่ถ้านอกเวลาหลังเลิกเรียน หรือเสาร์อาทิตย์เราไม่ ว่ากัน แต่ที่เราเห็นมันไม่ใช่อย่างที่เราคิด เข้าได้ทุกเวลา เด็ก เขาเพลินเวลาเล่นเกม แม้แต่ข้าวยังไม่กินเลย / ผลการเรียน มันพุ่งมาจากชู้สาว ติดเกมส์ ไม่อยากจะเรียน เวลาไม่ยอม เรียนก็ทำให้มีผลต่อผลการเรียนทำให้ติด 0 เพราะเด็กใจไม่อยู่ ตรงนี้แล้ว ถ้าไปเล่นเกมแล้วก็ไม่ใส่ใจต่อการเรียนไม่ว่าการแก้ 0 หรือติดตามงาน มามั่ง ไม่มาบ้าง</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: มีเด็กส่วนหนึ่งที่มีปัญหาออกกลางคันมาจากเรื่อง เรียน เรียนไม่ทันเพื่อน การตัดสินใจของครูที่ใช้เกณฑ์การตัดสิน เหมือนกันหมด นักเรียน ท้อถอย</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: อันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่ง ถ้าเราเข้าถึง จะดี เพราะ เด็กบางคนการเรียนเรียนรู้ไม่เท่ากัน คนนึงเร็ว คนนึงช้า เราจึง อยากคัดเด็กเป็นกลุ่ม กลุ่มนี้เรียนเร็ว กลุ่มนี้เรียนปานกลาง กลุ่มนี้เรียนช้า ครูสอนกลุ่มเร็วก็สอนเร็ว สอนกลุ่มช้าก็สอนช้า</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: แต่ตอนนี้ โรงเรียน เราก็คัดเด็กอยู่แล้วนะคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ใช่มันก็มีข้อดีข้อเสีย ตามหลักวิชาการ เจตนา คือต้องการคละกันให้มีทั้งเด็กเก่งเด็กปานกลางเด็กอ่อน เพื่อให้ เด็กเก่งช่วยเด็กอ่อน นั่นคือ แนวคิดตามหลักวิชาการ แต่ใน ความเป็นจริง มันไม่เป็นอย่างนั้นกลายเป็นว่าเด็กเก่งก็ไม่สนใจ เด็กอ่อน มันไม่ช่วยกัน ลองมาสอนห้องคละกัน มันสอนไม่ได้ อย่างที่เขียนแผนไว้ การปฏิบัติลำบาก เช่นเราเขียนแผนไว้จะ สอนเด็กเก่ง สอนเด็กอ่อน เราจะใช้อย่างไร ในการสอน เรามี</p>	<p>การแก้ปัญหาติดเกมส์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ขอความร่วมมือกับร้านเกมส์ ไม่ให้ให้นักเรียนเข้าไปเล่นเกมใน เวลาเรียน 2. ทำข้อตกลงกับนักเรียนโดยเชิญ ผู้ปกครองมารับทราบเงื่อนไขเพื่อ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของ นักเรียนที่ติดเกมส์ <p>การออกกลางคันจากปัญหาผล การเรียน</p> <p>สาเหตุ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเรียนรู้ของนักเรียนที่ช้า กว่าคนอื่น 2. ครูไม่เข้าใจกระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่จะทำให้เด็กทุกคน ได้รับการเรียนรู้ไปพร้อมกัน ทั้งเด็กที่เก่ง เด็กปานกลาง และ เด็กอ่อน เช่นการจัดการกิจกรรมของ ครูที่คละเด็กเรียนมีปัญหาคือเด็ก เก่งไม่ช่วยเด็กอ่อน 3. ครูไม่ทราบแนวการวัด ประเมินผลเด็กที่เรียนรู้ช้า <p>การแก้ปัญหา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนมีการคัดเด็กออกเป็น กลุ่มตามความสามารถในการ เรียนรู้

คนที่ 6 สัมภาษณ์หัวหน้างานวิชาการ (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ชั่วโมงอย่างนี้ เราจะใช้แผนการสอนตอนไหนได้ ชม มันชนกัน ถ้าเราแยกเด็กเข้า ครูต้องเข้าใจต้องสอนให้เด็กเข้า ได้ นี่การไปเข้า จะใช้เกณฑ์การประเมินอย่างไร อย่างเอาเกณฑ์การประเมินมาเทียบกันนะ ระหว่างเด็กเข้า กับเด็กเก่ง เด็กห้องท้ายได้เกรด A กับเด็กห้องต้นได้ เกรด A นี้ อย่างเอามาเทียบกัน คุณภาพคนละเรื่อง นะ ถ้าเราเอาไม้บ้โรงเรียนหัดคนละเส้นมาวัด เหมือนการสอบ o-net เนี่ย อันนี้เพื่อคัดคุณภาพ อันเนี่ยสามารถเทียบกันได้ ว่ากลุ่มไหนเก่ง กลุ่มอ่อน โรงเรียนไหนเก่ง แต่ถ้าเราใช้เครื่องมือวัด คนละตัว เทียบกันไม่ได้ สมมติว่า ห้อง 1 เราใช้ข้อสอบ ชุดนี้ ห้องท้ายเราใช้ ข้อสอบชุดนี้ แต่ความยากง่ายไม่เท่ากัน แต่เวลาเกรดออกมา มันอาจจะเท่ากันได้ แต่คุณภาพไม่เท่ากัน เพราะจะเอาเกรด มาวัดคุณภาพ มาวัดไม่ได้ การเอาข้อสอบคนละชุดมาวัด ผลสอบออกมา ต่างก็ได้ A ในวิชาเดียวกัน มันไม่สามารถมาเปรียบเทียบกันได้ แต่ถ้าเราใช้ข้อสอบที่เป็นมาตรฐานที่เป็นการวิเคราะห์ แล้วนี้ มันก็น่าจะยุติ แต่เด็กอ่อนจะสว่าง เด็กเก่งจะผ่าน แต่ถ้าเอาข้อสอบที่ช่วยเด็กอ่อนเด็กเก่งก็ได้เกรด เพื่อเลย มันก็จะวัดคุณภาพ ตรงนี้ไม่ได้ / การวัดผลเรานี้ เราออกข้อสอบ เลือกตอบ มันก็ดี เพราะสามารถเอามาวิเคราะห์ได้ แต่การเอามาวิเคราะห์เนี่ย คนออกข้อสอบต้องได้มาตรฐาน ข้อสอบแบบนี้ ออกยากตรวจง่าย เพราะต้องผ่านการตรวจสอบเครื่องมือ ส่วนข้อสอบอัตนัยเป็นข้อสอบที่ออกง่ายแต่ตรวจยาก มันก็สามารถนำมาวิเคราะห์ได้เหมือนกัน แต่จะยาก ที่นี้เราจะช่วยเด็กพวกนี้เราต้องเข้าถึงเด็กผู้ปกครองต้องให้ความร่วมมือด้วย ตอนนี้ผมเจอเด็กที่ขาดเรียนมาก ตั้งแต่เปิดเทอมมานะเนี่ย ผมเรียกมาทำข้อตกลงกัน ผู้ปกครองตามใจลูกเด็กอยู่ร้านเกมส์ พอบอกว่าออกมา โรงเรียน ทุกวัน 3/5 เพิ่งรู้ว่าลูก อยู่ร้านเกมส์ ผมทำข้อตกลงให้ ผู้ปกครอง 1 แผ่น ครูที่ปรึกษา 1 แผ่น ผมรับไว้ 1 แผ่น คือ 1.เล่นเกมส์ไม่ได้ว่า แต่ช่วงเรียนห้าม ไม่ให้ไปเล่น แต่ช่วงมาเรียนต้องมาเรียน 2 ไม่โดดเรียน แต่งกายไม่ผิดระเบียบ บอกพ่อแม่ พ่อแม่ก็เฉย เหมือนตามใจ ก็ทำให้เด็กเหลิง ผมมองว่าเป็นเรื่อง คือ อย่าลืมนะ จะฝึกต้องฝึกวัยเด็กโตแล้วใครจะฝึก ถ้าหลุดจากมัธยมแล้วไม่มีใครไปฝึกมันได้แล้วตามสภาวะจิต ไม่น่าจะดัดง่าย ไม้แก่ก็อย่างพวกทหาร เขาก็ใช้</p>	<p>2. โรงเรียนควรนิเทศการสอนของครูโดยผู้เชี่ยวชาญให้กับครูที่ไม่เข้าแนวการวัดประเมินผลเด็กที่เรียนรู้อา หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้เด็กทุกคนได้รับการเรียนรู้ไปพร้อมกัน</p> <p>การช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดเรียนไปนาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนติดตามสาเหตุของเด็กว่าขาดเรียน และติดตามให้กลับมา โดยประสานงานกับหัวหน้าชุมชน 2. โรงเรียนสามารถรับนักเรียนที่ขาดเรียนไปนานแล้วกลับมาได้ แต่ต้องดูว่าเวลาพอสอบหรือไม่ ถ้าไม่พอก็ต้องเริ่มต้นเรียนชั้นเดิม 3. โรงเรียนหรือผู้ปกครองต้องหาสถานศึกษาให้เขาเรียนต่อในกรณีที่ย้ายสถานศึกษา

คนที่ 6 สัมภาษณ์หัวหน้างานวิชาการ (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ความเข้มข้นในการฝึก คนโต แต่ธรรมชาติคนเราก็อยากสบาย /สรุป จะแก้ปัญหา เราต้องเข้าหาเด็ก และผู้ปกครองต้องให้ความร่วมมือ อีกอันหนึ่ง คือ ชุมชน ด้วย อย่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเนี่ยจะต้องให้ความร่วมมือกับ โรงเรียน ด้วยเราไม่ได้ห้ามว่าคุณอย่าเปิดนะ เราไม่ได้ห้าม แต่ขอให้น้อยได้ไหมว่า ช่วงเด็กเรียนนะ ไม่ให้เด็กเข้าได้ไหม แต่เราไม่ได้ห้าม เสาร์ อาทิตย์ จะเล่นทั้งคืนทั้งวันไม่ว่า วันธรรมดา หลังเลิกเรียนคุณจะมาเล่นเรื่องของมันแต่ช่วงเวลาเรียนขอให้มาเรียน</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ส่วนการช่วยเหลือ เราช่วยอย่างไร กับ คนที่ออกกลางคันไปแล้ว แล้วเราคัดซื้อออกตอนไหน</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: เราจะคัดออกในกรณีเด็กตาย เด็กย้าย เด็กจบการศึกษาภาคบังคับ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ถ้าอย่างนั้น เราต้องเอาชื่อ เขาไว้ตลอดเลยใช่ไหมคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: มีอยู่ข้อหนึ่งที่เขาเขียนเพิ่ม มา คือ ขาดเรียนนาน</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: แล้วถ้าเป็นหลักสูตรภาคบังคับเนี่ย เขายังจะมีชื่ออยู่กับเราได้จนถึงเมื่อไร</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์:ตามขั้นตอน แนวปฏิบัติจริงๆ เลยเนี่ย ถ้าเป็นเด็กภาคบังคับเด็กจะต้องอยู่ในโรงเรียน ถ้าเด็กไม่อยู่ แต่มีชื่ออยู่กับ โรงเรียน แต่ไม่มาเรียนเนี่ยนะ ตามหลักโรงเรียน ต้องตามก่อน ว่าทำไมไม่มาเรียนเด็กยังอยู่บ้านไหม แต่ถ้าเด็กไม่อยู่บ้านแล้วนี่ เช่นไป กรุงเทพ กับ พ่อแม่ หน้าที่ของ โรงเรียน คือต้องไปติดต่อกับเด็กยังอยู่ไหม ถ้าเด็กไม่อยู่ การตัดชื่อเขาออก เราต้องเข้าหาผู้นำชุมชน ว่าเขาไม่อยู่จริงใช่ไหม ต้องได้ข้อมูลจากผู้นำชุมชน เพื่อที่เราจะใช้ประกอบการตัดเขาออกจากระบบ คราวนี้การตัดเนี่ย เนื่องจากเป็นการศึกษาภาคบังคับ เราตัดโดยไม่มีเหตุผลไม่ได้ กรณีที่เราจะตัดออกโดยสาเหตุขาดเรียนนาน เราต้องมีข้อมูลการไปพบผู้นำชุมชน มาประกอบตามหลักต้องเป็นอย่างนั้น เราจะตัดเองไม่ได้ การขาดเรียนนานเราต้องมีข้อมูลประกอบด้วยว่า เขาขาดไป ครูได้ไปดูหรือยัง ตามหรือยัง</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ถ้าเด็กคนนั้น หายไป เรายังไม่ได้ตัดชื่อเขาเนี่ย แล้วจู่ ๆ เขาจะกลับมา ได้ไหมคะ</p>	

คนที่ 6 สัมภาษณ์หัวหน้างานวิชาการ (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: การกลับมา กลับมาได้ แต่เราอย่าลืม เวลาเรียนเขาไม่มีเขาต้องมาเริ่มต้นใหม่ เราให้โอกาสเขาเริ่มต้นใหม่ได้ เหมือนเด็กซ้ำชั้น</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: อายุนี้เกี่ยวข้องไหมคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: อายุที่ไม่จำเป็น เหมือนกับคุณสมบัติที่เข้าเรียน ม.1 คือ จบ ป.6 ไม่จำกัดเพศ ไม่จำกัดอายุ ไม่เอาอายุเป็นเกณฑ์ คนที่จบ ป.6 หลายปีแล้ว มาเรียน ม.1 ได้ใหม่ ตอบว่า ได้ 20 ปีก็มาเรียนได้</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: โสดเกี่ยวข้องไหมคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: โสดก็เกี่ยว มันเป็นกลางๆ อยู่ตอนนี้ บางทีก็เอื้อเด็กอยู่ อย่างที่บอกว่าห้องยังเรียนได้ มันเป็นดาบ 2 คม คนปฏิบัติกับคนตั้งความคิด ถามว่าสมัยก่อนมีปัญหาผู้ชายสาวไหม มันมี แต่มันไม่เอ๊กเริกอย่างนี้ มีทุกสมัย แต่ มันไม่เปิดเผย แต่เดี๋ยวนี้ มันเปิดเผย จึงเกิดพฤติกรรมเลียบแบบ นี่คือปัญหา</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: แล้วเราเคยเจอปัญหาแบบนี้ แล้วเด็กต้องย้ายสถานศึกษา เราต้องหาสถานศึกษาให้เขาไหม เราไม่ให้เขาอยู่กับเราแล้วนี้</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ถ้าเป็นการศึกษาภาคบังคับ ถ้าเด็กออกจากเราไปเนี่ย มี 2 ข้อ คือ 1. โรงเรียน ต้องหาสถานศึกษาให้เขาเรียน 2. ผู้ปกครองหาสถานศึกษาที่จะเรียนใหม่ แต่เมื่อเราออกไปแล้ว ไปแล้ว ไปอยู่ โรงเรียน ข ตามหลักแล้วเขตเขาให้เรา รายงานว่า เด็กคนนี้เราแทงจำหน่ายด้วยเหตุอะไร แล้วไปเรียนที่ไหน ต้องแจ้งไปยังเขต</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ยังไงเด็กต้องมีที่เรียน แล้วสงสัยว่าเด็กที่ไม่ได้ไปโรงเรียน ข ไม่ได้ไป โรงเรียนอื่นเลย มันไปทำงานแล้วจะเป็นยังไง</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: มีบางพวกบอกว่าจะออกไปเรียน กคน. บางทีเราออกเอกสารให้แล้วระบุว่าศึกษาต่อที่อื่น ซึ่งถ้าเขาไม่ไปเรียน เราก็ทำอะไรไม่ได้ เพราะเราแทงออกไปแล้ว เพราะบอกว่าศึกษานอกโรงเรียน ไม่สามารถระบุ ชื่อ โรงเรียน ได้ แต่ ถ้าเป็นการศึกษาในนักเรียนระบบ เราสามารถระบุสถานศึกษาได้ เราทำหนังสือส่งตัว ไป โรงเรียน นี้ โรงเรียน นั้นได้เลย</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ก็แสดงว่าช่องว่างของเด็ก ที่ไม่เรียนจบภาคบังคับ ตามข่าว เห็นว่ามีการเอาการศึกษาออกโรงเรียนตรงนี้มาช่วย</p>	

คนที่ 6 สัมภาษณ์หัวหน้างานวิชาการ (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: จริง กศน.มีการวัด ประเมินที่ตึ้นะ แต่ มันไม่ เหมาะกับวัย นี้เด็กอายุต่ำกว่า 15 หรือ 16 สมัยก่อนเรียน ศึกษา ผู้ใหญ่ ใช้คนที่มีอายุแล้ว ขาดโอกาส นั้นแหละเหมาะสมมาก ต้อง เป็นคนที่มีความรับผิดชอบถึงจะเรียนได้อย่างมีคุณภาพ แล้ว ในความเป็นจริง เด็กที่ไม่มีความรับผิดชอบ ถ้าเรียน กศน ความเข้มข้นอะไรต่างๆ เขาเรียนแค่ อาทิตย์ละครั้ง เราเรียน 5 วัน แต่เด็กที่มีความรับผิดชอบต่ำ แต่ จบมาได้วุฒิเท่ากัน คุณภาพอยู่ตรงไหน เพราะเด็ก พวกนี้อยู่กับเรา เราได้อยู่ ขนาดอยู่ระบบมันยังเป็นแบบนี้ แล้ว ออกไปนอกระบบ มันจะ เป็นอย่างไร น่าคิดนะ สังเกต นะพวกที่หลุดจากเราไปส่วน ใหญ่เป็นกลุ่มกลางไปหาต่ำทั้งนั้น มันจะรับผิดชอบไหม พี่เคย เดินดู พวก กศน เวลา เขาสอบ เห็นข้อสอบ ข้อสอบเขา เบี้ยะ เลย ทำอย่างดีเลย แต่ว่า คนที่สอบนะทำไม่ได้หรอก แต่มันก็ ผ่าน มันก็ได้วุฒิการศึกษาไป</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: สรุปมันก็มีเด็กที่หลุดไป</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: เราจะช่วยมันได้ตรงไหน ก็ตอนแรกนะแหละ เรียกเด็กมาคุยก่อน มีปัญหา อะไร เข้า ให้ถึง ต้องได้รับความ ร่วมมือกับ ผู้ปกครอง ชุมชน ถ้าเขาไม่ให้ความร่วมมือ เราก็ทำ อะไรไม่ได้ ถ้าเขาให้ความร่วมมือกับเราเด็กมันเดินได้ แต่เดิน อยู่ในกรอบ เราไม่หวัง แต่มัน เดินไปนอกรอบ แต่จริงๆ มันก็ไม่ ต้องเป๊ะ หรือ อย่างเช่นเด็กท้องเนี่ย อยู่กับเราในทางปฏิบัติ เราคิดว่า เรารับไม่ได้ แต่ถ้าเด็กท้องที่อื่น แล้วย้ายมาหาเรา เรา รับได้ แต่คุณคลอดก่อนนะ การท้องแล้วย้ายมาหาเรา มีลูก แล้ว เราให้โอกาส การเป็นโสด คือการสมัครเข้าเรียน แต่ คราวนี้มันเกิดที่อื่น แล้วสมัครเข้าเรียนคลอดแล้วแล้วย้ายมา เรารับ แต่ถ้า ท้องที่เราที่ต้องย้ายไป นี่คือนิวที่เราปฏิบัติ ไม่มัน มัน จะมีพฤติกรรมเปลี่ยนแบบ / มีตรงไหนอีก</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: น่าจะคลอบคลุมแล้วค่ะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: สรุปการแก้ปัญหา เราต้องเข้าไปถึงเด็ก ผสาน กับผู้ปกครอง ชุมชน สามส่วนนี้ ก็จะไม่เบาขึ้น แต่จะไม่หมดไป หรือ</p>	<p>การช่วยเหลือเพื่อป้องกันการ ออกกลางคันเนื่องจากผู้สาว 1.ถ้านักเรียนมีการตั้งครรภ์ขอ ย้ายมา โรงเรียนต้องรับแต่ขอให้ คลอดก่อนจึงจะมาเรียนได้ หลังจากนั้นก็ดูพฤติกรรมเพื่อ ไม่ให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรม</p> <p>สรุปการแก้ปัญหา การออก กลางคันโรงเรียนต้องเข้าไปถึง เด็ก ผสานกับผู้ปกครอง และ ชุมชน ในการป้องกันและแก้ไข ปัญหา รวมถึงช่วยเหลือ</p>

คนที่ 7 สัมภาษณ์กำนันของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้สัมภาษณ์: ถ้าโรงเรียน จะประสานงานขอข้อมูลเด็กที่ขาดเรียนนาน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ออกกลางคันต่อไปว่าเขาออกไปอยู่ที่ไหน ไม่อยู่บ้านแล้ว เราจะขอข้อมูลนี้ได้จากผู้ใหญ่หรือเปล่าคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ได้ครับ</p>	<p>การช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดเรียนนาน</p> <p>1.โรงเรียนสามารถติดตามเด็กจากกำนันได้โดยบอกเบาะแส หรือปัญหาของนักเรียนได้เมื่อโรงเรียนผสานและขอความร่วมมือในการติดตามนักเรียน</p>
<p>ผู้สัมภาษณ์: โกลัฯ บ้านกำนันหรือลูกบ้านของกำนันเขา เด็กเขาไม่ได้ไป โรงเรียนแล้ว เขาอาจย้ายไปอยู่ที่อื่น โรงเรียนสามารถสอบถามจากผู้ใหญ่ใหม่คะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: มีชื่อมาหรือเปล่า</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ถ้ามีชื่อมานะคะจะตามได้ไหมคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ได้ ได้ครับ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: คือ เราเจอกรณีที่เด็กหายไปเลย จากโรงเรียน โรงเรียนติดต่อมาเนี่ย คือต้องการทราบข้อมูลว่าเด็ก หายไปไหน ติดต่อผู้ปกครองไม่ได้ บางคนหายไปนานมาก โรงเรียน ต้องคิดชื่อออก เราก็ต้องแน่ใจว่า เด็กไม่อยู่แล้วจริง ๆ ไปอยู่กับผู้ปกครองต่างจังหวัดหรือเปล่า เราต้องการให้ ทางกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้านยืนยันข้อมูล เรื่องนั้นะคะ กำนันเคยเจออย่างมีเด็กแถวนี้ออกกลางคันไหมคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: โรงเรียน บางโหลี่ใช้ใหม่ ไม่ค่อยมี</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: โรงเรียน อื่นก็ได้คะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: อ้อๆ มี ก็มีกันหลายคนที่ไม่จบ เช่นโรงเรียน ของน้องชาย หายไปนานกลับมาต้องมา มาอยู่บ้าน</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: มีหน่วยงานใหม่ดูแลเด็กที่ไม่จบพวกนี้หรือเปล่าคะ เช่น กศน.</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: มีสำรวจนะ อย่าง กศน. มีสำรวจว่าใครจะเรียนต่อ แต่ไม่มีสำรวจว่าใครไม่จบ ไม่มีมานะ อย่าง กศน. เขาก็มาประชุมประจำเดือนด้วยนะ เรื่องการศึกษาต่อ เช่นเชิญชวนทั้งพวกผู้ใหญ่บ้าน ลูกบ้านไปเรียนต่อ</p>	<p>ที่ขาดเรียนติดกันหลายวัน หรือขาดเรียนนาน</p> <p>การช่วยเหลือนักเรียนที่ออกกลางคัน</p> <p>1.ผสานงานกับกำนันเพื่อขอรายละเอียดของนักเรียน</p> <p>2.ทางชุมชน ผสานงานกับ การศึกษา นอกโรงเรียนในการประชาสัมพันธ์การเรียน</p>

คนที่ 8 สัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 5 ของตำบลของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้สัมภาษณ์: ผู้ใหญ่เคยรู้ไหมว่า มีเด็ก ออกกลางคัน</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: มีครับ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: พอรู้แล้วผู้ใหญ่ทำยังไงต่อไปคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: คือผมอะไรได้ไม่เยอะ เพราะส่วนใหญ่ต้องขึ้นอยู่กับผู้ปกครอง มันอยู่ที่ผู้ปกครองของเด็ก</p> <p>อย่างไรในหมู่บ้านเนี่ย มีที่เรียนไม่จบรอบๆ เนี่ยก็มี ส่วนใหญ่ก็เป็นเด็กผู้ชายเยอะ แต่ว่าผมก็ไม่มีบทบาทอะไรเยอะ ก็ได้แต่บอกประกาศ อะไรเงี้ยนะ ทำได้เท่านั้น แล้วก็พูดคุยกับผู้ปกครอง แค่นั้นครับ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: แล้วพวก กศน.ผสานงานมาบ้างไหมคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: มีครับ เขาให้มา ประชาสัมพันธ์ให้</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: แล้วเด็กที่ออกมา กลับไปเรียน กศน. มากไหมคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: น้อยครับ จากร้อยเปอร์เซ็นต์ กลับไปเรียนประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ ในวัยตอนนั้นนะ ส่วนใหญ่เขาจะกลับไปเรียนตอนวัยทำงานแล้ว ก็จะเห็นความสำคัญที่ตอนนั้น</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ถ้าอย่าง โรงเรียน เรา อยากจะติดต่อ กับเด็กที่เขา ออกกลางคันไปแล้วเนี่ย เราจะมาถามผู้ใหญ่ได้ไหมคะว่า เด็กคนนี้ เขาขาดไปนานแล้ว เขาไปอยู่ที่ไหน อย่างไร เราจะสามารถติดต่อได้ไหม</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์:ติดต่อได้ ครับ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: เพราะมีกรณีเด็กบางคนหายไปเลย บางที่ย้ายกรุงเทพฯ บ้าง อยู่ไหนบ้างอย่างเนี่ย บางที่โรงเรียนเราจะคัดชื่อเขาออกได้ก็ต่อเมื่อ เขาขาดเรียนนาน ทางโรงเรียนแจ้งมา แต่ทางบ้านของนักเรียนเขาไม่ได้ตอบกลับไป หลายครั้งแล้ว โรงเรียนจะทำอย่างไรดี</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ผมเคยเรียกเด็กแถวนี้มาพูดคุย มาสอนหลายครั้ง เป็นเด็ก ม.ต้น ไม่ให้เขาเกร อะไรแบบนี้ แต่ว่าผมก็คุยแล้ว เขาก็เชื่อบ้าง ไม่เชื่อ บ้างบางคนก็เชื่อ บางคนก็ไม่เชื่อ ถ้าผู้ปกครองเชื่อ ผู้นำเชื่อ</p>	<p>วิธีป้องกัน</p> <p>1.โรงเรียนสามารถติดตามเด็กจากผู้ใหญ่บ้านโดยบอกเบาะแสของนักเรียนได้เมื่อโรงเรียนผสานและขอความร่วมมือในการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดกันหลายวัน หรือขาดเรียนนาน</p>

คนที่ 8 สัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 5 ของตำบลของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่(ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>อาจารย์เงี้ย ก็มีโอกาสดูเด็กกลับมา หรือว่าเสียหาย น้อยลง แต่ถ้าหากว่าผู้ปกครองไม่ใส่ใจ หรือว่าไม่เชื่อเนี่ย ก็โอกาสที่เด็กคนนั้นจะออกจาก โรงเรียน ก็มีสูง ต้องถามว่าที่ โรงเรียน เคยทำสถิติไว้มั๊ยว่า ทุกปีมีเด็กออก กลางคันเท่าไร ผมว่า ทาง โรงเรียน น่าจะคุยปัญหากันว่า ปัญหาที่มีมากน้อยก็เปอร์เซ็นต์ โรงเรียนทำต่อเนื่อง แต่ ละคน แต่ละคนมีสาเหตุจากอะไร ถ้าทำไว้ผมว่าก็ดี</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: มันมีช่องว่างอยู่ว่าเด็กที่ออกไป บอกว่าจะไป เรียนต่อ ไม่รู้ว่าไปเรียนต่อจริงหรือไม่ โรงเรียน เก่าไม่ได้ ตาม ก็เกิดช่องว่างว่า เด็กพวกนี้จบภาคบังคับหรือไม่</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: คือมันยังไม่มีข้อบังคับอะไรชัดเจนเกี่ยวกับการ บังคับใช้กฎหมายให้จบภาคบังคับ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ผู้ใหญ่มีแนวคิดอยากให้ โรงเรียน ปฏิบัติ หรือป้องกันอย่างไรบ้างในเรื่องการออกกลางคันของเด็ก</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: คือ 1 เลย โรงเรียนต้องมีการปรับเปลี่ยน <u>ทัศนคติระหว่าง ระหว่างเด็ก คุณครูแล้วก็ โรงเรียน</u></p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ยังไงคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: คือทำให้เด็กเขารักในตัว โรงเรียน คือ <u>อย่างน้อยต้องไม่ให้เขาเกลียด โรงเรียน เขา จะเรียนไม่ เก่ง หรือไม่อยากเรียนอะไรก็ช่าง อย่างน้อยระหว่างครูกับ <u>นักเรียน ต้องคุยกันได้</u> ตรงนี้สำคัญที่สุดเลย เพราะบาง ครอบครัวเขาคุยกับพ่อแม่ไม่รู้เรื่อง ถ้าไม่มีครูเขาก็ไม่รู้จะ <u>คุยกับใคร</u> และอีกอย่างก็มีเรื่องของ นักเรียน กับ นักเรียน ด้วยกัน รุ่นพี่รุ่นน้อง อะไรแบบนี้ อันนี้พูดใน แบบ โรงเรียน บ้านนอกนะ เพราะผมก็เรียนจากบ้านนอกมา แต่ผมไปเรียนต่อในเมือง ซึ่งผมก็รู้ว่า ชีวิตใน โรงเรียน มันต่างกัน ระหว่างเด็ก นักเรียน ต่างจังหวัด กับ นักเรียน ในเมือง นี่แหละครับ คือถ้าเราทำให้ นักเรียน เอาวิธีการที่ เป็นเรื่องดีๆ มาใช้ ใน โรงเรียน ต่างจังหวัด ผมก็คิดว่ามัน น่าจะดี อย่างเช่น รุ่นพี่ รุ่นน้อง มัธยมนะ ระหว่าง <u>นักเรียน กับครู</u> แต่ว่ามันจะให้ได้ ร้อยเปอร์เซ็นต์มันคง ไม่ได้ แต่ผมคิดว่า ทำไปเรื่อย ๆ ให้มันเป็นรูปโรงเรียนม ที่มันชัดเจน มันก็จะเกิดขึ้นไปเรื่อยๆ ผมบอกเลยว่า โรงเรียน ช้างนอกยังไม่ค่อยมีเรื่องพวกนี้ อีกอย่างคุณครูก็</u></p>	<p>วิธีการป้องกันและช่วยเหลือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองเอาใจใส่ต่อเด็ก และคอย รับฟังเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเด็ก 2. โรงเรียนทำสถิตินักเรียนที่ออก กลางคันไว้ จากนั้นหาสาเหตุและทาง แก้ปัญหา 3. โรงเรียนต้องทำให้นักเรียนอยากมา โรงเรียน ไม่เกลียดโรงเรียนและรัก โรงเรียนให้ได้ 4. ระหว่างครูกับเด็กต้องคุยกันได้ เมื่อ เด็กมีปัญหา เด็กต้องสามารถบอก ปัญหาของตนเองกับครูได้ 5. ปลุกฝังให้เกิดความรักและ ความสามารถมีค้ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่น น้อง

คนที่ 8 สัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 5 ของตำบลของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่(ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ต้องเหนื่อยขึ้น ต้องมีฝ่ายติดตาม ตรวจสอบเกี่ยวกับเด็กพวกนี้ ทำข้อมูลไว้ แล้วก็เอาข้อมูลพวกนี้เข้าไปแก้ไขว่าโรงเรียน เราจะทำยังไงให้ปัญหาพวกนี้ให้มันน้อยลง ถ้าเรามีสถิติปุ๊บ เราก็จะสามารถเปรียบเทียบได้ว่า เราทำดีแล้วหรือยัง แล้วสามารถแก้ปัญหาได้เพิ่มขึ้นจากเดิม มากน้อยเพียงใด แต่ถามว่ามันจะร้อยเปอร์เซ็นต์ไหม มันไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ครับ</p>	
<p>ผู้สัมภาษณ์: ค่ะ ผู้ถูกสัมภาษณ์: แต่เราสามารถทำให้มันลดลงได้ ผู้สัมภาษณ์: มีตัวอย่างของกิจกรรมที่จะแนะนำไหมคะ ผู้สัมภาษณ์: อยากทราบว่าผู้ใหญ่ทราบข้อมูลที่ของเด็กที่ไม่จบภาคบังคับไหมคะ คือไม่ไปเรียนภาคบังคับในขณะนี้ ผู้ถูกสัมภาษณ์: ไม่ทราบเลยครับ ผู้สัมภาษณ์: เราสามารถรู้ได้ไหมคะว่า แต่ละบ้านเรียนจบระดับใด ผู้ถูกสัมภาษณ์: รู้ได้ครับ จาก แบบ สพฐ. จาก อบต. ก็เป็นข้อมูลจากทั้ง ตำบลเลยครับ</p>	

คนที่ 9 สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้สัมภาษณ์: ลูกชายจบ ม.3 ที่นี้ เนาะแล้วเรียนต่อที่นี่</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ครับ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: เกเรไหมคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ก็ไม่นะครับ ก็อย่างเรื่อง เหล้า ยาอะไร ก็ไม่นั้น</p> <p>สัมภาษณ์: ติด 0 ไหมคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ติดครับ เขาเป็นนักกีฬาด้วย เขาเป็นนักกีฬา ตัวเขต</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: อ้อ ค่ะ เขาเล่นอะไรคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ชักเย่อครับ</p> <p>สัมภาษณ์: แล้วเค้าติด 0 ทุกเทอมหรือเปล่าคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: น่าจะ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: แล้ว พี่ รู้ไหมคะว่าลูกชายติด 0</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: รู้ครับ</p> <p>สัมภาษณ์: รู้ได้ยังไงคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: คือ ผมจะถาม ว่าติดไหม ถ้าติดเขาก็บอกว่าติด ถ้าติดแล้ว อย่างเมื่อเทอมที่แล้ว มันติด เพราะมันไปแข่งกีฬาที่สุพรรณ แต่ผมก็มาเซ็นต์รับทราบกับทางโรงเรียนไว้ แล้วก็มาขอรายวิชาที่ติดนะ เอาไปไว้รอลูกกลับมา พอกลับมาก็รับให้ทำ แต่ทำไม่เสร็จเพราะติด ตั้ง 8 ตัว</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: 8 ตัวนี้ เฉพาะ ม.3 หรือเปล่าคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: น่าจะเป็น ม.2 ด้วย ก็แก้เสร็จก็ทันประกาศรอบสุดท้ายพอดี (การอนุมัติจบ ครั้งที่ 1 คือ เดือนมีนาคม ครั้งที่ 2 คือ เดือนพฤษภาคม)</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: เขาเริ่มเล่นชักเย่อตั้งแต่เมื่อไรคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ม.2</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ใครเป็นคนฝึกให้คะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ครู.....เป็นโค้ช เวลาไปแข่ง เขาก็มีหนังสือมานะ มาทางโรงเรียน ขอตัวอะไรเนี่ย</p>	<p>วิธีการป้องกันและช่วยเหลือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองติดตามผลการเรียนของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนเมื่อเกิดปัญหา 2.

คนที่ 9 สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้สัมภาษณ์: ผลการเรียนรู้ที่เป็นปัญหาของเขาน่าจะมีผลมาจากกีฬาใช่ไหมคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ครับ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: พี่เคยเห็น นักเรียนเรียนไม่จบ ม.3 ไหมคะ หรือ ออกกลางคันไปนะคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ก็เนี่ย ม.3 ชุดเดียวกับลูกชายตั้งกี่คนนะ หลายคนครับพวกเพื่อนสนิทกับลูกชายผมด้วย มันไม่ยอมมาแก้ 0</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ยังมีอยู่</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ครับ ยังมีอยู่ แล้วผมเคยคุยกับพ่อแม่ไอ้ ... ที่ที่ขับรถชนเขาตายเมื่อต้นปี ผมเห็นว่าส่วนหนึ่งเลยที่ลูกเรียนไม่จบเพราะผู้ปกครองไม่มาตามเลย ผมเคยเห็นที่มาเนี่ย(มาแก้ 0 กับลูกชาย) <u>เด็กบ้าน.. ชื่อไอ้กุก กับแม่มันนะเหมือนกับเพื่อนเล่นเลย ผมยืนดู แล้วอีกคนเด็กบ้าน.. ไม่นั้นตั้งแต่ ม.1 มาแล้ว ผมดูแล้วอาจารย์ ตัด 22 ตัว มันก็เที่ยวมารร นะ รองก็เตือนไปว่า ถ้าไม่แก้ 0 ก็ไม่ต้องเข้ามา แต่ตอนนี้ที่ยังมาแก้ยังมี 3 คน</u></p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ค่ะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: พ่อแม่ คือส่วนหนึ่งเลย ที่สำคัญบางคนนะบางที่ให้ลูกมาแก้ 0 ลูกก็มาพอบ่ายก็กลับ พ่อแม่ถามว่าแก้ได้ไหม เด็กบอกว่าไม่เจอครูเจ๊ย ก็มันไม่ขึ้นไปหาครู จะเจอใหม่ละ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: แล้วพี่ละ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์:ผมมากับลูกตลอดเลย ผมจะถามเลยทางฝ่ายวิชาการเขาให้รายการผมมาเลยว่า <u>วิชานี้ของครูอะไร ผมมาตั้งแต่เช้า ยังไงอาจารย์ก็ต้องมาสแกนลายนิ้วมือ ยังไงก็ต้องเจอลูก แล้วก็อาจารย์.. เนี่ยผมแก้กับท่านจบ แล้วก็อาจารย์ที่คลอดลูกนี้ก็เสร็จ แลก็อาจารย์.. ผมตามแก้จนหมด ผมจะบังคับของผมเลย แล้วของอาจารย์เนี่ยคัดเป็นจบ ผมบอกเลยถ้าวันนี้ใหม่ได้ ...จบ ผมบอกเลยไม่ต้องไปทำอะไร ข้างบ้านเขาว่าผมนะว่าเลี้ยงลูกโหดเกิน ผมพูดเลย ว่า ลูกกู กูจะเลี้ยงอย่างนี้ แต่ก็ไม่เคยให้ลูกกูด</u></p>	<p>วิธีการป้องกันและช่วยเหลือ</p> <p>2. ผู้ปกครองสามารถทำให้บุตรหลานเชื่อฟังและเกรงใจ</p> <p>3. ในกรณีที่เด็กนักเรียนติด 0 เยอะ ผู้ปกครองควรมากับบุตรหลานที่โรงเรียน เพื่อให้แน่ใจว่าแก้ได้สำเร็จ</p> <p>4. ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการเรียนของลูกหลาน และทำให้ลูกหลานเห็นว่า การศึกษามีความสำคัญ</p> <p>5. พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ควรสอนในสิ่งที่ถูกต้องให้กับบุตรหลานไม่ควรตามใจในเรื่องที่ไม่สมควร</p>

คนที่ 9 สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผมจะพูดอย่างนี้ แต่เรื่องการเรียนผมเน้นเลย <u>อาจารย์ เพราะผมไม่มีพ่อแม่ส่งเรียน ผมอยากเรียน ผมจน แต่ผมคิดว่าผมมีลูกมีเมียผมจะต้องส่งลูกผม เรียนให้ได้ ผมถึงมุ่งมั่น เรื่องอย่างนี้มากที่สุด</u></p> <p>ผู้สัมภาษณ์: ค่ะ ถือว่าลูกพี่โชคดีมาก จริงๆเด็กไม่ได้ เก่ง กันทุกคนนะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ไซ้ มันอยู่ที่การดูแลของพ่อแม่ด้วย อย่าไปพูดซิว่า บางคนนะ พ่อแม่มันไม่มี มันขาด ความอบอุ่น ไม่จริงหรอก ไอ้ที่อยู่กับตากับยาย พ่อ แม่มันตายไปตั้งนานแล้ว จบไปเป็นนายร้อยก็มี มี เยอะแยะไป ทำไม่ไม่ดูเป็นตัวอย่าง ก็ท่านไปเอา ตัวอย่างที่ไม่ดีไปเป็นตัวอย่าง เป็นแบบอย่างงี้อะ มา อ่างมันไม่ได้หรอก เราเป็นพ่อ เป็นแม่แล้ว เราให้ <u>ชีวิตแล้วเราต้องนำทางให้ลูก พอไปถึงปลายทาง ให้ ลูกเดินเองแล้วนะ ลูกปีกกล้าขาแข็งแล้วการศึกษามี แล้ว ทุกอย่างพ่อให้หมดแล้ว</u> นี่ผมก็บอกลูกผมว่า อะ จะเรียนเป็นอะไร จะเป็นทหาร อย่างเดียว เอ้า ตามใจไม่ว่า แต่ให้เอาจริง มุ่งมั่นให้จริง จะหมด เท่าไรหมด จะเป็นหนี้เท่าไรเป็น พ่อไม่ว่า เองถึงฝั่ง แล้วก็ไม่ต้องเหนื่อยแล้ว เรื่องเป็นหนี้ มันอยู่ที่เรา เป็น หน้าที่ของเรา เราจะต้องให้ลูกมาเครียดกับเรา ทำไมอะ บางคนบอกผม ทำไมมึงไม่ให้ลูกกู้เงิน กยศ. ผมบอก ไม่ต้อง ลูกกูเพิ่งเริ่มเรียนจะให้เป็นหนี้ แล้ว ยังไม่ได้ทำงานเลย กูมีปัญญาส่ง กูเหนื่อยคน เดียวดีกว่า ชีวิตก็ตาย หนี้ก็หมด ผมทำประกันชีวิต แต่ผมคิดไม่เหมือนเขานะอาจารย์ ผมนะปากร้ายนะ แต่ใจดี แต่ถ้าใครไม่มีเหตุผลกับผม ไม่ต้องคุยกับผม ผมเคยถามพ่อของเพื่อนที่ขับรถชนเขาตายนะ ผม ถามมันว่าทำไมไม่ให้ลูกเรียนต่อ มันบอกมันจะเรียน ไม่เรียนแล้วแต่มัน ผมก็ไม่พูดกับมันอีกเลย ถ้าเราไม่ เป็นผู้นำลูกนะแล้ว คิดดูนะสมัยเนี่ยสิ่งแวดล้อมไม่ใช่ เหมือนสมัยพวกเรานะ</p> <p>สัมภาษณ์: ไซ้ค่ะ</p>	<p>วิธีการป้องกันและช่วยเหลือ</p> <p>6. คอยสอดส่องดูแลพฤติกรรมของ ลูกหลานตลอด ในเรื่องการคบเพื่อน การไป ทำกิจกรรมต่างๆ</p> <p>7. มี ข้อตกลง หรือข้อตกลงในเรื่องเวลาใน การกลับบ้านให้แน่นอน เมื่อลูกหลาน ออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน</p> <p>8. มีการลงโทษเมื่อลูกหลานทำผิด ด้วย ความมีเหตุผล เพื่อปลูกฝังนิสัย หรือเรื่อง ที่ ถูกต้อง</p>

คนที่ 9 สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: ผมยังคิดบางคนปล่อยลูกเกิน มอไซค์ ทกหมื่น เจ็ดหมื่น ซี่กันมา ชนไปตุม ลูกพิการ ไรรถ นะเขาทุบ เหลือโลละ 2 บาทเอง เป็นไง เสียใจ มะ เสีย นี่ไม่ใช่ผมรวณะ ผมจน ลูกผมขอรถคันนี้ ผม บอก ไม่ต้อง มีอย่างไร ไป อย่างนั้นลูก อย่งไง มันก็ ไปถึงโรงเรียน แต่ถ้ามันเป็นหนี้เขา ยังไม่เท่าไร แต่ ถ้าเองไปซื้อ อุบัติเหตุขึ้นมาเนี่ย พ่อจะเสียใจยิ่งกว่า อะไรทั้งสิ้น ผมไม่ตามใจ แล้วเด็กเดี่ยวนะ อาจารย์ คิดดูถ้าไปเลี้ยงแบบปลาเงินปลาทองนะ เคยเห็นมัน ได้ดีมะ ไอ้พวกนี้ต้องแบบกระท้อน ไม่ทุบ ไม่หวาน ผมบอกเลย ใครจะเลี้ยงยังงี้ก็ช่าง เรื่องการบ้านนี้ผม จะสอดส่องของผมตลอด ที่นี้ได้กอะ จะระวัง ม.1 ม. 2 ม.3 พอ ม.4 ก็จะเบาละ โดยเฉพาะ ม.2 ม.3 นี้ ร้ายมาก มันเคยขออนุญาตเราไปจัดวันเกิดที่บ้าน อะ ผมให้ เป็น 10 คน แต่ผมจะดูว่า ใคร กินเหล้าดู บุหรี ผมจะไล่ทันที มีงไปซะเลย ไม่ต้องมายุง บางคน ตามใจลูก ถ้าเขาเชื่อเราก็คือ ถ้าเขาเชื่อลูกเขา เราก็คือ หน้าแตก</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: มีกติกากับลูกไหมคะ เรื่องการทำ กิจกรรม การกลับบ้าน</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: มีครับ อย่างหน้านี้จะมีตึกหนึ่งท่อม ผมให้เขาถึงบ้านเลยช้าไม่เกิน 10 นาที พอท่อมึงเขา ก็ถึงบ้านแล้ว ถ้าจะไปกินเลี้ยงงานเพื่อนอะไรที่ว่า จะ เป็นสังสรรค์วันเกิดอะไร ต้องบอกพ่อก่อน แล้วถ้าให้ ไปก็ต้องบอกเวลากลับ ไม่เกิน 2 ท่อม ไม่เกิน 3 ท่อม ก็ บอกกัน ถ้าเกินนั้นผมตีเมื่อตีผมยังตีเลย ผมไม่สน หลอก แล้วผมจะถามเลยว่าพ่อตีด้วยเรื่องอะไร แล้ว แม่เค้าก็จะไม่มายุง ปล่อยเลย ผมนี้รักยิ่งกว่าดวงใจ แต่ผมจำเป็นต้องตี คำโบราณใช้ได้นะ รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตีเนี่ย ถ้าลองเราปล่อย ใจดี ผมเคยบางครั้ง ปล่อย เขาเหลิง จาก 1 กลายเป็น 2 3 ตามมาเรื่อย ถ้ามันเหลิงแล้ว จะเอากลับมาได้ไหม ไม่ได้แล้ว เพราะฉะนั้นเราต้องกันไว้ดีกว่าแก้</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: เคยปล่อยให้ไปเล่นเกมสใหม่คะ</p>	

คนที่ 9 สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ผู้ถูกสัมภาษณ์:ไม่เคยครับ ผมบอกเลยว่า ถ้าจะเล่นเกมส์บอกพ่อ ว่าอย่างวันนี้ ชักชั่วโมงผมก็จะให้ผู้สัมภาษณ์: ที่บ้านมีคอมพิวเตอร์ไหมคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์:ไม่มีครับ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์:เขาเคยขอมมาเล่นเกมส์ไหม</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์:เคย ผม ตามมาดู ให้เค้าไปประมาณครึ่งชั่วโมง ผมจะไปดูซิว่าเขาจะเล่นเกมส์อะไร ผมเห็นเขาเข้าไปดูข้อมูลทหาร เขาบ้าทหาร ผมบอกหนูอย่าไปดูมาก บางครั้งมันก็โหด มันอยากเป็นทหารตั้งแต่เด็กแล้ว ผมถามว่า โตขึ้นอยากเป็นอะไร มันบอก อยากเป็นทหาร นี่ถ้ามันสอบติด มันบอกจะเป็นทหารที่ทางใต้ แม่มันน้ำตามร่วงเลย ก็ต้องตามใจเขา แต่บางครั้ง เขาอยากทำอะไรหลายๆอย่าง พร้อมกัน ผมเตือนว่ามันทำไม่ได้</p> <p>ผู้สัมภาษณ์: อย่างเช่นอะไรคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์:เล่นกีฬา เรียนด้วย นศท. แล้วไปเข้าแคมป์อะไร ฟุตซอล แล้วเนี่ยลงจำเรือ</p> <p>ผู้สัมภาษณ์:หลายอย่างจังเลย</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์:หลายอย่างครับ แล้วฟุตซอลมันก็ติดอะไรล่ะที่ ..</p> <p>ผู้สัมภาษณ์:แล้วที่ว่าจะไม่สอบเข้าทหารต้องใช้เกรด 4.0 ไหมคะ</p> <p>ผู้ถูกสัมภาษณ์: น่าจะใช้ ผมเป็นห่วงอยู่เนี่ยครับ ผมจะห้าม ว่า อย่าไปเล่นโน้นนะ อย่าไปเล่นนี่นะ เหมือนเขาซิมไปเลยอาจารย์ เหมือนเขาน้อยใจไปเลย แล้วก็สิ่งที่ลูกเล่นก็ไม่ใช่ว่าเสียหายนะ แต่ มันจะกระทบผลการเรียนเท่านั้น เรากลัวลูกจะไม่ไหว ผมคิดเยอะเรื่องลูก นะว่าจะแบ่งเวลา บอกให้เขาแบ่งเวลาให้พอดี ผมก็บอกว่า ตัดเป็นบางอย่างได้ไหม อย่างชักเย่อเนี่ย ฟุตซอล เนี่ยถ้ามันจังกั้นเนี่ยจะทำไง โหนเรียนอีก งานที่ครูสั่งทำที่บ้าน ทำไหวไหม มันบอกไหว พ่อเขาใจว่าไหว ว่าไหว แต่ ไล้ปากบอกว่าไหว แต่ ร่างกายหนูจะไหวหรือ พ่อเข้าใจว่าใจมีงู พ่อเข้าใจ แต่ทำไม่ได้จะทำยังไง เพราะว่า</p>	<p>วิธีการป้องกันและช่วยเหลือ</p> <p>9. การป้องกันการติดเกมส์คือ ผู้ปกครอง กำหนดเวลาในการเล่นเกมส์ของลูก และคอยตามไปดูลูกว่าเล่นเกมส์อะไร ที่ไหน ถ้าดูว่าเสี่ยงก็คอยเตือนลูก</p> <p>10. ผู้ปกครองหมั่นซักถาม พูดคุยกับลูกหลาน ถึงความใฝ่ฝันในอนาคต เพื่อให้เขาคิดถึงแนวทางชีวิตของตัวเอง</p> <p>11. ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษา แม้ฐานะยากจนก็อดทนส่งลูกเรียนให้สูงที่สุดเพื่ออนาคตของลูก</p>

คนที่ 9 สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน (ต่อ)

บทสัมภาษณ์	การถอดประเด็นสัมภาษณ์
<p>ตอนเย็นกินข้าว ผมจะกินพร้อมกัน ผมจะพูดกับลูกตลอดว่า เป็นไง ในแต่วัน แม่เค้าไม่ค่อยนั้นหรอก บางครั้งแม่เข่าบ่น ไม่มีเหตุผล คือพูดไม่คิด ผมบอกไม่ได้นะ ลูกโตแล้วแต่ ถ้าลูกไม่ถูกทางเราก็ตองเตือน แต่ถ้าเตือนไม่เชื่อก็ต้องตีละ ผมจะใช้หลายอย่างเลย // โดยเฉพาะเรื่องเรียนเนี่ย ยิ่งไงผมก็ไม่ละ เพราะใจเราก็มองอยู่เลี้ยงเขาเป็นร้อยปี เราจะตายเมื่อไรเราก็ไม่รู้ ไหนๆ ก่อนจะตายก็อยากให้ลูกมีงานทำเป็นหลัก มีที่อยู่อาศัยที่ดี เราก็จบอายุแล้ว ไม่ใช่ตายแล้ว ลูกก็ยัง โอโห้ ไปยังไงแล้ว อาจารย์คิดดูสมัยนี้ สิ่งแวดล้อมก็และ เหลวแหลก คนดีมีก็จะต้านคนเลวไม่ได้</p>	

ตารางวิเคราะห์ส่วนประกอบที่ 1. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านผลการเรียน

ผู้ให้สัมภาษณ์	โรงเรียน	ปกครอง	ชุมชน
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	<p>1. ครูวัดประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนครูผู้สอนไม่คาดหวังสูงกับนักเรียนที่อ่อนจนเกินไป ต้องดูความสนใจ ความสนใจของเด็กด้วย</p> <p>2. ผู้สอนควรเก็บคะแนน ในเชิงปฏิบัติ มากกว่าข้อสอบแบบเลือกตอบ</p> <p>3. ครูผู้สอนควร ควรให้เด็กบางคนเรียนอ่อน ให้ทำซ้ำๆ กับเรื่องที่ยากพร้อมพอสมควร แต่ก็ไม่ควรมากเกินไป</p> <p>4. ผู้บริหารกำกับติดตามดูแลการติดตามผลการเรียนนักเรียนของครูผู้สอน และนำไปเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบ</p> <p>5. ผู้บริหารกำกับติดตามเรื่องการติด 0 ร มส ก็รับรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เพื่อดำเนินการติดตามแก้ไขต่อไป</p>		
ผู้อำนวยการโรงเรียน	<p>1. ครูที่ปรึกษาคอยติดตามนักเรียน</p> <p>2. ผู้บริหารติดตามผลการแก้ไขผลการเรียน จากผู้ที่เกี่ยวข้องตามลำดับ</p> <p>3. โรงเรียนจัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษากับผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางป้องกันต่อไป</p> <p>4. ครูผู้สอนควรมีดุลพินิจในการประเมินผลการเรียนโดยคำนึงความแตกต่างและความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน</p>		

ตารางวิเคราะห์ส่วนประกอบที่ 1. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านผลการเรียน(ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	โรงเรียน	ปกครอง	ชุมชน
ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่าย บุคคลและงบประมาณ	<p>5. โรงเรียนควรคัดกรอง เพื่อดูแลนักเรียนที่ บกพร่องทางการเรียนรู้</p> <p>1. โรงเรียนมีการติดตามและประสานงานกับผู้ปกครองในการแก้ไขผลการดี 0 ร มส ของนักเรียน</p> <p>2. ครูต้องดูแลนักเรียน ติดตามพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป เช่น การเข้าเรียนนักเรียนเข้าเรียน ดูการกลับบ้าน</p> <p>3. ครูประจำวิชาแจ้งที่ปรึกษาเมื่อ นักเรียนมีปัญหา เช่น การไม่เข้าเรียน</p>	<p>1. ผู้ปกครองร่วมมือกับครูพูดคุยเพื่อหาสาเหตุของปัญหา</p> <p>2. ผู้ปกครองควรช่วย เอาใจใส่หรือกวาดขันให้นักเรียนได้สนใจ</p>	
รองผู้อำนวยการฝ่าย บุคคลและงบประมาณ	<p>1. ครูร่วมมือกับผู้ปกครอง พูดคุยเพื่อหาสาเหตุของปัญหา</p>	<p>ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของ การเรียนของนักเรียน</p>	
รองผู้อำนวยการฝ่าย บริหารทั่วไป	<p>1. ผู้บริหารต้องเข้าใจปัญหาและติดตามผลการดำเนินการแก้ไขผลการเรียนโดยการประสานงานระหว่างครูที่ให้การเรียน 0 ร มส กับนักเรียน</p> <p>2. ครูประจำรายวิชาที่ให้ผลการเรียน 0 ร มส กับเด็กต้องหาสาเหตุการดี 0 ร มส แล้วแก้ไขตรงกับสาเหตุ และรับฟังและช่วยแก้ปัญหาของนักเรียน</p> <p>3. ครูควรให้โอกาสกับนักเรียนขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ได้เริ่มลงมือทำอะไรด้วยตนเอง ถึงแม้จะล้มเหลว ก็ให้กำลังใจได้ทำสิ่งนั้นด้วยตนเอง</p> <p>4. โรงเรียนต้องจัดครูทำอื่นมาแทนครูที่ย้ายไปเพื่อดำเนินการติดตามและแก้ไข ให้นักเรียนในกรณีนี้ นักเรียนดี 0 ร มส แล้ว ครูที่ให้ผลการเรียนย้ายไปที่อื่น</p>	<p>1. ผู้ปกครองควรฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อ ครอบครัว และตนเอง</p>	

ตารางวิเคราะห์ส่วนประกอบที่ 1. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านผลการเรียน(ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	โรงเรียน	ปกครอง	ชุมชน
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป	5. โรงเรียนต้องพบกับผู้ปกครองเพื่อร่วมมือกันในการติดตามแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียน	2. ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการติดตามแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียน	
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	1. อบรมครูเรื่องการวัดประเมินผล 2. ปรับทัศนคติของครูผู้สอนให้เข้าใจถึงความแตกต่างของผู้เรียน		
หัวหน้างานวิชาการโรงเรียน	1. โรงเรียนมีการคัดเด็กออกเป็นกลุ่มตามความสามารถในการเรียนรู้ 2. โรงเรียนควรนำผลการสอบจากผู้เชี่ยวชาญให้กับครูที่ไม่เข้าใจแนวการวัดประเมินผลเด็กที่เรียนรู้ช้า หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้อาจจะทำให้เด็กทุกคนได้รับการเรียนรู้ไปพร้อมกัน		
กำนันประจำตำบลที่ตั้งของโรงเรียน			ชุมชนบอกเบาะแสของนักเรียนได้เมื่อโรงเรียนประสานและขอความร่วมมือในการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดกันหลายวัน หรือขาดเรียนนาน

ตารางวิเคราะห์ส่วนประกอบที่ 1. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านผลการเรียน(ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	โรงเรียน	ปกครอง	ชุมชน
<p>ผู้ใหญ่บ้าน ม.5 ของตำบลที่ตั้งของโรงเรียน</p>			<p>ชุมชนบอกเบาะแสของนักเรียนได้เมื่อโรงเรียนประสานและขอความร่วมมือในการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดกันหลายวัน หรือขาดเรียนนาน</p>
<p>ผู้ปกครองนักเรียน</p>		<p>1. ผู้ปกครองติดตามผลการเรียนของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนเมื่อเกิดปัญหา 2. ผู้ปกครองสามารถทำใ้บุตรหลานเชื่อฟังและเกรงใจ 3. ในกรณีที่เด็กนักเรียนติด 0 เยอะ ผู้ปกครองควรมากับบุตรหลานที่โรงเรียนเพื่อให้แน่ใจว่าแก้ไขได้สำเร็จ 4. ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการเรียนของลูกหลาน และทำให้ลูกหลานเห็นว่าการศึกษามีความสำคัญ</p>	

ตารางวิเคราะห์ส่วนประกอบที่ 2. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านการศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์	โรงเรียน	ปกครอง	ชุมชน
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	<p>1. โรงเรียนเชิญผู้ปกครองและนักเรียนมาเพื่อหาให้ได้คิดแนวทางการแก้ไข</p> <p>2. โรงเรียนสนับสนุนให้เด็กแก้ปัญหาติวเกมส์โดยการทำโครงการคุณธรรม อาจทำเดี่ยว หรือเป็นกลุ่มก็ได้</p> <p>3. ครูที่ปรึกษาเป็นผู้กำกับติดตามการทำโครงการคุณธรรมของนักเรียนที่มีปัญหา</p> <p>โดยเด็กนักเรียนต้องคิดแนวทางการแก้ปัญหาเองและปฏิบัติตามสิ่งที่เขาเขียนไว้ให้ได้ ซึ่งมีเพื่อนของนักเรียนเป็นผู้ช่วยครูในการเฝ้าติดตาม สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่มีปัญหา</p> <p>4. โรงเรียนจัดชั่วโมงโฮมรูมให้ครูได้พบนักเรียนเพื่อติดตามการแก้ปัญหาของนักเรียน</p>	<p>ปกครองให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหา ร่วมกับนักเรียน</p>	
ผู้อำนวยการโรงเรียน	<p>โรงเรียนติดต่อเจ้าหน้าที่มาช่วยดู หรือสอดส่องร้านค้าเกมส์ หรือปิดร้านค้าเกมส์</p>		
รองผู้อำนวยการฝ่ายบุคคลและงบประมาณ	<p>1. ครูประจำวิชาแจ้งที่ปรึกษาเมื่อ นักเรียนมีปัญหา เช่น การไม่เข้าเรียน</p> <p>2. ครูประจำวิชาต้องดูแลนักเรียน ติดตามพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป เช่น การเข้าเรียนเข้าเรียนเข้าเรียน ดูการกลับบ้าน</p> <p>3. โรงเรียนขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้นำชุมชน เพื่อเข้าดูนักเรียนเล่นเกมส์ในเวลาเรียน</p>		<p>1. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้นำชุมชน ให้ความร่วมมือในการสอดส่องดูนักเรียนเล่นเกมส์ในเวลาเรียน</p>

ตารางวิเคราะห์ส่วนประกอบที่ 2. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านการศึกษา (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	โรงเรียน	ปกครอง	ชุมชน
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป	<p>1. ครูหากิจกรรมให้นักเรียนทำให้นักเรียนได้ใช้พลังงาน เช่น กีฬา</p>	<p>1. ผู้ปกครองให้นักเรียนช่วยงานที่บ้าน เพื่อให้นักเรียนไม่มีเวลาว่างในการไปเล่นเกมส์</p>	
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	<p>1. ครูที่ปรึกษาให้ผลการเรียนว่าเป็นอย่างไรบ้าง</p> <p>2. ฝ่ายงานปกครองนักเรียนของโรงเรียนไปสอดส่องตามร้านเกมส์</p> <p>3. โรงเรียนจัดให้ครูที่ปรึกษาพบเพื่อปรึกษาผู้ปกครองหาแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน</p>	<p>ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการหาแนวทางการแก้ปัญหาการติดเกมส์ของนักเรียน</p>	
หัวหน้างานวิชาการโรงเรียน	<p>1. โรงเรียนขอความร่วมมือกับร้านเกมส์ให้นักเรียนเข้าไปเล่นเกมส์ในเวลาเรียน</p> <p>2. โรงเรียนทำข้อตกลงกับนักเรียนโดยเชิญผู้ปกครองมารับทราบเงื่อนไขเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนที่ติดเกมส์</p>	<p>1. ผู้ปกครองนักเรียนร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อช่วยกันแก้ไขพฤติกรรมกรรมการติดเกมส์ของนักเรียน</p>	<p>1. ร้านเกมส์ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนโดยไม่ให้นักเรียนเข้าไปเล่นเกมส์ในเวลาเรียน</p>
กำนันประตาดำตั้งของโรงเรียน			<p>ชุมชนบอกเบาะแสของนักเรียนได้เมื่อโรงเรียนสถานและขอความร่วมมือในการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดกันหลายวัน หรือขาดเรียนนาน</p>

ตารางวิเคราะห์ส่วนประกอบที่ 2. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านการศึกษา (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	โรงเรียน	ปกครอง	ชุมชน
<p>ผู้ใหญ่บ้าน ม.5 ของตำบลที่ตั้งของโรงเรียน</p>	<p>1. โรงเรียนทำสถิติเด็กเรียนที่ออกกลางคันได้จากนั้นหาสาเหตุและหาทางแก้ปัญหา</p> <p>2. โรงเรียนต้องทำให้นักเรียนอยากมาโรงเรียน ไม่เกลียดโรงเรียนและรักโรงเรียนให้ได้</p> <p>3. ระหว่างครูกับเด็กต้องคุยกันได้ เมื่อเด็กมีปัญหา เด็กต้องสามารถบอกปัญหาของตนเองกับครูได้</p> <p>4. บลูกิ้งให้เกิดความรักและความสามารถ มีศิรัระหว่างที่กับรุ่นน้อง</p>	<p>1. ผู้ปกครองเข้าใจใส่ใจเด็ก และคอยรับฟังเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเด็ก</p>	<p>ชุมชนบอกเบาะแสของนักเรียนได้เมื่อโรงเรียนผสมผสานและขอความร่วมมือในการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดกันหลายวัน หรือขาดเรียนนาน</p>
<p>ผู้ปกครองนักเรียน</p>		<p>1. พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ควรสอนในสิ่งที่ถูกต้องให้กับบุตรหลานไม่ควรถามใจในเรื่องที่ไม่สมควร</p> <p>2. คอยสอดส่องดูแลพฤติกรรมของลูกหลานตลอด ในเรื่องการคบเพื่อน การไปทำกิจกรรมต่างๆ</p> <p>3. มี ข้อตกลง หรือข้อตกลงในเรื่องเวลาในการกลับบ้านที่แน่นอน เมื่อลูกหลานออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน</p>	
<p>ผู้ปกครองนักเรียน</p>			

ตารางวิเคราะห์ส่วนประกอบที่ 2. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านการติตเกมส์ (ต่อ)

ผู้สัมภาษณ์	โรงเรียน	ปกครอง	ชุมชน
		<p>4. การป้องกันการแข่งขันการติตเกมส์คือ ผู้ปกครอง กำหนดเวลาในการเล่นเกมส์ของลูก และคอยตามไปดูลูกว่าเล่นเกมส์อะไร ที่ไหน ถ้าดูว่าเสี่ยงก็คอยเตือนลูก</p> <p>5. ผู้ปกครองหมั่นซักถาม พูดคุยกับลูกหลานถึงความไม่ไฝ่ในอนาคต เพื่อให้เขาคิดถึงแนวทางชีวิตของตัวเอง</p> <p>4. มีการลงโทษเมื่อลูกหลานทำผิด ด้วยความมีเหตุผล เพื่อปลุกฝังนิสัย หรือเรื่องที่ถูกต้อง</p>	

ตารางวิเคราะห์ส่วนประกอบที่ 3. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านผู้สาว

ผู้ให้สัมภาษณ์	โรงเรียน	ปกครอง	ชุมชน
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	<p>1. โรงเรียนใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาต้องประสานกับผู้ปกครอง</p> <p>2. ครูที่ปรึกษาต้องดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงโดยติดตามอย่างใกล้ชิด และอบรมสั่งสอนให้นักเรียนประพฤติดี</p> <p>3. โรงเรียนให้ออกสัปดาห์ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การที่เด็กมีพฤติกรรมไม่แล้ว</p> <p>4. กรณีห้อง ถ้าห้องทอมปลาย ก็ขอให้เรียนให้จบชั้นและให้ย้ายสถานศึกษาไป แต่ถ้าทอมต้น ต้องหยุดเรียนก่อนเพื่อดูแลลูกแล้วตลอด จากนั้นจึงย้ายสถานศึกษา</p> <p>โรงเรียนให้ความรู้กับนักเรียนก่อนที่นักเรียนจะไม่มีเวลาไปพิเศษสมัคร</p>	<p>1. ผู้ปกครองต้องเอาใจใส่ต่อตัวเด็ก ไม่ควรตามใจในสิ่งที่ผิด</p>	
ผู้อำนวยการโรงเรียน	<p>1. ครูต้องดูแลนักเรียน ติดตามพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง เช่น การเข้าเรียน เข้าเรียน ดูการกลับบ้าน</p> <p>2. ครูประจำวิชาแจ้งที่ปรึกษาเมื่อ นักเรียนมีปัญหา เช่น การไม่เข้าเรียน</p> <p>3. การเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อรู้สภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน</p>		
รองผู้อำนวยการฝ่ายบุคคลและงบประมาณ	<p>1. โรงเรียนให้ความรู้ และทัศนคติกับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>2. ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองต้องคอยดูแล สังเกตพฤติกรรมนักเรียน</p>	<p>1. พ่อแม่ไม่ควรทิ้งลูกให้อยู่ลำพัง หรือให้อยู่ไกลไปจากสายตา</p>	

ตารางวิเคราะห์ส่วนประกอบที่ 3. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านสุขภาพ (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	โรงเรียน	ปกครอง	ชุมชน
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป	3.โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ไม่เสี่ยงในการที่จะให้นักเรียน ชาย-หญิง อยู่กันสองต่อสอง		
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	1. ครูที่ปรึกษาดูแลพฤติกรรม โดยดูแลแนวโน้มของพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป		
หัวหน้างานวิชาการโรงเรียน	1.โรงเรียนเชิญผู้ปกครองเข้ามาคุยเพื่อแก้ปัญหาเนื่องจากผู้สาว 2.โรงเรียนให้โอกาสนักเรียนที่ตั้งครรภ์ขอย้ายมาโดยการรับย้ายแต่ขอให้คลอดก่อนจึงจะมาเรียนได้ หลังจากนั้นก็ดูแลพฤติกรรมเพื่อไม่ให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรม	ผู้ปกครองให้ความร่วมมือพูดคุยเพื่อแก้ปัญหา ร่วมกับกับโรงเรียน	
กำนันระดับตำบลที่ตั้งของโรงเรียน			ชุมชนบอกเบาะแสของนักเรียนได้เมื่อโรงเรียนพบสถานและขอความร่วมมือในการ
กำนันระดับตำบลที่ตั้งของโรงเรียน			-ช่วยโรงเรียนติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดกันหลายวัน หรือขาดเรียนนาน
ผู้ใหญ่บ้าน ม.5 ของตำบลที่ตั้งของโรงเรียน			ชุมชนบอกเบาะแสของนักเรียนได้เมื่อโรงเรียนพบสถานและขอความร่วมมือในการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดกันหลายวัน หรือขาดเรียนนาน

ตารางวิเคราะห์ส่วนประกอบที่ 3. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในด้านสุขภาพ (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	โรงเรียน	ปกครอง	ชุมชน
ผู้ปกครองนักเรียน		<p>1. คอยสอดส่องดูแลพฤติกรรมของลูกหลานตลอด ในเรื่องการคบเพื่อน การไปทำกิจกรรมต่างๆ</p>	
ผู้ปกครองนักเรียน		<p>2.. มี ข้อตกลง หรือข้อตกลงในเรื่องเวลาในการกลับบ้านให้แน่นอน เมื่อลูกหลานออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน</p> <p>3. มีการลงโทษเมื่อลูกหลานทำผิด ด้วยความมีเหตุผล เพื่อปลูกฝังนิสัย หรือเรื่องที่ถูกต้อง</p>	

ตารางวิเคราะห์ส่วนประกอบที่ 4. วิธีการป้องกันโดยการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในฐานะทางครอบครัว (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	โรงเรียน	ปกครอง	ชุมชน
กำหนดงบประมาณที่ตั้งของโรงเรียน			นักเรียนที่ขาดเรียนติดกันหลายวัน หรือขาดเรียนนาน
ผู้ใหญ่นาน ๓.๕ ของตำบลที่ตั้งโรงเรียน			บอกเบาะแสของนักเรียนได้เมื่อโรงเรียนประสานและขอความร่วมมือในการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดกันหลายวัน หรือขาดเรียนนาน
ผู้ปกครองนักเรียน		ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษาแม้ฐานะยากจนก็อดทนส่งลูกเรียนให้สูงที่สุดเพื่ออนาคตของลูก	